

BEGROTING 2014



Colofon

Samenstelling:	Hoofdafdeling Financiën en Control Afdeling Beleidscoördinatie, Onderzoek en Statistiek
Informatie:	0492 - 58 72 37, www.helmond.nl
Ontwerp:	Outputcentrum gemeente Helmond
Fotografie:	Afdeling Communicatie
Fotografie cover:	Pressvisuals
Druk:	Outputcentrum gemeente Helmond
Oplage:	300 stuks

Inhoudsopgave

1	ALGEMEEN	3
1.1	ALGEMENE INLEIDING	3
1.2	BEHANDELPROCEDURE	3
1.3	AUTORISATIE EN OPZET BEGROTING	4
2	ALGEMENE BELEIDSKADERS	5
2.1	COALITIEPROGRAMMA 2010-2014	5
2.2	HERZIENING STADSVISIE	6
2.3	STRATEGISCHE KOERS / BRABANTSTAD	7
2.4	BESTUURLIJKE ONTWIKKELINGEN	9
2.5	DECENTRALISATIE RIJKSTAKEN	16
3	ALGEMENE FINANCIËLE KADERS	23
3.1	BELEIDSRUIMTE BEGROTING 2014 EN HET MEERJAREN-PERSPECTIEF	23
3.2	RISICO'S EN ONZEKERHEDEN	32
3.3	INVESTERINGSPROGRAMMA 2014-2017	34
4	BEZUINIGINGEN	37
4.1	VISIE.....	37
4.2	BEZUINIGINGSPLAN 2014-2017	38
4.3	VASTGESTELD BEZUINIGINGSPROGRAMMA	42
5	BELEIDSPROGRAMMA'S	45
5.1	PROGRAMMA 1: VEILIGHEID EN HANDHAVING	45
5.2	PROGRAMMA 2: WERK EN INKOMEN	51
5.3	PROGRAMMA 3: ZORG EN WELZIJN.....	57
5.4	PROGRAMMA 4: JEUGD EN ONDERWIJS	63
5.5	PROGRAMMA 5: CULTUUR	69
5.6	PROGRAMMA 6: SPORT EN RECREATIE	73
5.7	PROGRAMMA 7: ECONOMISCH BELEID EN WERKGELEGENHEID	77
5.8	PROGRAMMA 8: RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING	83
5.9	PROGRAMMA 9: STEDELIJKE VERNIEUWING.....	89
5.10	PROGRAMMA 10: VERKEER EN MOBILITEIT	97
5.11	PROGRAMMA 11: OPENBARE RUIMTE EN NATUURBESCHERMING	103
5.12	PROGRAMMA 12: MILIEU	109
5.13	PROGRAMMA 13: BESTUUR EN ORGANISATIE	115
6	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	119
6.1	LOKALE HEFFINGEN.....	119
6.2	ALGEMENE UITKERINGEN	120
6.3	RUIMTE ONVOORZIENE UITGAVEN	120
7	VERPLICHTE PARAGRAFEN	121
7.1	PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN	122
7.2	PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	128
7.3	PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING.....	132
7.4	PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	138
7.5	PARAGRAAF GRONDBELEID.....	142
7.6	PARAGRAAF FINANCIERING.....	147
7.7	PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN.....	153
8	TOTAALOVERZICHT BATEN EN LASTEN	159
9	BIJLAGEN	161

9.1 EMU-SALDO..... 161

9.2 STRESSTEST..... 162

1 Algemeen



1 Algemeen

1.1 Algemene inleiding

Hierbij bieden wij u de begroting 2014 aan. Het is de laatste begroting in deze raadsperiode.

Daarmee bevinden we ons op een draaipunt, waarbij we enerzijds geconfronteerd worden met een nieuwe grote bezuinigingsoperatie en anderzijds staan we voor het maken van belangrijke strategische keuzes voor de toekomst van onze stad. Het spreekt voor zich, dat ook de nieuwe gemeenteraad, zoals die na de verkiezingen aantreedt, hierin een belangrijke rol krijgt. Het is een uitdaging om deze zaken zo goed mogelijk voor te bereiden.

Voorafgaand aan deze begroting is de voorjaarsnota 2013 gepresenteerd. Hoewel de voorjaarsnota niet in de raad is behandeld leidt dit niet tot wijziging van de procedure bij de behandeling en vaststelling van deze begroting. Voornemens uit de voorjaarsnota krijgen immers, eventueel na bijstelling door moties en amendementen, uiteindelijk hun beslag door vaststelling van de eerstvolgende begroting. In de voorliggende begroting zijn alle voorstellen uit de voorjaarsnota verwerkt, zodat de besluitvorming door uw raad op de gebruikelijke wijze kan plaatsvinden.

In de afzonderlijke aanbiedingsbrief bij deze begroting wordt verder ingegaan op zaken die de aandacht vragen.

1.2 Behandelprocedure

Ook dit jaar wordt er een hooravond gehouden voor inwoners van Helmond en vertegenwoordigers van verenigingen en instellingen. Zij krijgen op woensdag 23 oktober 2013 de gelegenheid om hun mening te geven aan de raadsleden over de (concept) begroting voor 2014. Deze hooravond wordt gehouden in de raadzaal, insprekers dienen zich vooraf te melden bij de Griffie.

Raadsleden krijgen de gelegenheid om detail- en technische vragen te stellen over de programmabegroting. Deze bijeenkomst is gepland op donderdag 24 oktober 2013, aanvang 19.30 uur. De vragen zullen worden beantwoord door de leden van het managementteam. Bestuurlijke of beleidsmatige verklaringen en beleidsmatige vragen worden behandeld in de raadsvergadering van donderdag 7 november 2013. In deze vergadering is de inhoudelijke behandeling van de programmabegroting 2014 gepland.

Voor deze behandeling wordt de volgende procedure voorgesteld:

14.30 uur	: Aanvang raadsvergadering
14.30 – 17.15 uur	: Mondelinge reactie van raadsfracties op de programmabegroting 2014
17.15 – 19.00 uur	: Schorsing
19.00 – 22.00 uur	: Beantwoording door het college en debat
22.00 uur	: Stemming over moties, amendementen en programmabegroting, inclusief het afleggen van stemverklaringen.

1.3 Autorisatie en opzet begroting

Autorisatie

Bij deze begroting autoriseert de raad het college op het niveau van programma's voor het doen van uitgaven. Dit geldt afzonderlijk voor het totale begrotingsbudget per programma en voor het investeringsbudget per programma inclusief bijbehorende mutaties over reserves en de instelling van dekkingsreserves. Het college is daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de doelstellingen van het betreffende programma. Voorwaarde daarbij is dat het college bij de besteding van de budgetten binnen de grenzen van de geautoriseerde budgetten blijft. Binnen deze grenzen is het college bevoegd om de wijze van besteding van een programmabudget aan te passen (uiteraard wel met inachtneming van de te bereiken resultaten van het betreffende programma). Bij de jaarrekening legt het college verantwoording af aan de raad over de uitvoering (en dus de besteding van de budgetten en de bereikte resultaten) van het betreffende programma. Tussentijds wordt hierover gerapporteerd bij de Beraps.

Opzet begroting

Om afspraken en prestaties over jaren heen te kunnen volgen is afgesproken dat de indicatoren voor de maatschappelijke effecten en daarbij behorende streefwaarden in principe dezelfde blijven gedurende deze raadsperiode. Een wijziging van beleid kan natuurlijk wel een reden zijn om indicatoren toch aan te passen. De streefwaardes zijn gebaseerd op het coalitieprogramma en worden tussentijds niet aangepast. Voordeel hiervan is, dat het verloop doorlopend te relateren is aan de vertrekpunten van het begin van de raadsperiode. Hiertegenover staat, dat het realiteitsgehalte van de streefwaardes in de tijd op gespannen voet kan komen te staan met het werkelijk verloop. Verder wordt er doorlopend naar gestreefd om de programmabegroting kwalitatief, zowel inhoudelijk als qua opzet, te verbeteren. Zo blijven we ook de komende jaren alert op verbetermogelijkheden.

2 Algemene beleidskaders



2 Algemene beleidskaders

2.1 Coalitieprogramma 2010-2014

Als college van B&W werken we met enthousiasme, optimisme en realiteitszin door aan de realisatie van de ambities, die zijn neergelegd in het coalitieprogramma 2010-2014 Samen Daadkrachtig.

Vanuit die invalshoek willen we investeren in:

- Mensen

Samen met elkaar inventief en creatief individuen, organisaties en verenigingen sterker maken. Ondanks de bezuinigingen een solide sociaal stelsel in stand houden. Wij maken deze jaren werk van een veilige en leefbare stad.

- Meedoen

Werk is de beste remedie om uit de armoede te komen. Daarom wil het college inzetten op een wezenlijke verhoging van de deelname van alle Helmonders aan het arbeidsproces. Naast betaald werk zijn vrijwilligerswerk en mantelzorg ook van onschatbare maatschappelijke betekenis.

- Werkgelegenheid

Helmond is een wezenlijk onderdeel van Brainport, de belangrijkste technologische regio van Nederland. Vanuit Helmond wordt sterk ingezet op zeer kansrijke sectoren als zorg, automotive en food. Samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen is daarbij een sleutelwoord. Beschikbaarheid van bedrijventerreinen verdient een grote prioriteit. Daarnaast is het van belang om aandacht te houden voor het bedienen van het bestaande Helmondse bedrijfsleven.

- Stedelijke kwaliteit

Een prioriteit is het investeren in de stedelijke kwaliteit van onze stad. Voor het vestigingsklimaat van Helmond voor ondernemingen en burgers is dit van groot belang. Tegen deze achtergrond zijn de ontwikkeling van het centrum, de kanaalzone en een goede bereikbaarheid prioriteiten.

- Kwaliteit van de wijken

Fijn kunnen blijven wonen in je eigen wijk met adequate voorzieningen in de buurt. Daarbij gaat het om levensloopbestendige wijken met een veilige, schone en duurzame leefomgeving, zo veel mogelijk Helmonders moeten samen verantwoordelijkheid nemen voor de directe woonomgeving. Over het geheel moeten we ons beleid meer dan ooit richten op het versterken van de eigen kracht van mensen en op het mobiliseren van maatschappelijke steunsystemen rondom de mensen.

- Veiligheid en leefbaarheid

De hoofdlijnen van het masterplan veiligheid blijven overeind. Het betekent dat het ingezette beleid wordt voortgezet en dat gelet wordt op borging en sturing. Tegengaan van overlast en criminaliteit door jongeren, veilig in de buurt en veilig in huis blijven de prioriteiten.

In de nota Midterm-review Coalitieprogramma 2010-2014 hebben wij de stand van zaken halverwege de raadsperiode geschetst. Een jaar later is dit review geüpdatet. In de volle breedte kan worden gezien dat er sprake is van voortgang en realisatie.

2.2 Herziening Stadsvisie

Op 5 februari 2013 is de Helmondse Stadsvisie 2030 -met als titel 'Helmond werkt'; 'visie op de toekomst van Helmond'- vastgesteld.

In de Stadsvisie zijn zeven factoren benoemd die van kritisch belang zijn voor een succesvolle ontwikkeling van Helmond richting 2030. Deze succesfactoren en uitgangspunten zijn:

- Iedereen komt aan het werk, dankzij uitstekend ondernemersklimaat en innovatieve economie.
- Centrum van Helmond is levendig en aantrekkelijk; met regionale functie en een eigen sfeer.
- Kwaliteitswijken: in alle wijken is het goed en veilig wonen en leven.
- Sport, cultuur en recreatie zijn belangrijk aangezien zij zorgen voor verbinding en een aantrekkelijke stad.
- In Helmond werken we aan slimme, duurzame en goede bereikbaarheid; we zijn *Driven*.
- Samenwerking in de regio is vanzelfsprekend, waarbij gemeentes elkaar aanvullen en versterken.
- De gemeente regisseert en maakt mogelijk, maar Helmond maken we vooral samen.

Dat wil niet zeggen dat beleidsterreinen die in deze stadsvisie niet of minder prominent aan de orde komen, onbelangrijk zijn. Een gemeente moet natuurlijk al haar taken goed vervullen; met de huidige financiële situatie wordt dat al een opgave op zich. Het college wil in deze stadsvisie met name focussen op die beleidsterreinen die het verschil kunnen maken of die Helmond tot een nog completere stad maken. Een visie die past bij de cultuur, historie en schaalgrootte van Helmond. En ook belangrijk is de toonzetting van 'niet bij de pakken neerzitten, maar kansen zien en pakken; en dat op z'n Helmonds'.

In deze Stadsvisie 2030 wordt een globale koers geschetst met perspectief en ambitie. En dat zonder de eindbestemming en tijdsbeeld precies en strak vast te stellen. Dit geeft nog voldoende ruimte om de route bij te stellen aan de hand van dan spelende ontwikkelingen. De uiteindelijke eindbestemming wordt benoemd tijdens de reis. Deze reis naar de toekomst van Helmond wil ons college de komende jaren samen met de raad, bedrijven en bewoners bepalen.

2.3 Strategische Koers / Brabantstad

2.3.1 Strategische koers (Strategische investeringen)

Doel van de strategische koers is om tijdig in te kunnen spelen op toekomstige majeure projecten en knelpunten. De focus ligt daarbij op enkele belangrijke thema's, die naar verwachting een grote financiële impact zullen hebben en waarvan de oplossing c.q. realisatie de gemeentelijke mogelijkheden overstijgen. Door tijdig middelen hiervoor te reserveren kunnen deze als vliegwiel fungeren voor cofinanciering om deze projecten uiteindelijk toch te kunnen realiseren. Dit wordt nog versterkt, doordat onze gemeente door deze werkwijze een aantrekkelijke partner is voor cofinanciering en daarmee in staat is om kansen te benutten wanneer die zich voordoen.

Bij de voorjaarsnota 2012 bent u uitgebreid geïnformeerd over de lopende projecten (mobiliteit, onderwijshuisvesting, herstructurering wijken en de reservering voor sport). Afgesproken is om de in gang gezette projecten (planning tot en met 2015) af te maken. Deze zijn met name geborgd in het lopende investeringsprogramma. Voor de volledigheid merken we op, dat de reservering van € 1 miljoen voor sport is betrokken bij de Strategische Sportnota.

Nu kijken we vooral vooruit naar de periode ná 2015.

De strategische aanpak en de werking van de reserve strategische investeringen heeft zich afgelopen periode bewezen. Het is een goed instrument voor strategische prioriteitstelling, het oplossen van majeure knelpunten, het tijdig anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en het verwerven van cofinanciering. Zoals aangegeven bij de voorjaarsnota stellen wij u voor om deze werkwijze ook voor de periode na 2015 ongewijzigd door te zetten en hiervoor zoals tot nu toe jaarlijks € 5,9 miljoen te reserveren in het investeringsprogramma. Hiervoor is in 2016 ruim € 15 miljoen beschikbaar en dit bedrag loopt na 2016 jaarlijks met € 5,9 miljoen op. Hierdoor is er tot en met 2017 afgerond € 21 miljoen beschikbaar. Het ligt voor de hand, dat bij de inzet hiervan aansluiting gezocht wordt bij de ambities zoals vastgelegd in de Stadsvisie 2030. In principe vinden wij dit een aangelegenheid van de nieuwe gemeenteraad, zoals die na de verkiezingen in 2014 zal aantreden.

Op basis van eerdere besluitvorming is een bedrag van € 9,3 miljoen gereserveerd voor de deelname aan Brabant Culturele Hoofdstad.

Omdat onze nominatie niet heeft geleid tot toekenning van de titel Culturele hoofdstad in 2018, zullen we ons samen met de gemeenteraad in een afzonderlijk proces beraden hoe hiermee om te gaan. Daarnaast voorzien wij in de periode 2016 tot en met 2020 op basis van de huidige inschattingen een bijdrage van totaal € 6,7 miljoen voor realisatie van de Noordoostcorridor (De Ruit). In het verlengde hiervan stellen wij u voor om prioriteit te geven aan het sparen voor flankerende maatregelen in verband met de Noordoostcorridor (denk aan: verkeersafwikkeling, overlast en Peelpanorama).

Met de voorgestelde voortzetting van de "strategische investeringen" wordt een financiële basis gelegd om ook voor de toekomst op de middellange en lange termijn majeure ambities te kunnen blijven waar maken. De invulling hiervan is na de verkiezingen in 2014 aan de nieuwe gemeenteraad.

2.3.2 Samen Investeren, Brabantstad en Strategische Agenda van Brabant

Samen Investeren in Brabantstad

In december 2007 hebben de 5 grootste Brabantse steden waaronder Helmond met de provincie Noord Brabant een intentieverklaring getekend die is uitgewerkt in het programma “*Samen investeren in Brabantstad*”. De gemeente Helmond heeft voor 20 projecten beschikkingen ontvangen; 1 project (Virtueel Brabant) wordt gezamenlijk met Eindhoven en Tilburg gerealiseerd. Alle beschikte projecten zijn per 1 januari 2011 gestart met de uitvoering (subsidievoorwaarde). De verwachting (medio 2013) is dat de meeste Helmondse projecten per 31 december 2013 zijn afgerond (subsidievoorwaarde). De provincie zal op basis van de tot en met 2013 gerealiseerde kosten en bereikte resultaten de definitieve subsidie vaststellen. In het jaarverslag over 2013 zullen de definitieve kosten en subsidies worden opgenomen. In de begroting voor 2014 zijn derhalve geen middelen meer voor Samen Investeren opgenomen.

Het project Duurzame Herstructureringswijk Helmond West (inclusief Goorloopzone) heeft een langere doorlooptijd. Op 21 juni 2013 hebben Provinciale Staten ingestemd met verlenging van de subsidietermijn voor dit project tot en met 1 juli 2016. Dit betekent dat de provincie haar subsidie aan dit project handhaaft, op voorwaarde dat de verhouding bijdrage gemeente/bijdrage provincie per 1 juli 2016 minimaal gelijk is aan die uit de oorspronkelijke beschikking.

Op 21 juni 2013 is door GS aan de Staten toegezegd dat ook voor de andere B5 steden nog wordt nagegaan of er aanleiding is de subsidietermijn alsnog te verlengen.

Agenda van Brabant en de Strategische Agenda Brabantstad.

Op 27 april 2010 hebben Gedeputeerde Staten de *Agenda van Brabant* gepresenteerd. Deze bevat een visie op de kernopgaven voor Brabant, en is gekoppeld aan een investeringsstrategie met betrekking tot middelen uit de verkoop van de Essent aandelen. Uit het Bestuursakkoord “Tien voor Brabant” dat op 6 april 2011 bekend is gemaakt blijkt dat de *Agenda van Brabant* de basis zal vormen voor het te voeren beleid. Voor 4 investeringsdomeinen (duurzame innovatie en slimme ambachtelijkheid; leefklimaat en topvoorzieningen; Brabants mozaïek; natuur en landschap) zijn door GS investeringsvoorstellen gemaakt voor een 1^e tranche (€ 278,9 miljoen.). Voor het domein “bereikbare regio” wordt jaarlijks € 50 miljoen. gereserveerd in een spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur. Voor Helmond zijn ook de reserveringen relevant met betrekking tot elektrisch rijden. Verder is bij het spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur uitgesproken dat de Noordoost Tangent prioritair is.

Voor de 2^e tranche hebben Provinciale Staten (PS) op 21 juni 2013 ingestemd met voorstellen voor de instelling, inrichting en uitvoering van een viertal fondsen. Het gaat om een Innovatiefonds (€ 125 miljoen.), een Energiefonds (€ 60 miljoen.), een Breedbandfonds (€ 50 miljoen) en een Groenfonds (€ 240 miljoen). Met uitzondering van het Groenfonds worden dit revolverende fondsen. Dit betekent dat de provincie geen projecten subsidieert, maar mee financiert en participeert waarbij het ingebrachte kapitaal zijn waarde behoudt.

De provincie en de B5 steden blijven samenwerken in Brabantstad. In 2012 bestond dit samenwerkingsverband 10 jaar. Voor de periode 2012-2020 is begin 2012 een *Strategische Agenda Brabantstad* vastgesteld. In de *Strategische Agenda Brabantstad* zijn 4 ontwikkelopgaven benoemd:

- Economische versterking door kennis, innovatie en valorisatie
- Vergroten van de internationale allure en internationaal bereik
- Bevorderen (internationale) mobiliteit

- Versterken van de ruimtelijke structuur van het stedelijk netwerk

Voor de financiering van programma's en projecten zal gezocht worden naar passende financieringsmodellen. Financiering kan komen uit provinciale middelen zoals de eerder genoemde Essent middelen, bijdragen van de lokale overheden, de rijksoverheid, Europese fondsen en maatschappelijke partners. Overigens stelt de Stuurgroep BrabantStad elk jaar een uitgebreid jaarverslag voor BrabantStad vast.

2.4 Bestuurlijke ontwikkelingen

2.4.1 Rijksbeleid

De voornemens opgenomen in het regeerakkoord ten aanzien van de bestuurlijke organisatie zijn door het kabinet op een rij gezet in de nota Bestuur in Samenhang die op 28 maart 2013 aan het parlement is toegezonden. Als onderwerpen zijn benoemd: versterking positie burger, open overheid, lokaal bestuur middenbestuur, toenemend belang Europa, positie burgemeester en herziening Grondwet. De betreffende beleidsvoornemens moeten vertaald worden in wetgeving en regelgeving. In een aantal gevallen is wijziging van de Grondwet noodzakelijk. In het kader van deze programmabegroting wordt ingegaan op zaken die momenteel voor onze gemeente van belang zijn.

2.4.2 Decentralisatie en herindeling

Beleidswijzigingen en het realiseren van opgelegde bezuinigingen hebben er toe geleid dat er veel aandacht is voor de noodzaak van het optimaliseren van de bestuurlijke organisatie. Minister Plasterk heeft in zijn decentralisatiebrief van 19 februari 2013 zijn opvattingen daarover aan het parlement kenbaar gemaakt. Hierin is melding gemaakt van het feit dat het kabinet voor een tweesparenbeleid kiest om de uitvoeringskracht van gemeenten te borgen:

1. Gemeenten zijn gevraagd onder een aantal voorwaarden congruente samenwerkingsverbanden rond de decentralisaties te vormen. Wij hebben daarop inmiddels in regionaal verband gereageerd.
2. Via een tweede spoor wordt de opschaling van gemeenten bevorderd, onder andere door provincies meer mogelijkheden te geven om herindelingen te initiëren. Hiertoe wordt een nieuw Beleidskader gemeentelijke herindeling opgesteld en wordt gezocht naar (financiële) prikkels gericht op opschaling.

Na het afsluiten van het zorgakkoord en het sociaal akkoord met de betrokken partners heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn brief geactualiseerd in relatie tot de decentralisatie op het terrein van ondersteuning, participatie en jeugd. Het wetgevingstraject kent voor de drie decentralisaties dezelfde ingangsdatum 1 januari 2015.

Voor verder toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Decentralisatie Rijkstaken.

2.4.3 Samenwerking en gemeentelijke herindeling

In zijn brief van 27 juni 2013 deelt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie mee dat het kabinet het Beleidskader gemeentelijke herindeling heeft aangepast. Dat heeft geleid tot aanpassing van het uit 2011 daterend Beleidskader gemeentelijke herindeling met inwerkingtreding per 1 januari 2016. Wat wijzigt is dat de rol van de provincie geactiveerd wordt in die zin dat de provincie onder omstandigheden ook een initiërende rol kunnen pakken om het gesprek te starten over versterking van de gemeentelijke bestuurskracht en dat bij de weging van het criterium draagvlak de beoogde herindeling ook in een regionale context gezien wordt waarin de opvattingen van buurgemeenten en provincie meegewogen worden.

2.4.3.1 Landelijk

Wet afschaffing Plusregio's

Op 17 juni 2013 is het wetsontwerp afschaffing Plusregio's ingediend bij de Tweede Kamer. Deze wet heeft betrekking op de Wet gemeenschappelijke regelingen en een aantal andere wetten op grond waarvan bevoegdheden zijn toebedeeld aan de Plusregio's. Beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2015. Deze wet heeft na inwerkingtreding ook gevolgen voor het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

Aanpassing Wet gemeenschappelijke regelingen

In het voorjaar van 2013 is voorstel ingediend tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Structureel wordt hierin geregeld dat de doorwerking van het dualistisch besturingssysteem doorwerkt bij openbare lichamen. Deze behouden daarmee blijvend het monistische besturingssysteem. Ook wordt in het wetsontwerp een nieuwe organisatievorm geïntroduceerd die rechtspersoonlijkheid bezit en die gericht is op bedrijfsvoering en uitvoering. Verder zijn een aantal aanpassingen van uiteenlopende aard voorzien en is de structuur van de Wet gemeenschappelijke regelingen verhelderd. Beoogde datum van inwerkingtreding van dit wetsontwerp is ook 1 januari 2015.

2.4.3.2 Provincie Noord Brabant

Krachtig bestuur

De adviescommissie Krachtig bestuur in Brabant heeft met de aanbieding van advies voor de versterking van de regionale samenwerkingskracht aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op 14 juni 2013 haar werkzaamheden afgerond. Eerder al waren de voorlopige aanbevelingen voor het gebied Zuidoost-Brabant kenbaar gemaakt aan de gemeenten. In raadsinformatiebrief nr. 35 d.d. 15 mei 2013 hebben we hierop een reactie geformuleerd. Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 2 juli 2013 een eerste reactie kenbaar gemaakt op het rapport "Veerkrachtig bestuur in Brabant". Aangekondigd is dat men hierover nog met het gebied Zuidoost-Brabant in overleg wil treden. Daarvoor is op 4 september 2013 een dialoogbijeenkomst belegd. Wij zullen na afloop in samenspraak met de raadscommissie ABA bezien of nog een aanvullende reactie door uw raad kenbaar gemaakt moet worden aan het college van gedeputeerde Staten. Aangekondigd is dat men in het najaar van 2013 een traject wil starten met gemeenten, regio's en andere maatschappelijke partners om de nieuwe provinciale visie op de bestuurlijke organisatie van Brabant verder te ontwikkelen. Deze visie zal in overeenstemming dienen te zijn met het actuele beleidskader gemeentelijke herindeling en de opvatting dat voor het uitvoeren van de drie decentralisatieoperaties voldoende schaalgrootte moet worden gecreëerd.

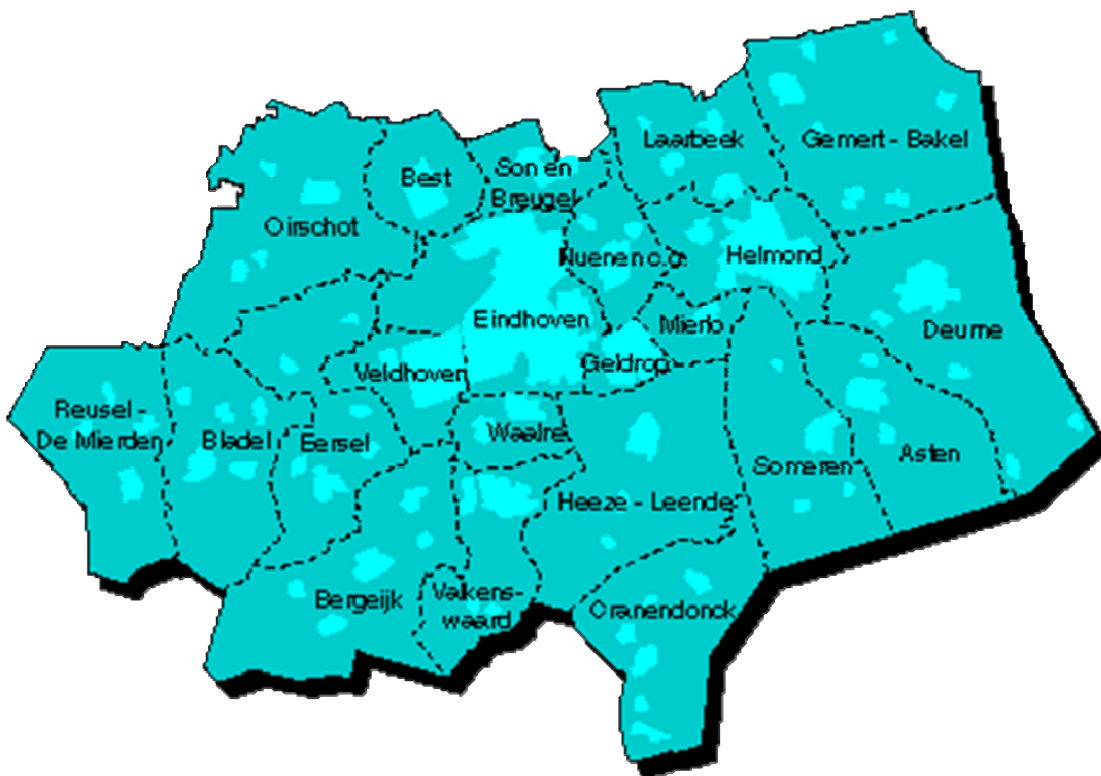
BrabantStad

De Adviescommissie Krachtig Bestuur In Brabant (cie. Huijbregts) adviseert de provincie een meer actieve rol te spelen bij de versterking van regionale samenwerking. De steden dienen nog sterker een trekkende rol te spelen in regionale strategieontwikkeling en de regionale agenda's af te stemmen in een overlegstructuur, voortbouwend op BrabantStad. In de eerste reactie op het advies geven Gedeputeerde Staten aan de komende periode met gemeenten, regio's en BrabantStad de visie op de bestuurlijke organisatie verder in te willen vullen, waaronder de verhouding van BrabantStad tot de regio's.

Relevante strategische ontwikkelingen in relatie tot BrabantStad zijn beschreven in paragraaf Strategische Koers/Brabantstad.

2.4.3.3 Zuid Oost Brabant

SRE

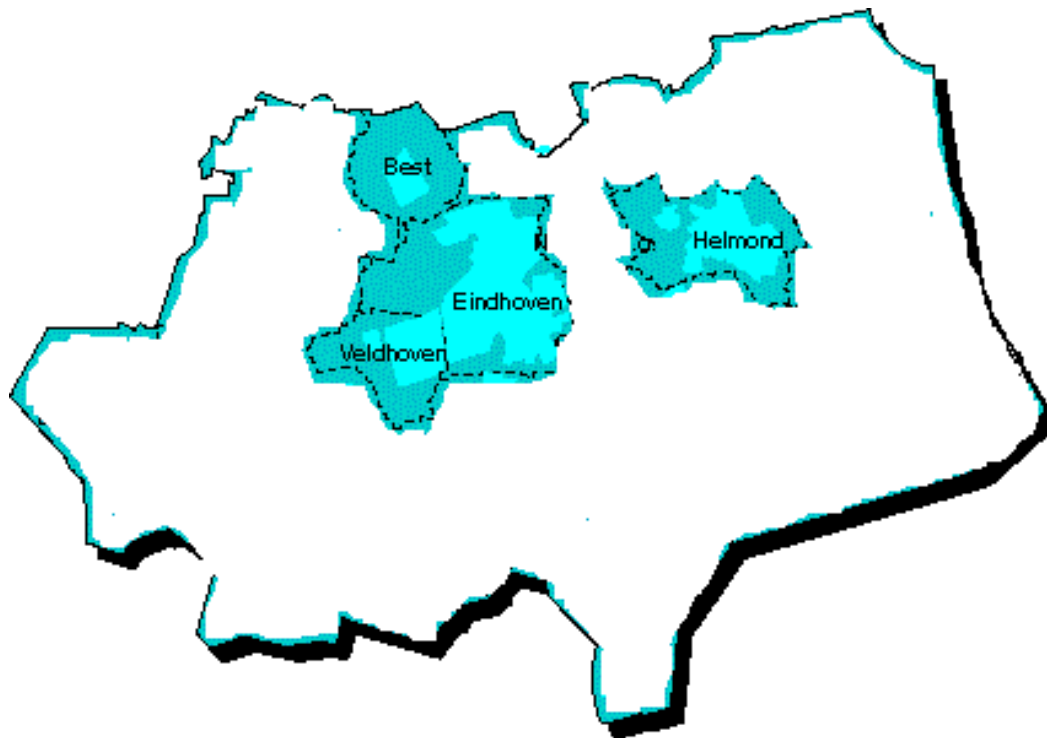


Voor de taakuitvoering van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) is het rapport Brainport 2020 leidend. Dat is neergelegd in de Regionale Agenda SRE 2011-2014. Uitgangspunt van de Regionale Agenda 2011-2014 is multilevel governance met een grote nadruk op subregionale samenwerking. In de regionaardsvergadering van 13 december 2012 is een motie aangenomen die beoogt hierin versnelling aan te brengen. Het streven is er op gericht om het SRE per 1 januari 2014 om te vormen tot een bestuurlijk platform met een smalle serviceorganisatie ten behoeve van regionale taken op het gebied van economie, infrastructuur en ruimte, alsmede het beheer van regionale fondsen. Gelijktijdig betekent dit dat deelnemende gemeenten zich voor 1 januari 2014 zullen moeten beraden op de vraag of zij over te dragen taken niet meer, alleen of in samenwerking

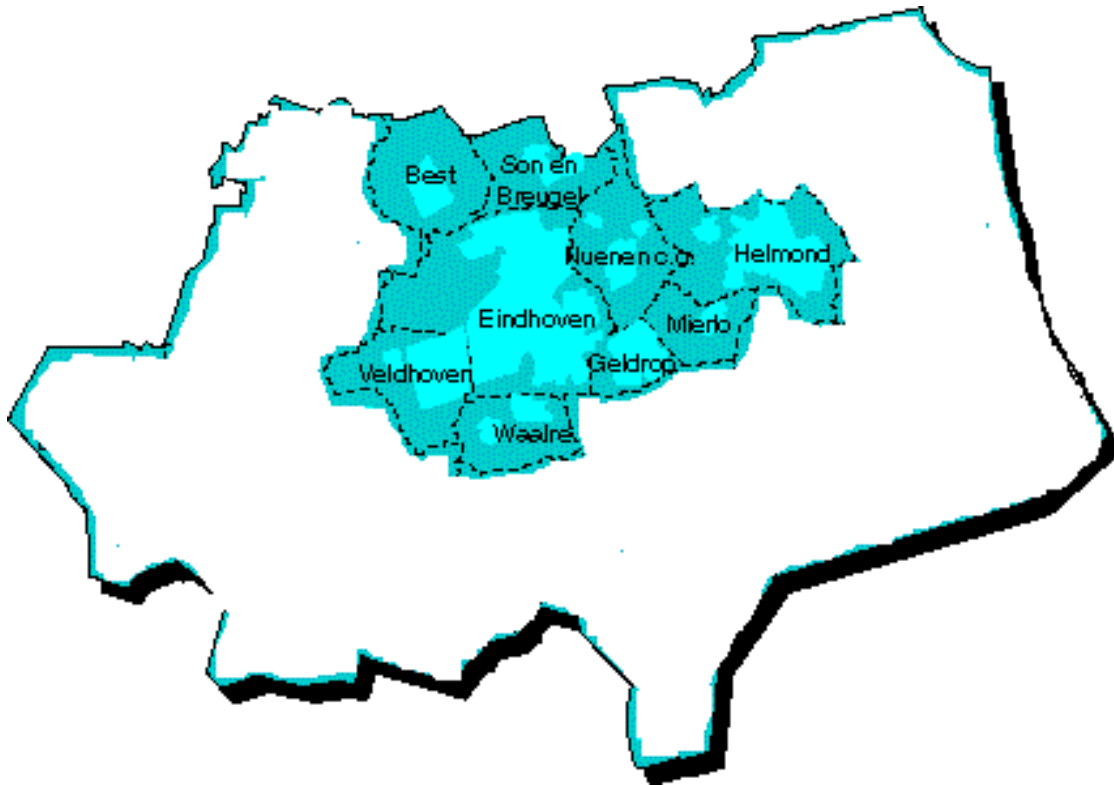
met een beperkt aantal gemeenten op subregionale schaal zullen uitvoeren. In de regiuraadsvergadering van 26 juni 2013 is het licht op groen gezet voor de uitwerking van het transformatieproces. Dat betekent dat in november 2013 aan de gemeenten toegezonden gaat worden het werkprogramma 2014 en de gewijzigde begroting 2014. Inmiddels is bij de Tweede Kamer het wetsontwerp afschaffing Plusregio's ingediend. Beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2015. Voorzien wordt dat alsdan een aantal taken van het SRE zullen worden overgeheveld naar de provincie Noord-Brabant.

Genoemde organisatorische veranderingen laten de bedrijfsvoering van het SRE in 2014 en 2015 niet ongemoeid. Per 1 januari 2014 zal een aanzienlijke personeelsreductie bij het SRE plaats moeten vinden. In bestuurlijk opzicht komt daar nog bij dat ook een oplossing gevonden moet worden voor personeel dat bij de MDRE is achtergebleven na de start van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant per 1 juni 2013. Ingeschat wordt dat dit de komende jaren tot majeure frictiekosten zal leiden, die ten laste komen van de gemeenten. In deze begroting wordt hierop al geanticipeerd.

Convenant C4 gemeenten

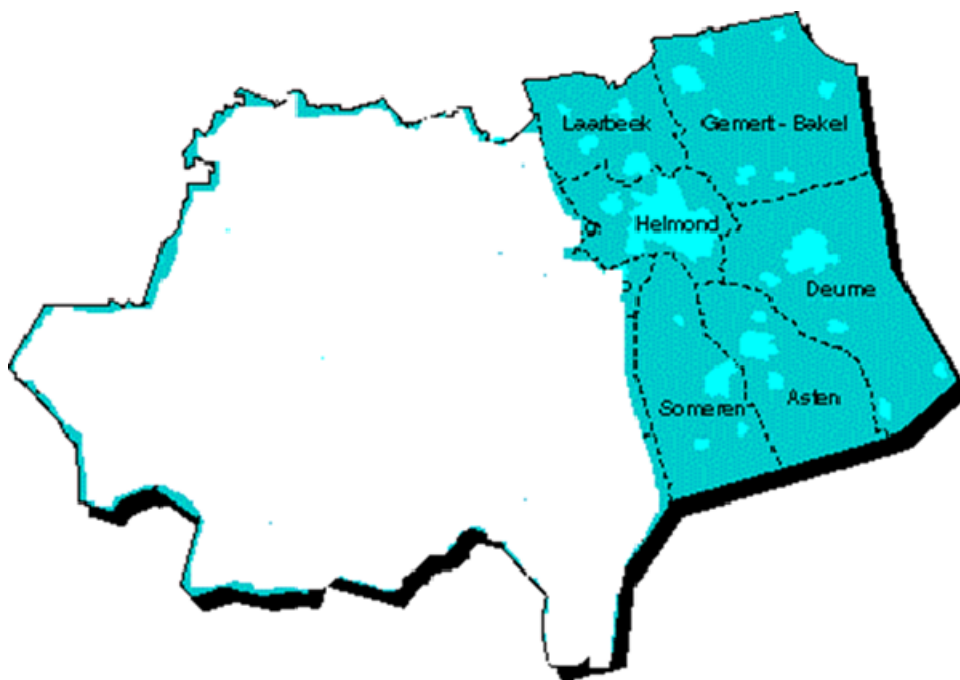


De gemeenten Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven hebben in 2012 het Convenant samenwerking 4- Campusgemeenten regio Eindhoven 2012-2020 gesloten. Op basis hiervan is in het Activiteitenprogramma 2012-2015 opgesteld met daarin opgenomen het Actieplan 2012/2013. Vaststelling is gebeurd in de raadsvergadering van 9 april 2013. De uitvoering van het Actieplan 2012/2013 is dit jaar ter hand genomen.



Op 25 juni 2013 heeft de gemeenteraad ingestemd met het bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013. Dit convenant vervangt de bestaande afspraken op het gebied van wonen en werken zoals neergelegd in het Bor-convenant. Deze nieuwe set van afspraken doet recht aan de (financiële) belangen van de deelnemende gemeenten (bijvoorbeeld in de vorm van ingenomen grondposities), en is ook een stevig fundament voor de economische kracht van het stedelijk gebied. Nader bezien zal nog moeten worden wat de gevolgen zijn van de beëindiging van het Bor-convenant voor de relatie met het SRE waaraan de uitvoering momenteel is uitbesteed. In de toekomst wordt de gemeente Eindhoven met de uitvoering van deze werkzaamheden belast.

Peel 6.1



Op 26 maart 2013 is door de stuurgroep Peelsamenwerking het rapport Peel 6.1 gepubliceerd. Dit rapport bevat een advies hoe en op welke terreinen de samenwerking tussen de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren gestalte kan krijgen. Het advies gaat uit van één organisatie waarin onderwerpen en taken kunnen worden ondergebracht (bestaand en nieuw).

Uitgangspunt is het volgende pakket:

1. Decentralisaties sociaal domein
2. Integratie van bestaande samenwerking
3. De business-cases
4. PIOFA-taken
5. Openbare orde en veiligheid
6. Subregionale EZ- en RO-onderwerpen

De zeggenschap over de organisatie ligt in de gezamenlijke handen van de zes gemeentebesturen. De organisatie krijgt geen beleids- of verordenende bevoegdheden, waardoor de rol van de gemeenteraden niet wordt aangetast. Lokale dienstverlening en maatwerk blijven mogelijk. In de raadsvergadering van 7 mei 2013 heeft de gemeenteraad ons college uitgenodigd om in overleg met de colleges van burgemeester en wethouders van de andere Peelgemeenten een voorstel voor te bereiden ter uitvoering van het door de commissie Peelsamenwerking op 26 maart 2013 uitgebracht advies. Voor 1 juli 2014 moeten in elk geval de contouren helder zijn voor de beoogde samenwerking op het gebied van jeugd en van de Wmo. De in diezelfde periode op te stellen gemeenschappelijke regeling tussen de colleges zal daarop geënt moeten worden. Doelstelling is dat de nagestreefde samenwerking in elk geval per 1 januari 2015 formeel van start gaat. Dat is een complex proces waarbij naast inhoudelijke ook financiële, personele en organisatorische consequenties aan de orde zijn.

Brainport

Met 'Brainport 2020' is een stevige ambitie geformuleerd op het schaalniveau van Zuidoost Nederland: in 2020 een top 3 positie in Europa en een top 10 positie in de wereld als toptechnologieregio, 3% groei van het Bruto Regionaal Product (BRP) en een stijging in de bijdrage van Zuidoost Nederland aan het Bruto Nationaal product (BNP) met 40 miljard tot 136 miljard per jaar.

Om die doelstelling te halen wordt voor onze regio in de meerjarenstrategie 2013-2016 van Brainport Development NV ingezet op 4 miljard euro extra Bruto Regionaal Product in 2015.

Het Urgentieprogramma Brainport 2011-2015 uit de Brainport 2020-Agenda en de daarin beschreven acties zijn daarbij leidend. De meerjarenstrategie wordt uitgewerkt in de jaarplannen van Brainport Development NV. Het Jaarplan 2013 is in uitvoering en de voorbereidingen voor het Jaarplan 2014 zijn in volle gang. Daarbij gelden de volgende strategische zwaartepunten uit het Brainport 2020 programma het uitgangspunt:

1. Beschikbaarheid van goed gekwalificeerde mensen
2. Financiering voor R&D (Research & Development)
3. Impuls voor business incubation
4. Kapitaal voor meer startende en sneller groeiende innovatieve bedrijven
5. Versterkte rol van de publiek sector als aanjager van innovatie
6. Branding
7. (Inter) nationale samenwerking
8. Excellent vestigingsklimaat

Binnen deze zwaartepunten wordt een extra focus gelegd op de zwaartepunten 1, 2, 4 en 7.

2.4.3.4 (Overige) bestuurlijke netwerken

G32

De gemeente Helmond heeft een actieve rol in het G32 Stedennetwerk. Dit kost tijd en energie, maar het levert de stad ook wat op. Er is een sterke informatiepositie verworven, we hebben invloed aan de voorkant van (landelijke) ontwikkelingen en er is toegang tot nuttige lobby-kanalen.

Als actief lid van de G32 zit de Gemeente Helmond met meer kracht aan tafel bij andere samenwerkingsverbanden. De positie in de G32 is daarmee ook van invloed op de positie van Helmond in de regio en in Brabant. De andere B5-steden zijn ook lid van het landelijke Stedennetwerk.

Nederlandse Nieuwe Steden

Bij aanbidding van de evaluatie van de Uitvoeringsagenda van New Towns (opgesteld door de zgn. Ortega gemeenten Almere, Apeldoorn, Ede, Haarlemmermeer, Zoetermeer) heeft de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken (BZK) in maart 2012 aangekondigd de focus van deze agenda te verbreden naar een aantal andere Nieuwe Steden (voormalige groeikernen), waaronder Helmond (op grond van de voormalige status als groeistad). De aandacht gaat vooral uit naar leefbaarheidsvraagstukken en het voorkomen van aanmerkelijke verslechtering hiervan door tijdige, veelal kleinschalige ingrepen. BZK ondersteunt de agenda met name door het faciliteren van experimenten, onderzoek en kennisoverdracht. Ook vervult het ministerie een makelaarsrol naar andere departementen. Eind 2013 zal duidelijk worden of de aparte aandacht voor ontwikkelingen in de Nieuwe Steden nog wordt voortgezet of deel uit gaat maken van het generieke stedenbeleid.

2.5 Decentralisatie Rijkstaken

Met de vorming van het kabinet Rutte-II en het Regeerakkoord is nader invulling gegeven aan de reeds eerder ingezette voorbereidingen op de transities. Ook zijn er nieuwe decentralisaties aangekondigd. Hieronder worden deze zaken toegelicht.

2.5.1 Begeleiding AWBZ

In het kader van het Regeerakkoord en Zorgakkoord komen er nieuwe taken en bezuinigingen op de gemeente af. Het betreft hier een belangrijk deel van de extramurale persoonlijke verzorging, de (AWBZ) begeleiding inclusief Kort Verblijf en Dagbesteding, de budgetten voor de beschermde woonvormen binnen de psychiatrie en de inloopfunctie voor de GGZ en de middelen van de MEE-organisaties. Daarnaast zijn nog andere maatregelen aangekondigd, onder andere:

- Het budget hulp bij het huishouden wordt een maatwerkvoorziening, mede inkomensafhankelijk en er vindt een korting plaats van 40%.
- De Wmo wordt geheel herzien. Er komt een nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015.
- Bestaande compensatieregelingen (o.a. de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)) worden opgeheven en in één nieuw 'maatwerkbudget' ondergebracht, dat voor maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo en/of via de bijzondere bijstand kan worden ingezet.

Overwegingen / Stand van zaken

De voorbereiding op de decentralisatie van de functie begeleiding is al vanaf 2011 ter hand genomen, in Peelregionaal verband. Via de voorgenomen samenwerking binnen de Peelregio op prestatievelid 6 van de Wmo proberen we de uitvoering zo efficiënt mogelijk in te richten. Het streven is om medio 2014 een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie operationeel te hebben, met een goede lokale aansluiting en borging binnen (het beleid van) de Peelgemeenten. Op die manier kunnen de decentralisaties zo doelmatig mogelijk uitgevoerd worden op het moment dat de middelen en taken overkomen.

Kansen en risico's

Het toevoegen van deze nieuwe taak binnen de Wmo biedt de gemeenten de uitdaging om daadwerkelijk meer vorm te geven aan de participatie en inclusie van deze doelgroepen. In dat kader onderzoeken we hoe we (algemene voorzieningen en organisaties binnen) de samenleving beter kunnen faciliteren en stimuleren om deze doelgroepen op te nemen en te ondersteunen. Het WWZ-plan vormt de basis voor wat betreft de beschikbaarheid van het juiste aanbod aan woningen en een zo optimaal mogelijk aanbod aan voorzieningen op wijkniveau. Voor participatie vindt het beste aansluiting plaats op activiteiten die al in de wijken zijn georganiseerd, op locaties waar mensen elkaar al weten te vinden (zowel gemeentelijk bezit als dat van partners). Een belangrijk financieel risico is de voorgenomen korting op het budget van hulp bij het huishouden (persoonlijke ondersteuning). Aanname daarbij is dat veel mensen die er nu gebruik van maken in staat zijn om dit zelf te bekostigen. Uit eerste landelijke cijfers blijkt dat nu al 80% van de mensen die hier gebruik van maakt, een inkomen rond het minimum heeft. Daarmee ontstaat er een financieel

risico voor gemeenten. We zullen actief op zoek moeten gaan naar alternatieve en minder kostbare vormen van ondersteuning.

Een ander risico is gelegen in het feit dat er in de concept-wet voor de Wmo 2015 geen overgangsrecht voor de Wmo is opgenomen. Dit legt druk op het budget voor Persoonlijke Ondersteuning (voorheen huishoudelijke zorg), aangezien een fors deel van de nieuwe cliënten een indicatie voor meerdere jaren heeft.

De VNG heeft inmiddels nader onderzoek aangekondigd naar de financiële effecten en de noodzakelijke voorwaarden van de voorgenomen decentralisaties. Er is zorg uitgesproken dat binnen de huidige voorwaarden de noodzakelijke ondersteuning van kwetsbare mensen mogelijk niet op een verantwoorde wijze kan worden ingevuld. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet.

Verdere aanpak

Het coalitieprogramma 'Samen daadkrachtig' spreekt de ambitie uit dat al onze burgers meedoen en erbij horen. Daarbij doen wij een beroep op de eigen verantwoordelijkheid en kracht van iedereen. We verwachten van inwoners dat ze een bijdrage leveren aan onze stad en zetten wederkerigheid centraal. Het Wmo-beleid sluit hierop naadloos aan. Dit betekent dat wij ook voor de nieuwe doelgroepen het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk via deze lijnen vorm moeten geven: algemeen toegankelijke voorzieningen, activeren van het sociale netwerk, uitgaan van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de betrokkenen zelf. Ondersteuning en begeleiding zou zich met name moeten richten op de *extra* noodzakelijke faciliteiten of voorzieningen.

De eigen kracht, zelf- en samenredzaamheid kan ondersteund worden met innovatieve oplossingen, bijvoorbeeld de inzet van de Zorgsite en guidohelmond.nl. Helmond deelt de hier opgedane ervaringen met de regio onder andere via het project "toolkit informele zorg" van Slimmer Leven 2020. Inzet is de uitrol en uitbreiding van de "toolkit" over de regio.

We willen 2013 en 2014 vooral gebruiken als voorbereidingsjaren om zicht te krijgen op de problematiek, de behoeften en de mogelijke oplossingen. Waar mogelijk zullen we pilots initiëren. We zetten daarbij in op innovatie, samenwerking en het voorkomen en bestrijden van overlap in het aanbod. In overleg met de betrokken instellingen onderzoeken we in Peelverband hoe we zoveel mogelijk bureaucratie weg kunnen halen uit inkoop- en verantwoordingsprocessen. Daarnaast ligt er een kans in het meer integraal bekijken van de situatie en de behoeften van de betrokken persoon en diens sociale netwerk. Door in complexe (gezins-)situaties niet uitsluitend naar de persoon zelf te kijken, maar ook te kijken naar het faciliteren of versterken van het sociale systeem, kan er wellicht een structurele oplossing worden geboden die voor alle betrokkenen beter is. Door het verbinden van de ontwikkelingen binnen het sociale domein (de drie decentralisaties: AWBZ, Jeugd en de Participatiewet) kunnen we integrale oplossingen organiseren en eventuele overlap voorkomen.

2.5.2 Transitie Jeugdzorg

Per 1 januari 2015 wordt de volledige zorg voor jeugd gedecentraliseerd. Naast transitie van de jeugdzorg spreken we van een transformatie. Gezien de inhoudelijke noodzaak om de zorg aan kinderen en gezinnen te verbeteren, in combinatie met de druk van de grootschalige bezuinigingen, is het aan de gemeenten om het jeugdzorgstelsel ingrijpend te veranderen. De gemeente zal daarbij de balans moeten vinden tussen sturing en financiële beheersing enerzijds en ruimte voor maatwerk door zorgprofessionals anderzijds. Het kabinet heeft als uitgangspunt dat gemeenten voldoende beleidsruimte hebben om deze noodzakelijke transformatie door te voeren.

Overwegingen / Stand van zaken

Vanwege het belang en de omvang van de jeugdzorgtaken die op gemeenten afkomen, hebben de zes gemeenten van de Peelregio afgesproken de voorbereiding samen op te pakken. De uitgangspuntennotitie "Jeugdzorg, in samenhang en effectief" is door alle gemeenteraden in de Peelregio in het laatste kwartaal van 2012 vastgesteld en bevat kaderstellende uitgangspunten voor de voorbereidingen.

Kansen en risico's

Uiteraard zijn er aan een operatie van deze omvang ook risico's verbonden:

- De nieuwe concept-jeugdwet kent op onderdelen stringente voorwaarden en beperkt daarmee de beleidsvrijheid van gemeenten. De eerder genoemde kortingen en bezuinigingen vormen daarmee een risico voor de haalbaarheid van de uitvoering.
- Conform de nieuwe concept-jeugdwet beslist de kinderrechter over het inzetten van jeugdzorg in het gedwongen kader en blijft de huisarts een belangrijke verwijzer naar jeugdzorg. De gemeente wordt echter verantwoordelijk voor de zorg die geleverd wordt en betaalt deze. Dit vraagt om een goede samenwerking en/of mogelijkheden om te sturen op het volume.
- Zorgaanbieders kunnen te maken krijgen met frictiekosten voor personeels- en kapitaallasten indien gemeenten geen of minder diensten inkopen dan op dit moment gebeurt door o.a. de provincie. Landelijk zullen hierover goede afspraken moeten worden gemaakt.
- De transitie jeugdzorg moet ook gezien worden in het licht van andere grote decentralisaties zoals de overheveling van de AWBZ, passend onderwijs en de participatiewet. Dit vraagt om een integrale benadering van jeugdigen en gezinnen, gelet op het risico van cumulatieve- en waterbedeffecten.

Financieel kader

De transitie jeugdzorg gaat gepaard met een forse taakstelling van landelijk € 450 miljoen. In de meicirculaire van 2013 is een voorlopig financieel verdeelmodel voor 2015 gepubliceerd. Deze verdeling is gemaakt op basis van historische gegevens over het gebruik van jeugdzorg op gemeentelijk niveau. Op basis van het voorlopige verdeelmodel ontvangt de gemeente Helmond in 2015 een bedrag van circa € 20,3 miljoen. Dit kan nog worden bijgesteld. Vanaf 2016 wordt geleidelijk een landelijk en objectief verdeelmodel ingevoerd. De invoeringsmiddelen voor 2014 bedragen circa € 36.000. Ter indicatie: dit is 1/5 van de invoeringsmiddelen die we in 2013 ontvangen.

Verdere aanpak

Veel aspecten van de transitie jeugdzorg worden lokaal of in de subregio opgepakt. Echter, ook op het niveau van Zuidoost Brabant geeft het bundelen van krachten en kennis voordelen. Om die reden worden een aantal thema's op het niveau van de 21 gemeenten een slag verder uitgewerkt. Uitgangspunt voor de zes peelgemeenten is wel dat dit vervolgens dient te resulteren in implementatie- en uitvoeringsvoorstellen op de schaal van de Peelsamenwerking 6.1.

Versnelling

De 21 gemeenten die samenwerken in de regio Zuidoost Brabant willen vanaf 1 januari 2014 vooruitlopend op de daadwerkelijke transitie al een deel van de jeugdzorg overnemen van de provincie. Gemeenten hebben daarmee de mogelijkheid om hun eigen visie (uw raad heeft deze al eerder vastgesteld) in de praktijk te brengen en hiervan te leren en deze te verbeteren. Daarvoor is op 12 juni 2013 een implementatieplan vastgesteld. Daarin is tevens afgesproken dat er een bestuursovereenkomst tussen provincie en de 21 gemeenten uitgewerkt wordt.

De versnelling gaat over de "enkelvoudig ambulante jeugdzorg". Dat is jeugdzorg die in gezinnen, in de thuissituatie van ouders en kinderen wordt geboden. Dus als er geen opname in een instelling of in een pleeggezin nodig is. Ouders en kinderen die te maken hebben met flinke problemen met opvoeden en respectievelijk opgroeien komen in aanmerking voor deze vorm van zorg. Met inzet van professionals van het Bureau Jeugdzorg en provinciaal gefinancierde leveranciers van ambulante jeugdzorg (in onze regio De Combinatie Jeugdzorg en Bijzonder Jeugdwerk Brabant) kunnen we, op basis van de door u vastgestelde uitgangspunten, al in 2014 starten met een nieuwe manier van werken in de jeugdzorg.

Naast lokale bepaling tot inzetten van deze zorg, kan het ook zijn dat een kinderrechter of voogd deze zorg voorschrijft. In 2012 ging het in totaal om ongeveer 1.389 jeugdigen in Zuidoost-Brabant die ambulante jeugdzorg ontvingen.

De versnelling heeft geen (directe) financiële consequenties. De financiële verantwoordelijkheid en daarmee ook het budget dat met de versnelling gemoeid is en blijft bij de provincie (gesloten beurzen).

2.5.3 Participatiewet

Overwegingen / Stand van zaken

Er is volop ontwikkeling in het Sociale Domein. Door de werkgevers en de werknemers is een Sociaal Akkoord gesloten. Door minister Asscher is als vervolg daarop een brief aan de Kamer gezonden, die deels afwijkt van het Sociaal Akkoord. Door de minister van Sociale Zaken wordt aangegeven dat deze brief leidend is. Het Sociaal Akkoord en de kamerbrief hebben effect op de in ontwikkeling zijnde wetgeving in de Participatiewet.

De nieuwe Participatiewet betekent dat:

- De Wet werk en bijstand (Wwb) per 1 januari 2015 wordt gewijzigd in de Participatiewet;
- De huidige Wsw beëindigd en via een sterfhuisconstructie afgebouwd wordt;
- De Wajong alleen blijft bestaan voor jongeren die duurzaam volledig arbeidsongeschikt (DVA) zijn;
- De huidige Wajongers worden herkeurd en bij niet DVA overgaan naar de Participatiewet;
- Er een nieuwe voorziening Beschut Werken in de Participatiewet komt;
- Er een nieuw instrument Loonkostensubsidie (LKS) wordt ingevoerd voor mensen met een arbeidsbeperking die wel arbeidsvermogen hebben, maar verminderd productief zijn.

Als gevolg van de nieuwe Participatiewet vinden er ook financieel wijzigingen plaats zoals:

- De Wsw-oud middelen worden toegevoegd aan één ontschot Participatiebudget;
- Er worden extra middelen toegevoegd aan het Participatiebudget voor Beschut Werken;
- Het budget BUIG-middelen (Inkomensdeel Wwb, IOAW / IOAZ en Bbz-middelen) voor uitkeringsverstrekking wordt opgehoogd in verband met:
 - de toename vanuit de Wajong;
 - invoering van het nieuwe instrument Loonkostensubsidie.

Kansen en risico's

De nieuwe wetgeving gaat uit van forse bezuinigingen. Het gemiddelde subsidiebedrag in de Wsw wordt in stappen verlaagd naar 100% Wettelijk Minimum Loon (WML). De Wsw CAO kent echter hogere loonschalen en de risico's daarvan alsmede de toenemende pensioenrechten komen, naar het zich laat aanzien, ten laste van de gemeenten.

Ook op het Participatiebudget (t.b.v. re-integratie activiteiten) worden bezuinigingen doorgevoerd. De omvang daarvan is echter nog niet duidelijk. De VNG en Stichting van de Arbeid hebben afgesproken om hun samenwerking te intensiveren in de zogeheten Werkkamer. In het Sociaal Akkoord is opgenomen dat Werkbedrijven worden gevormd, met in de leiding gemeente(n), UWV, werkgevers en

werknemers (sociale partners). De Werkbedrijven worden de schakel tussen de werkgever en de mensen met een arbeidsbeperking.

Per 1 juli 2014 worden, vooruitlopend op de nieuwe Participatiewet, een aantal maatregelen ingevoerd als intensivering Wwb maatregelen 2014. Het betreft:

- Werk moet lonen;
- Afschaffing van de toeslag voor eenoudergezinnen;
- Betere duiding van de arbeids- en re-integratieplicht;
- De invoering van de Huishouduitkeringstoets met als doel het voorkomen van stapeling van uitkeringen;
- Invoering van een plicht tot tegenprestatie voor de ontvangen uitkering;
- Bij het niet voldoen aan de sollicitatieplicht 3 maanden geen uitkering;
- De uniformering van arbeidsverplichtingen en duur en hoogte van de bijbehorende sancties.

Verdere aanpak

Door de gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel wordt verder invulling gegeven aan Peel 6.1. Op het onderdeel 'Werk en Inkomen' is een projectgroep 'Participatiewet' ingericht met Atlant Groep en Geldrop-Mierlo. Van de opdracht maakt deel uit het invoeren van de nieuwe Participatiewet en het vormgeven van een nieuwe uitvoeringsstructuur op het brede terrein van arbeidsmarkt en werk en inkomen. Van die nieuwe uitvoeringsstructuur maken deel uit het UWV, Werkgeversplein, (afdeling Werk en Inkomen en Atlant Groep.

2.5.4 Overige overdracht rijkstaken

2.5.4.1 Inkomensondersteuning en langdurigheidstoeslag

In het Regeerakkoord zijn wijzigingen aangekondigd op het terrein van de inkomensondersteuning. De landelijke regelingen voor inkomensondersteuning aan chronisch zieken en gehandicapten worden naar verwachting per 1 januari 2014 ingetrokken. In plaats hiervan wordt een gemeentelijke maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten ingevoerd. Dit ter vervanging van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de fiscale regeling voor aftrek van specifieke zorgkosten en de Compensatie Eigen Risico (CER).

Verder is per 2014 een verdere intensivering van het armoedebeleid aangekondigd, waarbij de mogelijkheden voor individuele bijzondere bijstand voor daadwerkelijk gemaakte kosten verder worden verruimd. De maatwerkvoorziening en de wetwijziging bijzondere bijstand zal worden meegenomen in de uitwerking van het wetsvoorstel tot wijziging van de WWB (voorzien per 1 juli 2014).

Categoriale bijstand voor 'aannemelijke kosten' wordt beperkt. Hoe deze beperking er precies uit gaat zien is nog niet duidelijk. De mogelijkheid van categoriale bijzondere bijstand voor de collectieve zorgverzekering blijft, zoals het er nu uitziet, in ieder geval wel bestaan. Indien de mogelijkheden voor categoriale bijstand worden ingeperkt zal het huidige beleid in Helmond hierop tegen het licht gehouden moeten worden. Het gaat hierbij om de inkomensondersteunende regelingen als de categoriale maaltijdregeling, het ouderenvervoer en de categoriale compensatieregeling eigen bijdrage. Inperking van de mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand zal ondervangen kunnen worden door maatwerk, wat zal leiden tot een intensivering van de uitvoering. De langdurigheidstoeslag wordt vervangen door een individuele toeslag voor personen die langdurig een laag inkomen hebben.

Gemeenten krijgen voor de maatwerkvoorziening inkomensondersteuning chronisch zieken en gehandicapten een budget oplopend van € 45 miljoen in 2014 (indicatie aandeel Helmond € 225.000) tot circa € 700 miljoen structureel vanaf 2017 (indicatie aandeel Helmond € 3,5 miljoen). Dit is de helft van het budget dat nu beschikbaar is voor de landelijke regelingen. Aan de nieuwe maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten zal binnen de gestelde kaders gemeentelijke invulling moeten worden gegeven. Gemeenten moeten per 2015 beleid hebben geformuleerd over hoe en voor wie zij het beschikbare budget gaan inzetten. De middelen voor 2014 worden uitgekeerd middels incidentele verhoging van de integratie uitkering huishoudelijke hulp, welk budget in 2014 wordt gekort met € 89 miljoen (indicatie aandeel Helmond € 445.000). Vanaf 2015 maakt het budget maatwerkvoorziening vermoedelijk deel uit van de brede decentralisatie-uitkering voor het sociale domein.

Voor de intensivering bijzondere bijstand komt waarschijnlijk ook extra budget beschikbaar, de exacte invulling hiervan is momenteel nog niet duidelijk.

2.5.4.2 Doordecentralisatie onderwijshuisvesting

In 2012 is de decentralisatie van het onderhoud van het primaire onderwijs (PO) naar de schoolbesturen aangekondigd. In het nieuwe wetsvoorstel wordt de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen naar de schoolbesturen geregeld. De invoering is gepland op 1 januari 2015.

Huidige gemeentelijke zorgplicht

De gemeente heeft de zorgplicht voor het onderwijs. Deze zorgplicht geeft de gemeente verantwoordelijkheid voor de realisatie van voldoende en goede onderwijshuisvesting. De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks middelen van de overheid. Ten aanzien van de verantwoordelijkheden is een verdeling gemaakt van verantwoordelijkheden en verplichtingen tussen schoolbestuur en gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor de realisatie van nieuwbouw, renovatie, tijdelijke bouw, (tijdelijke) uitbreiding (zowel voor Primair als Voortgezet onderwijs) en voor Primair en Speciaal Basisonderwijs de instandhouding van de buitenkant van de huisvesting. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de materiële instandhouding van de huisvesting. Onderhoud van technische installaties en schoonmaakonderhoud vallen hieronder. De gemeente heeft de plicht tot gelijke behandeling en moet zorg dragen voor een evenredige verdeling van de beschikbare middelen tussen de verschillende schoolbesturen.

Toekomstige zorgplicht

Vanaf 2015 is de gemeente alleen nog verantwoordelijk voor de realisatie van nieuwbouw en renovatie, zowel voor het voortgezet, speciaal en primair onderwijs.

Financieel kader

Het financieel verdeelmodel voor de decentralisatie en de verevening wordt nog door het Rijk ontwikkeld. De voorlopige inschatting is dat de Gemeente Helmond voor een bedrag van circa € 900.000 gekort zal worden. Hoe deze korting zijn beslag zal krijgen in de afspraken tussen scholen en gemeente, moet nog bezien worden. Zaken die daarbij nog om een oplossing vragen zijn de verdeling van kosten bij bredeschoolconcepten en gevolgen bij leegstand.

Naast de doordecentralisatie van de onderhoudstaken naar de schoolbesturen, voert het Rijk op basis van het regeerakkoord vanaf 2014 een korting door op het gemeentefonds van structureel

€ 256 miljoen. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen. De inschatting is dat de gevolgen voor de Gemeente Helmond hiervan circa € 1,3 miljoen zullen bedragen. De bestedingsmogelijkheden van deze middelen is landelijk nog onderwerp van discussie. Vooralsnog is deze korting meegenomen als algemene gemeentelijke korting.

3 Algemene financiële kaders



3 Algemene financiële kaders

3.1 Beleidsruimte begroting 2014 en het meerjarenperspectief

Bij de bepaling van de financiële beleidsruimte en het meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd. Voor de jaren na 2013 is geen rekening gehouden met loon- en prijsontwikkelingen; voor wat betreft de ontwikkeling van het aantal woningen en inwoners is uitgegaan van het volgende verloop:

Tabel prognose woningen en inwoners 2013 t/m 2017

	aantal woningen	aantal inwoners
per 1-1-2013	38.489	89.022
toename	225	240
per 1-1-2014	38.714	89.262
toename	225	220
per 1-1-2015	38.939	89.482
toename	250	200
per 1-1-2016	39.189	89.682
toename	250	200
per 1-1-2017	39.439	89.882

De werkelijke woningproductie is afhankelijk van de regionale afspraken en de ontwikkelingen op de woningmarkt. Tot voor kort was het uitgangspunt om minimaal 1% jaarlijks aan de woningvoorraad toe te voegen (380 woningen), terwijl bij een meer substantiële economische groei uitgegaan werd van een percentage van 2% (760 woningen). De gehanteerde prognoses voor de komende 4 jaar laten als gevolg van de recessie een gemiddelde zien, dat in de buurt ligt van de 225 woningen (nieuwbouw 300, sloop 75).

De woningbouwproductie kent jaarlijks grote verschillen tussen planning (500 woningen op basis van woningbouwbehoefte), in voorbereiding / uitvoering nemen en oplevering. Tegelijkertijd zijn er ook in financieel opzicht onzekerheden ten aanzien van grondopbrengsten en kostenniveau. Daarom is bij de vertaling naar begrotingsresultaten een gemiddeld lager niveau van productie (opbrengsten) gehanteerd om deze volatiliteit op te kunnen vangen. Daarbij past vanuit financieel perspectief de gehanteerde benadering van de hiervoor genoemde 300 woningen (bruto) per jaar.

3.1.1 Financieel perspectief

Uitblijvend economisch herstel en de voortdurende monetaire crisis blijven de overheidsfinanciën beheersen. Dit legt ook een steeds grotere druk op de financiën van de gemeente en vertaalt zich in een verdere beperking van de mogelijkheden. Het wordt steeds lastiger een sluitende begroting te presenteren. Ondanks alles hadden we tot nu toe een sluitende begroting en een sluitend meerjarenperspectief. Dit was mogelijk met het doorvoeren van een bezuiniging van € 13 miljoen en € 2,8 miljoen, die in de periode tot en met 2014 geëffectueerd wordt. Zoals uit de voorjaarsnota blijkt staat het meerjarenperspectief 2014-2017 zwaar onder druk. Bij raadsinformatiebrief nr.12 van 29 januari j.l. hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van het Regeerakkoord voor het gemeentefonds en de uitkomsten van het onderhandelaarsakkoord. Op basis hiervan voorzien we

voor de komende jaren een tekort van € 7,5 miljoen, hetgeen bij vaststelling van deze begroting oploopt tot een te bezuinigen bedrag van afgerond € 9 miljoen. Hierdoor was het bij de voorjaarsnota slechts mogelijk een sluitend meerjarenperspectief te presenteren op basis van een nieuwe bezuinigingstaakstelling van € 9 miljoen, waarbij met de inzet van incidentele middelen voor het jaar 2015 een sluitende exploitatie kan worden gerealiseerd om daarmee de nieuwe gemeenteraad enige tijd en ruimte te bieden bij de opstart van de volgende raadsperiode.

Bezuinigingen

Het is inmiddels namelijk duidelijk, dat het realiseren van een dergelijke bezuiniging bovenop eerder doorgevoerde bezuinigingen vraagt essentiële keuzes, waarbij ingrijpende gevolgen onontkoombaar zijn. Daarbij wordt een nadrukkelijke koppeling gelegd met de veranderende rol van de gemeente (terugtrekkende overheid) en in het verlengde daarvan met de eigen verantwoordelijkheid van burgers en instellingen en de bereidheid om zaken zelf en samen op te pakken. Verder wordt nadrukkelijk ingezet op meer regionale samenwerking. Het advies van de Stuurgroep Peelsamenwerking inzake Peel 6.1 is een duidelijk vertrekpunt daarbij. In de voorjaarsnota zijn richtingen aangedragen hoe de bezuinigingen op termijn te realiseren zijn. De krimpende budgetten leggen daarmee een zware wissel op de toekomst en op de mogelijkheden van de nieuwe raad, die na de verkiezingen begin 2014 zal aantreden. De komende jaren zullen daarmee meer dan ooit in het teken staan van de bezuinigingen, waarbij het de uitdaging is om dusdanig te bezuinigen en te hervormen dat dit beleidsmatig voor de langere termijn het meeste effect oplevert.

Decentralisatie rijkstaken en rijkskortingen

Daarnaast hebben we te maken met de decentralisatie van taken (AWBZ, Jeugdzorg en de Participatiewet) inclusief op voorhand doorgevoerde decentralisatiekortingen. Twijfels bestaan of de middelen die daarvoor beschikbaar komen toereikend zijn voor een maatschappelijke verantwoorde uitvoering. Met name ook de bezuinigingen op de huishoudelijke hulp lijken grote gevolgen te hebben. De krimpende budgetten hebben te maken met algemene kortingen op de uitkering uit het gemeentefonds, maar ook met gerichte kortingen op doeluitkeringen. Ten aanzien van dit laatste is onze beleidslijn om dit rijksbeleid door te (financieel) vertalen naar de activiteiten van het betreffende beleidsterrein. Dit is lastig, maar in overleg met betrokken instellingen slagen we hierin. We nemen hierbij wel de zorgvuldigheid in acht. Aandachtspunt daarbij blijft het gevaar van cumulatie van maatregelen voor sommige burgers. Vanaf 2013 is onder de noemer van de bijzondere bijstand een structureel budget van ruim € 700.000 beschikbaar om deze pijn te verzachten.

Risico's

Door de aanhoudende recessie hebben we nog steeds te maken met een toenemende werkloosheid. Dit vertaalt zich logischerwijs (op termijn) in een toenemend beroep op de gemeentelijke sociale uitkeringen. Vorig jaar is hiervoor een reserve gevormd die dient als achtervang om eventuele (netto-) meerkosten incidenteel te kunnen opvangen. Conform voorjaarsnota worden er voorstellen gedaan om te zorgen dat de afdeling Werk en Inkomen hierop adequaat kan blijven reageren. Ook trachten we met de inzet van de MAU middelen een impuls te bewerkstelligen met een positieve doorwerking op het uitkeringsbestand in latere jaren.

Uiteraard blijft ook de stagnatie van de woningmarkt en de grondverkoop een zorgpunt. Vertragingen in de grondexploitaties leiden tot extra kosten waarmee geen rekening is gehouden. Het extra verlies van € 4,2 miljoen over 2012 is opgevangen binnen de algemene reserve van het grondbedrijf. Conform de voorjaarsnota worden voorstellen gedaan om het weerstandvermogen weer aan te vullen en de grondexploitatie te ontlasten. Verder voorzien we bij de vorming van de regionale uitvoeringsdienst (ODZOB) extra kosten in verband met boventallig personeel. Voor de bekostiging van de afbouw hiervan en voor opstartkosten worden extra middelen gereserveerd.

Impulsen

Door het ontbreken van structurele middelen wordt vooral ingezet op het oplossen van knelpunten met incidentele middelen en blijven nieuwe initiatieven beperkt tot impulsen. Voor wat betreft impulsen is afgesproken dat deze, gelet op de bezuinigingsdruk en het ontbreken van structurele middelen, eindig zijn en niet meer automatisch verlengd worden.

Ambities

Veel ambities zijn tot en met 2015 geborgd in de huidige plannen (investeringsprogramma, meerjarenprogramma stedelijke vernieuwing, strategische investeringen, mobiliteitsmatrix, Samen investeren etc). Verder wordt voorgesteld om de systematiek van strategische investeringen ook na 2015 ongewijzigd voort te zetten en een deel van de investeringscapaciteit hiervoor te reserveren. Hierdoor blijft het ook in de toekomst mogelijk om majeure zaken te realiseren. De invulling hiervan wordt in principe overgelaten aan de nieuwe gemeenteraad.

3.1.2 Ontwikkeling meerjarenperspectief

Hierbij wordt het perspectief van de voorjaarsnota 2013 geactualiseerd. Dit geeft het volgende beeld.

Meerjarenperspectief bij de voorjaarsnota

Ruimte meerjarenperspectief	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2013-2016	0	0	0	
Bijstelling areaalontwikkeling e.d.	109.500	-83.000	-172.000	
Antispeculatiebeding (niet voortzetten)	-105.000	-105.000	-105.000	
Gemeentefonds (meicirculaire)	pm	pm	pm	
	<u>4.500</u>	<u>-188.000</u>	<u>-277.000</u>	<u>-277.000</u>
Regeerakkoord	0	-3.500.000	-5.700.000	-7.500.000
Gerichte kortingen (zie toelichting)	0	0	0	0
Bijgesteld meerjarenperspectief	<u>4.500</u>	<u>-3.688.000</u>	<u>-5.977.000</u>	<u>-7.777.000</u>
Knelpunten voorjaarsnota 2013	<u>-566.500</u>	<u>-811.500</u>	<u>-1.081.500</u>	<u>-1.131.500</u>
	<u>-562.000</u>	<u>-4.499.500</u>	<u>-7.058.500</u>	<u>-8.908.500</u>
Oplossen binnen incidentele ruimte	562.000	4.499.500		
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-7.058.500</u>	<u>-8.908.500</u>

Startpunt voor de bepaling van de financiële positie is het meerjarenperspectief op basis van bestaand beleid, zoals dit bij de programmabegroting 2013 is vastgesteld. Dit meerjarenperspectief was sluitend.

Bij de voorjaarsnota is het meerjarenperspectief geactualiseerd. In eerste instantie is het perspectief daarbij aangepast met areaalontwikkeling en het niet laten herleven van het anti-speculatiebeding bij de verkoop van woningen (zie toelichting in voorjaarsnota). Rekening houdend met het regeerakkoord liet het perspectief een oplopend tekort zien van ruim € 7,7 miljoen in 2017. Na overname van de voorstellen en bijstellingen vanuit de voorjaarsnota liep het tekort op tot bijna € 9 miljoen in 2017. In de voorjaarsnota werd voorgesteld om het meerjarenperspectief sluitend te maken met taakstellende bezuinigingen en het tekort 2014 en 2015 daarbij vooralsnog op te lossen met de incidentele middelen.

Meerjarenperspectief bij deze begroting

Ruimte meerjarenperspectief:	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2013-2016	0	0	0	
Bijstelling areaalontwikkeling e.d.	109.500	-83.000	-172.000	
Antispeculatiebeding (niet voortzetten)	-105.000	-105.000	-105.000	
	<u>4.500</u>	<u>-188.000</u>	<u>-277.000</u>	<u>-277.000</u>
Regeerakkoord	0	-3.500.000	-5.700.000	-7.500.000
Gerichte kortingen (zie toelichting)	0	0	0	0
Bijgesteld meerjarenperspectief	<u>4.500</u>	<u>-3.688.000</u>	<u>-5.977.000</u>	<u>-7.777.000</u>
Knelpunten voorjaarsnota 2013	-566.500	-811.500	-1.081.500	-1.131.500
Gemeentefonds (meicirculaire)	529.000			
Idem loon- en prijscompensatie	-529.000			
	<u>-562.000</u>	<u>-4.499.500</u>	<u>-7.058.500</u>	<u>-8.908.500</u>
Bijstellingen begroting:				
Mutaties begroting	47.000	47.000	47.000	47.000
Lagere storting in reserve afrondingen	515.000			
		-500	-500	500
Saldo	<u>0</u>	<u>-4.453.000</u>	<u>-7.012.000</u>	<u>-8.861.000</u>
<i>Inzet incidentele middelen</i>		<i>4.003.000</i>		
<i>Realisatie bezuinigingsplan</i>		<i>450.000</i>	<i>7.012.000</i>	<i>9.000.000</i>

Onzekerheid bestond nog ten aanzien van mogelijke extra rijkskortingen en bijstellingen vanuit de meicirculaire uit het gemeentefonds. Over beide zaken bent u nader geïnformeerd bij raadsinformatiebrief 2013 nr.60 op 2 juli j.l. De gevolgen van deze circulaire beperkten zich tot 2013 en 2014, waarbij we konden concluderen, dat het bij de voorjaarsnota geschetste meerjarenperspectief met een bezuinigingstaakstelling van € 9 miljoen vooralsnog onveranderd blijft.

Voor 2014 werd een negatieve bijstelling voorzien die uiteindelijk op € 529.000 uitkomt. Deze is opgevangen binnen de gereserveerde middelen van het gemeentefonds voor loon- en prijsontwikkelingen.

Geactualiseerd meerjarenperspectief

Uitgangspunt was, dat een tekort opgelost werd binnen de incidentele ruimte. Dit hebben we uiteindelijk binnen de begroting 2014 opgelost door een voorgenomen storting in een reserve met € 515.000 te verlagen. Zie hiervoor ook het onderdeel incidentele middelen.

Hierdoor zijn we er in geslaagd om voor 2014 een sluitende begroting te presenteren. Voor 2015 voorzien we een groot tekort, waarvoor er vooralsnog enkel incidentele dekking is. Daarnaast hebben we een op termijn sluitend meerjarenperspectief op basis van een taakstellende bezuiniging oplopend naar € 9 miljoen in 2017.

Aanvullende rijkskortingen (6 miljard)

Het financieel perspectief is gebaseerd op de huidige stand van zaken. Ondanks de geschetste taakstellende bezuiniging blijft dit perspectief voorlopig nog onder druk staan. De economische ontwikkelingen en de ontwikkeling van de rijksfinanciën zijn debet daaraan. Om het tij te keren blijft het Rijk streven naar een begrotingstekort, dat niet boven de 3% uitkomt. Om die reden werd in eerste instantie een landelijke bezuiniging van € 4,3 miljard nodig geacht. Vervolgens is besloten om deze

niet door te laten gaan en de situatie later in het jaar opnieuw te bezien. Inmiddels wordt er een bezuinigingspakket voorbereid van € 6 miljard, dat waarschijnlijk ook doorwerking zal hebben naar de gemeenten. Zodra de uitwerking hiervan bekend is zullen we moeten bezien wat de gevolgen zijn voor onze gemeente en de omvang van de te realiseren bezuinigingen. In deze begroting zijn middelen voor 2014 gereserveerd om gevolgen van deze bezuinigingen op te kunnen vangen (zie volgende paragraaf: Incidentele ruimte).

Regeerakkoord: Algemene rijkskortingen

Zoals eerder aangegeven heeft het Rijk in het Regeerakkoord bepaald welke bedragen zij gaat bezuinigen en op welke beleidsvelden. Uit de circulaires blijkt, dat deze bedragen voor zover deze lopen via de uitkering uit het gemeentefonds reeds zijn gekort op het gemeentefonds.

Regeerakkoord:	2014	2015	2016	2017
Accres e.d.	870.000	500.000	-1.400.000	-2.900.000
Opschaling gemeenten	0	-300.000	-600.000	-900.000
Btw-compensatiefonds e.d.	-870.000	-2.400.000	-2.400.000	-2.400.000
Onderwijshuisvesting	0	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000
Totaal algemene kortingen	0	-3.500.000	-5.700.000	-7.500.000

Met andere woorden de kortingen zijn verwerkt in het gemeentefonds, maar het was nog niet bekend hoe deze verdeeld worden over de gemeenten. In het overzicht hiervoor zijn deze in ons meerjarenperspectief berekend op basis van 0,5% (dit is namelijk ongeveer het aandeel van de gemeente Helmond op het totaal van het gemeentefonds).

Verdergaande samenwerking en van rijkswege gewenste opschaling van gemeenten tot 100.000+ gemeenten is ook nu al vertaald in een korting op de uitkering van het gemeentefonds. Deze korting loopt in 3 jaar op tot € 180 miljoen in 2017. In het Regeerakkoord is voorzien dat deze korting in de jaren daarna nog oploopt tot bijna € 1 miljard. Er is nog discussie of het redelijk is dat deze korting wordt omgeslagen over alle gemeenten. Vooralsnog gaan we uit daar toch van uit, hetgeen een korting van € 900.000 voor Helmond oplevert.

Inmiddels staat ook vast, dat het BTW-compensatiefonds niet opgeheven wordt, maar de ingeboekte korting blijft van kracht en wordt als algemene korting doorgevoerd op het gemeentefonds. Dit sluit aan bij de huidige trend, dat invulling qua maatregelen veelal wel bespreekbaar zijn, maar dat de onderliggende korting in vrijwel alle gevallen gehandhaafd blijft.

Regeerakkoord: Gerichte rijkskortingen

Deze kortingen zijn eveneens gebaseerd op het Regeerakkoord en zijn bij de meicirculaire 2013 geactualiseerd (zie ook raadsinformatiebrief nr. 60 van 2 juli 2013). Dit geeft het volgende beeld.

Gerichte rijkskortingen:	2014	2015	2016	2017
Vermindering raadsleden		-94.000	-94.000	-94.000
Scotmobielen		-76.000	-127.000	-253.000
Maatschappelijke stages		-113.000	-113.000	-113.000
Decentralisatie overige taken	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
WMO (mn huishoudelijke zorg)	-450.000	-2.600.000	-3.000.000	-3.000.000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-450.000	-2.883.000	-3.334.000	-3.460.000
Vertaling korting naar beleidsvelden	450.000	2.883.000	3.334.000	3.460.000
Gevolgen meerjarenperspectief	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	0	0	0	0

Het betreft kortingen, waar tegenover maatregelen en activiteiten met wegvallende kosten staan. Daarnaast betreft het kortingen die samenhangen met de decentralisatie van taken. Voor een aantal is nog niet bekend hoe deze kortingen worden geëffectueerd.

Op 9 juli is het wetsvoorstel Vermindering raadsleden verworpen door de 1^e Kamer. Deze bezuiniging is al ingeboekt op de uitkering uit het gemeentefonds voor € 94.000. Het kabinet beraadt zich momenteel hoe om te gaan met deze korting.

De korting op de WMO betreft de bezuiniging op de huishoudelijke hulp en werd bij de voorjaarsnota nog geraamd op een bedrag van € 5,7 miljoen. Op basis van het Zorgakkoord is deze teruggebracht naar € 3 miljoen. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de gedecentraliseerde taken binnen de beschikbare middelen op een maatschappelijk verantwoorde wijze mogelijk is. De haalbaarheid hiervan is nog een punt van discussie op landelijk niveau. Verwezen wordt naar de inhoudelijke toelichting op de decentralisaties in het hoofdstuk "Decentralisatie rijkstaken".

Knelpunten voorjaarsnota / intensiveringen

Zoals uit het meerjarenperspectief blijkt, worden er in de voorjaarsnota voorstellen en bijstellingen gedaan oplopend tot een bedrag van ruim € 1,1 miljoen met een structureel effect voor het meerjarenperspectief. Het gaat hierbij met name om het voortzetten van de trajectregie Veiligheidshuis en het verlagen van de rentekosten voor het grondbedrijf.

Verwezen wordt naar paragraaf Intensiveringen verderop in deze begroting. Hier zijn deze bijstellingen verder toegelicht.

3.1.3 Incidentele ruimte

Bij de voorjaarsnota is een beeld geschetst van de beschikbare incidentele middelen en de voorgestelde inzet hiervan.

Naast de nog in te zetten ruimte van € 6.617.000 uit de jaarrekening is er inzicht gegeven in de mogelijke vrijval vanuit de reserves. Dit laatste leverde het volgende beeld op.

	Vrijval
Dekkingsres investeringen economisch nut	150.590
Assurantiereserve	93.727
Reserve fysieke pijler	14.143
Reserve mobiliteitsfonds (tgv res. strat. invest)	-285.552
Reserve strategische investeringen (uit res. mob. fonds)	285.552
Reserve infrastructurele werken	1.266.000
Reserve technische bijdrage OP-ZUID-NL	28.498
Reserve incidentele middelen begroting 2010	693.042
Totaal vrijval reserves cf voorjaarsnota	<u><u>2.246.000</u></u>

Hiermee rekening houdend stellen we voor om € 2.246.000 uit bestaande reserves vrij te laten vallen.

Gelijktijdig met deze begroting wordt de nota reserves en voorzieningen vastgesteld.

Hieruit blijkt, dat er aanvullend de volgende bedragen kunnen vrijvallen:

Reserve resultaat jaarrekening 2011	53.000
Reserve Combinatiefuncties	52.000
Extra vrijval	<u><u>105.000</u></u>

Daarnaast wordt voorgesteld om het restant van de reserve incidentele middelen begroting 2013 van € 1.343.910 te betrekken bij de incidentele ruimte van deze begroting. In de begroting 2013 (bladzijde 19) was hiervoor € 1.645.911 beschikbaar. Na aftrek van de toegekende amendementen bij de behandeling van de begroting 2013 resteert er een bedrag van € 1.343.910.

Zoals uit het meerjarenperspectief blijkt, wordt de storting in deze reserve met € 515.000 verlaagd, waardoor er nu nog afgerond € 829.000 aan ruimte resteert.

Als laatste wordt conform de voorjaarsnota voorgesteld om het rentepercentage dat voor de grondexploitatie wordt gehanteerd te verlagen. Dit levert € 6.000.000 aan incidentele ruimte op.

Tot slot zijn de totale beschikbare middelen voor u op een rijtje gezet.

Incidentele ruimte:

Saldo jaarrekening 2012 vrij inzetbaar	6.617.000
Vrijval reserves	2.246.000
Extra vrijval reserves nota reserves	105.000
Reserve incidentele middelen begroting 2013	829.000
Vrijval voorzieningen grondbedrijf a.g.v. renteverlaging	6.000.000
Totaal beschikbaar	<u>15.797.000</u>

Voorgesteld wordt om de beschikbare incidentele ruimte als volgt in te zetten

Beschikbare incidentele middelen	15.797.000
Inzet:	
Intensiveringen in de begroting	3.384.000
Intensiveringen in investeringen	735.000
Aanvullen algemene reserve grondbedrijf	4.233.000
Reserveren t.b.v. organisatie ontwikkeling	1.500.000
Inzet voor begroting 2015	4.003.000
Opvangen extra bezuinigingen	<u>1.942.000</u>

De intensiveringen worden gespecificeerd bij onderdeel Intensiveringen en worden in de programma's inhoudelijk toegelicht.

Zoals aangegeven worden er aanvullende rijkbezuinigingen verwacht. Deze zullen ook gevolgen hebben voor 2014 en de begroting 2014. Door het late tijdstip en onduidelijkheid over de omvang van deze bezuinigingen is het lastig hierop te anticiperen. Voorgesteld wordt om van de incidentele middelen een bedrag van € 1.942.000 te bestemmen voor het afdekken van de aanvullende bezuinigingen.

3.1.4 Intensiveringen

Op basis van de ambities bij de voorjaarsnota zijn de volgende intensiveringen nieuw beleid in de programmabegroting 2014 opgenomen.

Progr.	Nr	Product	Intensiveringsvoorstel	I/S	2014	2015	2016	2017
1	B1	110	Veiligheid: RIEC	S				50.000
1	B2	120	Middelen tbv capaciteit Veiligheid (1 jr)	I	292.000			
1		120	Taskforce B5	I	100.000	100.000	100.000	
2	B6	603	Super Sociaal en Lets ruilwinkel	I			115.000	115.000
2	B4	604	Schulddienstverlening	I	400.000	400.000		
2			dekking: resultaatbestemming 2012	I	-300.000	-400.000		
2			dekking: Participatiebudget	I	-100.000			
2	B5		Budget formatie W&I tbv participatie	S	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
2			dekking: participatiebudget	S	-1.700.000	-1.700.000	-1.700.000	-1.700.000
2			Budget formatie W&I tbv tijdelijk	I	1.300.000	1.300.000	1.300.000	
2			idem: dekking resultaatbestemming 2012	I	-1.000.000			
2			idem: dekking € 2,9 mln eigen risico 2012	I	-300.000	-1.300.000	-1.300.000	
2	B3	621	Meer participatie in Helmond	I	2.041.000			
2			dekking: MAU middelen	I	-2.041.000			
3	B7	641	Huurcompensatie De Kamenij	S	30.000	30.000	30.000	30.000
			Huurcompensatie De Loop	S	4.000	4.000	4.000	4.000
3	B8	707	Veiligheidshuis: trajectregisseur (0,9 fte)	S	100.000	100.000	100.000	100.000
3		707	Veiligheidshuis: administratieve ondersteuner (1 fte)	S	68.000	68.000	68.000	68.000
5	B9	340	Marketing Centrum	I	50.000			
			Evenementensubsidies	I	30.000			
			Dekking: budget recreatieve taken	I	-80.000			
5	B10	510	Nog niet realiseren bezuiniging Kasteel	S	25.000			
5	B11	515	Subsidie St. Catharinagilde	S	6.500	6.500	6.500	6.500
6	B12	572	Berkendonk, exploitatiekosten	I	190.000			
7	B13	340	Food tech Park ontwikkeling, promotie, acquisitie	I	75.000			
7	B14	340	Bijdrage Brainport, jaarschijf 2017	I				PM
7	B15		Pilot beste dienstverlening van Nederland (per saldo)	I	0			
8	B16	850	Voortzetting startersleningen	I	200.000			
8	B17	880	Verlaging rentepercentage grondbedrijf	S	270.000	540.000	810.000	810.000
11	B18	225	Heroverweging onkruidbestrijding; stoppen 2014 t/m 2017	I	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
11	B19	230	Parkeerbeleid: tekorten op opbrengsten	S	700.000	700.000	700.000	700.000
11			Dekking: storting in voorziening op nul zetten	S	-700.000	-700.000	-700.000	-700.000
12	B20	780	ODZOB: ontvechting SRE MD	I	50.000			
			ODZOB: opstartkosten ODZOB	I	150.000			
			Dekking: compensatie gemeentefonds	I	-57.000			
			Boventallig personeel (jaarlijks aflopend met € 100.000)	I	455.000	355.000	255.000	155.000
			ODZOB: Aanloopkosten	I	9.000	9.000		
			ODZOB: Collectieve taken	S	63.000	63.000	63.000	63.000
12	B18	780	Bezuiniging Regionaal Milieu Werkprogramma	I	130.000	130.000	130.000	130.000
13	B21	070	Rijbewijzen: Fluctuatie aantallen	I	94.000	67.000	39.000	12.000
			Rijbewijzen: maximeren tarief	I	166.000	166.000	166.000	166.000
			Dekking budget Stadswinkel	I	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
TOTAAL intensiveringen Structureel (S)					566.500	811.500	1.081.500	1.131.500
TOTAAL intensiveringen Incidenteel (I) € 3.384.000					1.684.000	657.000	635.000	408.000
TOTAAL intensiveringen					2.250.500	1.468.500	1.716.500	1.539.500

Deze intensiveringen worden per programma toegelicht. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen

3.2 Risico's en onzekerheden

Het is van belang om inzicht te hebben in de risico's en onzekerheden en de financiële weerbaarheid (m.n. welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). In de paragraaf weerstandvermogen wordt hierop nader ingegaan.

Bij de voorjaarsnota is voor de eerste keer een stresstest opgenomen. Deze stresstest geeft in één compact overzicht inzicht in trends en signalen met betrekking tot risico's. De bedoeling is om de stresstest jaarlijks in de voorjaarsnota op te nemen. Doordat de voorjaarsnota niet is behandeld wordt de gepresenteerde stresstest nu eenmalig als bijlage opgenomen bij deze begroting.

3.2.1 Risico's en onzekerheden

Het financieel perspectief en de voortdurende ongunstige economische situatie leiden tot meerdere risico's c.q. onzekerheden voor de gemeente.

In dit verband noemen we:

- Economische ontwikkelingen
- Woningmarkt (grondverkoop, leges)
- Grondexploitatie (weerstandsvermogen)
- Verloop aantal uitkeringsgerechtigden i.r.t. rijksuitkering
- Ontwikkeling parkeerexploitatie
- Omvang bezuiniging Regeerakkoord
- Mogelijk aanvullende rijksbezuinigingen
- Gevolgen specifieke rijkskortingen voor voorzieningenniveau
- Decentralisaties (financiële haalbaarheid)
- Regionale omgevingsdienst (RUD)
- Samen Investeren: Goorloop en Centrum
- Herverdeling gemeentefonds in 2015 (kans op herverdeeleffecten)
- Vastgoed (risico leegstand)
- Sluizen 8 en 9 (vervanging op termijn)
- Geldleningen en gemeentegaranties (toenemend beroep op gemeente)

De meeste risico's spreken voor zich, andere worden elders in de begroting toegelicht. Enkele worden onderstaand nader toegelicht.

Grondexploitatie

De risico's in de grondexploitaties zijn inmiddels alom bekend en landelijk aandachtspunt.

Bij eerste economische terugval hebben we reeds maatregelen genomen om met name in het kader van strategische investeringen niet langer afhankelijk te zijn van bijdragen van het grondbedrijf.

Gelijktijdig hebben we er voor gezorgd, dat de algemene reserve van het grondbedrijf bij verliezen inzetbaar is zonder dat dit structurele gevolgen heeft voor de gemeentelijke begroting in verband met wegvallende rente-opbrengsten.

Verder hebben we het beleid om toekomstige verliezen zo reëel mogelijk te ramen en deze verliezen te nemen en af te dekken door voorzieningen te vormen bij het grondbedrijf. Verder voeren we een terughoudend beleid door toekomstige opbrengsten niet te indexen en de grondprijzen voor woningbouw al te bevroren vanaf 2009.

Rentekosten zijn een belangrijke kostenfactor voor de grondexploitatie. De druk hiervan neemt toe naarmate grondopbrengsten vertragen en de looptijd van plannen wordt verlengd.

Gelet op de huidige economische situatie en de financiële druk op het grondbedrijf wordt conform voorjaarsnota voorgesteld om de doorberekende rente aan het grondbedrijf ingaande 2014 in 3 jaarlijkse stappen van 0,25% te verlagen tot 3,25% in 2016. Dit geeft de grondexploitatie voor de toekomst meer lucht. De effecten hiervan zijn verwerkt in deze begroting (paragraaf grondbeleid).

In de jaarrekening 2012 bedraagt het verlies van de grondexploitatie € 4,2 miljoen. Dit verlies is opgevangen in de algemene reserve van het grondbedrijf. Hierdoor resteert in deze reserve nog € 10,2 miljoen voor eventuele toekomstige verliezen. Gelet op de voortdurende recessie, de huidige woningmarkt en daarmee stagnerende grondverkoop lopen we ook de komende jaren risico's in de grondexploitatie. Om adequaat op deze risico's in te kunnen spelen achten wij een ophoging van het weerstandvermogen nodig. Daarom stellen wij voor een aanvullende storting ten laste van de beschikbare incidentele middelen in de algemene reserve van het grondbedrijf te doen van € 4,2 miljoen. De algemene reserve van het grondbedrijf laat dan het volgende beeld zien:

De achtervang ziet er als volgt uit :

Stand algemene reserve grondbedrijf	14,4 mln
Jaarrekening: Onttrekking tekort 2012	- 4,2 mln
Stand na jaarrekening	<u>10,2 mln</u>
Voorjaarsnota: Aanvulling t.l.v. incidentele middelen	4,2 mln
Totale achtervang	<u>14,4 mln</u>

Voor verdere inzicht in de risico's van de diverse grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

Sluizen 8 en 9

De sluizen 8 en 9 zijn in de periode 1822-1826 gebouwd, tijdens de aanleg van de Zuidwillemsvaart. De sluizen zijn gedurende die periode regelmatig aangepast, maar de basisconstructie en fundering zijn niet of nauwelijks veranderd. De sluizen zijn inmiddels ca. 190 jaar oud en naderen het eind van hun technische levensduur.

De gemeente Helmond is eigenaar en beheerder van het kanaal en dus verantwoordelijk voor het onderhoud. Naar aanleiding van de schadebeelden en gezien de ouderdom van de sluizen, is in 2007 een restlevensduurstudie uitgevoerd voor de sluizen. Daaruit kwam het volgende naar voren:

- Sluis 8 is in een matige staat en heeft een restlevensduur van maximaal 10-15 jaar. De slechte staat van de kolkwand en de sluishoofden inclusief de houten paalfundering zijn hierin cruciaal.
- Sluis 9 is in redelijke staat en heeft een restlevensduur van maximaal 15-20 jaar.

Tot op heden wordt alleen het noodzakelijke preventieve en curatieve onderhoud uitgevoerd.

Van belang is om een visie te ontwikkelen op de zuidelijke kanaaltak, in relatie tot de economische ontwikkelingen, beroepsscheepvaart en recreatiescheepvaart alvorens over te gaan tot vervanging.

3.3 Investeringsprogramma 2014-2017

Bepaling investeringsruimte

Met uw raad is afgesproken dat het investeringsprogramma gebaseerd moet zijn op een reële planning. Hiermee moet worden voorkomen dat er in de toekomst achterstanden ontstaan in de uitvoering van het investeringsprogramma. Bovendien moet het beroep op de ruimte voor onrendabele investeringen passen binnen de jaarlijks beschikbare middelen.

Bij de voorjaarsnota 2013 is rekening gehouden met de voortgang ic vertraging van de investeringsprogramma's uit voorgaande jaren. Daarbij bleek, dat het investeringsprogramma 2012 slechts gedeeltelijk is aangevraagd. Conform de afgesproken werkwijze hebben wij bij de opstelling van het nieuwe investeringsprogramma 2013 t/m 2017 rekening gehouden met deze achterstand uit 2012. De investeringen die wel gepland waren voor 2012, maar niet uitgevoerd konden worden en alsnog in 2013 moeten worden uitgevoerd, zijn dus (inclusief bijbehorende dekking) ingepast in de jaarschijf 2013 en later. Een en ander wordt overigens ook per project toegelicht in het jaarverslag behorende bij de jaarrekening 2012.

Investeringsruimte

Bij deze begroting wordt de jaarschijf 2017 toegevoegd, conform de voorstellen bij de voorjaarsnota. Naast de doorgeschoven ruimte uit 2012/2013 zijn de volgende dekkingsmiddelen ingezet voor het nieuwe investeringsprogramma 2014 t/m 2017:

- de bestaande dekking uit het investeringsprogramma 2013 t/m 2016;
- de ruimte voor onrendabele investeringen 2017 ad € 8,3 miljoen, waarvan € 5,9 miljoen wordt ingezet voor strategische investeringen;
- van de beschikbare incidentele middelen bij deze begroting wordt conform de voorjaarsnota in 2014 een bedrag van € 735.000 ingezet voor extra investeringen (afzonderlijk toegelicht);
- overige dekkingsmiddelen zoals reserves en bijdragen derden (directe dekking).

Voor de volledigheid merken wij op dat de onrendabele investeringsruimte in 2014 bezuinigd is. Dit bedrag is ingezet voor de bezuinigingstaakstelling van € 13 miljoen, zoals is besloten bij de begroting 2011. Hiermee is ook bij de eerdere investeringsprogramma's al rekening gehouden.

In de tabel hierna wordt een totaalbeeld gegeven van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren en de dekkingsmiddelen die hierbij zijn gebruikt.

Tabel recapitulatie investeringsprogramma.

	2014	2015	2016	2017	Totaal
Geplande investeringen					
P 1 : Veiligheid en handhaving	10.300	-	-	-	10.300
P 2 : Werk en inkomen	-	-	-	-	-
P 3 : Zorg en welzijn	300.000	-	-	-	300.000
P 4 : Jeugd en onderwijs	550.600	1.700.800	1.594.200	1.613.100	5.458.700
P 5 : Cultuur	113.000	75.000	50.000	-	238.000
P 6 : Sport en recreatie	500.000	-	-	-	500.000
P 7 : Ec.beleid en werkgelegenheid	1.350.200	-	-	-	1.350.200
P 8 : Ruimt. ordening en volkshv.	1.110.500	-	-	-	1.110.500
P 9 : Stedelijke vernieuwing	9.354.300	130.000	130.000	130.000	9.744.300
P 10: Verkeer en mobiliteit	153.700	2.572.500	1.543.500	1.350.000	5.619.700
P 11: Openb. ruimte en natuurbesch.	9.700.900	1.124.600	129.900	112.000	11.067.400
P 12: Milieu	3.356.500	3.440.800	-	-	6.797.300
P 13: Bestuur en organisatie	250.000	5.982.200	5.982.200	5.982.200	18.196.600
Totaal investeringen	26.750.000	15.025.900	9.429.800	9.187.300	60.393.000

Tabel recapitulatie investeringsprogramma.

	2014	2015	2016	2017	Totaal
Dekking:					
"Directe" dekking	24.981.000	6.681.500	2.000.000	1.934.000	35.596.500
Incidentele middelen	735.000	-	-	-	735.000
Ruimte IVP jaarschijf 2013	1.642.000	-	-	-	1.642.000
Ruimte onrendabele investeringen	-	2.337.300	2.337.300	2.337.300	7.011.900
Strategische investeringen	-	5.982.200	5.982.200	5.982.200	17.946.600
Totaal dekking	27.358.000	15.001.000	10.319.500	10.253.500	62.932.000
Saldi na dekking	608.000	-24.900	889.700	1.066.200	2.539.000

Nieuwe investeringen

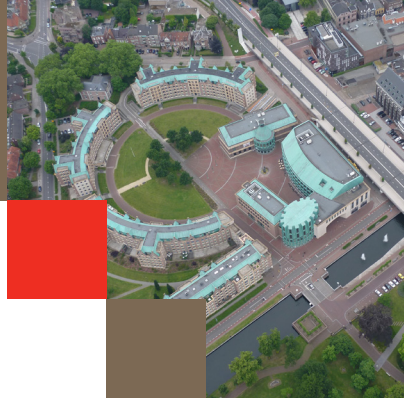
Hiervoor is een totaalbeeld gegeven van het investeringsprogramma met bijbehorende dekking. In dit nieuwe investeringsprogramma zijn een aantal intensiveringen opgenomen. Voor een overzicht van deze intensiveringen (nieuwe investeringsposten) in het investeringsprogramma verwijzen wij naar onderstaande tabel.

Tabel nieuwe investeringen

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)								
Prog.	Nr.	Pro- duct	Onderdeel	invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
3	IN1	641	Verbeterde wijkaccommodatie Geseldonk (motie)	300				300
4	IN2	410	Investerings onderwijsgebouwen				454	454
			Idem, dekking vrijval kapitaallasten				-454	-454
6	IN3	550	Kunstgras Rood-Wit	500				500
			Dekking: bijdrage uit sportbegroting	-140				-140
8	IN4	850	Aanpak Leonardusbuurt (Binn.-Oost)	75				75
10	IN5	210	Mobiliteit; Noord-Oost Corridor (De Ruit) bijdrage Helmond			1.350	1.350	2.700
			Dekking: reserve strategische investeringen			-1.350	-1.350	-2.700
	IN6	260	VRI's extra intensivering				PM	0
11	IN7	210	Opwaarderen openbare verlichting, woonwijken (reeks)				112	112
11	IN8	580	Opdruk boomwortels Brandevoort	450				450
			Dekking: Grondbedrijf	-90				-90
			Dekking: krediet veiligheidsplan bomen	-360				-360
13	IN9	070	Strategische investeringen				5.982	5.982
			TOTAAL IVP 2014-2017	735	0	0	6.094	6.829

Zoals gebruikelijk zijn de (nieuwe) investeringen in de desbetreffende programma's nader toegelicht.

4 Bezuinigingen



4 Bezuinigingen

Zoals uit het begrotingsperspectief blijkt, hebben we te maken met een nieuwe structurele bezuinigingsopgave die oploopt van € 7 miljoen in 2016 naar € 9 miljoen in 2017. Deze opgave komt bovenop het nog lopende bezuinigingsprogramma 2011-2014 van € 13 miljoen en de aanvulling daarop in 2013 van € 2,8 miljoen structureel.

De context waarin de gemeente haar werk moet doen wordt steeds complexer. Er komen van het Rijk steeds meer taken op de gemeente af, maar wel met veel minder geld. Het moge duidelijk zijn dat de mogelijkheden om deze nieuwe bezuinigingen te realiseren via de kaasschaafmethode zijn uitgeput. Het is onontkoombaar dat de gemeente zich fundamenteeler bezint op haar taken. Onze ambities hebben we vastgelegd in de stadsvisie die door uw raad is vastgesteld. De uitdaging is hoe we die ambities op de lange termijn kunnen realiseren. Essentieel daarbij is de vraag wat voor gemeente we voor ogen hebben als we naar die toekomst kijken. Welke taken horen daarbij, welke werkwijze en ook welke organisatie is daar voor nodig?

4.1 Visie

In dit perspectief is het logisch dat de gemeente in de toekomst een minder leidende rol zal vervullen. Dit wordt verrat in de kernwoorden participatie en co-creatie. De gemeente legt meer verantwoordelijkheid neer bij burgers, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Minder zelf doen en een meer regisserende rol liggen voor de hand. Dat doen wij vanuit de overtuiging dat samenwerken vanuit ieders eigen kracht hét verschil kan maken. Samenwerken betekent dat de gemeente verbinding zoekt met inwoners, bedrijven, instellingen, regiogemeenten en medewerkers in de eigen organisatie. Dat wil zeggen dat de gemeente initiatieven in de stad faciliteert, stimuleert en mobiliseert, kennis deelt en expertise versterkt. Door zelfredzaamheid, eigen initiatief, eigen verantwoordelijkheid en zelforganiserend vermogen als uitgangspunt te nemen, is het mogelijk ieders kracht en talent te benutten. Meedenken, meepraten en meedoen maken het waarmaken van ambities mogelijk.

Van de gemeente vraagt dit dat actief wordt gezocht naar waar de behoeften in stad liggen, waar oplossingen vanuit de samenleving mogelijk zijn, en waar samenwerkingspartners kunnen participeren bij het realiseren van die oplossingen. Dit vormt ook de basis voor het realiseren van de nieuwe bezuinigingstaakstellingen. Primair kan voor alle gemeentelijke taken de vraag gesteld worden of er een wettelijk minimum aan verbonden is. Als dat niet het geval is wordt deze taak als “wenselijk” gezien. De rol van de gemeente is dan vooral bezien op welke wijze zij de initiatieven van burgers, bedrijven of instellingen kan faciliteren. Als er in wet- en regelgeving wel een minimumniveau voor de gemeente is vastgelegd dient zich bestuurlijk de vraag aan of het wenselijk is het kwaliteitsniveau naar een hoger peil te brengen. De beschikbare financiële middelen vormen daarbij een belangrijk afwegingskader. Daarboven is het mogelijk dat vanuit de stad wensen worden geuit die daar weer bovenuit gaan. In dat geval is de vraag hoe kan met behulp van anderen die kwaliteit gerealiseerd worden. Dat levert de vraag op welke samenwerking daarbij mogelijk is: wat de burger, de wijk, het bedrijf, de instelling zelf kan doen, en waarin kan de gemeente faciliteren?

Langs die lijnen is ook bezien welke denkrichtingen er mogelijk zijn met betrekking tot de bezuinigingstaakstellingen. Immers in het kader van de wens van ons college om verantwoord financieel beleid te voeren, lag er niet alleen de opdracht om een sluitende begroting voor 2014 te realiseren, maar ook perspectief te bieden op een begroting die ook voor de periode daarna

structureel sluitend is. Zonder daarbij “over het graf heen te willen regeren” wil ons college daarom aangeven waar, op hoofdlijnen, de bezuinigingen gevonden kunnen worden. Dit vanuit het besef dat, indachtig de “Fiscal Cliff methode” in de Verenigde Staten, indien die bezuinigingen niet worden gevonden er geen ander middel rest dan een zeer substantiële verhoging (meer dan 50%) van de OZB. De uiteindelijke concretisering en realisatie van de bezuinigingen zal na de verkiezingen van 2014 bij de nieuwe gemeenteraad liggen.

4.2 Bezuinigingsplan 2014-2017

Om te komen tot een sluitend meerjarenperspectief is het nodig om € 9 miljoen aan bezuinigingen door te voeren. In de voorjaarsnota zijn voorstellen gedaan om dit op te pakken. Daarbij is de volgende hoofdindeling gemaakt:

Beleidsvelden:		
Fysiek	€ 2,5 miljoen	
Sport, Cultuur, Welzijn	€ 2,0 miljoen	
Economie en overig	€ <u>0,5 miljoen</u>	€ 5 miljoen
Organisatie	€ 3 miljoen	
Fiscaal	€ <u>1 miljoen</u>	€ 4 miljoen
Totaal		€ 9 miljoen

Hiermee hebben we een plan, waarmee we ook de begroting voor 2016 en 2017 sluitend krijgen. Daarnaast zijn er incidentele middelen beschikbaar om 2015 te overbruggen. Het is na de verkiezingen in maart 2014 aan de nieuwe gemeenteraad om aan dit bezuinigingsplan, eventueel na doorvoering van gewenste wijzigingen, invulling te geven.

Beleidsvelden:		
Fysiek:		
• Programma 4,6,8 en 9	€ 0,25 miljoen	
• Programma 11:	€ 1,4 miljoen	
• Programma 12	€ <u>0.85 miljoen</u>	
Totaal Fysiek		€ 2.5 miljoen
Sport, Cultuur en Welzijn:		
• Programma 3:	€ 0,9 miljoen	
• Programma 5:	€ <u>1,1 miljoen</u>	
Totaal Sport, Cultuur en Welzijn:		€ 2,0 miljoen
Economie en Overig:		
• Programma 4 en 6	€ 0,3 miljoen	
• Programma 7:	€ <u>0,2 miljoen</u>	
Totaal Economie en Overig:		€ 0,5 miljoen
Organisatie:		
Fiscaal:	€ 3,0 miljoen	
Totaal	€ <u>1,0 miljoen</u>	€ 9,0 miljoen

4.2.1 Bezuinigingen op beleidsvelden

4.2.1.1 Fysiek €2,5 miljoen

Programma 4-6-8-9 Ruimtelijke ontwikkeling incl. jeugd, sport en stedelijke vernieuwing (circa € 0,25 miljoen).

Openbare Speelgelegenheden

Het plaatsen en onderhouden van speelgelegenheden in de openbare ruimte kan in samenwerking met de buurt worden opgepakt.

Sport

Met de sportverenigingen samen wordt gekeken naar andere vormen van het wekelijks beheer van de sportvelden in aansluiting op het dagelijks beheer dat al door de verenigingen wordt uitgevoerd.

Volkshuisvesting

Wij willen initiatieven uit de stad adequaat ondersteunen. Doorgaans zijn de tarieven die hiervoor gevraagd worden kostendekkend. Voor bouwinitiatieven en wijziging bestemmingsplannen is dat nog niet het geval.

Stedelijke Vernieuwing

Besparing is mogelijk door te kiezen voor sober en doelmatig beheer.

Programma 11 Openbare Ruimte en Natuurbescherming (circa € 1,4 miljoen).

Openbare ruimte e.d.

Op het gebied van beheer openbare ruimte (wegen, groen, parkeren) kunnen besparingen gevonden worden door een sober en doelmatig beheer uit te voeren. Met bedrijfsleven en andere partners in de stad zullen nieuwe vormen van samenwerking worden opgezocht. Recent voorbeeld hiervan is een bedrijf dat rotondes voor ons wil onderhouden, in combinatie met naamsvermelding.

Programma 12 Milieu (circa € 0,85 miljoen)

Afvalbeleid en rioleringen

Op het terrein van afvalinzameling en riolering zijn er naar verwachting besparingsmogelijkheden. Er wordt een nieuw kostendekkingsplan voor het Gemeentelijke Rioleringsplan opgesteld dat hier meer duidelijkheid over moeten geven. Op het gebied van afvalinzameling zijn eveneens mogelijkheden door de toenemende waarde van afval als grondstof. In het Afvalbeleidsplan wordt dit verder uitgewerkt. Mogelijkheden van budgettaire effectuering van deze kostenverlagingen t.b.v. de bezuinigingen bezien in samenhang met OZB (streven: gemeentebreed gelijkblijvende lastendruk). Vooruitlopend op dit bezuiningsplan worden beoogde kostenbesparingen op afvalinzameling al in 2014 geëffectueerd en voor een bedrag € 800.000 doorvertaald in een verlaging van de afvalstoffenheffing. In het bezuinigingsplan is voorzien dat een bedrag van € 450.000 als tegenhanger hiervan wordt verrekend in de OZB, waarmee de woonlasten (behoudens inflatiecorrectie) gemiddeld gelijk blijven aan 2013. In het meerjarenperspectief is er rekening mee gehouden dat dit in 2015 zijn beslag krijgt.

4.2.1.2 Sport, Cultuur Welzijn €2 miljoen

Programma 3 Zorg en Welzijn (circa € 0,9 miljoen)

Sociale samenhang en leefbaarheid: accommodatiebeleid

Helmond beschikt over relatief veel sociaal-maatschappelijke accommodaties als je dat afzet tegen landelijke benchmarks. Bij bezuiniging kan worden gekeken naar het aantal accommodaties, optimaal gebruik en het beheer ervan. In samenspraak met wijkorganen en gebruikers kan gezocht worden naar oplossingen die minder financiële inzet vragen. Een voorbeeld kan zijn de inzet van talenten van uitkeringsgerechtigden voor het beheer.

Participatie en zelfredzaamheid

De subsidiering van vrijwilligerswerk en vrijwilligersondersteuning kan meer dan voorheen gericht worden op activiteiten die preventief of zelfs vervangend zijn voor zwaardere of meer individuele en dus duurdere ondersteuning in het kader van de Wmo van onze burgers op termijn. Subsidiering op andere terreinen kan in deze denklijn worden verminderd en door de samenleving worden opgevangen door meer eigen inzet.

Door het optimaal inzetten van geautomatiseerde systemen voor het matchen van vraag en aanbod voor vrijwilligerswerk kunnen kosten worden verminderd.

Verder kan op de inzet van organisaties zoals de GGD en Zorgboog worden ingezet op een hogere efficiency en samenwerking.

Programma 5 Cultuur (circa € 1,1 miljoen)

Culturele instellingen

Op cultureel gebied kan co-creatie een oplossing bieden bij verminderde financiële mogelijkheden. Co-creatie kun je vinden door instellingen samen te laten werken met elkaar, met marktpartijen of met gebruikers. Daarnaast is co-creatie te vinden tussen de amateurkunstsector en de professionele kunst.

Verder kunnen we kijken naar de breedte van het cultuuraanbod en de breedte en omvang van collecties. Dit betekent een keuze voor minder aanbod of een eenzijdiger aanbod.

Indien gehecht wordt aan het bredere aanbod om verschraving te voorkomen, zal een hogere eigen bijdrage of inzet nodig zijn.

We kunnen het accent leggen op stimulering van cultuur voor jongeren en aan volwassenen vragen om een grotere eigen bijdrage. Om de keten van kennismaken, deelnemen, opleiden, (talent) ontwikkelen en professionaliseren intact te houden zou je in de combinatie cultuur en jeugd kunnen blijven investeren.

Op basis van de onderbesteding van verschillende budgetten o.a. op het gebied van industrieel erfgoedtoerisme, archeologie en monumentenzorg kan eveneens een besparing worden gerealiseerd.

4.2.1.3 Economie en Overig €0,5 miljoen

Programma 4 - 6 Jeugd, Onderwijs en Sport (circa € 0,3 miljoen)

Peuterspeelzaalwerk

Enkele jaren geleden zijn het peuterspeelzaalwerk en kinderopvang samengevoegd. We zien nu dat de stichting met minder middelen de kwaliteit kan behouden. Daarnaast kan de inzet worden gericht op met name de doelgroepkinderen.

Sport

Het programma jongeren in beweging (JIBB) is een programma dat goed is georganiseerd door de Stichting JIBB. Er zal minder inzet nodig zijn voor projectleiding dan eerder gedacht. Daarnaast kan het programma nog meer worden toegesneden op de doelgroepen en inhoudelijke thema's van ons gezondheidsbeleid.

Programma 7 Economisch beleid en werkgelegenheid (circa € 0,2 miljoen)

Stimulering innovatief vermogen bedrijfsleven

Op economisch gebied kan een besparing worden gevonden door minder financiële middelen in te zetten op stimulering innovatief vermogen bedrijfsleven en dit meer in gezamenlijkheid met de markt en intermediaire organisaties op te pakken. Ook op het gebied van recreatie kunnen we meer de samenwerking met de markt opzoeken.

4.2.2 Bezuinigingen op de organisatie

Gezien de noodzaak om te bezuinigen, wordt voorgesteld om vanaf 2016 een nieuwe bezuiniging op personeel en organisatie te realiseren van structureel € 3 miljoen. Deze bezuiniging komt boven op de lopende bezuinigingsoperatie waarin een formatiereductie van € 3,6 miljoen wordt gerealiseerd.

Bij de realisatie van deze nieuwe bezuinigungsopgave wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de veranderende rol van de overheid. De ontwikkelingen in de samenleving vragen namelijk om een andere overheid. Een overheid die met inwoners, bedrijfsleven en instellingen samen aan de uitdagingen van deze tijd werkt. Een samenwerking waarin eigen kracht, talenten, verantwoordelijkheid door ieder van de partners wordt gekoppeld aan gemeenschappelijke belangen en ambities. Een samenwerking waarin participatie en co-creatie kernbegrippen zijn. Met als uiteindelijk doel een stad waar het goed wonen en werken is en waar bezoekers graag komen. Deze visie op de gemeente vraagt ook een visie op de gemeentelijke organisatie. Welke organisatiefilosofie en –model passen daarbij, welke rol krijgen de medewerkers, welke kennis maar vooral ook vaardigheden hebben zij nodig als partner in de samenwerking.

Maar er zijn meer ontwikkelingen die leiden tot een herbezinning op de gemeentelijke organisatie. De rijksoverheid decentraliseert een aantal taken met een grote betekenis voor de burgers. De decentralisatie van de WMO/AWBZ, de jeugdzorg en de Participatiewet gaat gepaard met forse bezuinigingen. De uitvoering door gemeenten vraagt een regionale schaal en dus regionale samenwerking. Ook op andere terreinen wordt regionale samenwerking gezien als een antwoord op teruglopende budgetten en als een middel om de kwaliteit van de lokale overheid te waarborgen. De samenwerkingsvoorstellen krijgen via het advies Peel 6.1. van de Stuurgroep Peelsamenwerking steeds meer gestalte. Niet alleen moet een nieuwe samenwerkingsorganisatie opgebouwd worden, voor de eigen organisatie betekent dat een proces van ontvlechten, waarbinnen de taken die lokaal blijven opnieuw moeten worden georganiseerd.

Daarnaast zien we door de economische situatie en de financiële positie van de gemeente, maar ook door de demografische ontwikkelingen, steeds meer een verschuiving van stadsontwikkelingsactiviteiten naar beheeractiviteiten. Ook dat heeft betekenis voor de inrichting van de organisatie en voor de kennis en vaardigheden van medewerkers.

Het is noodzakelijk dat deze ontwikkelingen in samenhang worden gezien en vertaald naar de gevolgen voor de gemeentelijke organisatie. Duidelijk is dat de keuzes fundamenteel van aard zullen zijn. Kaasschaven volstaat niet meer. Maar het biedt ook kansen. Kansen voor een organisatie die

zich ontwikkelt naar een meer regisserende en faciliterende rol in een samenwerking met regionale en lokale partners. Een organisatie waarin niet alles in regels wordt gevangen maar waar principes leidend zijn. Een organisatie ook die inspirerend is voor professionele medewerkers die zelfstandig zijn, verantwoordelijkheid nemen en zich betrokken voelen. Dat daarbij een inspirerende werkomgeving hoort die het nieuwe werken optimaal faciliteert zal duidelijk zijn. Wij stellen voor om daarvoor € 1,5 miljoen te reserveren, om in het nieuwe werken en de bijbehorende faciliteiten en werkomgeving te investeren. De kost gaat immers voor de baat uit om de organisatieverandering te kunnen maken en om de beoogde bezuinigingen te kunnen realiseren.

4.2.3 Bezuinigingen: Fiscale maatregelen

In het streven naar een gelijkblijvende gemeentelijke lastendruk zijn er ook in fiscale zin nog mogelijkheden om bij te dragen aan de bezuinigingsopgaven. Met name de aanbesteding van afvalcontracten die in 2017 op de rol staat levert, als gevolg van sterk veranderde marktomstandigheden, aanzienlijke voordelen op. Omdat deze structureel van aard zijn dienen die ingevolge de wettelijke bepalingen rondom kostendekking (max 100% dekking) vertaald te worden in een verlaging van het tarief afvalstoffenheffing. Door verhoging van de OZB-tarieven tot een zelfde bedrag, dus met gelijkblijvende lastendruk voor de stad, ontstaat een meeropbrengst in de OZB die als extra dekkingsmiddel kan worden ingezet.

Tot slot merken we op, dat de geschetste bezuinigingen onontkoombaar zijn. Indien deze bezuinigingen niet worden gevonden rest geen ander middel dan een substantiële verhoging (meer dan 50%) van de OZB.

4.3 Vastgesteld bezuinigingsprogramma

Eerder is besloten om in de periode tot en met 2014 bezuinigingen door te voeren tot een bedrag van € 13 miljoen. Dit is naast het pakket van € 2,8 miljoen aan bezuiniging, zoals dat bij de begroting 2013 is doorgevoerd en gerealiseerd. Om zicht te houden op het lopende bezuinigingspakket van € 13 miljoen is het detailoverzicht wederom opgenomen.

Bezuinigingsplan

Progr.	Prod.		Bezuinigingsvoorstellen	2011	2012	2013	2014
1	140	140.10	Brandweer / reg veiligheidsdienst (obv 10%)	250.000	500.000	500.000	500.000
2	602	602.10	Toeslag WWB	250.000	250.000	250.000	250.000
	602	602.10	Taakstelling WWB				850.000
	603	602.20	Bijzondere bijstand			30.000	30.000
	618	618.20	Atlant	1.000.000	1.000.000		
	618	618.20	Atlant bijstelling: cf voorjaarsnota 2012			1.000.000	1.000.000
3	630	630.10	Subsidiering professionele organisaties	304.000	700.520	655.000	655.000
	630	650.10	Flexibele budgetten	100.000	100.000	100.000	100.000
	630	630.35	Integratiesubsidies	86.000	93.000	93.000	93.000
	630	630.30	Vrijwilligerskaart	13.000	37.480	83.000	83.000
	630	div.	Ombuigingen t.b.v. WMO	49.000	366.000	990.000	990.000
	691	691.05	Persoonsgebondenbudget WMO	160.000	160.000	160.000	160.000
	698	698.10	Subsidies MO/VB/OGGZ(brede doeluitkering): 10%		270.000	270.000	270.000
	710	710.10	Inwonersbijdrage aan GGD	70.000	94.000	118.000	140.000
	970	970.10	Terugloop gemeentefondsuitkering WMO	-782.000	-782.000	-782.000	-782.000
	980	980.20	Dekking reserve WMO	782.000	326.000	102.000	102.000
4	460	460.10	Schoolbegeleiding	140.000	285.000	285.000	285.000
	465	465.05	Leerlingenvervoer			100.000	100.000
	465	465.05	Idem, verlaging budgetten onvoorzien 2011	100.000	200.000	100.000	100.000
	477	477.05	Ombuigingen t.b.v. WMO	20.000	90.000	90.000	90.000
	475	475.05	ROC Halvering cursusaanbod	40.000	40.000	40.000	40.000
5	502	502.05	Subsidie Kunstkwartier	50.000	50.000	50.000	50.000
	505	505.05	Beeldende kunst		64.400		
	505	505.10	Beeldende kunst		14.800	14.800	14.800
	520	520.05	Bibliotheek: centraliseren		340.000	340.000	340.000
	520	520.05	Bibliotheek: tarieven volwassenen		60.000	60.000	60.000
	510	510.05	Beheer kasteel	15.000	25.000	25.000	25.000
	540	540.05	Budget leisure gerelateerde activiteiten	20.000	20.000	20.000	20.000
	542	542.15	Brabantstad Culturele Hoofdstad	9.000	9.000	9.000	9.000
	542	542.15	Subsidie 0492 Carat podium Markt		10.000	10.000	10.000
	542	542.15	Subsidiëring projecten Cultuurparticipatie	58.000			
	div.	div.	Loon en prijscompensatie 2012		50.000	50.000	50.000
6	550	550.40	Sport: accommodaties + subsidieverstrekking	170.000	170.000	170.000	170.000
	572	572.05	Berkendonk: beheer en onderhoud	40.000	40.000	40.000	40.000
7	340	340.15	Jaarlijkse sponsoractiviteiten	22.000	22.000	22.000	22.000
	340	340.15	Centrumgerelateerde activiteiten	11.000	11.000	11.000	11.000
8	830	830.10	Externe kosten planontwikkeling	65.000	65.000	65.000	65.000
	840	840.10	Dag van de Architectuur	3.500	3.500	3.500	3.500
	840	840.10	Bouwleges	100.000	100.000	100.000	100.000
	div.	div.	Samenvoegen informatiecentra	80.000	80.000	80.000	80.000
11	210	210.30	Openbare Verlichting	12.500	12.500	12.500	12.500
	210	210.15	Externe inspectie wegen	12.000	12.000	12.000	12.000
	210	210.10	Herstraten	50.000	50.000	50.000	50.000
	230	230.10	Parkeerexploitatie	500.000	500.000	500.000	500.000
	260	260.10	ANWB-bewegwijzering	12.500	12.500	12.500	12.500
	260	260.20	Vervangen verkeersborden	15.000	15.000	15.000	15.000
	260	260.20	Bebording	10.000	10.000	10.000	10.000
	260	260.30	Vervanging VRI's	100.000	100.000	100.000	100.000
	div.	div.	Catalogi inrichting openbare ruimten				50.000
	580	580.10	Luisbestrijding	10.000	10.000	10.000	10.000
	580	div.	Vervangingen OV, verhardingen en plantsoenen	60.000	60.000	60.000	60.000
12	730	730.10	Kostentoerekening afvalstoffenheffing	64.500	64.500	64.500	64.500
	780	780.20	Regionaal milieuwerkprogramma (MWP)			160.000	160.000
	780	780.20	Idem, t.l.v. incidentele middelen 2012	100.000	160.000		
	780	780.10	NatuurMilieueducatieCentrumHelmond		50.000	50.000	50.000
	780	780.10	Idem, 2011 t.l.v. reserve investeringsimpuls	50.000			
13	020	020.10	Inwonerbijdrage aan SRE	105.000	141.000	177.000	210.000
	210	210.30	Schadeverhaal	20.000	20.000	20.000	20.000
	930	930.10	Jaarschijf 2014 IVP 2011-2014				600.000
	918	918.10	Taakstelling inkoopvoordelen	50.000	100.000	150.000	200.000
	025	025.10	Telefoonkosten: vermelding in gidsen e.d	10.000	10.000	10.000	10.000
	div.	div.	Areaalcompensatie 2011	168.200	168.200	168.200	168.200
	918	918.10	Personele reductie	900.000	1.800.000	2.700.000	3.600.000
AD	940	940.10	Post onvoorzien structureel	100.000	200.000	300.000	400.000
	970	970.10	Uitkering gemeentefonds (ivm leerlingenbijdrage)		20.000	20.000	20.000
	960	960.40	Precariorechten	20.000	20.000	20.000	20.000
	960	960.10	Amendement 2011-1 tarieven hondenbelasting	20.000	20.000	20.000	20.000
	960	960.10	Amendement 2011-1 verlaging onvoorzien	120.000	120.000	120.000	120.000
	960	960.10	Controle hondenbelasting	30.000	30.000	30.000	30.000
	970	970.10	Prijscompensatie 2011	400.000	400.000	400.000	400.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen				6.165.200	8.970.400	10.446.000	13.051.000

Deze bezuinigingen lopen overigens volgens plan. De voortgang monitoren we bij de berap's.

Programma 1

Veiligheid en handhaving



5 Beleidsprogramma's



5 Beleidsprogramma's

5.1 Programma 1: Veiligheid en handhaving

Burgemeester: Portefeuillehouder

5.1.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Meting: jaar, peildatum en bron
Plaats Helmond op de AD misdaad-monitor	20	20	27	32	17	20	21	Jaarlijks, mei, AD
aantal huiselijk geweld zaken (regio Peel)	284	354	376	358	399	469	671	Jaarlijks
Percentage mensen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt in Helmond	(19%)*		18%	22%		23%	23%	Jaarlijks, Veiligheidsmonitor

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

** Sinds 2008 is er nieuwe landelijke meting (integrale veiligheidsmonitor) waardoor de cijfers uit 2004 en 2006 niet helemaal vergelijkbaar zijn.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting
Veilig in huis	Aantal aangiften m.b.t. inbraken	498	473	406	351	740	577	469	≤ 350 in 2012	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Aantal herhalingsmeldingen m.b.t. huiselijk geweld	23	39	55	39	44	46	97	≤ resultaat in 2008*	jaarlijks, jaarcijfers, meldpunt huiselijk geweld
Veilige buurt	Incidenten overlast i.v.m. drugs				48	48	33	91	≤ 50 in 2012	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Meldingen bij politie van overlast door jeugd	658	731	580	654	637	451	357	≤ 600 in 2012	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
Veilige stad	Aantal verdachten 12-17 jaar per 10.000 inwoners Helmond	269	216	236	226	162	189	128	geen stijging t.o.v. 2009	jaarlijks, jaarcijfers HKS – bewerkt door KLPD (cijfers in mei bekend)
	Aantal verdachten 18-24 jaar per 10.000 inwoners Helmond	421	476	504	450	389	388	384		
	Aantal verdachten 18-24 jaar met allochtone achtergrond per 10.000 allochtone inwoners Helmond	536	697	728	660	620	545	575		
	Aangifte winkel diefstal in Helmondse Centrum	104	92	109	141	94	137	136	≤ 120 in 2012	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Rapportcijfer van inwoners Helmond voor veiligheid in het Centrum						6,9		minimaal handhaven tot 2014	tweejaarlijks, najaar inwonersenquête
	Aangifte bedrijfsinbraak in Helmondse Centrum	37	43	39	18	32	38	20	maximaal 30 in 2014	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
Aangifte bedrijfsinbraak op bedrijventerreinen (Hoogeind, BZOB, Groot Schooten en Businesspark Brandevoort)	114	79	64	50	64	72	60	maximaal 40 in 2014	jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant	
Veilige bedrijvigheid	Aandeel ondernemers dat zich wel eens onveiligheid voelt in centrum of eigen onderneming					29%			< 27% in 2014	tweejaarlijks enquête ondernemers centrum Helmond

* deze doelstelling is in 2012, met behoud van de oorspronkelijke ambitie, aangepast omdat het cijfer dat voor 2008 in de begroting was opgenomen (26) niet het juiste gegeven bleek te zijn.

5.1.2 Meerjarig beleidsperspectief

Veiligheid en handhaving zijn belangrijke bouwstenen voor een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Het kader van handhaving wordt gevormd door een jaarlijks activiteitenprogramma dat binnen de beleidskaders van de Vlindernota 2 wordt ingevuld. Het activiteitenprogramma wordt halfjaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Binnen de te handhaven aspecten is geprioriteerd volgens een methodiek waarin veiligheid en verstoring worden meegewogen. Er kan van regelgeving worden afgeweken, gedogen dus. In het nieuwe beleid is wel vastgelegd dat dit gedogen binnen afgesproken kaders gebeurt en altijd wordt onderbouwd en geregistreerd.

Het veiligheidsbeleid is opgezet volgens de methodiek kernbeleid veiligheid van de vereniging Nederlandse gemeenten. Ook de regiopolitie stelt haar plannen volgens die methodiek op. De uitvoeringsplannen politie en gemeente sluiten daardoor op elkaar aan. De raad heeft het masterplan 2010 – 2013 vastgesteld. Het college stelt binnen de kaders van het masterplan de jaarlijkse actieprogramma's vast. Mede om de planningscyclus tussen gemeente en politie op elkaar af te kunnen stemmen is er voor gekozen het masterplan pas in 2014 te actualiseren. Ook wordt er naar gestreefd met één gezamenlijk masterplan voor de Peelregio te komen.

prioriteit 1: Voortzetten, borgen en beheersen van het ingezette beleid

- Het ingezette beleid is blijvend effectief
- Het ingezette beleid wordt op een efficiënte manier uitgevoerd

prioriteit 2: minder overlast en criminaliteit door jongeren

- Minder overlast op straat door (criminele) hanggroepen
- Minder jongeren in de criminaliteit
- Doorbreken cyclisch proces van aanwas criminele jongeren met een allochtone achtergrond.

prioriteit 3: Veilig in de buurt

- Minder overlast op straat
- Minder overlast voor bewoners onderling
- Terugdringen hennepsteelt
- Beheersbare overlast tijdens de renovatie van de wijken Helmond-West en Binnenstad-Oost
- Verhogen veiligheidsgevoel in deze wijken

prioriteit 4: Veilig in huis

- Minder huiselijk geweld
- Minder woninginbraken

prioriteit 5: integriteit en veiligheid

• Doorontwikkelen en binnen de gemeentelijke organisatie implementeren van adequaat bestuurlijk instrumentarium in het kader van bestrijden georganiseerde criminaliteit, een en ander in afstemming met de B-5 taskforce georganiseerde criminaliteit.

Waar de eerstgenoemde thema's een sterke samenhang hebben met maatregelen gericht op de feitelijke leefomgeving, gaat het bij de twee laatstgenoemde onderwerpen vooral over onze bestuurlijke rol. Deze beide onderwerpen krijgen ook steeds meer belangstelling. Zowel door de regierol van de burgemeester bij de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid als door de integere invulling van de gemeentelijke bevoegdheden, kan het gemeentebestuur een goede rol vervullen bij het bevorderen van een integere samenleving. Te denken valt aan het voorkomen van de vermenging

van de onderwereld en de bovenwereld. Het samenwerkingsverband Taskforce B-5 dat een stimulans heeft gegeven aan de samenwerking in de Brabantse grote steden samen met de verschillende andere betrokken overheden wordt voor drie jaar verlengd tot en met 2016.

Het samenwerkingsverband dat bestaat in het Veiligheidshuis (in Helmond voor de Peelregio) heeft een belangrijke rol in het kiezen van een gerichte aanpak in individuele gevallen. In het Veiligheidshuis werken gemeenten, zorgpartners, politie en justitie samen. In 2013 is er voor de veiligheidshuizen Peelland en Eindhoven e.o. een gemeenschappelijk bestuur gevormd. Dit bestuur bestaat uit vertegenwoordiging van burgemeesters en wethouders zorg en jeugd uit de regio. De integratie van de twee veiligheidshuizen zal in 2014 gereed zijn. Voor een nog effectievere werking van het veiligheidshuis wordt gekeken naar een gewenst samenwerkingsmodel met de drie andere veiligheidshuizen binnen het werkgebied van de nieuwe politie-eenheid Brabant oost (samenvoeging van Brabant-Noord en Brabant Zuidoost)

Brandweer

Als gevolg van het wetsvoorstel “aanpassing wet veiligheidsregio’s” welke wet in 2012 is aangenomen, worden alle aan brandweertzorg gerelateerde taken per 1 januari 2014 van gemeenten overgedragen aan de veiligheidsregio’s. De gemeenten Best, Eindhoven en Helmond zijn al eerder geregionaliseerd en de overige gemeenten gaan per 1 januari 2014 over naar de veiligheidsregio Brabant Zuidoost, waardoor een omvangrijk pakket aan taken, mensen en middelen uit de gemeentelijke organisaties ontvlochten moeten worden en ingebed binnen de veiligheidsregio. De wijze waarop dit gebeurt, is beschreven in het organisatieplan regionalisering: ‘VRBZO 2014: efficiënt, robuust en nabij’, de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling en een financiële regeling voor het overgangsjaar 2014. Vanaf 2015 zal de verdeling van de kosten over de gemeenten plaatsvinden naar rato van de bijdragen voor brandweertzorg en rampenbestrijding aan gemeenten uit het gemeentefonds.

5.1.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
110	Regionaal veiligheidsfonds (RIEC)				50.000
120	Middelen tbv capaciteit Veiligheid (1 jr)	292.000			
120	Taskforce B5	100.000	100.000	100.000	
Totaal intensiveringen Veiligheid en Handhaving		392.000	100.000	100.000	50.000

Toelichting beleidsintensivering

110 Regionaal veiligheidsfonds (m.n. RIEC).

De verwachting is dat in 2013 de nieuwe politieregio Brabant-Oost vorm heeft gekregen. Binnen het gebied van de politie-eenheid hebben de burgemeesters van de 41 gemeenten in het gebied aangegeven bereid te zijn in gezamenlijkheid een aantal veiligheidprojecten vorm te willen geven. Daartoe wordt er een fonds opgezet voor het uitvoeren van regionale IVB projecten. Hierbij gaat het de komende jaren met name om de projecten Regionaal Informatie- en ExpertiseCentrum (RIEC) en Prostitutie Controle Team (PCT). Het RIEC richt zich op de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Hiervoor is een combinatie nodig van bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten. Het RIEC verzamelt en combineert de informatie, die nodig is voor een effectieve aanpak. De gemeente zal aan het RIEC in 2017 € 28.000 bijdragen. Voor het PCT en andere kleine

projecten wordt uitgegaan van € 22.000. Deze bijdrage is al afgedekt voor de periode 2013-2016, maar kende nog geen structurele dekking voor de periode vanaf 2017.

120 Middelen t.b.v. capaciteit Veiligheid (1 jr)

Voor het opvangen van deze extra werkzaamheden wordt een extra bedrag van € 292.000 beschikbaar gesteld voor de bekostiging van extra tijdelijke capaciteit. Dit wordt ingezet voor:

- Juridische ondersteuning: De burgemeestersbevoegdheden tot handhaving van de openbare orde zijn de afgelopen jaren verviervoudigd. Voorbeelden zijn de voetbalwet (gebiedsverbod), de wet tijdelijk huisverbod, bestuurlijk rechtelijke handhaving van de APV (samenscholingsverbod), het cameratoezicht enz. Daarbovenop brengen de masterplannen van de Taskforce meer uitvoerende taken op dit terrein met zich mee, bijvoorbeeld (her)invoering van een helingregister. Ook voor het takenpakket in het kader van de wet BIBOB geldt dat m.i.v. 1 april 2013 de toepassing van de wet wordt uitgebreid.
- Coördinatie HIT: Het is wenselijk om de taken van HIT/de werkwijze van HIT te verruimen van aanpak van overlast gevende panden naar een veel bredere doelstelling in het kader van de aanpak van de criminaliteit en wijkgerichte aanpak. De Taskforce-acties in 2011 en 2012 zijn in Helmond door HIT uitgevoerd, bovenop de normale werkzaamheden.
- Beleid/uitvoering: Probleem/informatie gestuurd werken, coördinatie van handhaving op tactisch niveau, samenwerking met het RIEC, deelname aan het informatieplein, deelname aan de stuur- en weegploeg, het ondermijningsbeeld, de IVB-structuur in Oost-Brabant; dit alles gaat in 2014 extra capaciteit vergen.

120 Taskforce B5

In de periode 2011 tot en met 2013 heeft de gemeente jaarlijks een bijdrage van € 100.000 aan de Taskforce B5 geleverd. De Taskforce draagt bij aan de bestrijding van zware criminaliteit in Brabant. De bijdrage die Helmond doet was tot en met 2013 voorzien binnen de reserve veiligheid. De Taskforce zal nu 3 jaar langer worden doorgezet (periode 2014-2016).

5.1.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Masterplan veiligheid, waarbij gestreefd wordt naar 1 gezamenlijk masterplan voor de Peelregio.	01-10-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 01	
	Realisatie
Het Masterplan Vermogenscriminaliteit dat in B5 verband is afgesproken zal ingevoerd zijn.	31-12-2014
De samenvoeging van Veiligheidshuis Peelland en Veiligheidshuis Eindhoven en omstreken zal zijn afgerond.	31-12-2014

5.1.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	7.459.117	7.367.241	7.992.185	-299.737	-297.037	-495.237
Baten	961.290	385.318	553.570			
Saldo	-6.497.827	-6.981.923	-7.438.615	299.737	297.037	495.237

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP110	Integraal veiligheidsbeleid algemeen	1.597.186	401.526	1.195.660
HP120	Handhavingsbeleid	933.317	152.044	781.273
HP125	Integraal veiligheidsbeleid en horeca	422.587		422.587
HP130	Halt bureau			
HP140	Brandweer	5.039.096		5.039.096
Totaal Veiligheid en handhaving		7.992.186	553.570	7.438.616

Investerings

Programma 1: Veiligheid en handhaving

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					Totaal 2014-2017
Product	Onderdeel	invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017		
140	Aanschaf nieuwe uniformen	D	10				10
140	Toekomstige investeringen brandweer	B	p.m.	p.m.			0
TOTAAL			10	0	0	0	10

Programma 2

Werk en inkomen



5.2 Programma 2: Werk en inkomen

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder

5.2.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meting: jaar peildatum en bron
Aantal bijstandsuitkeringen	2.282	2.082	1.931	1.915	2.183	2.275	2.331	2.273	jaarlijks, 1-1, Werk en Inkomen, Gemeente Helmond
% Bijstandsgerechtigden t.o.v. beroepsbevolking	5,9%	5,3%	4,9%	4,8%	5,6%	5,5%	5,4%	5,3%	jaarlijks, 1-1, Werk en Inkomen, Gemeente Helmond
Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Meting: jaar peildatum en bron
% Werklozen t.o.v. de beroepsbevolking	14,3%	11,5%	9,8%	9,0%	11,1%	9,6%	8,5%	9,3%	jaarlijks, 31-12, UWV-werkbedrijf
% Jeugdwerklozen t.o.v. de potentiële beroepsbevolking	5,0%	3,4%	2,7%	2,3%	3,7%	3,2%	2,5%	3,3%	jaarlijks, 31-12, UWV-werkbedrijf
% Particuliere huishoudens met een inkomen tot 105% van het sociaal minimum	10%	10%	9%	10%	10,6%		10%*	11%*	jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

** Betreft raming op basis van Stimulansz Minimascan

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting	
Re-integratie	Aantal stappen op participatieladder	0-meting nog niet uitgevoerd									
Bijstand	Ontwikkeling in aantal bijstandsgerechtigden per jaar Helmond	-9,3%	-8,0%	-4,1%	0,4%	1,7%	-0,4%	-2,1%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, 31-12, CBS Statline	
	Ontwikkeling in aantal bijstandsgerechtigden per jaar Zuidoost-Brabant	-6,6%	-8,0%	-4,3%	0,1%	4,2%	1,0%	-3,1%			
Werkloosheid	Ontwikkeling in aantal werklozen per jaar Helmond	-17,6%	-14,2%	-9,4%	23,9%	-9,9%	-13,9%	18,2%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, UWV werkbedrijf	
	Ontwikkeling in aantal werklozen per jaar Zuidoost-Brabant	0,0%	-38,7%	-6,5%	40,7%	-5,7%	-12,3%	22,7%			
	Ontwikkeling in aantal jeugdwerklozen (tot 23 jaar) per jaar Helmond	-30,1%	-20,2%	-13,9%	57,8%	-12,7%	-22,2%	37,3%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, UWV werkbedrijf	
	Ontwikkeling in aantal jeugdwerklozen (tot 23 jaar) per jaar Zuidoost-Brabant			6,7%	65,6%	0,0%	-25,1%	52,2%			

5.2.2 Meerjarig beleidsperspectief

De beleidsterreinen die onder dit programma vallen, zijn gericht op het bevorderen van arbeidsparticipatie door het inzetten van (re-)integratie trajecten, inzet van eigen mensen en middelen, optimaal benutten van alle voorliggende voorzieningen en de uitvoering van de verschillende gemeentelijke uitkeringsregelingen voor die mensen die daar recht op hebben. Tegelijkertijd zijn er belangrijke relaties met het domein van maatschappelijke participatie zoals sociale activering, vrijwilligerswerk, mantelzorg en armoedebestrijding (voorliggende voorzieningen).

De aanhoudende economische crisis heeft geleid tot een aanzienlijke stijging van de werkloosheid. Het toeleiden naar werk blijft de hoofddoelstelling.

Grote onzekerheden spelen naar verwachting ook in de komende jaren een rol: de nieuwe Participatiewet die per 1 januari 2015 in werking treedt en de impact daarop van het Sociaal Akkoord, de beëindiging van de Wet Sociale Werkvoorziening, de Wajong die deels overkomt naar de gemeenten en de eventuele herkeuring van de huidige Wajong die bij doorgang voor aanzienlijke instroom in de Participatiewet zal zorgen, bezuinigingen op het participatiebudget en daarvan deel uitmakende de middelen voor uitvoering van de Wsw. De financiële risico's nemen naar verwachting toe voor de gemeente. Ook ten aanzien van de hoogte van de Rijksbijdrage voor de uitkeringsverstrekking voor de komende jaren zijn we als gemeente afhankelijk van de landelijke ontwikkeling van het aantal bijstandsklanten en kan derhalve in meerjarenperspectief nog niet concreet worden ingevuld.

Jeugdwerkloosheid is een belangrijk thema. Er moeten voor jongeren eerder in hun jeugd jaren adequate acties en activiteiten plaatsvinden ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten. Het onderwijs dient er voor te zorgen dat jongeren een passende opleiding met arbeidsmarktperspectief volgen en dat die jongeren een startkwalificatie behalen bij het verlaten van de school.

Het armoedebeleid kent verschillende instrumenten op het gebied van (schuld)preventie en schulddienstverlening, (inkomens)ondersteuning, activering en samenwerking. De economische crisis heeft voelbare gevolgen voor de mensen aan de onderkant van onze samenleving maar ook voor de 'overheidsbeurs' (bezuinigingen). Wij zetten - naast preventie - in op versterking van de zelfredzaamheid en eigen kracht van mensen en de schaarse middelen worden besteed aan hen die het niet zelf redden.

5.2.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
603	Super Sociaal en Let's ruilwinkel			115.000	115.000
604	Schulddienstverlening	400.000	400.000		
	dekking: resultaatbestemming 2012	-300.000	-400.000		
	dekking: Participatiebudget	-100.000			
	Budget formatie W&I tbv participatie	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
	dekking: participatiebudget	-1.700.000	-1.700.000	-1.700.000	-1.700.000
	Budget formatie W&I tbv tijdelijk	1.300.000	1.300.000	1.300.000	
	idem: dekking resultaatbestemming 2012	-1.000.000			
	idem: dekking € 2,9 mln eigen risico 2012	-300.000	-1.300.000	-1.300.000	
621	Meer participatie in Helmond	2.041.000			
	dekking: MAU middelen	-2.041.000			
Totaal intensiveringen Werk en inkomen		0	0	115.000	115.000

Toelichting Beleidsintensiveringen

603 Super Sociaal en Let's ruilwinkel

Let's Ruilwinkel en Super Sociaal leveren niet alleen een bijdrage aan de armoedebestrijding, maar tevens aan maatschappelijke activering van kwetsbare groepen binnen onze gemeente. Subsidie is vastgelegd tot en met 2015. Bij de begrotingsbehandeling 2013 is een motie aangenomen waarin is gevraagd de incidentele middelen aan de Lets Ruilwinkel en Super Sociaal structureel te maken. Het gaat daarbij om een toevoeging van een totaalbedrag van € 115.000 per jaar, waarvan € 75.000 voor de Super Sociaal en € 40.000 voor de Lets Ruilwinkel. Voorgesteld wordt om incidenteel voor 2016 en voor 2017 € 115.000 (per jaar) beschikbaar te stellen.

604 Schulddienstverlening

De aanvragen voor de schulddienstverlening zijn de afgelopen jaren fors toegenomen. Naast mensen met een laag inkomen of een uitkering, worden ook steeds meer mensen met hoge(re) inkomens getroffen, dit als gevolg van baanverlies in combinatie met hypotheeklasten. Voorgesteld wordt de lijn uit voorgaande jaren voor de jaren 2014 en 2015 voort te zetten en de hogere kosten – welke zijn geraamd op € 400.000 per jaar – voor € 700.000 te dekken uit de hiervoor (uitgeruide) middelen van de jaarrekening 2012 (resultaatbestemming), aangevuld met € 100.000 uit het participatiebudget in 2014. Voor de jaren daarna zal bezien worden hoe de klantenaantallen zich ontwikkelen en wat daarvan de gevolgen zijn.

621 Meer participatie in Helmond (uitvoering MAU middelen)

Bij de begroting 2013 heeft uw gemeenteraad de motie 'op weg naar meer participatie in Helmond' aangenomen. Conform raadsbesluit d.d. 25 juni 2013 'alle jongeren in traject' wordt met de uitvoering van onderstaande projecten gevolg gegeven aan deze motie:

- Pilot talent verplicht;
- Jongeren trede 5/6;
- Project van school naar werk;

Dekking voor deze projecten wordt gevonden in de meerjarige aanvullende uitkering (MAU) 2011 waarbij het beschikbare bedrag van € 2.041.000 als taakstellend budget geldt.

B6 Doorontwikkeling afdeling Werk en Inkomen

Om de kwaliteit en effectiviteit van de huidige organisatie Werk & Inkomen te waarborgen, zal dekking worden gevonden voor de benodigde inrichting en de omvang van de organisatie. Op basis van de meest recente uitgevoerde formatiecalculatie (onafhankelijke methodiek Stimulanz) is de gewenste omvang van de organisatie van de afdeling Werk & Inkomen berekend op (afgerond) 147 fte. In de begroting is een deel van deze formatie niet structureel afgedekt (verschil ca. 35 fte). Deze formatie wordt voor de periode 2014-2017 afgedekt met incidentele middelen. Deze dekking wordt deels gevonden binnen het participatiebudget. Dit is ingegeven vanuit een verschuiving van het uitbesteden van re-integratietaken aan derden naar uitvoering in eigen beheer. De ervaring is dat het uitvoeren van deze taken in eigen beheer efficiënter is dan het uitbesteden aan derden. Het restant wordt afgedekt binnen de bij de jaarrekening 2012 gereserveerde middelen. Tot en met 2016 wordt in afwachting van de vergaande samenwerking in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel verder invulling gegeven aan Peel 6.1. Op het onderdeel 'Werk en Inkomen' is een projectgroep 'Participatiewet' ingericht met Atlant Groep en Geldrop-Mierlo. Van de opdracht maakt deel uit het invoeren van de nieuwe Participatiewet en het vormgeven van een nieuwe uitvoeringsstructuur op het brede terrein van arbeidsmarkt en werk en inkomen. Van die nieuwe uitvoeringsstructuur maken deel uit het UWV, Werkgeversplein, (afdeling) Werk en Inkomen en Atlant Groep.

5.2.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Wijzigingen verordeningen Wwb als gevolg van invoering Wet intensivering Wwb Maatregelen 2014	30-06-2014
Verordening naar aanleiding van de invoering Participatiewet	31-12-2014
Actualisering kadernota schulddienstverlening 2014 - 2016	30-06-2014
Nota Regeling Maatwerkvoorziening 2015 e.v. inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten	30-09-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 02	
	Realisatie
Samenwerking Atlant Groep De samenwerking met Atlant Groep wordt verder aangepast op grond van de ontwikkelingen in de Participatiewet. De samenwerking en aanpassing maakt onderdeel uit van de beoogde samenwerking op grond van Peel 6.1.	31-07-2014
Samenwerking schulddienstverlening binnen kaders Peel 6.1	31-03-2014
Verbreding preventieve maatregelen schulddienstverlening	30-06-2014
Uitwerking marktbeperkingsplan.	31-12-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 602	Beoordelen instroom	60% van het aantal meldingen aan de poort leidt niet tot een uitkering.
PROD 602	Verwerken instroom	85% van de toegekende aanvragen wordt tijdig afgehandeld.
PROD 602	Handhaven	2 uit te voeren thema-onderzoeken met als doel het verbeteren van de rechtmatigheid/handhaving.
PROD 602	Participatiewet	Invoering en implementatie is per 31-12-2014 gerealiseerd.
PROD 603	Aanvragen bijzondere bijstand en overige inkomensondersteunende maatregelen	90% van de aanvragen wordt tijdig afgehandeld.
PROD 604	Schulddienstverlening	Voldoen aan de wettelijke eisen t.a.v. van de maximale wachttijd van 4 weken.
PROD 604	Schulddienstverlening	Uitvoeren van een evaluatie schulddienstverlening.
PROD 618	Budgetbewaking	Binnen de beschikbare begrotingsmiddelen zullen Wwb en participatietaken worden uitgevoerd. Dat wil zeggen dat het inkomensdeel en het participatiebudget in 2014 niet mag worden overschreden.
PROD 618	Uitvoeren Wet sociale werkvoorziening	Het behalen van de rijkstaakstelling 2014 voor het aantal arbeidsjaren (is medio november 2013 vastgesteld).

5.2.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	84.849.165	82.670.361	81.347.545	-193.691	-586.445	-1.886.445
Baten	77.581.872	70.707.196	70.633.786	-42.691	-435.445	-1.735.445
Saldo	-7.267.293	-11.963.165	-10.713.759	151.000	151.000	151.000

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP602	Uitvoering uitkeringsregelingen	43.652.482	39.217.784	4.434.698
HP603	Bijzondere bijstand	3.299.100	475.017	2.824.083
HP604	Schulddienstverlening	1.132.058	459.909	672.149
HP618	Werkgelegenheidsbeleid	22.260.096	22.219.192	40.904
HP619	Minima beleid	1.446.968	1.446.968	
HP621	Participatie	9.556.841	6.814.916	2.741.925
Totaal Werk en inkomen		81.347.545	70.633.786	10.713.759

Programma 3

Zorg en welzijn



5.3 Programma 3: Zorg en welzijn

Wethouder M.M. de Leeuw: Portefeuillehouder Zorg (incl. WMO), Welzijn, Gezondheid.

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder Participatie.

5.3.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Meting
% Inwoners van 12 tot 18 jaar dat mantelzorg verricht			11%				11%	GGD-enquête, vier jaarlijks
% Inwoners van 18 jaar en ouder dat mantelzorg verricht	19%	15%	17%	17%	15%	18%	17%	onderzoek zorgzame stad/inwonersenquête, tweejaarlijks
% Inwoners van 18 jaar en ouder dat vrijwilligerswerk verricht	28%	27%	27%	26%	25%	26%	28%	onderzoek zorgzame stad/inwonersenquête, tweejaarlijks
% Inwoners (18-64 jarigen) in Helmond dat de eigen gezondheid als matig of slecht beoordeeld	11%		10%			14%		onderzoek zorgzame stad, driejaarlijks
% 65-plussers in Helmond dat de eigen gezondheid als matig of slecht beoordeeld	25%		21%			20%		onderzoek zorgzame stad, driejaarlijks

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting:
Mantelzorg en vrijwilligerswerk	% Mantelzorgers dat problemen ervaart		35%		41%	36%	44%		40% in 2014	Zorgzame stad /inwonersenquête
Inburgering	Aantal verplichte en vrijwillige inburgeraars dat start met een inburgeringstraject					332 (101%)	185*		100 % realisatie van afspraak met ministerie sinds 2011 geen afspraak meer*	jaarlijks, 1e meting in 2010, gemeentelijke registratie isi
	% Van gestarte inburgeraars dat deelneemt aan een duaal traject (gericht op verkrijgen van werk)					166%	98%*		100 % realisatie van afspraak met ministerie sinds 2011 geen afspraak meer*	jaarlijks, 1e meting 2010 gemeentelijke registratie isi
Zelfstandig functioneren	% Helmonders dat sterke belemmeringen in het dagelijks leven ervaren	7%	7%	6%	7%	6%	6%		7% in 2014	tweejaarlijks inwonersenquête / zorgzame stad
	% Helmonders dat lichte belemmeringen in het dagelijks leven ervaren	16%	17%	22%	18%	20%	19%		18% in 2014	tweejaarlijks Inwonersenquête / zorgzame stad
	% Ouderen en gehandicapten dat zich goed kan redden in de woonsituatie		95%						95 % in 2014	tweejaarlijks inwonersenquête / zorgzame stad
Minder beroep zorg	% mensen dat gebruik maakt van een of meerdere individuele Wmo-voorzieningen			6,3%	6,3%	6,9%	7,3%	6,6%	6,4 % in 2014	Jaarlijks, jaarcijfers, O&S
	% mensen met beperkingen dat de weg naar voorzieningen weet te vinden		40%						41 % in 2014	tweejaarlijks inwonersenquête / zorgzame stad
Vangnet	Aantal dak- en thuislozen met trajectplan en/of zorgplan afgezet tegen totaal aantal dak- en thuislozen						63%		100% in 2014	jaarlijks, meting in maart, gegevens instellingen

*Sinds 2011 worden er geen afspraken meer met het ministerie gemaakt over deze indicatoren. Vandaar dat niet meer gesproken kan worden over 100% van de afspraken met het ministerie.

5.3.2 Meerjarig beleidsperspectief

Onder programma 3 vallen de beleidsvelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en regievoering op Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ-plan). Daarnaast omvat dit programma de individuele Wmo-voorzieningen, waaronder Persoonlijke Ondersteuning (PO) en verstrekking van hulpmiddelen om zelfstandig te wonen en ontmoeting te bevorderen. Voorbeelden hiervan zijn vervoersvoorzieningen en aanpassingen in en om de woning. Naast de Wmo bestaat de wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, met als doel het vergroten van de gezondheid van burgers.

Het overkoepelende doel van programma 3 is meedoen en dat we als overheid en burgers ervoor zorgen dat inwoners in staat zijn om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren. Het merendeel van de beleidsvelden van dit programma valt onder de Wmo. Deze wet is erop gericht dat alle burgers, ongeacht afkomst, leeftijd of beperkingen actief deelnemen aan de samenleving. Daarbij doen wij een beroep op de eigen verantwoordelijkheid en kracht van iedereen. We verwachten van inwoners dat ze een bijdrage leveren aan onze stad en zetten wederkerigheid daarbij centraal.

In het lokale meerjarenbeleidskader Wmo 2011-2015 is vastgelegd dat we de volgende doelen nastreven:

- Een actieve en aantrekkelijke stad, waar burgers zich inzetten voor elkaar in sociale verbanden
- Een ondernemende stad, waar ruimte is voor particulier burgerinitiatief
- Een ondersteunende stad, waar de eigen kracht van inwoners en sociale netwerken optimaal benut worden en mensen gebruik kunnen maken van voorzieningen die nodig zijn om te participeren en zo zelfstandig mogelijk te functioneren.

Tot slot investeren wij vanuit de regiefunctie op het Wonen, Welzijn en Zorgplan in ontwikkelingen rondom het thema slimme zorg en zorg economie. Helmond is nauw betrokken bij de ontwikkeling Slimmer Leven 2020 binnen Brainport.

De belangrijkste ontwikkelingen binnen programma 3 zijn ingegeven door de decentralisatie van AWBZ-taken naar de gemeenten. Hierover vindt u meer informatie in hoofdstuk Decentralisatie Rijkstaken.

5.3.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
641	Huurcompensatie De Kamenij	30.000	30.000	30.000	30.000
641	Huurcompensatie De Loop	4.000	4.000	4.000	4.000
707	Veiligheidshuis: Trajectregiseur (0,9 fte)	100.000	100.000	100.000	100.000
707	Veiligheidshuis: admin. Ondersteuner (1 fte)	68.000	68.000	68.000	68.000
Totaal intensiveringen Zorg en welzijn		202.000	202.000	202.000	202.000

Toelichting Beleidsintensivering

641 Huurcompensatie accommodaties

Wijkhuis de Loop (met gymzaal) is in 2009 door de gemeente teruggekocht. Tot en met 2013 is de exploitatie voor dit pand afgedekt. Met ingang van 2014 ontstaat er een nieuwe financiële situatie. Het budget wordt met € 4.000 opgehoogd ten behoeve van huurcompensatie de Loop.

Wijkhuis de Kamenij is eveneens in 2009 door de gemeente aangekocht. Ook hiervoor geldt dat tot en met 2013 de exploitatie is afgedekt. Het budget wordt met € 30.000 opgehoogd ten behoeve van huurcompensatie De Kamenij.

707 Trajectregie overleggen Veiligheidshuis (1,9 fte)

In het Veiligheidshuis vinden diverse casusbesprekingen plaats. De trajectregisseur zit de overleggen voor en voert de trajectregie bij het Resocialisatieoverleg Veelplegers, Nazorgoverleg ex-gedetineerden, het Daklozenoverleg en initieert casussen op maat (complexe casuïstiek 3O).

Daarnaast is dit de gemandateerde contactpersoon voor uitvoering van de Bestuurlijke Informatie Justitiabele en voert de trajectregie Terugkeerscenario Maatschappelijke onrust.

Hiervoor vond inhuur plaats van een trajectregisseur (0,9 fte) en administratieve ondersteuning (1 fte). Deze inzet werd de afgelopen jaren gefinancierd uit (Rijks)subsidies. Deze subsidies zijn komen te vervallen. Gemeentelijke trajectregie voor genoemde doelgroepen is wettelijk verplicht dan wel in convenanten en bestuursovereenkomsten vastgelegd. Voor het kunnen voortzetten van de regietaak, is structureel € 168.000 benodigd.

5.3.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
WMO Subsidieprogramma 2015 Oplevering van het Wmo Subsidieprogramma 2015 met een overzicht van subsidies aan maatschappelijke organisaties die bijdragen aan de realisatie van de beleidsdoelen en aansluiten op onze visie op dienstverlening. Dit programma is gebaseerd op de door uw raad vastgestelde beleidskaders.	01-11-2014
Nieuwe taken decentralisatie AWBZ en Wmo Aangepast beleidskader decentralisatie rijkstaken en nieuwe Wmo taken 2015.	01-05-2014
Nieuwe taken decentralisatie AWBZ en Wmo Verordening Wmo in verband met nieuwe taken en gewijzigde landelijke wetgeving.	31-12-2014
Herijking accommodatiebeleid In 2009 is het accommodatiebeleid vastgesteld. Huidige ontwikkelingen zoals de decentralisatie van rijkstaken (onder meer de dagbesteding) en vergrijzing en ontgroening in onze stad vragen om een herijking van de rol van wijkaccommodaties en het beleid.	31-12-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 03	
	Realisatie
Talent Verplicht! (item 1) Tijdens de uitvoering van de pilot Talent Verplicht! vindt een constante monitoring plaats van de inspanningen en de (maatschappelijke) effecten. De eerste resultaten zenden we middels een globale rapportage in januari 2014 toe aan uw raad.	01-02-2014
Talent verplicht! (item 2) De tweede rapportage vindt plaats in of rondom september 2014. De looptijd van de pilot is twee jaar en aan het einde ervan, juni 2015, volgt de laatste rapportage met bevindingen.	01-10-2014
Vernieuwing Maatschappelijke Opvang In 2013 en 2014 vindt vernieuwing van de Maatschappelijke Opvang plaats als onderdeel van het Regionaal Kompas. In het voorjaar van 2014 rapporteren we over de voortgang van dit vernieuwingstraject.	01-05-2014
Evaluatie We Can Young en LHBT Eind 2014 lopen de door het Rijk geïnitieerde en ondersteunde projecten We Can Young (WCY) en Lesbiennes, Homo's, Bi-sexuelen en Transgenders (LHBT) af. Er wordt in 2014 voor beide een evaluatierapport opgesteld. Hierin komt aan bod hoe we de aandacht voor de thema's borgen.	31-12-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 690	Verwerken individuele Wmo voorzieningen, exclusief PO	Van alle aanvragen overige Wmo voorzieningen (excl. Persoonlijke Ondersteuning) wordt 90% tijdig afgehandeld.
PROD 695	Verwerken individuele Wmo voorzieningen, PO	Van alle aanvragen (incl. verlengingen) Persoonlijke Ondersteuning (voorheen huishoudelijke zorg) wordt 95% tijdig afgehandeld.

5.3.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	30.429.384	30.033.407	29.783.244	-702.330	-991.930	-984.030
Baten	4.347.036	3.917.254	3.778.348	-220.000	-520.000	-520.000
Saldo	-26.082.348	-26.116.153	-26.004.896	482.330	471.930	464.030

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP630	Subsidieprogramma (excl jeugd)			
HP641	PV 1 Sociale samenhang en leefbaarheid	4.225.364	38.788	4.186.576
HP644	PV 4 Mantelzorg-en vrijwilligersonderst.	1.172.790		1.172.790
HP645	PV 5 Participatie en zelfredzaamheid	1.603.441	838.000	765.441
HP680	Asielzoekersbeleid			
HP690	PV 6 WMO individuele voorzieningen	6.248.300	314.479	5.933.821
HP695	PV 6 Wmo persoonlijke ondersteuning	10.398.073	2.408.439	7.989.634
HP700	PV 6 Wmo subsidieregelingen	523.740		523.740
HP707	PV 7-9 Maats. Opv./Oggz/verslavingsbel.	4.168.723	178.642	3.990.081
HP708	Gezondheidsbeleid	1.428.633		1.428.633
HP720	Lijkbezorging	8.432		8.432
HP722	Begraafplaatsen	5.747		5.747
Totaal Zorg en welzijn		29.783.243	3.778.348	26.004.895

Investerings

Programma 3: Zorg en welzijn

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
641	Verbouwing wijkaccommodatie Geseldonk	N	300				300
	TOTAAL		300	0	0	0	300

Toelichting nieuwe investering:

641 Verbetering wijkaccommodatie Geseldonk

Bij de vaststelling van de begroting 2013 is een motie aangenomen waarin verzocht werd om een plan van aanpak op te stellen voor de ontwikkeling van een Multi Functioneel Centrum Mierlo-Hout (Geseldonk). Samen met het bestuur van de Stichting Gemeenschapshuis Mierlo-Hout en de Commissie 2016 (afvaardiging wijkraad en verenigingen) zijn we hiermee gestart.

Het streven is dat de gemeente het pand per 1 januari 2014 overneemt (deprivatisering). Momenteel ligt er een concept ontwikkelingsplan met een exploitatiebegroting. De verwachting is dat de beheerskosten niet volledig binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen. Indien er een structureel exploitatietekort ontstaat, stellen we voor om ruimte te zoeken binnen het totale subsidiebudget voor de wijkaccommodaties. De consequentie daarvan is dat een of meerdere andere wijkaccommodaties minder subsidie zullen ontvangen.

Een eerste begroting van de renovatie van het gebouw laat zien dat de beschikbare ruimte van € 700.000 niet toereikend is. Daarom is voor de renovatie van de Geseldonk € 300.000 extra opgenomen.

Programma 4

Jeugd en onderwijs



5.4 Programma 4: Jeugd en onderwijs

Wethouder M.M. de Leeuw: Portefeuillehouder Jeugd en Jongeren, Kinderopvang, Peuterspeelzalen, Onderwijs:

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Beroepsonderwijs

5.4.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*:	2005	2006	2007	2008	2009	2011	Meting
% Jongeren (12-18 jaar) in Helmond dat hun eigen gezondheid als matig/slecht beoordeeld			15%			14%	vierjaarlijks, GGD
% Ouders/opvoeders in Helmond dat de gezondheid van hun kinderen als gaat wel/slecht beoordeeld	7%			5%			vierjaarlijks, GGD
% Jongeren (12-18 jaar) in Helmond dat (erg) sombere gevoelens heeft			5%			4%	vierjaarlijks, GGD
% Kinderen in Helmond met overgewicht	13%			11%			vierjaarlijks, GGD
% Jongeren in Helmond met overgewicht			10%			11%	vierjaarlijks, GGD

*Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting
Gezondheid	% jeugdigen (0-19 jarigen) dat bereikt wordt door JeugdGezondheidsZorg			92%	94%	96%	94%	95%	% 2009 handhaven	jaarlijks, jaarcijfers, Zorgboog, GGD
Terugdringen alcohol gebruik	12-15 jarigen die nooit alcohol drinken		67%				80%			vierjaarlijks GGD
Terugdringen overgewicht	% kinderen / jongeren met overgewicht dat deelneemt aan programma	45%	50,4%		49%		*		25% in 2014	
Startkwalificatie	% jongeren van 23 jaar dat een startkwalificatie heeft		55%	58%	56%	59%	59%		57 % in 2014	jaarlijks, peildatum 1-10, LLA
Terugdringen schooluitval	aantal en % jongeren op Vo niveau van 15-22 jaar dat jaarlijks de school verlaat zonder startkwalificatie	90 (2,0%)	82 (1,8%)	70 (1,5%)	63 (1,4%)	71 (1,5%)	81 (1,7%)	71** (1,5%)	in 2014 niet gestegen t.o.v. 2008	per school jaar, cijfers 2008 betrekking op schooljaar 2007-2008, www.vsvverkenner.nl
	aantal en % jongeren op MBO niveau van 15-22 jaar dat jaarlijks de school verlaat zonder startkwalificatie.	250 (13,9%)	199 (11,2%)	203 (11,2%)	219 (11,6%)	219 (11,2%)	210 (11,0%)	210** (10,5%)		
Een goede start op de basisschool	% doelgroepkinderen (landelijke definitie) dat deelneemt aan VVE	meting komt niet beschikbaar voor 2013, o.a. door nieuw landelijk beleid							100% (niet langer Rijksverplichting)	
Ondersteuning	% mensen dat weet dat ze bij CJG terecht kunnen voor opvoedkundige vragen					37%	31%		75% in 2014	eind 2012, onderzoek zorgzame stad, tweejaarlijks

* Doordat de projectmatige GSB subsidie gestopt is per 2010 zijn er geen cijfers beschikbaar vanaf 2010

**Schooljaar 2011/2012 (voorlopige cijfers)

5.4.2 Meerjarig beleidsperspectief

Het lokale jeugdbeleid "Aan de Jeugd de Toekomst" (2011-2015) vormt de basis voor de onderwerpen in programma 4. Dit betekent dat we inzetten op preventie en stevige regie in beleid voor jongeren en hun gezinnen op de volgende thema's:

- Opvoeden en opgroeien: we stimuleren dat opvoeders verantwoordelijkheid nemen voor het opvoeden van kinderen en zorgen waar nodig, als het op eigen kracht of met hulp van het netwerk niet lukt, voor ondersteuning. Licht waar mogelijk, zwaar waar nodig. Er wordt snel, niet vrijblijvend en integraal (op alle leefgebieden) geïntervenieerd.
- Veilige leefomgeving: inzet is het voorkomen van hinderlijk, overlastgevend, delinquent en crimineel gedrag. Met jeugdpreventieteams richten we ons op straatgroepen. De trajectregisseur risicojeugd begeleidt individuele jongeren uit deze groepen langs drie lijnen om het gedrag om te buigen: geen acceptatie van intimiderend gedrag, grenzen stellen en perspectief bieden.
- Leren en werken: het toeleiden van jongeren naar een startkwalificatie en uiteindelijk werk is in het belang van de jongere én van onze arbeidsmarkt. De aanpak van voortijdig schoolverlaten begint al vroeg met taalprogramma's en programma's om ontwikkelingsachterstanden te voorkomen. Met een ketenaanpak zetten we jongeren die uitvallen weer op het spoor van onderwijs of werk. Ook sturen we aan op onderwijsaanbod dat aansluit op de vraag uit de arbeidsmarkt.

De komende periode staat in het teken van de transitie jeugdzorg. In november 2012 heeft uw raad hiervoor de uitgangspunten vastgesteld met de notitie 'Jeugdzorg beter, dichtbij en effectief'. Bij de voorbereiding volgen we twee sporen. Enerzijds bereiden we in Peelregionaal verband de relevante beleidskaders voor, zoals het wettelijk verplichte beleidsplan met financieel kader, de verordening en de inkoop. Anderzijds richten we in de praktijk gaandeweg de dienstverlening met onze partners in volgens de uitgangspunten en stellen zo nodig bij.

Tot slot geven we jaarlijks uitvoering aan het integraal onderwijshuisvestingsplan (IHP) 2007-2015 met het programma onderwijshuisvesting. De looptijd van het IHP nadert zijn eind en met de voorziene doordecentralisatie van onderwijshuisvesting bezien we hoe we deze voorzieningenplanning gaan voortzetten. In de zomer 2014 wordt het integraal kindcentrum Brandevoort Mondomijn opgeleverd. Verder worden in 2014 de laatste twee onderwijskundige vernieuwingen uit het IHP van 2007-2015 afgerond.

5.4.3 Beleidsintensiveringen

Niet van toepassing.

5.4.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Beleidskader transitie Jeugdzorg Peelregio	01-03-2014
Kaderstellende notitie doordecentralisatie 2015 ev.	01-12-2014
Verordening transitie jeugdzorg	01-07-2014
Verordening leerlingenvervoer	01-08-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 04	
	Realisatie
<p>Verminderen overlast door jongeren/ top 30 laatste kans aanpak</p> <p>In 2014 wordt ingezet op de uitwerking van het 9-sporenbeleid (van versterken inzet op straatcultuur en versterken rol van de Marokkaanse gemeenschap tot aan het opleggen van bestuursrechtelijke maatregelen). De casusregisseur vervult hierin een centrale rol. De regisseur zet in op zowel de preventieve als repressieve aanpak vanuit het adagium 'grenzen stellen en perspectief bieden'. In 2014 wordt aanvullend voor een 30-tal jongeren, waarvan het gedrag in de openbare ruimte niet toelaatbaar is en die door de bestaande interventies niet te corrigeren zijn gebleken, een individuele analyse gemaakt en een plan op maat gemaakt met als doel toeleiding naar school of werk.</p>	31-12-2014
<p>Verminderen taalachterstanden van kinderen</p> <p>In 2012 hebben G33 en Rijk bestuursafspraken gemaakt in het kader van Voor- en Vroegschoolse Educatie voor de periode 2012 t/m 2015. In 2014 ligt het accent op het verbeteren van het taalniveau van 121 leidsters van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, de invoering van leerlingvolgsystemen op 21 peuterspeelzalen en de inzet van HBO-coaches op 35 VVE-groepen. Op basis van een tussentijdse inspectie kunnen in 2014 de streefcijfers die in het kader van de bestuursafspraken voor 2015 zijn gemaakt worden bijgesteld.</p>	31-12-2014
<p>Voorkomen voortijdig schoolverlaten</p> <p>In 2014 werken we samen met het onderwijs aan het realiseren van de landelijke streefnorm van maximaal 2% voortijdig schoolverlaters in 2015 (in schooljaar 2011/2012 bedroeg dit percentage in Helmond 4,1%). Een deel van deze voortijdig schoolverlaters kan alsnog herplaatst worden naar een vorm van onderwijs. In 2014 streven we ernaar om 50% van de vsv-ers te herplaatsen.</p>	31-12-2014
<p>Implementatie integrale keten van school naar werk</p> <p>Er is in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven een sluitende cliëntroute van school naar werk. Deze keten zorgt voor terugleiding naar het onderwijs en/of toeleiding naar arbeid. Met de realisatie van deze keten zitten alle jongeren van 16-27 jaar op school, zijn ze aan het werk of leveren een tegenprestatie voor hun uitkering, dan wel volgen ze een traject gericht op een van deze drie. De keten draagt bij aan het in beeld houden van deze jongeren en aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid.</p>	31-12-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 660	Inspectiebezoeken door GGD	In 2014 zal de GGD, in opdracht van de gemeente, inspecties uitvoeren bij 22 peuterspeelzalen, 22 kinderdagverblijven, 33 buitenschoolse opvangorganisaties, 2 gastouderbureaus en 16 gastouders. Aan de hand van de handhavingsadviezen wordt per locatie een handhavingstraject ingezet.

5.4.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	21.604.566	23.306.645	22.262.297	-357.885	-441.770	-403.855
Baten	3.323.267	5.032.064	5.039.749	-405.000	-455.000	-458.000
Saldo	-18.281.299	-18.274.581	-17.222.548	-47.115	-13.230	-54.145

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP408	PV 1 Sociale samenhang en leefbaarheid jeugd	1.190.749	120.250	1.070.499
HP409	PV 2 Ondersteuning jongeren	3.653.658	255.000	3.398.658
HP410	Huisvesting onderwijs	7.147.132		7.147.132
HP450	PV 2 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	4.085.966	4.096.495	-10.529
HP460	PV 2 Onderwijsbegeleiding	94.673		94.673
HP465	Leerlingenvervoer	1.180.970	5.601	1.175.369
HP470	PV 2 Voorkomen voortijdig schoolverlaten	1.270.968	470.109	800.859
HP477	Lokaal onderwijsbeleid			
HP478	Techniekeducatie	80.000		80.000
HP480	Educatieve voorzieningen	120.219		120.219
HP575	Openbare speelgelegenheden	336.859	6.272	330.587
HP660	Kinderopvang- en Peuterspeelzaalbeleid	1.032.207	3.000	1.029.207
HP670	PV 2 Accommodatiebeheer jeugd - jongeren	665.339	83.022	582.317
HP671	Jeugdgezondheidsbeleid	1.403.559		1.403.559
Totaal Jeugd en onderwijs		22.262.299	5.039.749	17.222.550

Investerings

Programma 4: Jeugd en Onderwijs

Product	Onderdeel		Investeringen 2014-2017 (x € 1.000)				D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw	Totaal 2014-2017
			invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017		
410	Onderwijshuisvesting	B		1.140	1.140		2.280	
410	Knelpunten onderwijshuisvesting, wettelijke eisen	B	97	107			204	
410	Investerings onderwijsgebouwen	B	454	454	454		1.362	
410	Investerings onderwijsgebouwen	N				454	454	
410	Peuterspeelzaal en kinderopvang Brandevoort (3e school)	D				297	297	
670	Nieuwbouw peuterspeelzaal 3e en 4e school Brandevoort	D				831	831	
670	Nieuwbouw peuterspeelzaal 3e en 4e school Brandevoort, eenmalige inventarissubsidie	D				31	31	
TOTAAL			551	1.701	1.594	1.613	5.459	

Toelichting nieuwe investering:

410 Investerings onderwijsgebouwen

Het betreft hier het aanvragen van de jaarschijf 2017 die betrekking heeft op een doorgaande reeks. Deze wordt jaarlijks ingezet voor de investeringen/onderhoud in onderwijsgebouwen. De investering wordt gedekt uit de vrijval van kapitaallasten van eerdere investeringen in onderwijsgebouwen.

Programma 5

Cultuur



5.5 Programma 5: Cultuur

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Cultuur- en monumentenbeleid

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder Toerisme

5.5.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Meting
Gemiddeld rapportcijfer op de vraag hoe inwoners van Helmond het culturele klimaat van Helmond beoordelen	6.6	6.7	6.7	6.8		6.9	6.7	tweejaarlijks, inwonersenquête
Tevredenheid met het aantal, de kwaliteit en variatie aan culturele voorzieningen (van degenen met oordeel)		82%	83%	92%	85%		76%	tweejaarlijks, inwonersenquête

*Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Cultureel actief	Bezoekersaantallen Speelhuis, incl. Scalazaal en verhuringen	52.966*	50.920	49.660	42.775	44.130	53.108	15.123 ****	in 2014 55.400	2005-2010 seizoencijfers (2009 = sept.'08-aug '09, 2011 jaarcijfer, Speelhuis
	Bezoekersaantallen gemeentemuseum	38.000	40.222	35.390	26.074**	45.832	35.112	32.611	in 2014 35.000	jaarcijfers, gemeentemuseum
	Bezoekersaantallen Lakei (voorheen Plato)					4.630	8.149	9.882		jaarcijfers, registratie lakei
	Bezoekersaantallen Filmhuis Helmond	16.000	18.176	19.502	19.873	17.303	19.581	15.161	handhaving 2009	jaarcijfers, registratie filmhuis
	Aantal leden gesubsidieerde amateurkunst (van fanfare tot koor tot dansvereniging)			1.838	1.834	1.842	1.819	1.793	handhaving niveau 2010	jaarcijfers, peildatum 31-12 verenigingen
	Aantal inwoners dat amateurkunst beoefent						15%		handhaving niveau 2011	1 ^e meting 2011
	Aantal deelnemers kunstkwartier	2.827*	3.088	3.018	2.848	2.843	2.514	2.477	handhaving niveau 2009	jaarcijfers, Dienst SE, afdeling Kunst en Cultuur
	Helmondse leden openbare bibliotheek	15.500	16.800	17.000	18.000	19.300	18.500	17.800 [^]	handhaving niveau 2009	jaarcijfers, Openbare bibliotheek
	Gem. aantal geleende boeken / 1000 inwoners	546	597	512	510	516	515	425 [^]	handhaving niveau 2009	jaarcijfers, Openbare bibliotheek ***
Evenementen	Oordeel inwoners over de kwaliteit, variëteit en aantal evenementen (van degenen met een oordeel)	82%	82%	92%	85%		85%		handhaving niveau 2009	tweejaarlijks, inwonersenquête

* vanaf 2006 incl. voorstellingen Scalazaal

** ivm asbestsanering is het kasteel in de zomer ruim 2 maanden gesloten geweest.

*** sinds 2006-2007 een organisatorische eenheid met Geldrop Mierlo.

**** door brand theater 't Speelhuis geen volledig programma gedraaid

[^]in 2012 zijn 3 vestigingen van de Helmondse bibliotheek gesloten

5.5.2 Meerjarig beleidsperspectief

In 2013 is gestart met de opmaatprojecten Culturele Hoofdstad 2018 als voorproefje van een grotere inzet op cultureel gebied, met name daar waar het gaat om inhoudelijk versterken van evenementen (bv Artimond, Museumproject, Erfgoed 10-daagse) maar ook het genereren van nieuw aanbod (bv Video-opera Quadrant, Windracht).

Omdat onze nominatie uiteindelijk niet geleid heeft tot toekenning van de titel Culturele hoofdstad in 2018, zullen we ons samen met de gemeenteraad in een afzonderlijk proces beraden hoe hiermee om te gaan.

In het verlengde van het in 2013 vastgestelde cultuurkompas zullen we in belangrijke mate focussen op de wijze waarop de gemeente zo optimaal mogelijk partijen in beweging kan brengen, allianties kan vormen, vragen uit het veld helder kan krijgen en kan faciliteren bij nieuwe ontwikkelingen. Vanaf 2014 is er een denktank aan de slag om het gemeentelijke cultuurbeleid te volgen. Zij kunnen ontwikkelingen signaleren, reflecteren op de gemeentelijke plannen, ideeën aandragen en ons een spiegel voorhouden.

In het kader van de herijking van het Helmondse subsidiebeleid wordt het subsidietraject van de culturele instellingen geoptimaliseerd (Bibliotheek, Kunstkwartier, Cacaofabriek, SIEH). Ze komen in een betere jaarcyclus waardoor er beter te sturen is op toekomstig beleid. De focus zal verschuiven van een primair juridisch/financiële insteek naar het maatschappelijk belang van de betreffende instellingen, en de daarmee gepaard gaande noodzakelijke verantwoording.

Tevens worden de subsidievoorwaarden van de amateurkunstsector en de diverse evenementen geëvalueerd. Daarbij wordt een nieuw subsidieprogramma ontwikkeld waarin meer ruimte zal zijn voor nieuwe en vernieuwende initiatieven.

Naar de toekomst toe is het van belang om, in samenwerking met de stichting, de cacaofabriek optimaal te laten starten om de Culturele Hotspot een goede plek in de Helmondse samenleving te geven. Een belangrijke stap daarin is de opening van de Cacaofabriek begin 2014.

5.5.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
340	Marketing Centrum	50.000			
	Evenementensubsidies	30.000			
	Dekking: budget recreatieve taken	-80.000			
510	Nog niet realiseren bezuiniging Kasteel	25.000			
515	Subsidie St. Catharinagilde	6.500	6.500	6.500	6.500
Totaal intensiveringen Cultuur		31.500	6.500	6.500	6.500

Toelichting Beleidsintensivering

340 Marketing centrum, evenementensubsidies

Voorgesteld wordt om in 2014 € 50.000 beschikbaar te stellen voor marketing centrum. Tevens wordt voorgesteld om het evenementensubsidiebudget voor 2014 met € 30.000 te verhogen, om zo als gemeente een impuls te kunnen geven aan het evenementenklimaat. Dekking wordt gevonden in het structureel beschikbare budget voor toeristisch-recreatieve taken. De inzet van deze middelen wordt bepaald aan de hand van een nog op te stellen marketingactiviteitenplan o.b.v. de marketingspeerpunten.

510 Nog niet realiseren bezuiniging Kasteel (Museum)

In de begroting 2013 staat een bezuinigingstaakstelling van € 25.000, te realiseren door extra inkomsten uit verhuur van het Kasteel. Uit een evaluatie is gebleken dat deze taakstelling op dit moment nog niet te realiseren is. Voorgesteld wordt daarom om in 2014 dit "tekort" eenmalig af te dekken.

515 St. Catharinagilde:

In het kader van de centrumontwikkeling wordt de Gaviolizaal gesloopt. Hierin is ook het St. Catharinagilde gehuisvest. Na diverse pogingen is nu een goede oplossing voor het gilde gevonden door de ruimte aan te bieden van de voormalige buurtvereniging Kindervreugde aan Binderen 6 (bij scouting Leonardus). Voorgesteld wordt deze huisvesting met € 6.500 te subsidiëren t.b.v. de St. Catharinagilde (bekostiging hogere huur).

5.5.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Subsidiebeleid, stimuleren en vernieuwen in de amateurkunstsector en de culturele evenementen.	31-12-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 05	
	Realisatie
BCH 2018 Als onderdeel van BrabantStad heeft Helmond de ambitie om zich in het traject naar 2018 toe op een zodanige manier te presenteren en te profileren dat voor de stad en regio een substantiële meerwaarde ontstaat op cultureel, economisch en sociaal vlak.	31-12-2018
Uitvoeren diverse onderdelen cultuurkompas. (visie erfgoedbeleid, mogelijkheden culturele starters ontwikkelen, doorontwikkeling culturele evenementen).	31-12-2014
Subsidiebeleid amateursector en culturele evenementen. Binnen de bestaande financiële budgetten middels andere criteria en gewijzigde toegekende bedragen ruimte scheppen voor flexibiliteit in de budgetten en ruimte voor vernieuwing.	31-12-2014
Vernieuwde subsidieverlening culturele instellingen. We willen de subsidieverlening van Kunstkwartier, Bibliotheek, Cacaofabriek en SIEH in een ander jaarritme plaatsen en middels intensiever accounthouderschap meer sturen op gewenst maatschappelijk resultaat.	31-12-2014

5.5.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	12.478.288	12.314.882	11.808.560	-122.000	-110.100	-99.100
Baten	5.668.240	1.591.307	1.478.503	-60.000	-60.000	-60.000
Saldo	-6.810.048	-10.723.575	-10.330.057	62.000	50.100	39.100

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP502	Stichting kunstkwartier	1.730.389		1.730.389
HP505	Beeldende kunst en vormgeving	139.927		139.927
HP510	Museum	1.924.366	100.783	1.823.583
HP515	Speelhuis Gaviolizaal	2.720.977	942.714	1.778.263
HP520	Bibliotheek helmond-peel	2.207.993		2.207.993
HP522	Amateur.kunstbeoefening	280.243		280.243
HP525	Evenementen festiviteiten	672.357	375.006	297.351
HP530	Monumentenzorg en archeologie	770.940		770.940
HP540	Toeristische aangelegenheden	241.625		241.625
HP542	Overige culturele aangelegenheden	1.119.742	60.000	1.059.742
Totaal Cultuur		11.808.559	1.478.503	10.330.056

Investerings

Programma 5: Cultuur

Pro- duct	Onderdeel	Investeringen 2014-2017 (x € 1.000)	D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw				Totaal 2014- 2017
			invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	
510	Museum, klimaatconditionering en registratie-apparatuur	B	23				23
510	Ledverlichting 2 locaties gemeentemuseum	B	90	75	50		215
542	Brabant Culturele Hoofdstad 2018	B	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	TOTAAL		113	75	50	0	238

Programma 6

Sport en recreatie



5.6 Programma 6: Sport en recreatie

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Sport

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder Recreatie

5.6.1 Welke effecten willen we bereiken?

Deels facilitair programma, ambities liggen deels in het realiseren van een aantal voorzieningen.

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2011	Meting
% Van de Helmondse van 12-18 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen			25%		25%	vierjaarlijks, GGD	% Van de Helmondse van 12-18 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen
% Van de Helmondse van 19-64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen				56%		vierjaarlijks, GGD	% Van de Helmondse van 19-64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen
% Van de Helmondse ouder dan 64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm voor 55 te voldoen				60%		vierjaarlijks, GGD	% Van de Helmondse ouder dan 64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm voor 55 te voldoen
% Van de Helmondse volwassenen dat sport	59%	60%	56%	63%	65%	tweejaarlijks, inwonersenquête	% Van de Helmondse volwassenen dat sport
% Van de Helmondse kinderen 6-11 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school)	83%			80%	*	tweejaarlijks, inwonersenquête	% Van de Helmondse kinderen 6-11 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school)
% Van de Helmondse kinderen tussen 12-17 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school)	74%			78%	*	tweejaarlijks, inwonersenquête	% Van de Helmondse kinderen tussen 12-17 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school)

*Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

**Gezien de inwonersenquête 2011 alleen onderwerpen op stadsniveau bevatte, was het aantal enquêtes te klein om voor deze specifieke groepen uitspraken te doen.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Streven	Meting
Sporten	Aantal jeugdleden gesubsidieerde sportverenigingen	7.339	7.351	7.617	7.912	7.940	7.708	7.691	in 2014 stijging t.o.v. 2009	jaarlijks
	Aantal gehandicapte leden gesubsidieerde sportverenigingen				25	116	158	164	in 2014 stijging t.o.v. 2010	jaarlijks
	Aantal kinderen tot 18 jaar dat bereikt wordt door combinatiefunctionarissen	blijkt geen goede indicator te zijn aangezien alle kinderen op de basisschool door activiteiten op school worden bereikt							nulmeting 2011, betreft schooljaar 2010/2011	jaarlijks vanaf 2011
Vrije tijd	% Van de inwoners (18 jaar en ouder) dat een oordeel heeft over en (zeer) tevreden is met het aantal, de kwaliteit en de variatie in vrijetijdsvoorzieningen.	67%	69%	73%			72%		handhaving niveau 2009	Tweejaarlijks, inwoner senquêt e

5.6.2 Meerjarig beleidsperspectief

Dit programma draagt bij aan de realisatie van de speerpunten jeugd, onderwijs, gezondheid en sociale participatie door te bevorderen dat meer inwoners van onze stad participeren in sport- en bewegingsactiviteiten. Uitgaande van de sociale sportinfrastructuur, waarin amateursportverenigingen het voortouw hebben, dient binnen de gemeente ook ruimte te zijn voor anders georganiseerde sport- en bewegingsactiviteiten. Zij kunnen immers de drempel tot de georganiseerde sportbeoefening verlagen, maar vooral ook een middel zijn om bepaalde maatschappelijke doelen te verwezenlijken. De komende jaren zetten we in op het versterken van de sportinfrastructuur en het realiseren van sport- en beweegparken. Het oplossen van bestaande accommodatieknelpunten maakt hiervan onderdeel uit. Daarnaast draagt programma zes bij aan het versterken van het woon- werk- en leefklimaat in Helmond, als onderdeel van de Brainportregio, door meer en betere vrijetijds- en toeristisch- recreatieve voorzieningen te ontwikkelen.

De Strategische Sportnota 2013-2020 zet in op een leven lang sporten, sterke sportverenigingen en een goede sportinfrastructuur. Samenwerking tussen o.a. sport, onderwijs en buitenschoolse opvang moet worden bevorderd zodat de jeugd meer in beweging komt. Stichting Jibb (Stichting jeugd in beweging brengen) is voor ons de spil tussen de diverse beweegaanbieders.

Om bovenstaande te kunnen vertalen worden onder andere de volgende accenten gelegd:

- Combinatiefunctionarissen ondersteunen de jeugd en de sportverenigingen om met (nieuwe) sporten kennis te maken.
- Buurtsportcoaches worden ingezet om in de aandachtswijken sportdeelname te stimuleren.
- De deelname van vrijwilligers in sportorganisaties en sportevenementen wordt gestimuleerd en gewaardeerd.
- De gemeentelijke sportaccommodaties worden steeds meer multifunctioneel gebruikt en zijn van goede kwaliteit. Bij nieuw te bouwen sportaccommodaties is multifunctionaliteit het uitgangspunt.
- Vitale sportverenigingen zijn het uitgangspunt en samenwerking tussen verenigingen wordt gestimuleerd.
- Creëren van voldoende ruimte voor ontspanning en recreatie.

Ook geeft het coalitieprogramma aan dat ontwikkelingen op het gebied van leisure versneld moeten worden om zo meer arbeidsplaatsen te genereren en om het woon-, werk- en leefklimaat van onze stad verder te versterken. Om hier invulling aan te geven zal het volgende accent worden gelegd: Ondernemers met initiatieven voor nieuwe leisurevoorzieningen of de doorontwikkeling van bestaande leisurevoorzieningen worden door de gemeente zo efficiënt en effectief mogelijk gefaciliteerd.

5.6.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
572	Berkendonk, exploitatiekosten	190.000			
Totaal intensiveringen Sport en recreatie		190.000	0	0	0

Toelichting Beleidsintensivering

572 Berkendonk

In afwachting van de ontwikkelingen van de Groene Peelvallei is het noodzakelijk om beheer, onderhoud en toezicht op en rond de recreatieplas Berkendonk tot en met 2014 te continueren. De kosten hiervan zijn geraamd op € 190.000 voor 2014, bestaande uit € 100.000 personele kosten, € 55.000 recreatief beheer, € 20.000 natuur- en groenbeheer en € 20.000 veiligheid. Het recreatief beheer bestaat voornamelijk uit strandonderhoud (reiniging en herstel meubilair), maar ook verzekeringen, nutsvoorzieningen en noodzakelijke controles op bijv. legionella en blauwalg.

5.6.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Realisatieplan Natuurpoort Stiphoutse Bossen	31-12-2014
Notitie zwemvoorziening Helmond	01-07-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 06	
	Realisatie
Uitbreiden Tennispark TV Carolus met 4 tennisbanen	31-12-2014
Uitbreiden hockeycomplex Sportpark Warande	31-12-2014
Privatisering de Helmvaarders, SC Oranje-Zwart en SV Swift	01-10-2014
Vitaliseringstrajecten sportverenigingen	31-12-2014

5.6.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	4.997.876	5.781.088	5.680.723	-176.353	-162.288	-147.473
Baten	1.204.389	725.770	730.610			
Saldo	-3.793.487	-5.055.318	-4.950.113	176.353	162.288	147.473

Specificatie per hoofdproduct		2014	2014	2014
		Lasten	Baten	Saldo
HP550	Sport en recreatie	5.385.999	725.323	4.660.676
HP570	Groenvoorzieningen - recreatie	126.545		126.545
HP572	Recreatiegebieden	168.178	5.287	162.891
Totaal Sport en recreatie		5.680.722	730.610	4.950.112

Investerings

Programma 6: Sport en recreatie

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Pro-duct	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
550	Kunstgras Rood-Wit	N	500				500
	Dekking : bijdrage uit sportbegroting	N	-140				-140
	TOTAAL		360	0	0	0	360

Toelichting nieuwe investering

550 Kunstgras Rood-Wit

In de strategische sportnota is het spoor uitgezet om toe te werken naar een intensiever gebruik van de sportparken. Bij de renovatie van natuurgrasvelden is daarom de afweging gemaakt of kunstgras het gebruik van het sportpark zal verhogen en of meer inwoners van de wijk hierdoor terecht kunnen op de sportparken. Bij de vaststelling van de strategische sportnota op 25 juni 2013 door de gemeenteraad is er een amendement aangenomen om een multifunctioneel kunstgrasveld te realiseren bij Rood Wit '62. De aanlegkosten bedragen € 500.000. Binnen de begroting van sport kan eenmalig in 2014 € 140.000 als dekking worden ingezet, daarmee is de gehele investering afgedekt. Op verzoek van de gemeenteraad is besloten om de realisatie in gang te zetten vooruitlopend op de begroting.

Programma 7

Economisch beleid en werkgelegenheid



5.7 Programma 7: Economisch beleid en werkgelegenheid

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder Economie en Arbeidsmarkt, Brainport, Centrum (ondernemers)

5.7.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Meting
Aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners Helmond	433	446	463	469	467	464	465	jaarlijks 1-4 Vestigingenregister Gemeente Helmond/ GBA
Aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners Helmond (inclusief uitzendkrachten)	446	460	485	490	485	484	484	jaarlijks 1-4 Vestigingenregister Gemeente Helmond/ GBA
Aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners referentiesteden * (inclusief uitzendkrachten)	534	550	563	562	548	544	536	jaarlijks 1-4 Vestigingenregister Gemeente Helmond/ GBA

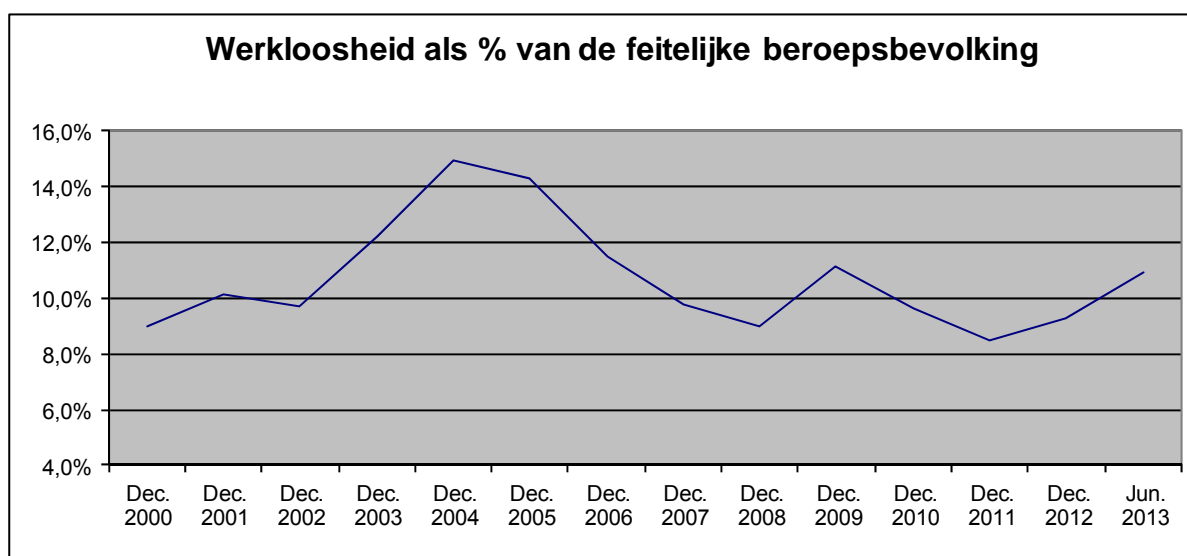
*Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

**Eindhoven, Breda, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Hengelo (Ov.), Vlaardingen, Emmen, Roosendaal, Oss, Almelo, Schiedam, Venlo, Sittard-Geleen en Heerlen.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting
Vestigingsklimaat	Relatieve ontwikkeling in het aantal bedrijfsvestigingen per jaar in Helmond 2004 =100	118	126	134	144	146	149	150	ontwikkeling Helmond t.o.v. 2009 gelijk of beter dan in Brabant-Zuidoost	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	% Ontwikkeling bedrijfsvestigingen Helmond t.o.v voorgaand jaar (inclusief ZZP-ers)	9,0%	6,9%	6,6%	7,2%	1,4%	2,1%	0,2%		
	Relatieve ontwikkeling in het aantal bedrijfsvestigingen per jaar in Brabant-Zuidoost	112	119	123	132	138	141	145		
	% Ontwikkeling bedrijfsvestigingen Brabant-Zuidoost t.o.v. voorgaand jaar (inclusief ZZP-ers)	7,3%	5,8%	3,8%	7,5%	4,4%	2,1%	2,6%		
Ondernemersklimaat	Oordeel ondernemersklimaat in Helmond		7.1			7.2		Onbekend	positieve waardering behouden	landelijke monitor, twee-jaarlijks
Versterken speerpuntsectoren: food- en automotive	Aantal bedrijven in de foodsector				151	146	146	135	stijging t.o.v. 2009	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	Aantal arbeidsplaatsen in de foodsector				2.071	1.952	1.979	1.994	stijging t.o.v. 2009	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	Aantal bedrijven in de automotivesector			26	32	44	52	50	stijging t.o.v. 2009	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register
	Aantal arbeidsplaatsen in de automotivesector			1.600	1.550	1.590	1.634	2.062	stijging t.o.v. 2009	jaarlijks, 1-4 Vestigingen Register

5.7.2 Meerjarig beleidsperspectief

Een open en constructieve samenwerking met ondernemers, onderwijs en collega-overheden blijft de kern van het Helmondse economische beleid. Deze positieve grondhouding heeft in het verleden geleid tot aansprekende resultaten maar blijft nodig om de economische uitdagingen die Helmond nog altijd kent effectief aan te pakken. Helmond heeft zich nadrukkelijk ontwikkeld tot het tweede economisch centrum van Zuidoost-Brabant. De economische structuur is verbreed en versterkt. Een centrum met een verbindende kracht naar andere economische (Eur)regio's. De werkloosheid in Helmond ontwikkeld zich daarbij als volgt.



De voortdurende economisch moeilijke tijden stellen ons echter voor de uitdaging om het vernieuwde economische fundament in Helmond vast te houden. En naar omstandigheden doet Helmond het niet slecht. De werkloosheid is weliswaar gestegen maar niet zo fors als in voorgaande crisisperiodes. Ook blijft het aantal faillissementen en bedrijfsoprichtingen redelijk stabiel.

De economische groei op (middel)lange termijn is voor een belangrijk deel afhankelijk van de mate waarin we in staat zijn het veranderingsproces, waarbij onze traditionele industrie plaats maakt voor een meer kennisgeoriënteerde industrie, na de periode van crisis te behouden en verder te faciliteren. De agenda van Brainport 2020, en de rol die Helmond daarbinnen speelt, vormt daarbij het uitgangspunt.

Binnen de Helmondse economische visie 2012-2016 en binnen de Brainport-2020-agenda staat de doorontwikkeling van de speerpuntsectoren Automotive en Food Technology voorop, met koppelingen naar andere samenhangende sectoren als de metaal, machinebouw en de creatieve industrie. De totstandkoming van de Automotive Campus en van het Food Tech Park Brainport vormen daarbij de ankerpunten. Met de aanwezigheid van gezamenlijke onderzoeks- en testfaciliteiten en het opereren in elkaars fysieke nabijheid worden belangrijke faciliteiten gecreëerd voor open innovatie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De komst van de Verkeerscentrale Zuid-Nederland van Rijkswaterstaat in 2014 wordt daarbij gezien als een belangrijke nieuwe stap in de doorontwikkeling van de Automotive Campus. Voor wat betreft het Food Tech Park Brainport staat vanaf 2014 de uitvoering van het businessplan Fase 2 centraal.

Minstens zo van belang is het faciliteren van het bestaande bedrijfsleven en sectoren die niet direct binnen de Brainport-context vallen (bijv. de textielsector, de detailhandel, de zorg, de horeca). In termen van werkgelegenheid staat met name de zorgsector de komende jaren voor grote uitdagingen, waarbij ondernemerschap en innovatieve oplossingen gezocht moeten worden. Stimulering van deze bedrijvigheid en sectoren is randvoorwaardelijk voor de verdere versterking van het woon-, werk- en leefklimaat en indirect dus ook voor het vestigingsklimaat en de economische concurrentiepositie van de stad (een combinatie van structuurversterking en structuurverbreding). In dat kader wordt de komende jaren sterk ingezet op kwaliteitsimpulsen van de bestaande Helmondse bedrijven- en werklocaties, met de herstructurering van het Induma-terrein als speerpunt. Om dit te realiseren is het nodig de vraaggestuurde werkwijze van de gemeente Helmond, in nauwe samenwerking met het Helmondse bedrijfsleven, voort te zetten en uit te breiden.

Dit vraagt om een integrale beleidsontwikkeling en verklaart de raakvlakken met de andere programma's uit de programmabegroting. Economisch beleid en werkgelegenheid heeft een integraal en tevens verbindend karakter in de beleidsvorming op zowel sociaal, cultureel, economisch als ruimtelijk gebied.

5.7.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
340	Food tech Park ontwikkeling, promotie, acquisitie	75.000			
340	Bijdrage Brainport, jaarschijf 2017				pm
	Pilot beste dienstverlening van Nederland (per saldo)	0			
Totaal intensiveringen Economisch beleid en werkgelegenheid		75.000	0	0	0

Toelichting Beleidsintensivering

340 Doorontwikkeling Food Tech Park Brainport

Food is een economisch speerpunt van de gemeente Helmond. Vanuit dit speerpunt is onder andere begin 2013 de eerste fase van het Food Tech Park Brainport (FTPB) opgeleverd. Eenmalig wordt in 2014 € 75.000 beschikbaar gesteld om de formule en het concept Food Tech Park Brainport te verankeren en te waarborgen en om de gemeente Helmond als Food Technology stad te positioneren.

Hiervan zal € 30.000 worden ingezet om de formule en het concept Food Tech Park Brainport te verankeren en te waarborgen. Het bedrijfsleven, de Provincie Noord Brabant, SRE en Brainport hebben ook al toegezegd gezamenlijk hiervoor budget vrij te maken.

Voor de promotie en acquisitie voor het economisch speerpunt Food gemeente Helmond zal € 45.000 ingezet worden. Hiermee wordt Helmond als Food en Technology stad op de kaart gezet, en worden bedrijven en intermediaire organisaties geacquireerd.

340 Bijdrage Brainport 2017

Tot nu toe werd onze bijdrage aan Brainport jaarlijks bij de voorjaarsnota met 1 jaar verlengd. Het ging daarbij om de nieuwe jaarschijf. In onze huidige meerjarenraming is al rekening gehouden met een bijdrage voor de jaren 2013-2016. Voordat wij overgaan tot een voorstel tot het opnemen van een bijdrage na 2016, willen we voor het aflopen van de huidige Brainportagenda (2016) een evaluatie laten plaatsvinden waarna pas de afweging over een bijdrage voor de nieuwe periode zal plaatshebben.

Pilot beste dienstverlening van Nederland

De gemeente wil de dienstverlening richting ondernemers nog verder verbeteren. De gemeente legt als het ware “de rode loper” voor de ondernemers uit. Doel is bestaande ondernemers aan ons te binden en nieuwe ondernemers te boeien. Juist in deze tijd van recessie is het zaak om het bedrijfsleven zo optimaal mogelijk te ondersteunen, te begeleiden en te adviseren om daarmee een bijdrage te leveren aan het realiseren van een zo optimaal mogelijk ondernemersklimaat. Dekking van deze pilot vindt plaats door een beroep te doen op interne budgetten.

5.7.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Jaarplan arbeidsmarktbeleid 2014.	31-01-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 07	
	Realisatie
Pilot 'Vraaggericht ontwikkelen werklocaties gemeente Helmond'.	31-12-2014
Uitvoering Pilot Beste dienstverlening van Nederland.	31-12-2014
Food Technology Park Brainport: Innovatie corporatie opgezet en in uitvoering.	31-03-2014
Food Technology Park Brainport: Project Eindeloos (biobased) in uitvoering.	30-06-2014
Afronding planvorming Patronaat en start uitvoering.	31-12-2014
Realisatie Plan van aanpak Jeugdwerkloosheid Helmond-De Peel.	31-12-2014
Start bedrijvent centrum Zorg(starters).	30-06-2014

5.7.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	6.520.439	6.463.945	2.962.247	-221.000	-221.000	-621.000
Baten	1.719.239	1.372.528	300.537			
Saldo	-4.801.200	-5.091.417	-2.661.710	221.000	221.000	621.000

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP320	Lokaal economisch beleid	87.472		87.472
HP340	Economische en industriële zaken	2.630.117	65.000	2.565.117
HP360	Markten	230.976	230.976	
HP370	Energie opwekken	13.682	4.561	9.121
Totaal Economisch beleid en werkgelegenheid		2.962.247	300.537	2.661.710

Investerings

Programma 7: Economisch beleid en
werkgelegenheid

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
320	High Tech Automotive Campus	D	1.350				1.350
320	Herstructurering Hoogeind	B	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	TOTAAL		1.350	0	0	0	1.350

Programma 8

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting



5.8 Programma 8: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Volkshuisvesting, Grondzaken

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Bouw en Woningtoezicht (incl. handhaving):

5.8.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meting
Aantal inwoners	85.691	86.070	86.793	87.752	88.285	88.575	88.766	89.022	jaarlijks peildatum 1-1
Ontwikkeling in aantal inwoners	-134	379	723	959	533	290	191	256	jaarlijks t.o.v. 1-1 jaar ervoor
Aantal dagen dat een woning te koop staat voor verkoop in Helmond	88	89	87	134	161	184	212		jaarlijks, cijfers over jaar, Funda (SRE)
Gecombineerde score op basis van de mening van inwoners over de aanwezigheid van groen in en rond de stad en Helmond als groene stad						6,2			inwonersenquête najaar, vernieuwd in 2011

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting
Groei	Aantal opgeleverde woningen	789	657	537	275	195	310	462	toename 2010-2014 met 2.320 woningen	jaarlijks, cijfers over jaar, woning-cartotheek
Gedifferentieerd	% van de woningvoorraad dat koopwoning is	51,5%	52,4%	52,7%	53,6%	53,1%	53,6%	53,7%	55 % koop eind 2014	jaarlijks, 1-1, woning-cartotheek
	% van nieuwbouw dat wordt gerealiseerd als sociale koopwoning		3,5%	3,7%	1,5%	7,2%	0%	12,8%	10 %	jaarlijks, cijfers over jaar, woning-cartotheek
	Aantal woningen dat gerealiseerd wordt die mede geschikt zijn voor de huisvesting van senioren	118	130	221	149	3	76	156%	Periode 2005-2014 1000 woningen in totaal	jaarlijks, cijfers over jaar, woning-cartotheek
	Aandeel van de gerealiseerde woningen voor starters		3,5%	3,7%	8%	9%	0%	12,8%	10% van de nieuwbouw zijn starterswoningen	jaarlijks, cijfers over jaar, woning-cartotheek
Natuurontwikkeling	Realisatie ecologische verbindingzone (onder meer Goorloop, Groene Peelvallei)*				0*	0,25	0	0	In 2015 volledig gerealiseerd (19,4 km lengte)	jaarlijks, cijfers over jaar, projectregistratie afdeling

*Tabel is aangepast tov voorgaande jaren. In de programmabegroting 2013 is de planning gepresenteerd, nu de realisatie. De planontwikkeling voor de EVZ's is voorbereid en realisatie zal in 2013 en 2014 plaatsvinden.

5.8.2 Meerjarig beleidsperspectief

Met inachtneming van het rijks-, provinciaal en regionaal beleid en de daarin geformuleerde doelstellingen en randvoorwaarden blijft Helmond de komende jaren werken aan de integrale ontwikkeling van de stad door middel van een actualisatie van kaderstellende beleidsnota's, planontwikkeling, plantoetsing en –uitvoering. Kernthema is daarbij een nieuwe, evenwichtige afstemming tussen de vraag naar woningen, bedrijventerreinen, voorzieningen, groen en recreatie tot stand te brengen die rekening houdt met een groot aantal maatschappelijke, economische en demografische lange termijn ontwikkelingen met tegelijkertijd aandacht voor de actuele uitdagingen die de huidige zorgelijke marktsituatie stelt.

Hoewel de vigerende Interim Structuurvisie 2015 (ISV) op ruimtelijk gebied daarvoor nog de formele basis vormt, vraagt dit perspectief voor de langere termijn om een nieuwe koersbepaling. Met name op de schaal van de regio wordt op een aantal terreinen (wonen, bedrijventerreinen, gemeentelijke samenwerking) gewerkt aan nieuwe bestuurlijke afspraken die van invloed zullen zijn op de opgaven voor onze stad en op onze positie in een steeds verder ontwikkelende netwerkeconomie. In vervolg op de in 2013 vastgestelde Stadsvisie 2030 zal in het najaar van 2013 een nieuwe Structuurvisie Helmond 2030 (in concept) worden voorgelegd als een nieuwe ruimtelijke vertaling hiervan op strategisch niveau.

Tegelijkertijd blijft het van groot belang om te beschikken over een actueel bestemmingskader om dagelijkse ontwikkelingen en initiatieven adequaat te kunnen beantwoorden. Afgelopen jaren is hard gewerkt om de bestemmingsplannen op orde te krijgen. Op enkele kleine onderdelen na is het hele grondgebied voorzien van een nieuw bestemmingsplankader. Maar de actualiteit van de bestemmingsplannen is een continue opgave om welke reden vanaf 2014 middels een jaarlijkse programmering het bestemmingsplankader actueel gehouden zal worden.

De nieuwe ingrijpende wetgeving in het gehele ruimtelijk-fysieke domein (Omgevingswet) die de komende jaren wordt verwacht zal de nodige anticipatie op gemeentelijk niveau vragen om hier tijdig op in te kunnen spelen. Via de G32 participeren wij zowel bestuurlijk als ambtelijk in een projectgroep.

Gebaseerd op de nieuwste provinciale prognoses voor de bevolkingsomvang en –samenstelling en de daarvan af te leiden toename van de woningvoorraad, gaat het gemeentebestuur uit van een beheerste groei voor de periode tot 2030 en van een versterking van de centrumpositie van Helmond in de regio. Naar verwachting zal dit leiden tot een bevolkingsomvang van tussen de 95.000 en 98.000 inwoners omstreeks 2030. In het licht van de huidige onzekere marktomstandigheden staan de kwaliteitsdoelstellingen van deze opgave boven de kwantitatieve resultaten.

In de Woonvisie 2012-2020, die in 2012 volledig is geactualiseerd, wordt voor de middellange termijn een verdere uitwerking op het gebied van woningen gegeven. Voor wat betreft de woningbouwproductie wordt ondanks de moeilijke marktomstandigheden, vastgehouden aan de in regionaal verband vastgestelde taakstelling met een gemiddelde productie van 500 woningen, verdeeld naar uitleg-, transformatie- en herstructureringslocaties. Met de marktpartijen en woningcorporaties verenigd in de Taskforce Woningbouw wordt periodiek overleg gepleegd over de fasering/prioritering van de woningbouw. Daarbij wordt voor de komende jaren rekening gehouden met een feitelijk lage gemiddeld productieniveau.

De gemeente voert de laatste jaren een terughoudend actief grondbeleid voor het uitvoeren van de ruimtelijke plannen. De uitvoering daarvan is wel onder druk komen te staan. Binnen de contouren van deze uiterst moeilijke marktsituatie die naar verwachting nog wel enige tijd zal aanhouden worden

planeconomische opzetten gemaakt, bewaakt en afgewikkeld, waarbij zoveel mogelijk marktconforme grondprijzen worden gehanteerd. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de nieuwe grondexploitatiewet biedt en de koppeling met de wetgeving op het terrein van de ruimtelijke ordening.

Specifiek:

De hiervoor genoemde zorg voor voldoende ruimtelijke plannen om nieuwe ontwikkelingen en herstructureringen te faciliteren wordt in toenemende mate een regionale opgave en komt vooral tot uiting in de regionale gebiedsvisie voor Brainport. Deze ruimtelijke visie wordt op zijn beurt weer ingebed in het zogenaamde MIRT-traject dat met de rijksoverheid is uitgezet. Specifiek voor het Oostelijke deel van Brainport wordt de integrale afweging gemaakt tussen infrastructuur (o.a. Ruit om Helmond-Eindhoven), groen en recreatie (Rijk van Dommel en Aa) en de actuele woningbouw- en bedrijventerreinenopgave (met name de campusontwikkeling en de pilot vraaggericht ontwikkelen). In aanvulling op het beleid t.a.v. de Noordoostcorridor (Tracébesluit e.v.) zal door de partners in de Peelregio samen gewerkt worden aan een panorama voor Brainport Oost als economisch en ruimtelijk strategisch document voor de middellange termijn. Voor de komende jaren staat de gewenste uitbreiding van Brandevoort (woningbouw en bedrijventerrein), de uitvoering van de Structuurvisie Stiphout (centrumontwikkeling, verkeersstructuur, woningbouw) en de uitbouw van de beide campussen Automotive Campus NL (op Schooten) en het Food Technology Park (in Suytkade) centraal.

Een goed woon- en leefklimaat in de bestaande stad en de beschikbaarheid van een aantrekkelijke natuur en landschap worden steeds belangrijker vestigingsfactoren. De ambitie van Helmond op dit gebied komt vooral tot uiting in planvorming en -uitwerking voor de Goorloopzone en in het opstellen dan wel uitwerken van diverse gebiedsvisies (bv. Groene Peelvallei, Stiphout, Intergemeentelijke Structuurvisie Rijk van Dommel en Aa, Structuurvisie). Ook realiseert Helmond op basis van de Kaderrichtlijn water voor 2018 de natte ecologische verbindingzones (Goorloop, Nieuwe Aa, Bakelse Aa, Astense Aa en de Schootense Loop) evenals de waterbergingsgebieden Bakelse Aa en Diesdonk. Naast en in vervolg op de nieuwe Structuurvisie Helmond 2030 zal in 2014 en volgende jaren, in het geval dat gevraagd wordt om te komen tot strategische documenten voor de wijken. Deze wijkopgaven zullen zo veel mogelijk door en in samenwerking met de wijken vorm gegeven worden.

Er is een aantal landelijke ontwikkelingen die de komende jaren voor de uitvoering van dit programma relevant worden.

Ten eerste is in ontwikkeling de reeds genoemde Omgevingswet (met als doelen: versnellen en verbeteren van besluitvorming; de integratie van plannen en toetsingskaders; het vergroten van bestuurlijke afwegingruimte).

Daarnaast loopt landelijk de discussie over privatisering van overheidsstaken, ook op fysiek –ruimtelijke vlak zoals de toetsing van aanvragen voor een Wabo-vergunning en mogelijk ook het toezicht erop door gecertificeerde instellingen.

Tot slot loopt nog de discussie over het kostendekkende niveau van de leges voor de Wabovergunningen. Wij zullen alle drie de ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar nodig voorstellen doen.

5.8.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
850	Voortzetting startersleningen	200.000			
880	Verlaging rentepercentage grondbedrijf	270.000	540.000	810.000	810.000
Totaal intensiveringen Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting		470.000	540.000	810.000	810.000

Toelichting Beleidsintensivering

850 Voortzetting startersleningen

Ook in 2014 wil Helmond niet revolverende startersleningen kunnen verstrekken. Voor het opvangen van de beheers- en rentekosten van de leningen in 2014 is eenmalig € 200.000 nodig. Daarvoor kunnen uitgaande van een gemiddeld leningbedrag van € 30.000 door de gemeente 45 leningen worden verstrekt.

Daarnaast worden bijdragen verwacht van Rijk en Provincie (een deel uit het rijksbudget van € 50 miljoen en het provinciale budget van € 6 miljoen). Omdat ook de woningcorporaties in 2014 een bijdrage betalen ter hoogte van 25% van de rentekosten (gedurende een periode van 7 jaren van een lening) en met een viertal marktpartijen eveneens afspraken zijn gemaakt over een bijdrage kan het aantal van 45 startersleningen oplopen tot 150 leningen in 2014.

Verlaging rentepercentage grondexploitatie

Zoals bekend zijn de rentekosten een belangrijke kostenfactor voor de grondexploitatie. De druk hiervan neemt toe naarmate grondopbrengsten vertragen en de looptijd van plannen worden verlengd. Momenteel wordt aan de grondexploitatie een percentage van 4% toegerekend, hetgeen 0,75 % hoger is dan het gemiddelde rentepercentage voor de overige gemeentelijke investeringen. Voorheen was een dergelijke hogere rente verantwoord omdat ten tijde van renteverlagingen deze hogere rentekosten al geheel waren voorzien en afgedekt in de plannen en daarbij behorende opbrengsten. Gelet op de huidige economische situatie en de financiële druk op het grondbedrijf wordt conform voorjaarsnota voorgesteld om de doorberekende rente aan het grondbedrijf ingaande 2014 in 3 jaarlijkse stappen van 0,25% te verlagen tot 3,25% in 2016. Dit geeft de grondexploitatie voor de toekomst meer "lucht". Verder heeft dit als effect, dat de contante waarde van de tekorten op de grondexploitaties € 6 miljoen lager wordt waardoor eveneens € 6 miljoen van de voorziening ter afdekking van deze tekorten eenmalig vrijvalt. Deze vrijval is betrokken bij de incidentele ruimte van deze begroting en de inzet daarvan.

Hier staat tegenover, dat de voorgestelde renteverlagingen voor het grondbedrijf leiden tot een extra budgettaire belasting op onze gemeentebegroting van olopend tot € 810.000 structureel in 2017.

5.8.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Bestemmingsplan De Braak.	01-11-2014
Bestemmingsplan Suytkade.	31-12-2014
Bestemmingsplan Groene Loper.	31-12-2014
Bestemmingsplan Helmond Oost.	31-12-2014
Structuurvisie Helmond 2030.	01-03-2014
Ruimtelijke vertaling pilot vraaggericht ontwikkelen van bedrijventerrein.	01-07-2014
Gemeentelijke doorvertaling landschapsinvesteringsregeling (uitwerking Provinciale Verordening Ruimte).	01-10-2014
Panorama Brainport Oost.	01-07-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 08	
	Realisatie
<p>Woningbouwproductie.</p> <p>Jaarlijks richten we ons op bruto realisatie van 500 woningen globaal te verdelen in: 150 woningen uitleggebieden (Brandevoort), 150 woningen transformatiegebieden (Suytkade, Groene Loper, Centrum en Heiakker), 150 woningen herstructureringsgebieden (Binnenstad en Helmond-West), 50 woningen overig.</p>	31-12-2014
<p>Starterslening/duurzaamheidslening.</p> <p>In 2014 is het streven 150 startersleningen en 15 duurzaamheidsleningen te verstrekken.</p>	31-12-2014
<p>Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).</p> <p>In 2014 zal - met een faciliterende rol van de gemeente - een 2e Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) project worden opgestart. Met de initiatiefnemers zijn afspraken gemaakt over de voorwaarden en de doelgroep (middensegment koopwoningen)</p>	01-07-2014
<p>Opplusproject.</p> <p>Als vervolg op een eerder opplusproject is er in de periode eind 2013 - medio 2014 ruimte om weer een aantal woningen in eigendom van particulieren en woningcorporaties op te plussen (maximaal 50).</p>	01-07-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 840	Verlenen Wabo vergunningen.	Er worden 575 Wabo gerelateerde vergunningen verleend.
PROD 840	Verstrekken "Bouw" inlichtingen.	Er worden 400 Wabo gerelateerde inlichtingen verstrekt.
PROD 840	Uitvoeren Wabo.	De doorlooptijd van de reguliere Wabo aanvragen is in 100% van de gevallen gelijk of lager dan 8 weken.

5.8.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	54.477.153	67.129.533	54.817.247	-293.600	-442.280	-566.700
Baten	44.897.885	63.207.762	50.473.116	-93.600	-250.100	-354.200
Saldo	-9.579.268	-3.921.771	-4.344.131	200.000	192.180	212.500

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP820	Ruimtelijke ordening stafafdelingen	143.987		143.987
HP825	Ruimtelijke ordening algemeen	1.136.700	57.020	1.079.680
HP830	Planproductie PBH	3.885.437	2.042.177	1.843.260
HP835	Planproductie BV BOS	10.811		10.811
HP840	Bouw- en woningtoezicht	3.700.422	3.041.557	658.865
HP850	Volkshuisvesting	1.216.436	695.817	520.619
HP860	Volkshuisvesting onderzoek en statistiek	68.860		68.860
HP865	Volkshuisvesting antispeculatiebeding			
HP870	Woonwagenbeleid	18.050		18.050
HP880	Grondexploitatie	44.636.545	44.636.545	
Totaal Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		54.817.248	50.473.116	4.344.132

Investerings

Programma 8: Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
830	Groene Peelvallei	D	1.016				1.016
840	Vorbereiding Handig Handhaven	D	20				20
	TOTAAL		1.036	0	0	0	1.036

Programma 9

Stedelijke vernieuwing



5.9 Programma 9: Stedelijke vernieuwing

Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Stedelijke ontwikkeling, Coördinatie Stedelijke vernieuwing, Binnenstad Oost / Helmond West, BrabantStad / Samen Investeren, Groene Peelvallei en Kanaalzone

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Coördinatie beleid wijken, Wijk- en buurtbeheer

5.9.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2003	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Meting
Gemiddelde verblijfsduur (in minuten) van bezoekers uit Helmond aan het centrum	75		79					66		gemeentelijk koopstroom onderzoek (wisselende frequentie)
Gemiddelde verblijfsduur (in minuten) van bezoekers uit de regio aan het centrum	98		86							
% Helmondse inwoners dat wekelijks het Centrum bezoekt	76%		78%					51%		
% Inwoners uit de regio dat wekelijks het Centrum bezoekt	28%		31%							
Aantal verkooppunten detailhandel per 1000 inwoners in Helmond.		6,6	6,3	6,3	6,4	6,3	6,2	6,0	6,0	jaarlijks, Locatus, peildatum januari
% Leegstand (leegstaande verkooppunten afgezet tegen het totaal van verkooppunten (leegstand plus detailhandel) in het hoofdwinkelgebied (incl. Steenweg) in Helmond		5,3%	5,9%	6,7%	5,2%	8,0%	10,6%	11,8%	11,2%	

*Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting
Aantrekkelijke woonomgeving	Het oordeel van inwoners over hun woonomgeving: het aantal van de 11 wijken met een rapportcijfer van minimaal 7 voor de woonomgeving	8			9			8*	2014 alle wijken scoren minimaal 7	vierjaarlijks inwonersenquête
Aantrekkelijkheid centrum	Oordeel inwoners Helmond over centrum	6,8	6,9	6,9	6,9	7,1	7,0		Rapportcijfer in 2014 \geq 7	tweejaarlijks, inwonersenquête

* de cijfers onder de 7 betreffen respectievelijk een 6,9, 6,6 en 6,5

5.9.2 Meerjarig beleidsperspectief

Algemeen

Er zijn vier gebieden in Helmond waar herstructurering of transformatie aan de orde is: Binnenstad(-Oost), Helmond-West, Suytkade en het Stadscentrum. In de Binnenstad is de herstructurering al enkele jaren in uitvoering, terwijl in Helmond-West een integrale herstructureringsoperatie de afgelopen jaren is opgestart. De transformatie van Suytkade tot een multifunctionele wijk, die een onderdeel gaat vormen van de centrumzone, is reeds enige jaren in uitvoering maar heeft het afgelopen jaar nieuwe impulsen gekregen. De realisatie van Centrumplan is in de afgelopen jaren door de economische crisis gestagneerd, maar inmiddels is er zicht op de realisatie van fase 1 door het aangaan van een gronduitgifte-overeenkomst met een combinatie van een tweetal marktpartijen.

Specifiek

1. Binnenstad Oost

Na de herstructurering van het Zonnekwartier, is in 2013 met oplevering van de resterende projecten ook de Vossenberghoek voltooid. E.e.a. betekent niet dat naar deze buurten geen aandacht meer behoef uit te gaan. De versterking van het leefklimaat zal de komende jaren nog de nodige aandacht en inzet van de gemeente en haar partners vragen. Gemeentelijke regie op dit proces blijft de komende jaren noodzakelijk.

In het deelgebied Weverspoort (derde fase) zijn de eerste projecten inmiddels opgeleverd. Het betreft appartementen, grondgebonden woningen en groepswoonwoningen voor psychogeriatrische patiënten. Einde 2013 / begin 2014 worden de nieuwbouwwoningen aan de Marterstraat opgeleverd.

In 2014 zal de aanleg van de 1^e fase van het buurtpark verder vorderen. De inrichting van het buurtpark is tot stand gekomen in nauw overleg met de bewoners van de Binnenstad. In 2014 zal gestart worden met de bouw van de overige bouwblokken rondom het park.

De afronding van het winkelplein in de Heistraat staat gepland in 2014; de hierbij betrokken marktpartij is in overleg met de supermarktexploitant om dit te bewerkstelligen.

Het actieplan Leonardusbuurt richt zich ook in 2014 vooral op maatregelen voor de korte- en middellange termijn in de sfeer van handhaving en intensivering van het fysieke en sociaal beheer.

Voor de lange termijn zal in 2014 in overleg met Woningbouwvereniging Volksbelang en bewonersorganisaties een visie opgesteld worden, welke uitmondt in een wijkontwikkelingsplan voor de Leonardusbuurt. Belangrijk speerpunt binnen het huidige plan van aanpak voor de Leonardusbuurt vormen de zogenaamde huiskamergesprekken welke tot doel hebben om de wijk sociaal in kaart te brengen. Niet alleen wordt hierbij bekeken welke problemen op gezin- en straatniveau opgelost kunnen worden, maar met name vooral ook welke krachten in de buurt kunnen worden gemobiliseerd en ondersteund. In 2014 zullen deze gesprekken, in samenwerking met de Woningbouwvereniging Volksbelang, voortgezet worden.

Tenslotte is in 2014 de herinrichting van de Bakelsedijk gepland. Gezien de consequenties voor omwonenden en de ondernemers in de Heistraat (vanwege het bereikbaar blijven) worden deze nauw betrokken bij de voorbereiding van het ontwerp en de uitvoering.

2. Helmond-West

De in 2008 opgestelde wijkvisie toonde de urgentie van een integrale aanpak van Helmond-West aan en omvat een breed scala aan maatregelen op sociaal-maatschappelijk en ruimtelijk-fysiek terrein, tegelijkertijd ondersteund door een intensieve aanpak op het terrein van veiligheid en handhaving. Inmiddels is deze visie uitgewerkt in een op uitvoering gericht Wijkontwikkelingsprogramma dat thans voortvarend wordt uitgevoerd.

Zo zijn op dit moment meerdere plannen voor Oud West, Wijkhuis Brede School, de Goorloopzone en de Kasteelherenlaan in uitvoering.

In Oud West zal verdere voortgang worden geboekt door middel van realisering van nieuwbouwwoningen in de Haaglaan en de 2^e en 3^e Haagstraat.

Wijkhuis Brede School heeft inmiddels een naam gekregen, namelijk “Westwijzer” en het bestuur van het wijkhuis is operationeel. Eind 2013 wordt dit gebouw opgeleverd en begin 2014 feestelijk geopend. Het jaar 2014 zal in het teken staan van de programmering van het wijkhuis en de samenwerking tussen de partners.

Uitstijgend boven het wijkniveau en van groot belang voor de groene (recreatieve en ecologische) structuur van de hele stad is de uitvoering van de plannen voor de versterking van de ecologische verbindingzone in de Goorloop. In dit kader worden einde 2013 de eerste 3 ecopassages in de Goorloopzone aangelegd. In 2014 wordt de ecopassage Europaweg gerealiseerd.

Einde 2013 en begin 2014 vinden de eerste aanpassingen bij de speeltuin plaats. Deze ingrepen vinden plaats in het kader van de herinrichting van het middendeel van deze ecologische zone, welke in 2014 verder vorm krijgt. Gelijktijdig met de planologische procedures zal het onteigeningsplan voor het Raaymakersterrein worden gestart. Op de gronden in de Goorloopzone-midden die reeds van de gemeente zijn (volkstuintencomplex, Dahliatuin en basisschool de Troubadour) zal worden begonnen met de aanleg van de 1^e fase. Einde 2013 is ook gestart met de inrichting van het noordelijke deel van de Goorloopzone (gelegen tussen President Rooseveltlaan en Europaweg), hetgeen in 2014 wordt afgerond.

Met de werkzaamheden aan de Binnendongenstraat is een start gemaakt met de feitelijke aanleg van de Kasteelherenlaan. Deze zal vanaf 2014 steeds verder in zuidelijke richting aangelegd worden. De hiervoor noodzakelijke ondergrond van panden is inmiddels verworven en de sloop is einde 2013 voltooid. Medio 2014 wordt ook gestart met de onderdoorgang bij het spoor. Afronding daarvan wordt eind 2015 verwacht.

Op economisch gebied wordt in 2014 het project “leren, werken, herstructureren” voortgezet. Ook wordt in 2014 gestart met de omvorming van het Patronaat tot een broedplaats voor startende ondernemers in de ambachtelijk creatieve sfeer. Hiermee wordt ook een rijksmonument in eer hersteld.

Op sociaal maatschappelijk gebied wordt met name ingezet op leefbaarheid. Dit krijgt vooral vorm door bestending van de samenwerking met onze maatschappelijke partners in het veiligheidsoverleg en Jeugd Preventie Team. In 2014 zal het project T+Lab, hetgeen zich richt op talentontwikkeling bij de jeugd, worden voortgezet vanuit het voormalige pand de Boemerang.

3. Suytkade

De ontwikkeling van Suytkade tot een nieuw multifunctioneel onderdeel van de centrumzone begint substantieel vorm te krijgen. De realisering van de spooronderdoorgang zal hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Ook de oplevering van het project Cacaofabriek begin 2014 zal een positieve invloed hebben op de verdere ontwikkeling van Suytkade.

In Suytkade worden ca. 850 woningen gerealiseerd, grotendeels in bijzondere woonmilieus die ontstaan door de verbreding met 100 m' van het bestaande kanaal en door het terugbrengen van de rivier de Aa in het plangebied.

Momenteel zijn 375 woningen opgeleverd. Als gevolg van de problemen op de woningmarkt wordt het oorspronkelijk geplande productietempo niet gehaald, waardoor de einddatum van deze gebiedsontwikkeling doorschuift naar 2020. Met name in het centrale deel van Suytkade wordt het toekomstige programma qua woningtypologie aangepast t.o.v. het oorspronkelijke programma (minder appartementen, meer grondgebonden woningen). Dit heeft geleid tot een nieuwe stedenbouwkundige setting: het Parkmodel. De komende jaren wordt met name ingezet op de invulling van dit plandeel.

Het tempo van de verdere invulling van de waterzone zal sterk afhankelijk zijn van het tempo van het herstel van de woningmarkt. De GEM Suytkade zal de vinger aan de pols houden en alle mogelijkheden om tot realisering van één of meerdere waterburchten verkennen en benutten. In 2013 is de start gemaakt van de bouw van een supermarkt inclusief enkele dagwinkels. Dit project zal omstreeks april 2014 worden opgeleverd, waarmee Suytkade en Annawijk een belangrijke voorziening rijker worden.

Van de realisering van twee belangrijke stedelijk-regionale functies in het gebied wordt in 2014 e.v. de nodige spin-off verwacht. Allereerst wordt het omvangrijke sport&leisurecomplex van ca. 18.000 m² (1^e fase) met een nieuwe stadsspoorthal, fitness- wellnes- en saunafuncties en een hotel van ca. 130 kamers (incl. ca 50 zorgappartementen) met congres & horecavoorzieningen eind 2013 en begin 2014 in gebruik genomen. In 2014 zal de verdere ontwikkeling en onderzoek naar programmering van de aangrenzende 2^e en 3^e fase worden doorgezet.

Verder zal in 2014 de verdere ontwikkeling worden doorgezet van het Food & Technology Park Brainport waarin innovatieve bedrijven op het snijvlak van Voedsel en Technologie worden gevestigd. Tenslotte zal de verdere uitrol van het bijzondere project Soet op Suyt plaatsvinden. Door middel van dit project worden de braakliggende terreinen in Suytkade (tijdelijk) met groen ingevuld waardoor de uitstraling van het gehele gebied sterk verbeterd. Daarnaast levert dit als positief resultaat dat meerdere belanghebbenden in het gebied betrokken worden bij de invulling ervan.

4. Centrum

De ontwikkeling van het centrum is de afgelopen jaren deels stilgevallen. Zowel inhoudelijk als procesmatig zijn stappen genomen om marktpartijen te interesseren voor Helmond en daarmee nieuw elan te geven aan de centrumontwikkeling. Daarbij zijn het programma, fasering en stedenbouwkundige opzet deels aangepast, zonder daarbij het vastgestelde Masterplan Centrum als ijkpunt uit het oog te verliezen. Het Masterplan Centrum geldt nog steeds als vertrek- en ijkpunt voor de verdere invulling van het centrum. Dit heeft geleid tot contractering (sept. 2012) van een nieuwe leisurefunctie aan het Havenplein. Daarnaast zijn via een selectieprocedure 2 marktpartijen geselecteerd waarmee in de komende jaren (2014/2015) de planvorming voor een nieuw winkelcentrum (fase 1a 14.500 m² en fase 1b 8.000 m² met woningen daarboven) opnieuw gestalte kan krijgen. Het succes van beide ontwikkelingen is echter zeer afhankelijk van ontwikkelingen op de financiële- en vastgoedmarkt.

Ondanks de afronding van de succesvolle kwaliteitsimpuls blijft het centrum een impuls nodig hebben om verdere leegstand tegen te gaan en de centrumkwaliteit op peil te houden. Door Stadsmarketing Helmond en centrummanagement zal in samenwerking met de gemeente Helmond een marketingplan worden ontwikkeld om meer bezoekers en bezoeken aan het centrum te realiseren. Ook zal er continu worden gewerkt aan de invulling van leegstaande panden en locaties door initiatieven in de markt te faciliteren en/of op gang te brengen.

Daarnaast zal worden bezien of met moderne technologieën (WIFI, Layer) de aantrekkingskracht van het centrum kan worden verbeterd.

5.9.3 Beleidsintensiveringen

Niet van toepassing.

5.9.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Niet van toepassing

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 09	
	Realisatie
Verbeteren leefbaarheid Leonardusbuurt De leefbaarheid van de Leonardusbuurt is verbeterd doordat tussen 2009 en 2015 acute problemen worden aangepakt, zowel sociaal als fysiek samen met partners en instanties.	31-12-2015
Binnenstad-oost: Winkelplein zuid. De bouw van de zuidzijde van het winkelplein is in uitvoering en westzijde wordt voorbereid.	31-12-2014
Helmond-west: Goorloopzone. De inrichting van Goorloop Midden (1e fase) en Goorloop Noord is gereed.	31-12-2014
Binnenstad-oost: Leefbare Leonardus. 3e en 4e tranche huiskamergesprekken zijn afgerond.	31-12-2014
Opstellen van een integrale ontwikkelingsvisie voor de Leonardusbuurt. Er wordt een visie en wijkontwikkelingsplan opgesteld.	31-12-2014
Binnenstad-oost: Weverspoort. Het Buurtpark in de Weverspoort is gereed en diverse bouwprojecten zijn in uitvoering.	31-12-2014
Herinrichting Bakelsedijk. Deze wordt in 2014 gerealiseerd	31-12-2014
Helmond-west: 2e en 3e fase herstructurering. De 2e fase (Oud West) wordt uitgevoerd en de derde fase wordt voorbereid.	31-12-2014
Helmond-west: Wijkeconomie. Project om bestrijding van langdurige uitkeringsafhankelijkheid wordt voortgezet en er wordt invulling gegeven aan het project om een broedplaats voor startende ondernemers in het Patronaat te creëren.	31-12-2014
Wijkhuis Brede School Westwijzer. Opening en ingebruikname vindt plaats begin 2014.	01-03-2014
Suytkade: Ingebruikname 1e fase sport&leisurecomplex (18.000 m2), incl. nieuwe stadsspoorthal.	30-01-2014
Suytkade: Oplevering supermarkt en dagwinkels.	01-06-2014
Centrum: Masterplan. Leisurefunctie op Havenplein/Obragasterrein is in aanbouw.	31-12-2014
Centrum: Na ondertekening van gronduitgifteovereenkomst (d.d. najaar 2013) start de marktverkenning en acquisitie van retailers/huurder (14.500 m2 fase 1a). In het najaar van 2014 zal duidelijk zijn of de beoogde uitbreiding van het winkelgebied incl. parkeergarage definitief haalbaar is.	31-12-2014

5.9.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	7.504.459	5.003.494	4.523.146	-156.676	-156.676	-156.676
Baten	3.310.297	188.888	133.290			
Saldo	-4.194.162	-4.814.606	-4.389.856	156.676	156.676	156.676

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP310	Centrum	769.182	133.290	635.892
HP805	Stadsvernieuwing visie en strategie	297.539		297.539
HP810	Stadsvernieuwing wijk en buurtbeheer	618.121		618.121
HP815	Stadsvernieuwing algemeen	2.838.305		2.838.305
Totaal Stedelijke vernieuwing		4.523.147	133.290	4.389.857

Investerings

Programma 9: Stedelijke vernieuwing

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Product	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
230	Parkeergarages centrum	B	8.394				8.394
815	Stadsvernieuwingsprogramma: Centrum						
	Overig stationskwartier	*		365			365
	Strategische verwervingen Centrum	*		530			530
	Dekking binnen progr. stedelijke vernieuwing			-895			-895
	<i>Totaal Centrum</i>			0			0
815	Stadsvernieuwingsprogramma: B.O.						
	PVA Leonardusbuurt Fysiek Beheer en Handhaving	*	49	49			98
	Dekking binnen progr. stedelijke vernieuwing	*	-49	-49		0	-98
	<i>Totaal Binnenstad-Oost</i>		0	0	0	0	0
850	Aanpak Leonardusbuurt	N	75				75
815	Stadsvernieuwingsprogramma Helmond-West						
	Goorloopzone	*	400				400
	Diverse sociaal-maatschappelijke maatregelen	*	210	80	80	80	450
	Ruimtelijke structuur, wonen en groen	*	250	50	50	50	400
	Projectleiding	*	100				100
	<i>Totaal Helmond-West</i>		960	130	130	130	1.350
	TOTAAL		9.429	130	130	130	9.819

* = actualisering projecten binnen budget stedelijke vernieuwing

Toelichting nieuwe investeringen

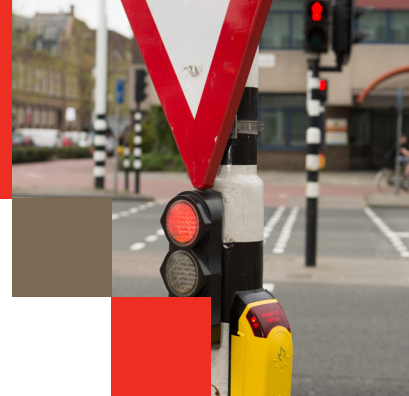
850 Aanpak Leonardusbuurt (Binn.-Oost)

In het Wijkontwikkelingsprogramma Binnenstad Oost werd het meest noordelijke deel van de wijk - de Leonardusbuurt - aangeduid als een gebied waar op korte termijn vooral verbetering van de leefbaarheid en aanpak van de openbare ruimte aan de orde is. Op langere termijn zou een meer structurele aanpak noodzakelijk zijn, waarbij o.a. sloop, nieuwbouw en renovatie aan de orde zal zijn.

Woningbouwvereniging Volksbelang is, als grootste woningeigenaar, inmiddels een plan voor het strategisch voorraadbeheer aan het opstellen. Hierbij wordt gedacht aan de aanpak van 660 woningen. Het gaat grotendeels om renovatie maar ook gedeeltelijke sloop en nieuwbouw. Wij stellen voor om in 2014 een bedrag van € 75.000 beschikbaar te stellen voor de integrale planvorming, waarbij aandacht is voor fysieke, maar ook maatschappelijke en economische ingrepen. Deze planvorming dient richting en sturing te geven aan de revitalisering van de Leonardusbuurt. De gesprekken met Volksbelang zijn inmiddels opgestart teneinde een integrale aanpak te waarborgen.

Programma 10

Verkeer en mobiliteit



5.10 Programma 10: Verkeer en mobiliteit

Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder:

5.10.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Meting
Tevredenheid met OV	49%		61%	63%		67%	tweejaarlijks, inwonersenquête
Helmond is een fietsvriendelijke stad (% (helemaal) mee eens)					80%	86%	tweejaarlijks, inwonersenquête
Vaak/altijd naar het centrum met: fiets auto lopend					47% 48% 22%	50% 47% 26%	tweejaarlijks, inwonersenquête

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2011	Streven	Meting
Verkeers-veiligheid	aantal ongevallenclusters (plekken met 3 of meer ongevallen)				26	*	verminderen aantal ongevallenclusters	geen meting meer beschikbaar*
Parkeren	Aandeel mensen dat (zeer) tevreden is met het aantal parkeerplaatsen in de buurt	43%		47%	51%	52%	waardering handhaven	tweejaarlijks, inwonersenquête
	Waardering voor parkeermogelijkheden van auto in het centrum		48%	48%	53%	56%	waardering 2009 handhaven	tweejaarlijks, inwonersenquête
	Waardering voor parkeermogelijkheden van fiets in het centrum		95%	93%	94%	82%	waardering 2009 handhaven	twee jaarlijks, inwonersenquête
	Aandeel mensen dat vindt dat parkeeroverlast in de buurt vaak voorkomt	29%		30%	31%	april '12	% overlast mag niet toenemen	tweejaarlijks, inwonersenquête

* Registratie van ongevallen door de politie vindt niet meer plaats.

5.10.2 Meerjarig beleidsperspectief

Het mobiliteitsbeleid in Helmond is vastgelegd in de mobiliteitsvisie "Helmond Mobiel 2015". In dit beleid wordt uitgegaan van het ruimte bieden aan alle vormen van mobiliteit. Alleen door het naast elkaar bestaan van diverse vervoersmodaliteiten ontstaat een duurzaam en stabiel verkeers- en vervoerssysteem. Om de groei van de stad en mobiliteit met behoud van de kwaliteit waar te kunnen maken zijn forse inspanningen nodig. Sinds de vaststelling van de visie in 2007 is daarom veel geïnvesteerd in de wegen, fietspaden, verkeersveiligheid, parkeervoorzieningen en verkeersmanagementmaatregelen. Naast de vele al gerealiseerde zaken wordt op dit moment gewerkt aan de 2^e ontsluiting Stiphout. Ook voor de Kasteelherenlaan inclusief de spooronderdoorgang zijn de werkzaamheden gestart, voltooiing vindt plaats in 2015.

Voor een nog betere benutting van de weggcapaciteit werkt Helmond actief mee aan pilots en demonstratieprojecten op het gebied van innovatieve verkeerstechnologieën. Hierdoor zal de ontwikkeling van deze technologieën worden bespoedigd en wordt ook vanuit het mobiliteitsbeleid een bijdrage geleverd aan de profilering van onze stad als innovatieve automotieve locatie binnen de Brainport regio.

Het in 2013 vastgesteld beleid voor de parkeergarages en het achteraf real time betaald parkeren in het centrum is geïmplementeerd (gepast parkeren in Helmond). In 2014 wordt gewerkt aan de uitvoering van het parkeerbeleid rond winkelcentra en de aangepaste beleidslijnen voor vergunningparkeren

Met de vaststelling van Helmond Mobiel 2015 heeft de gemeenteraad aangegeven te streven naar een jaarlijkse groei van 1% van het fietsaandeel in de verplaatsingen op korte afstanden. Via jaarlijkse actieplannen wordt daadwerkelijk vorm gegeven aan die ambitie. We zien o.a. in de resultaten van de inwonersenquête terug dat het aantal fietsverplaatsingen nog steeds groeit. Ook wordt de hoogwaardige en directe fietsverbinding tussen de centra van Eindhoven en Helmond verder gerealiseerd.

Het openbaar vervoer in Helmond is in 2012 geconfronteerd met flinke bezuinigingen. Voor het SRE (als vervoersautoriteit) en de gemeente Helmond ligt er een uitdaging om ondanks de bezuinigingen passend vervoer aan te bieden. Daartoe zullen meerdere pilots worden onderzocht en mogelijk gestart.

In 2014 wordt gestart met het opstellen van een herziening van het verkeers en vervoersbeleid, aangezien de werkingsduur van het vigerende beleid (vastgelegd in Helmond mobiel 2015) ten einde loopt. Daarbij zal aansluiting worden gezocht bij de in 2014 vast te stellen Structuurvisie Helmond 2030 en het beleid van de hogere overheden.

Op regionaal vlak wordt de realisatie van de Noordoostcorridor als een belangrijke impuls voor de bereikbaarheid van de Brainportregio gezien.

Daarbij voorzien wij in de periode 2016 tot en met 2020 op basis van de huidige inschattingen een bijdrage van totaal € 6,7 miljoen voor realisatie van de Noordoostcorridor (De Ruit). In het verlengde hiervan stellen wij u voor om prioriteit te geven aan het sparen voor flankerende maatregelen in verband met de Noordoostcorridor (denk aan: verkeersafwikkeling , overlast en Peel panorama).

Realisatie van de Noordoostcorridor heeft ook zijn impact op het Helmondse wegennet, in het nieuw op te stellen mobiliteitsbeleid zal hiermee rekening dienen te worden gehouden.

Regionale samenwerking

In het kader van de samenwerking Peel 6.1 zal overleg met de Peelgemeenten plaatsvinden. Indien nodig en gewenst zal advies en ondersteuning worden geboden op het vlak van verkeer en vervoersbeleid en uitvoeringsmaatregelen.

Door het feit dat het SRE de Wgr+ status verliest zal de positie van het SRE als vervoersautoriteit wijzigen. Op het moment van schrijven is het nog onduidelijk of de BDU middelen zullen worden beheerd door de Provincie of door het SRE (i.c. de gemeente Eindhoven als nieuwe vervoersautoriteit).

De gemeente Helmond heeft de laatste jaren structureel veel geld geïnvesteerd in de mobiliteit in de stad, en met effect. Voor de jaren 2014 en verder is het investeringsvolume voor nieuwe projecten (zoals opgenomen in het IVP) door het slechte economisch tij echter stopgezet. Dat betekent dat er weinig of geen nieuwe voorzieningen kunnen worden aangelegd, tenzij deze zijn voorzien in al bestaande projecten of van eventuele resterende middelen uit bestaande budgetten kunnen worden betaald.

5.10.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Niet van toepassing.

5.10.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Bestuursopdracht herziening Verkeers- en Vervoerplan	01-07-2014
Afwegingsnotitie pilots Openbaar Vervoer	01-07-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 10	
	Realisatie
Afronding Verkeersveiligheidsplan 2013	01-07-2014
Afronding Fietsbeleidsplan 2013.	01-07-2014
Aanpak urgente knelpunten in woonwijken. Jaarlijks worden urgente knelpunten op gebied van parkeren opgepakt.	31-12-2014
Hoofdwegenstructuur: verdere uitvoering Kasteelherenlaan.	31-12-2015
Pilots Openbaarvervoer: elektrisch busvervoer en kleinschalig openbaar vervoer (i.s.m. SRE en Hermes).	31-12-2014
Hoofdwegenstructuur: 2e ontsluiting Stiphout. De aanleg start in 2014.	31-12-2014
Dorpsstraat Stiphout: herinrichtingsplan gereed.	01-07-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 210	Spoorzone, onderdoorgang incl. openbare ruimte	In 2014 gereed;

5.10.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	1.500.355	1.374.687	1.250.443			
Baten	465.280					
Saldo	-1.035.075	-1.374.687	-1.250.443			

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP090	Regionale aangelegenheden brabantstad	201.711		201.711
HP250	Verkeer en vervoer beleid	1.048.732		1.048.732
Totaal Verkeer en mobiliteit		1.250.443		1.250.443

Investerings

Programma 10: Verkeer en mobiliteit

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					Totaal 2014-2017
Product	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	
210	Reconstructie Zuidende	D		1.600			1.600
210	Hoofdwegenstructuur : diverse kleine maatregelen	B	32	779			811
210	Noord-Oost -Corridor (De Ruit) bijdrage Helmond	N			1.350	1.350	2.700
250	Hoogwaardige fietsverbinding Eindhoven-Helmond	D	17				17
250	Parkeerproblemen woonwijken	B	105				105
260	Vervanging VRI's:	B		194	194		388
260	uitgangspunt 2 installaties per jaar						
260	VRI's extra intensivering	N				PM	0
TOTAAL			154	2.573	1.544	1.350	5.621

Toelichting nieuwe investering:

210 Mobiliteit: Noord-Oost Corridor (De Ruit) bijdrage Helmond

Voor de totale financiering van Brainport Oost is ruim € 880 miljoen (Noordoost-corridor en Rijk van Dommel en Aa) benodigd. Naast een bijdrage van het SRE, Provincie en Rijk wordt van de betrokken gemeenten een totale bijdrage verwacht van € 59 miljoen. Op basis van de huidige inzichten wordt een bijdrage van Helmond van € 6,75 miljoen voorzien. Hiermee wordt ook rekening gehouden in het kader van strategische investeringen. Uitgaande van een gespreide bijdrage over 5 jaar wordt in het investeringsprogramma vanaf 2016 (voor de eerste 2 jaar) jaarlijks een bedrag van € 1,35 miljoen opgenomen met dekking uit de reserve strategische investeringen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel strategische investeringen.

260 VRI's extra intensivering

In het huidige beheerplan verkeersregelinstallaties is rekening houdend met de gewijzigde vervangingsystematiek een planning opgesteld van de te vervangen installaties tot en met 2020. De investeringsreeks is toereikend tot 2016, daarna zullen andere keuzes moeten worden gemaakt ten aanzien van onderhoud en vervanging. In 2013 is een visie ontwikkeld over de vervanging en het onderhoud van het totaal aantal verkeersregelinstallaties, waarna een aangepast beheerplan zal worden voorgelegd.

Programma 11

Openbare ruimte en natuurbescherming



5.11 Programma 11: Openbare ruimte en natuurbescherming

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder stedelijk beheer (m.u.v. centrum)

Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Centrum (ruimtelijke ordening-aspecten en Stedelijk Beheer), Verkeer en vervoer, inclusief parkeren

5.11.1 Welke effecten willen we bereiken?

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2011	Streven	Meting
Onderhoud	Tevredenheid inwoners over onderhoud van openbare ruimte (grijs: straten, trottoirs, paden en pleinen in de buurt)	69%	70%	63%	66%	70%	Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, inwonersenquête
	Tevredenheid inwoners over onderhoud van openbare ruimte (groen)	69%	70%	63%	66%	69%	Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, inwonersenquête
	Aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over het onderhoud van openbare ruimte (blauw: waterpartijen) in de buurt.	75%	67%	65%	72%	74%	Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, inwonersenquête
	Mate van verloedering per wijk o.b.v. rommel op straat, hondenpoep op straat, vernieling van bushokjes, bekladding van muren en/of gebouwen (hoe hoger hoe slechter 1 minimale score 10 maximaal)	3,3		3,4	3,5	3,4	Ondanks bezuinigingen constant houden	tweejaarlijks, Veiligheidsmonitor

5.11.2 Meerjarig; beleidsperspectief

Beheer openbare ruimte

Als algemeen uitgangspunt voor ons beleid geldt het ontwikkelen en uitvoeren van integraal meerjarenbeleid voor de instandhouding van de openbare ruimte vanuit de deelgebieden verkeer, vervoer, wegen, groen, bossen en water. Het doel is aanleggen, beheren, onderhouden en reinigen van wegen, andere openbare verhardingen, straatmeubilair, straatverlichting, openbaar groen, bossen en waterwegen met bijbehorende kunstwerken. Een van de (speer)punten in ons beleid is het verbeteren en handhaven van een schone, hele, veilige en duurzame leefomgeving tegen een haalbaar kostenniveau.

Plannen voor herinrichting en reconstructies worden zo veel mogelijk op integrale wijze voorbereid. Hierdoor kunnen de beschikbare middelen optimaal ingezet worden, met een duurzaam resultaat. De onderhoudsprogramma's wegen, verlichting en verkeersregelinstallaties worden uitgevoerd conform de beheerprogramma's en de voorgestelde bezuinigingen, zoals weer te geven in het Programma Onderhoud Wegen 2014 (POW 2014).

Aan het tweede deel van de Europaweg wordt in 2014 onderhoud uitgevoerd. In combinatie met andere projecten in uitvoering en evenementen is een planning opgesteld om de bereikbaarheid in de stad te garanderen zodat de (verkeers)overlast door o.a. oponthoud beperkt blijft.

De netbeheerders van nutsleidingen hebben een aanzienlijke saneringsopgave voor de komende jaren. Vanuit de gemeentelijke investeringsplanningen en beheerprogramma's zal hier mede sturing

aan gegeven gaan worden, teneinde de overlast voor de Helmondse burger te beperken en optimale combinaties te vinden voor uitvoering.

De Groenvisie Helmond Oost is eind 2013 vastgesteld. Aansluitend worden visies voor andere wijken op dezelfde wijze opgesteld. Een en ander heeft als resultaat:

- Een richtinggevende visie op het groene geraamte (incl. bomenstructuur) van de wijken;
- Een visie op beheer (beoogde levensduur, eindbeelden en beheerkwaliteit);
- Een afstemming op bewonerswensen m.b.t.. functionaliteit, belevingswaarde, participatie en
- Een afstemming op wijkperspectief, ruimtelijke ontwikkelingen, plannen woningbouwcoöperaties.

Ter voorkoming van klachten, voor het bieden van een veilige woonomgeving en t.b.v. de verbetering van de leefbaarheid blijft het noodzakelijk om openbaar groen tijdig en adequaat te renoveren en te vervangen. Een (wijkgerichte) aanpak middels integrale planvorming o.a. in combinatie met riolerings- en wegreconstructies, heeft bewezen een effectieve en efficiënte aanpak hierbij te zijn en dient waar en voor zover budgettair mogelijk gecontinueerd te worden.

Parkeren: exploitatie en beheer

Door de invoering van het Stadspasparkeren eind 2012 lijkt de dalende lijn met betrekking tot het aantal parkeerbewegingen zowel in de parkeergarages als op straat te zijn gekeerd. Hierdoor wordt in 2014 een gelijke of betere bezettingsgraad verwacht. De realisatie van de overige concrete maatregelen uit het beleidsplan Parkeren, waaronder invoering van realtime parkeren in gemeentelijke garages en op straat in Helmond, loopt door tot eind 2014.

Civieltechnische kunstwerken

In het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2013-2017 liggen de uitgangspunten vast voor het voeren beheer. Onderdeel van dit plan is een meerjarenprogramma voor grotere onderhouds- en renovatiewerkzaamheden.

Een aandachtspunt daarin is de zwaardere normering voor brugconstructies. Door het steeds zwaarder wordende verkeer, neemt de belasting op bruggen toe. De meeste bruggen zijn in het verleden ontworpen op andere verkeersklassen dan nu gangbaar zijn. Daarom moeten alle bestaande grotere bruggen getoetst gaan worden aan de nieuwe normen. De planning voor deze toetsingen is opgenomen in het beheerplan. Afhankelijk van de uitkomsten van deze toetsingen, kan het nodig zijn maatregelen te nemen. Dit kunnen maatregelen aan de bruggen zelf zijn, of het beperken van de belasting door het nemen van een verkeersbesluit.

Onkruidbestrijding op verhardingen

Vanaf 2012 is er (in de begroting) rekening gehouden met de nieuwe en strengere bepalingen voor toe te passen middelen bij bestrijding van onkruid op verhardingen. Met ingang van dat jaar is de omschakeling naar niet-chemische bestrijding gestart en in 2013 verder voortgezet. In afwachting van de wettelijke ingangsdatum wordt de onkruidbestrijding op het huidige niveau voortgezet.

5.11.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
225	Heroverweging onkruidbestrijding; stoppen 2014 t/m 2017	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
230	Parkeerbeleid: tekorten op opbrengsten	700.000	700.000	700.000	700.000
	Dekking: storting in voorziening op nul zetten	-700.000	-700.000	-700.000	-700.000
Totaal intensiveringen Openbare ruimte en natuurbescherming		-110.000	-110.000	-110.000	-110.000

Toelichting Beleidsintensivering

225 Heroverweging onkruidbestrijding / 780 Bezuiniging Regionaal Milieu Werkprogramma

Binnen het Regionaal Milieu Werkprogramma dat wordt uitgevoerd door het SRE dient een bezuiniging te worden gerealiseerd, (besluitvorming van de Regioraad). De haalbaarheid van deze bezuiniging kan niet worden gerealiseerd binnen het Regionaal Milieu Werkprogramma. Jaarlijks wordt een bedrag van € 130.000 opgenomen voor 2014 t/m 2017. Dekking is voorzien binnen programma 11, door vermindering van de chemische onkruidbestrijding met € 110.000, naar de minimale variant voor 2014 t/m 2017.

230 Parkeerbeleid

Als gevolg van de economische situatie blijven de parkeerinkomsten structureel achter bij de ramingen. Het huidige uitgangspunt is, dat een saldo van ca. € 825.000 ten gunste van de exploitatie wordt gerealiseerd. De vaste storting van € 700.000 in de voorziening parkeerbonds blijkt in de praktijk echter niet haalbaar. Voorgesteld wordt daarom deze beoogde storting in de voorziening parkeerbonds af te ramen. Eventuele (toekomstige) afwijkende saldi van de parkeerexploitatie worden geëgaliseerd via het parkeerbonds. Wij houden u op de hoogte ten aanzien van de ontwikkelingen.

5.11.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Groenvisie ; wijksgewijs (2014: Helmond Noord)	31-12-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Niet van toepassing.

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 210	Programma onderhoud wegen (POW 2014)	Hierin zijn de onderhoudselementen van wegen, verlichting, VRI, groen, riolering en verkeer opgenomen en zo veel mogelijk verwerkt tot integrale onderhoudsprojecten.
PROD 230	Parkeergarages.	De bezettingsgraad van de parkeergarages is gelijk of beter aan die van 2012.
PROD 270	Onderhoud waterlopen en vijvers	Baggeren waterpartijen Groene Loper (het betreft de langer bestaande waterpartijen, niet de recent aangelegde in het kader van planontwikkeling).
PROD 580	Vervanging en	In 2014 worden diverse groen- en boomstructuren vervangen of

	instandhouding stedelijk groen- en boomstructuren	verbeterd, gebruik makend van de kredieten van eerdere jaren. Uitvoering voorzien van Eikendreef, Trambrugweg en Kasteel- Traverse / Deurneseweg. Voorbereiding doorlopend t/m het 3e kwartaal 2014, uitvoering 4e kwartaal 2014 t/m 1e kwartaal 2015.
PROD 580	Onderhoud en beheer openbaar groen	Uitvoering regulier onderhoud en beheer van openbaar groen, bomen, bossen, landschappelijke beplantingen en natuurgebieden op basis van bestaande beheerplannen en jaarprogramma's.

5.11.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	20.586.246	21.800.449	21.459.654	122.700	195.200	147.700
Baten	5.344.486	5.205.220	5.145.590			
Saldo	-15.241.760	-16.595.229	-16.314.064	-122.700	-195.200	-147.700

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP210	Wegen	9.193.998	528.400	8.665.598
HP220	Wegen - beheerkaart	160.594		160.594
HP225	Wegen - reiniging	2.128.722	883.982	1.244.740
HP230	Parkeervoorzieningen	2.853.049	3.471.632	-618.583
HP260	Verkeer en vervoer uitvoering	1.260.213	25.026	1.235.187
HP270	Binnenhavens en waterwegen	960.532	116.390	844.142
HP580	Groenvoorzieningen & natuur excl.recrea.	4.769.778	101.388	4.668.390
HP595	Groenvoorzieningen & natuur , fonteinen	132.767	18.772	113.995
Totaal Openbare ruimte en natuurbescherming		21.459.653	5.145.590	16.314.063

Investerings

Programma 11: Openbare ruimte en natuur

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014- 2017
210	Cameratoezicht (vervangen van camera's)	B		96	16		112
210	Openbare ruimte Stiphout-Dorpsstraat	B	803				803
210	Herinrichting Gerwenseweg/Dorpsstraat	B	558	914			1.472
210	Renovatie Europaweg	B	3.400				3.400
210	Opwaardering openbare verlichting, woonwijken	B		115	114		229
210	Opwaardering openbare verlichting, woonwijken	N				112	112
580	Goorloopzone	B	4.490				4.490
580	Aanpak opdruk boomwortels Brandevoort	N	450				450
	TOTAAL		9.701	1.125	130	112	11.068

Toelichting nieuwe investering:

210 Opwaarderen openbare verlichting, woonwijken (reeks)

De middelen voor onderhoud en vervanging van de openbare verlichting zijn afgestemd op het aanwezige areaal. Op diverse locaties is een opwaardering van de openbare verlichting ter verhoging van het veiligheidsgevoel (leefbaarheid, verkeers- en sociale veiligheid) gewenst, wat in combinatie met reguliere werkzaamheden direct meegenomen kan worden of via kleine projecten kan worden toegevoegd. Dit gebeurt met name ook naar aanleiding van vragen van bewonersvertegenwoordigingen. Het betreft het voortzetten van een bestaande investeringsreeks van € 112.000 voor 2017.

580 Opdruk boomwortels Brandevoort

De inventarisatie van de verhardingsopdruk door boomwortels in de nieuwe wijken Brandevoort en Akkers, waar de meeste bomen in de verharding staan, heeft voor deze wijken een sterke toename van dit proces in beeld gebracht. Het is noodzakelijk de problematiek van deze verhardingsopdruk aan te pakken om verdere schade te voorkomen. Voor 2014 wordt hiervoor een investering van € 450.000 beschikbaar gesteld voor het oplossen van de (grootste) knelpunten. De middelen hiervoor zijn beschikbaar middels een bijdrage van het grondbedrijf en het krediet veiligheidsplan bomen.

Programma 12

Milieu



5.12 Programma 12: Milieu

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Milieu en duurzaamheid

Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Afval en riolering

5.12.1 Welke effecten willen we bereiken?

De Milieuvisie Helmond 2025, en het daarbij behorende Meerjaren Uitvoeringsprogramma Milieu – MUP 2012-2015 zijn in 2012 vastgesteld. Hierin zijn verschillende integrale beleidsdoelstellingen opgenomen. Eind 2012 is hier tevens een Milieumonitor aan gekoppeld.

Deze beleidsdoelstellingen zullen periodiek gemeten worden waardoor de ontwikkelingen in de tijd goed te volgen zullen zijn.

Pas begin 2014 kunnen deze over de volle breedte vertaald worden naar een zinvolle set van strategische en tactische indicatoren. Onderstaande tabel laat daarom slechts een beperkte doorsnede zien.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Streven	Meting:
Bodem	Aantal nog te saneren cq beheersen locaties met label spoed binnen de werkvoorraad			125	78	46	19	7	spoedlocaties in 2015 gesaneerd c.q. beheerst	jaarlijks s, Bodeminformatiesysteem
Geluid	100 procent van de werkvoorraad geluidsanering (weg- en railverkeer) is gerealiseerd in 2020.					0	2	55	van 2010-2014 130 woningen saneren	jaarlijks
Afval	Kilo's huishoudelijk restafval per inwoners	204	201	202	199	192	192	196	maximaal 192 kg per inwoner	jaarlijks, afvalregistratie
	% Afval dat gescheiden wordt ingezameld		56,7 %	54,9%	56,8%	60%	58,9	60%	in 2015 60% (LAP2)	jaarlijks, afvalregistratie

5.12.2 Meerjarig beleidsperspectief

Milieubeleid

In de nieuwe Milieuvisie Helmond 2025 is de volgende ambitie opgenomen:

Door het uitvoeren van milieubeleid werkt Helmond continu aan het verbeteren van de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid van de stad. Hierbij wordt uiteraard voldaan aan de geldende wettelijke milieunormen. Daarnaast worden structureel en op een innovatieve en creatieve manier kansen benut die leiden naar een hogere milieukwaliteit. Dit doet Helmond met het oog op de huidige en de toekomstige generaties.

De pijlers waar de visie op rust zijn Duurzame gezondheid, Duurzame veiligheid en Duurzame leefbaarheid. Het overkoepelende begrip 'duurzaam' geldt voor al deze drie pijlers omdat goed milieubeleid niet alleen essentieel is voor de huidige generaties, maar zeker ook moet bijdragen aan de leefkwaliteit (wonen, werken en recreëren) van toekomstige generaties.

De strategische aanpak is daarbij gericht op saneren, voorkomen, verbeteren/stimuleren en profileren.

De eerste twee onderdelen, saneren en voorkomen, zijn niet nieuw. Met deze strategieën wordt het beleid van de afgelopen jaren dan ook voortgezet. De basis daarvoor wordt daarbij dan ook veel al gevormd door bestaande wet- en regelgeving.

In de periode tot 2025 wordt de focus verbreed naar het verbeteren van de milieukwaliteit en het stimuleren van duurzame ontwikkelingen en innovaties. Helmond profileert zich op deze manier nadrukkelijk als gezonde, veilige en leefbare stad. De Milieuvisie is een integrale visie.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

In 2013 is de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant van start gegaan. Daarmee wordt invulling gegeven aan de eis van het rijk om voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving binnen het fysieke domein (VTH-taken Milieu), een netwerk van regionale uitvoeringsorganisaties te realiseren. Binnen deze ontwikkeling heeft het rijk een forse korting op de uitkeringen binnen het gemeentefonds opgenomen die reeds in de vorige begroting is opgenomen en verwerkt. Bij deze begroting worden middelen uitgetrokken voor ontvlechting en opstart.

Huishoudelijke afvalstoffen

Inspanningen binnen de gemeente voor afvalinzameling zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen uit het Landelijk Afval Plan II (LAPII). Het betreft het (verder) terugdringen van afval via voorlichting, verbetering van afvalscheiding, optimaliseren bestaande haal- en brengvoorzieningen en inzet/invoering van nieuwe technieken en methodes. Hiertoe vertaalt Helmond de ambities uit haar Milieuvisie de komende jaren naar concrete doelstellingen op grondstof- en afvalgebied, passend bij schaal en (on)mogelijkheden van Helmond. Daarbij wordt rekening gehouden met wet- en regelgeving, het project Materialentransitie SRE, het nieuwe Verpakkingsconvenant en de Atsma-brief. De Raad zal hiervoor de kaders moeten (vast)stellen in een Afvalbeleidsplan resp. meerjarig uitvoeringsprogramma in het 1^e kwartaal van 2014. Op basis daarvan kan meer concrete sturing en verantwoording plaatsvinden.

Voorgenomen investeringen op het gebied van (ondergrondse) basisvoorzieningen voor kunststofinzameling maken deel uit van de benodigde voorzieningen om de verplichtingen van deze afvalstroom adequaat in te kunnen vullen. Op landelijk niveau worden nieuwe afspraken over dit thema, voortkomend uit het nieuwe Verpakkingsconvenant, nog verder uitgewerkt. Indien noodzakelijk zullen hiervoor (en zo nodig voor andere afvalstromen) aanvullend voorstellen worden voorgelegd.

Rioleringen

De doelstellingen ten aanzien van riolering zijn vastgelegd in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2010-2015) en de verschillende landelijke en Europese beleids- en richtlijnen. In het GRP zijn de gemeentelijke beleidslijnen opgenomen met betrekking tot:

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater
- Doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater
- Maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

In het Landelijk Bestuursakkoord Water (2011) zijn bezuinigingsdoelstellingen tot en met 2020 vastgelegd voor de waterketenpartners. Samenwerking tussen de waterketenpartners wordt daarbij gezien als belangrijk middel om dit doel te bereiken en hierop wordt vanuit het Rijk gestuurd.

De Brabantse Peelgemeenten en het Waterschap hebben een overeenkomst ondertekend om de landelijke doelstellingen te realiseren. Onderdeel van deze overeenkomst is een jaarlijks op te stellen programma en een meerjarenplanning. De in 2014 uit te voeren projecten worden in Helmond opgenomen in het operationeel programma riolering 2014. Ook wordt in 2014 bekeken of de samenwerking organisatorisch verankerd moet worden. Dit moet dan passen binnen de ambities van Peel 6.1.

Een aandachtspunt zijn de klimaatontwikkelingen: voor de komende zomerperioden worden heftiger neerslagperiodes voorspeld. Dit zal leiden tot meer 'water op straat'-situaties. In het GRP 2010-2015 is aangegeven hoe de gemeente hiermee omgaat.

Begin 2014 wordt, zoals gewoonlijk, het operationeel programma riolering (OPR) 2014 vastgesteld door ons college en ter kennisname naar de raadscommissie RF verstuurd. Daarnaast wordt in 2014 een start gemaakt met het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2015-2020) en een nieuw Waterplan, die beide in de loop van 2015 moeten worden vastgesteld.

5.12.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
780	ODZOB: ontvechting SRE MD	50.000			
	ODZOB: opstartkosten ODZOB	150.000			
	Dekking: compensatie gemeentefonds	-57.000			
	Boventallig personeel (jaarlijks aflopend met € 100.000)	455.000	355.000	255.000	155.000
	ODZOB: Aanloopkosten	9.000	9.000		
	ODZOB: Collectieve taken	63.000	63.000	63.000	63.000
780	Bezuiniging Regionaal Milieu Werkprogramma	130.000	130.000	130.000	130.000
Totaal intensiveringen Milieu		800.000	557.000	448.000	348.000

Toelichting Beleidsintensivering

780 Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB)

Met ingang van 1 juni 2013 is de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) operationeel geworden. De gemeente Helmond participeert, samen met alle regiogemeenten en de provincie Noord Brabant, in de gemeenschappelijke regeling die hieraan ten grondslag ligt. De gemeente Helmond draagt vanuit deze rol/positie ook bij in de opstartkosten. Daarnaast is zij ook (mede) risicodragers van de ontvechting SRE MD inclusief het opvangen van het risico van het boventallige personeel. Op dit onderdeel is er wel een afbouwscenario vastgelegd dat dit risico met € 100.000 per jaar moet afnemen voor Helmond.

780 Bezuiniging Regionaal Milieu Werkprogramma / 225 Heroverweging onkruidbestrijding

Binnen het Regionaal Milieu Werkprogramma dat wordt uitgevoerd door het SRE dient een bezuiniging te worden gerealiseerd, (besluitvorming van de Regioraad). De haalbaarheid van deze bezuiniging kan niet worden gerealiseerd binnen het Regionaal Milieu Werkprogramma. Jaarlijks wordt een bedrag van € 130.000 opgenomen voor 2014 t/m 2017. Dekking is voorzien binnen programma 11, door vermindering van de chemische onkruidbestrijding met € 110.000, naar de minimale variant voor 2014 t/m 2017.

5.12.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Gemeentelijk Rioleringsplan	31-12-2015
Waterplan	31-10-2015
Beleidsnota VTH Milieu (onderdeel integrale Handhavingsbeleidsnota)	01-07-2014
Nota Bodemenergie	01-07-2014
Nota Gebiedsgericht geluidbeleid.	01-07-2014
Nota Geurbeleid.	01-09-2014
Kadernotitie Afvalbeleidsplan.	01-04-2014

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 12	
	Realisatie
Basisvoorzieningen kunststofinzameling Afhankelijk van verdere uitwerking Verpakkingsconvenant en besluitvorming Afvalbeleidsplan wordt de huidige huis-aan-huis inzameling mogelijk uitgebreid of aangepast ; er wordt vooralsnog uitgegaan van realisatie op 10 locaties van brengvoorzieningen (ondergrondse perscontainers).	31-12-2014
MUP-Milieu 2012-2015 - Uitvoeren jaarschijf 2014 waaronder de UP's Geluid, Bodem, Lucht, Externe Veiligheid en Klimaat/duurzaamheid voor 2014.	31-12-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 730	Inzamelen rest- en recyclebaar afval en exploitatie milieustraat	Taken bestaan uit: Het alternerend inzamelen van restafval (doelstelling max.192 kg/inw) en GFT afval Tweewekelijks inzamelen van oud papier (doelstelling min.75 kg/inw) en kunststofafval De exploitatie van een milieustraat De inzameling van glas middels verzamelcontainers Over-all doelstelling: 60% afval gescheiden inzamelen. Beoordeling resultaten via de jaarcijfers.
PROD 760	Uitvoeren van het OPR 2014	Vervanging/renovatie/onderhoud van riolen en gemalen conform het OPR 2014.
PROD 760	Regulier onderhoud riolering.	Regulier onderhoud van riolen, gemalen en alle andere aanpalende voorzieningen via jaarlijkse of meerjarige onderhoudsbestekken.

5.12.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	27.045.864	26.116.425	27.468.254	-1.117.096	-1.193.108	-1.238.040
Baten	24.156.951	23.375.880	24.082.429	-513.974	-439.333	-454.633
Saldo	-2.888.913	-2.740.545	-3.385.825	603.122	753.775	783.407

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP730	Huishoudelijke afvalstoffen	9.476.141	9.476.141	
HP750	Ontsmettingen en ov.reinigingen	455.456		455.456
HP755	Reinigingen graffiti	247.697	164.818	82.879
HP760	Rioleringen	11.260.164	11.260.164	
HP780	Milieubeheer	6.028.797	3.181.306	2.847.491
Totaal Milieu		27.468.255	24.082.429	3.385.826

Investerings

Programma 12: Milieu

Investerings 2014-2017 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2012, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	Totaal 2014 2017
730	Basisvoorzieningen kunststofinzamelingen	B	225	232			457
730	Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste	B	64	64			128
760	Investerings rioleringszorg GRP 2010-2015	B	3.067	3.144			6.211
TOTAAL			3.356	3.440	0	0	6.796

Programma 13

Bestuur en organisatie



5.13 Programma 13: Bestuur en organisatie

Burgemeester: Portefeuillehouder Communicatie, Bestuursorganen, Onderzoek en Statistiek, Bestuurs-juridische zaken, Jumelages/Buitenland, Regionale Samenwerking, Algemene coördinatie, Bestuurlijke Vernieuwing

Wethouder J.B.C.W. van den Heuvel: Portefeuillehouder Informatiebeleid en -beheer, Personeel en Organisatie, Interne Diensten, Aanbestedings- en Inkoopbeleid, Vastgoed, Stadswinkel

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder Subsidie en Fondsenwerving, Financiën, Grotestedenbeleid:

Wethouder F.P.C.J.G. Stienen: Portefeuillehouder Citymarketing

5.13.1 Welke effecten willen we bereiken?

Onderwerp	Tactische indicatoren	2006	2007	2008	2009	2011	2012	Streven	Meting
Draagvlak beleid	Op basis van een vijftal stellingen wordt het waardering van de bevolking voor B&W en raad gemeten	6.1	5.7	5.5	5.9	5.5		minimaal 6	tweejaarlijks, inwonersenquête
	De relatie tussen burgers en gemeente, gemeten met enquêtevragen: Mate waarin gemeentebestuur luistert naar problemen van burgers, ze betreft bij belangrijke ontwikkelingen en inspraak geeft bij belangrijke plannen	5.7	5,3	5.2		5,6		minimaal 6	tweejaarlijks, inwonersenquête
Burgers actief betrokken	Aandeel burgers dat actief is geweest om de buurt te verbeteren	20%	19%		23%	24%		minimaal 20%	tweejaarlijks, inwonersenquête
Administratieve lasten	Op basis van een viertal stellingen is het oordeel van de inwoners over de gemeentelijke regelgeving en de handhaving daarvan in beeld gebracht	6.1	6.3		6.1	6.0		minimaal 6,3	tweejaarlijks, inwonersenquête
Informatievoorziening	Op basis van een viertal stellingen is het oordeel van de inwoners over de gemeentelijke informatievoorziening in beeld gebracht	6.8	6.9		7.4	7.4		minimaal 7,2	tweejaarlijks, inwonersenquête
Kwaliteit dienstverlening	Op basis van een 14-tal stellingen over bereikbaarheid, informatie, tijdigheid, kosten e.d. is een totaal oordeel berekend		7.1	7.9	7.4	niet gemeten	7.8	minimaal 7,5	tweejaarlijks, inwonersenquête

5.13.2 Meerjarig beleidsperspectief

Burgerparticipatie:

Belangrijk blijft het tijdig betrekken van burgers bij besluiten die hen raken en omgekeerd het goed reageren op en waar nodig faciliteren van waardevolle initiatieven.

Een thema dat vanaf 2014 een grotere rol zal gaan spelen is de terugtrekkende overheid op diverse beleidsterreinen, met name in het sociale domein. Er zal een groter beroep op bewoners gedaan worden om zelf initiatieven te ontplooiën, zaken te regelen in hun omgeving. Bezien zal moeten worden welke rol van de gemeente hierbij past.

Jongerenparticipatie blijft ook belangrijk, onder meer door HelmondJong2Gether advies te vragen bij thema's die hen raken. Als het kan gebruiken en verbeteren wij ook digitale hulpmiddelen voor burgerparticipatie. In 2014 wordt het wijkgericht werken voortgezet, zo nodig aangepast op basis van de ervaringen in 2013. Goede communicatie over wijkgericht werken binnen de organisatie en met de wijken blijft een belangrijk aandachtspunt de komende jaren.

Dienstverlening:

"Gemeente heeft antwoord" is en blijft het devies. Belangrijke doelstellingen: minimaal een 7,5 in klanttevredenheid en een gemeentelijke organisatie die een integrale klantbenadering heeft, keten-georiënteerd opereert en regie heeft op het klantcontact en de klantvraag.

Met de inzet van technische mogelijkheden verleiden we de klant om slim en efficiënt zaken met ons te doen, bij voorkeur elektronisch via www.helmond.nl.

Ons beleid voor de dienstverlening is dat in 2015 de gemeente de ingang voor alle burgers, bedrijven en instellingen is voor nagenoeg alle vragen aan de gemeente Helmond.

Dienstverlening wordt conform de volgende uitgangspunten geformuleerd:

De vraag van burgers, bedrijven en instellingen staat centraal;

Burgers, bedrijven en instellingen moeten hun zaken snel en zeker kunnen regelen;

De overheid valt burgers, bedrijven en instellingen niet lastig met de verschillen tussen hun organisaties, maar opereert als één overheid;

De overheid stelt geen overbodige vragen. Informatie die in basisregistraties is opgenomen en informatie die binnen de eigen organisatie beschikbaar is, wordt niet nogmaals gevraagd;

De overheid is transparant en aanspreekbaar;

De overheid richt de dienstverlening zo efficiënt mogelijk in, met inachtneming van de behoeften van burgers, bedrijven en instellingen.

E-dienstverlening wordt onder de aandacht gebracht door de campagne "gemeente heeft antwoord". De website wordt ingericht conform de top taken en maandelijks monitoren we de voorkeur van de klanten en anticiperen hierop. Een kleine 50% van de inwoners is al verleid en gebruikt intensief de website. Mogelijkheden en kansen willen we benutten door de inzet van de Berichtenbox. Dit is een beveiligde omgeving waarin we met inwoners en bedrijven willen corresponderen.

Digitale overheid/digitale gemeente Helmond:

Er komt de komende jaren veel op de gemeente af (decentralisaties op het gebied van zorg, inkomen en jeugd, regionale samenwerking, wettelijke verplichtingen in het kader van het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid (het i-NUP), verdergaande digitalisering van de overheid (digitaal tenzij) en hebben we ook aandacht voor de kwaliteit van onze informatiehuishouding en het efficiënter laten verlopen van werkprocessen. In al deze veranderingen is de inzet van ICT en goede informatie een belangrijke component. Om een compleet beeld te krijgen van alle I&A gerelateerde veranderingen en om de veranderingen beheerst te laten verlopen is begin 2013 een InformatieBeleidsplan (IBP) opgesteld voor de jaren 2013 – 2016. In 2014 staat de realisatie van de in het plan genoemde doelstellingen centraal, waarbij waar nodig wordt geanticipeerd op actuele ontwikkelingen c.q. nieuwe wetgeving vanuit de centrale overheid. In de paragraaf Informatievoorziening en ICT (onderdeel van de paragraaf bedrijfsvoering) is dit per onderwerp nader uitgewerkt.

5.13.3 Beleidsintensiveringen

Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2014	2015	2016	2017
070	Rijbewijzen: Fluctuatie aantallen	94.000	67.000	39.000	12.000
	Rijbewijzen: maximeren tarief	166.000	166.000	166.000	166.000
	Dekking budget Stadswinkel	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Totaal intensiveringen Bestuur en organisatie		200.000	173.000	145.000	118.000

Toelichting Beleidsintensivering

HP 070 Rijbewijzen

Het jaarlijkse (verwachte) aantal verkochte rijbewijzen kent fluctuaties. Daarnaast is er een maximumtarief voor de rijbewijzen aangekondigd (van ca. € 38), terwijl het huidige Helmondse tarief € 57,40 bedraagt. Als gevolg hiervan wordt voor de komende jaren verwacht dat de inkomsten uit rijbewijzen substantieel lager zullen zijn. Deze lagere inkomsten zullen slechts gedeeltelijk uit middelen van de Stadswinkel gecompenseerd kunnen worden, door minder ambtelijke inzet (€ 60.000, waarvan € 20.000 flexibel budget). Daarom wordt voorgesteld het resterende tekort voor de komende jaren incidenteel af te dekken.

5.13.4 Wat doen we er voor in 2014?

Bestuurlijke kalender:

Niet van toepassing.

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

2014 Beleidsresultaten Prog 13	
	Realisatie
Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid ((i-NUP) Eind 2014 is 80% gerealiseerd. Ten aanzien van de implementatie van het NUP (i-NUP) zijn bindende resultaatafspraken gemaakt met de VNG en het Rijk. Het betreft een 20-tal afspraken met betrekking tot gemeente heeft antwoord, de e-dienstverlening aan bedrijven, het stelsel van basisregistraties en web richtlijnen die 1 januari 2015 voor het grootste gedeelte gerealiseerd moeten zijn.	31-12-2014

2014 Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 070	Stadswinkel	80% van de klanten wordt binnen 5 minuten geholpen (gemeten vanaf de afspraaktijd).
PROD 070	KlantContactCentrum (KCC)	95% van de inkomende telefoontjes wordt opgenomen.
PROD 070	KlantContactCentrum (KCC)	70% van de inkomende telefoontjes wordt door het KCC - dus in de 1e lijn - afgewikkeld. De overige telefoontjes worden doorgezet naar de vakafdelingen.
PROD 070	KlantContactCentrum (KCC)	50% (nu 40%) van de inkomende mail wordt door het KCC - dus in de 1e lijn - afgewikkeld. De overige mail wordt doorgezet naar de vakafdelingen.

5.13.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	42.706.406	32.049.611	23.019.002	-3.594.916	-6.052.319	-7.618.713
Baten	35.265.617	20.936.176	11.077.022	269.618	161.397	-120.693
Saldo	-7.440.789	-11.113.435	-11.941.980	3.864.534	6.213.716	7.498.020

Specificatie per hoofdproduct		2014	2014	2014
		Lasten	Baten	Saldo
HP003	College van B&W	2.038.120	1.319	2.036.801
HP010	Raad en raadscommissies	1.300.324		1.300.324
HP015	Bestuurlijke vernieuwing	5.664		5.664
HP020	Regionale aangelegenheden	1.732.239		1.732.239
HP022	Internationale betrekkingen	47.777		47.777
HP025-066	Bestuursondersteuning	11.360.114	269920	11.090.194
HP050	Voorlichting communicatie stadspromotie	1.462.036	5.733	1.456.303
HP070	Stadswinkel	4.022.139	1.396.447	2.625.692
HP910-918	Saldi kostenplaats	-1.604.823	5.267.136	-6.871.959
HP920	Financiering en treasury	94.970	-127.704	222.674
HP926	Beheer gem. gebouwen en terreinen	14.349	1.725.815	-1.711.466
HP928	Grotestedenbeleid	55.000	68.709	-13.709
HP930	Nieuwe investeringen	2.470.337	2.450.896	19.441
HP932	Samen investeren brabantstad	20.756		20.756
HP999	Mutatie reserve Bestuur en Organisatie		18.750	-18.750
Totaal Bestuur en organisatie		23.019.002	11.077.022	11.941.980

Investerings

Programma 13: Bestuur en organisatie

Pro- duct	Onderdeel		Investeringen 2014-2017 (x € 1.000)				Totaal 2014- 2017
			invest. 2014	invest. 2015	invest. 2016	invest. 2017	
030	Electronische gemeente (e-service, e-city, e-democracy)	B	250				250
070	Ruimte strategische investeringen (Fonds SI)	B		5.982	5.982		11.964
070	Ruimte strategische investeringen (Fonds SI)	N				5.982	5.982
	TOTAAL		250	5.982	5.982	5.982	18.196

Toelichting nieuwe investering:

070 Strategische investeringen

Dit betreft de reservering in het IVP voor strategische investeringen in 2017. (zie onderdeel strategische investeringen)

6 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien



6 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Wethouder A.J. van Mierlo: Portefeuillehouder

In dit hoofdstuk worden de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente uitgewerkt en nader toegelicht. De baten uit deze algemene dekkingsmiddelen zijn niet meegenomen bij de diverse programma's, met uitzondering van de lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is aan de opbrengsten (zoals rioolopbrengsten, opbrengsten uit afvalstoffen, leges, markten, parkeren e.d.).

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2014)		
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lasten	36.808.250	17.391.777	12.152.301	-1.658.613	1.268.230	2.674.733
Baten	166.938.164	142.158.182	133.100.297	-7.705.346	-7.238.013	-7.757.461
Saldo	130.129.914	124.766.405	120.947.996	-6.046.733	-8.506.243	-10.432.194

Specificatie per hoofdproduct		2014 Lasten	2014 Baten	2014 Saldo
HP940 b	Onvoorzien incidenteel	1.427.131		1.427.131
HP940 c	Verrekeningen ivm BCF	-202.479	1.528.987	-1.731.466
HP944.10	Deelnemingen / dividend	24.046	529.710	-505664
HP944.20	Beleggingen reserves	513.976	725.211	-211235
HP944.30	Resultaat renteomslag	4.937.110	13.205.904	-8268794
HP950	Onroerend zaak belasting	1.042.939	17.026.747	-15.983.808
HP960	Overige belastingen	657.578	1.236.146	-578.568
HP970	Algemene rijksuitkeringen/gemeentefonds	1.696.189	95.605.907	-93.909.718
HP975	Mutaties reserve Alg. dekkingsmiddelen	2.055.811	3.241.685	-1.185.874
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		12.152.301	133.100.297	-120.947.996

6.1 Lokale heffingen

Bij dit onderdeel wordt een totaalbeeld gegeven van de opbrengsten uit lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is aan de opbrengsten. In de paragraaf "overzicht lokale heffingen" wordt naast de geraamde inkomsten uit lokale heffingen ook aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van lokale heffingen, lokale lastendruk en het kwijtscheldingsbeleid.

Tabel opbrengsten lokale heffingen Voorlopige cijfers

Soort heffing	raming 2014
Onroerende zaakbelasting	17.026.747
Hondenbelasting	520.255
Precariobelasting	322.000
Totaal lokale heffingen	17.869.002

6.2 Algemene uitkeringen

De laatste ontwikkelingen van het gemeentefonds over de jaren 2014 en verder zijn gepubliceerd in de meicirculaire 2013. Deze circulaire staat in het teken van de uitvoering van het Regeerakkoord. De maatregelen die volgen uit het regeerakkoord zijn verwerkt in de uitkering van het gemeentefonds.

Op basis van deze circulaire is een nieuwe berekening gemaakt van het gemeentefonds voor de begroting 2014. Deze herberekening is meegenomen in het meerjarenperspectief 2014-2017. Hieruit komt naar voren dat er voor begrotingsjaar 2014 weliswaar een tekort is, maar dit nadeel kan opgevangen worden binnen de beschikbare middelen voor loon- en prijscompensatie. Wel zijn er in 2014 nog de nodige risico's die kunnen leiden tot een lagere uitkering van het gemeentefonds:

- De omvang van de uitkering 2014 wordt deels bepaald door een aantal pieken in infrastructurele projecten. Het Ministerie heeft al aangegeven dat het twijfelachtig is of deze ook daadwerkelijk in 2014 gerealiseerd zullen worden. Niet realiseren zal leiden tot lagere uitkering in 2014.
- De gevolgen van de aangekondigde rijksbezuinigingen van € 6 miljard op het gemeentefonds zijn onzeker. Meer duidelijkheid wordt verwacht bij de septembercirculaire.
- Indien het Rijk de komende begrotingsjaren budgetten niet volledig benut zal dit (evenals in 2012) leiden tot neerwaartse bijstellingen van de uitkering uit het gemeentefonds.

In 2015 vindt een herijking plaats van de verdeling van het gemeentefonds. Dit kan leiden tot een aanpassing van de wijze waarop de gemeentefondsmiddelen over de gemeenten verdeeld worden. Hoe dit uitpakt is nu nog niet bekend.

6.3 Ruimte Onvoorziene uitgaven

In onze begroting nemen we jaarlijks ruimte op voor het opvangen van onvoorziene zaken (post onvoorzien).

De omvang van deze post wordt bepaald door de renteopbrengsten, die we genereren over bestemmingsreserves en de voorzieningen. Met andere woorden fungeren deze renteopbrengsten als voeding voor deze post. In 2014 wordt een bedrag van afgerond € 1.344.700 aan renteopbrengsten voorzien.

Daarnaast is bij raadsbesluit 2012 nr.19 besloten om ingaande 2018 bij te dragen aan de Internationale School te Eindhoven. Deze bijdrage is meteen structureel afgedekt, terwijl deze in 2018 geëffectueerd wordt en pas dan tot lasten leidt. Hierdoor is tot 2018 incidenteel € 82.400 extra beschikbaar voor de post onvoorzien incidenteel.

Na deze toevoeging bedraagt de post onvoorzien incidenteel voor 2014 € 1.427.100.

7 Verplichte paragrafen



7 Verplichte paragrafen

Het is de taak van de raad om te sturen op hoofdlijnen door het stellen van kaders, waarbinnen het college wordt verzocht om de door de raad beoogde zaken te realiseren. Het sturen op programma's en het daarmee focussen op concrete speerpunten (beleidsaccenten) is daarbij een goede werkwijze. Door enkel te sturen op deze beleidsaccenten zou een aantal andere zaken mogelijk niet de vereiste aandacht krijgen. Om dit te voorkomen zijn, naast de gekozen programma's, een aantal paragrafen verplicht gesteld bij de programmabegroting. In zo'n paragraaf wordt de begroting en het beleid vanuit een bepaalde invalshoek belicht. Het betreft hierbij niet een extra programma bovenop de zelf gekozen programma's, maar het gaat om onderwerpen die in principe dwars door alle programma's heen kunnen lopen. In de praktijk worden daarmee in deze paragrafen de beleidslijnen afgesproken van veelal beheersmatige zaken. Deze afspraken vormen daarmee het kader voor de verdere uitvoering door het college.

Concreet worden de volgende aandachtsvelden in de paragrafen toegelicht:

- weerstandsvermogen;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- financiering (treasury paragraaf);
- overzicht lokale heffingen;

7.1 Paragraaf weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandsvermogen biedt jaarlijks inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente Helmond. De paragraaf wordt zowel in de begroting als in het jaarverslag opgenomen op grond van verordening artikel 212 (de financiële beheersverordening). In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen of voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins.

We willen de komende periode benutten om het huidige systeem en beleidskader van het weerstandsvermogen c.q. risicomanagement waar mogelijk te verbeteren.

Daarnaast wordt in de organisatie al de nodige aandacht besteed aan de ontwikkeling van beheersmaatregelen door middel van de ontwikkeling van risico- en kwaliteitsmanagement. Zie hiervoor onderdeel Risico's van deze paragraaf.

Tot slot kan hierbij worden opgemerkt, dat voor het "meten" van de financiële positie voor gemeenten een zogenaamde "stresstest" voor gemeenten is ontwikkeld.

Aan de hand van het beschikbare materiaal voor een dergelijke test, zijn ook de resultaten voor Helmond doorgerekend. De eerste resultaten hiervan zijn betrokken bij de Voorjaarsnota 2013.

We willen de komende periode hieraan een vervolg geven bij de voorjaarsnota in samenhang met de resultaten van de jaarrekening.

Deze paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in:

- de reservepositie;
- de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de gemeente;
- het statisch en dynamisch weerstandsvermogen van de gemeente in relatie tot de tot nu toe gehanteerde normen.

7.1.1 Reservepositie

Het spreekt voor zich, dat de omvang en het beschikbaar hebben van reserves mede bepalend is voor de mogelijkheden om tegenvallers te kunnen opvangen.

Het verloop van de reserves en voorzieningen (exclusief voorzieningen grondbedrijf) is als volgt:

Totaaloverzicht verloop reserves

Stand per 1 januari (bedragen x € 1 mln.)	2012	2013	2014 (raming)
Totaal reserves	228,4	235,6	199,4
Voorzieningen	48,6	51,8	49,0
Totaal reserves en voorzieningen	<u>277,0</u>	<u>287,4</u>	<u>248,4</u>

Bij de raming per 1 januari 2014 is er vanuit gegaan, dat de voorziene claims voor 2013 ook daadwerkelijk in 2013 tot uitgaven hebben geleid c.q. leiden en niet meer beschikbaar zijn in deze

reserves in 2014. Voor een toelichting per reserve wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen 2013, die tegelijkertijd met deze begroting wordt voorgelegd.

7.1.2 Risico's

Risicomanagement

In Helmond is gekozen voor het systematisch doorlichten van activiteiten op risico's. Dit gebeurt sinds 2007 door de Werkgroep Risicomanagement aan de hand van een jaarlijks door het MT te benoemen (tweejaarlijks) activiteitencluster. In 2012 heeft de werkgroep de decentralisatie AWBZ doorgelicht en daarover in juli 2012 gerapporteerd. In juni 2013 was het de beurt aan de versnelling decentralisatie Jeugdzorg.

Inventarisatie van risico's

Er is een aantal risico's, waarvoor geen voorziening is gevormd of geen verzekering is afgesloten. Deze risico's zijn onder te verdelen in een aantal algemene categorieën en worden hieronder kort toegelicht.

- *Negatieve economische ontwikkelingen*: Een en ander kan leiden tot lagere rijksinkomsten, welke niet altijd binnen de begroting kunnen worden opgevangen;
- *Algemene uitgangspunten (Meerjaren)begroting*: Verschillende budgetten in de begroting zijn gebaseerd op algemene veronderstellingen (loon- en prijspeil, aantallen inwoners / woningen, rentestand, bezoekersaantallen e.d.). Dit kan uiteraard ook tot mee- of tegenvallers leiden;
- *Planschades*: Mede door de toegenomen juridisering van de samenleving en veranderingen in wetgeving en jurisprudentie wordt de gemeente in toenemende mate geconfronteerd met verzoeken om planschadevergoedingen. Voor zover bekend, zijn er thans geen procedures gaande, die de vermogenspositie sterk zouden kunnen aantasten.
- *Schade als gevolg van bestuurlijk of ambtelijk handelen*: Inherent aan het overheidshandelen op lokaal niveau is dat er korte lijnen zijn tussen bestuurders en ambtenaren enerzijds en ondernemingen en burgers anderzijds. Het is bijna onvermijdelijk dat daarbij wel eens toezeggingen, mededelingen e.d. worden gedaan (bijvoorbeeld in het kader van vergunningverlening of subsidieverstrekking) die later niet haalbaar blijken of die niet meer terug te draaien zijn. Uiteraard dienen dergelijke problemen zoveel mogelijk te worden voorkomen, o.a. met goede procedures. Ook daarmee zijn deze risico's nooit helemaal uit te sluiten. Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat er ten aanzien van onze gemeente grote risico's op dit terrein bestaan.
- *Risico's bij co-financieringsprojecten*: Zoals bekend, heeft de gemeente een aantal grote projecten onderhanden, die mede tot stand kunnen komen dankzij de aanzienlijke financiële inbreng van subsidieverstrekkingen. Bij de samenstelling van het investeringsprogramma wordt rekening gehouden met subsidiestromen, ook al zijn de definitieve beschikkingen nog niet ontvangen. In sommige gevallen worden zelfs al uitgaven gedaan (bijvoorbeeld in de voorbereidende sfeer) voordat een definitieve beschikking is ontvangen. Bovendien blijkt pas achteraf of aan de voorwaarden (bijvoorbeeld datum aanbesteding, oplevering e.d.) van de beschikking is voldaan.
- *Decentralisatie van rijkstaken*.

De komende jaren worden de gemeenten geconfronteerd met een verdere decentralisatie van rijkstaken. Voorbeelden daarvan zijn de Participatiewet, de transitie van de jeugdzorg, de vorming van omgevingsdienst en de verdere decentralisatie van de AWBZ. De bestuursafspraken gaan over complexe veranderingen met belangrijke gevolgen, waarvan de volledige financiële risico's nog moeilijk zijn in te schatten.

Juridische geschillen

Er lopen enkele juridische geschillen ten aanzien van diverse onderwerpen. Het gaat daarbij in totaal om afgerond € 400.000.

- *Wet NERpe*

Op 13 juni 2012 is de Wet NERpe (Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten) in werking getreden. Deze wet is onder meer van toepassing bij het in strijd handelen met de Europese aanbestedingsregels of de bepalingen over staatssteun. De Europese commissie kan het Rijk hierop aanspreken. Het Rijk kan op haar beurt onder meer de te betalen forfaitaire som of dwangsom verhalen op de publieke entiteit waaraan het niet nakomen van (Europese verplichtingen kan worden toegerekend. Ook de gemeente Helmond kan aangesproken worden. Feitelijk gebeurt dat per definitie achteraf. Onze inspanningen zijn erop gericht om dergelijke claims te voorkomen.

- *Leningen en borgstellingen*

Bij de stresstest zoals deze is gepresenteerd bij de Voorjaarsnota 2013 kwam naar voren, dat de uitstaande leningen- en borgstellingenportefeuille extra aandacht verdient.

Mede in het kader hiervan wordt het leningen- en borgstellingenbeleid herijkt en is tevens de risicovoorziening verstrekte en gegarandeerde geldleningen tegen het licht gehouden. De komende maanden wordt dit project afgerond.

- Voorts zijn er natuurlijk nog een aantal specifieke bedreigingen en onzekerheden, die het weerstandsvermogen van de gemeente kunnen aantasten. In paragraaf 3.2 van deze begroting Risico's en onzekerheden wordt daarop nader ingegaan.

Grondexploitatie

Bij het samenstellen van de jaarrekening 2012 zijn de berekeningen van de grondexploitaties geactualiseerd en is op basis daarvan de aanwezige weerstandscapaciteit bepaald. In onderstaande tabel is dit zichtbaar gemaakt:

Weerstandsvermogen	31-12-2009	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012
(bedragen x € 1 mln.)				
Aanwezige weerstandscapaciteit				
Reserve grondexploitaties *	€ 11,3	€ 11,3	€ 5,3	€ 10,2
Verwachte winsten	€ 21,5	€ 23,7	€ 26,2	€ 26,5
Voorzoningen verwachte verliezen	€ 64,5	€ 72,7	€ 72,2	€ 80,8
Totaal aanwezige weerstandscapaciteit a)	€ 97,3	€ 107,7	€ 103,7	€ 117,5
Benodigde weerstandscapaciteit				
Voorzoningen verwachte verliezen	€ 64,5	€ 72,7	€ 72,2	€ 80,8
Totaal benodigde weerstandscapaciteit b)	€ 64,5	€ 72,7	€ 72,2	€ 80,8
Weerstandsvermogen	€ 32,8	€ 35,0	€ 31,5	€ 36,7
Ratio Weerstandsvermogen (=a/b)	1,51	1,48	1,44	1,45
* om conjuncturele schommelingen op te vangen				

Een ratio van groter dan 1 wordt gewaardeerd met voldoende, van groter dan 2 als uitstekend en van 1,4 of groter als ruim voldoende. Op basis hiervan wordt het weerstandsvermogen als ruim voldoende beoordeeld.

Inmiddels wordt conform de Voorjaarsnota 2013 de reserve grondexploitaties aangevuld tot € 14,4 miljoen, waardoor de ratio stijgt naar 1,51.

De reserves zijn direct beschikbare middelen en de verwachte winsten komen op basis van het voorzichtigheidsprincipe pas beschikbaar bij daadwerkelijke realisatie.

Tegenover deze verwachte winsten staan ook nog risico's (faseringen, prijsrisico's etc.) in de lopende grondexploitaties, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen.

Naar mate de kans groter wordt dat de zogenaamde onvoorziene risico's werkelijkheid kunnen worden, is het raadzaam om hiermee rekening houden en zo nodig hierop voorbereid te zijn. Het is daarom goed om via toetsing aan scenario's inzicht te krijgen in mogelijke toekomstige risico's. In de nota grondbeleid 2013-2016 is invulling hieraan gegeven. Deze toetsing geeft gevoel bij en inzicht in de gevolgen voor het weerstandsvermogen in relatie tot dergelijke risico's. Er wordt daarbij een relatie gelegd tussen financiële resultaten behorende bij enkele scenario's ten aanzien van de looptijd van de complexen en opbrengst. Die scenario's zijn gebaseerd op mogelijke ontwikkelingen / algemene verwachtingen van de woningmarkt op dat moment. Uit de toetsing blijkt dat op dit moment de weerstandscapaciteit voldoende is. Jaarlijks zal op basis van scenario's passend binnen de dan geldende economische vooruitzichten, getoetst worden of aanvullende maatregelen nodig zijn.

7.1.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is in Helmond gedefinieerd als alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.

Voor de beantwoording van de vraag of de gemeente Helmond wel beschikt over voldoende weerstandsvermogen is vooralsnog gekozen voor dezelfde norm als in de afgelopen jaren.

Hierbij kijken we naar:

- Het statisch weerstandsvermogen en
- Het dynamisch weerstandsvermogen

7.1.3.1 Het statisch weerstandsvermogen

Norm weerstandsvermogen

De norm voor het weerstandsvermogen (10% van de omvang van het gemeentefonds en de onroerende zaakbelasting) wordt hieronder berekend:

De cijfers in de begroting 2014 zijn als volgt (afgeronde bedragen):

- gemeentefondsuitkering	€ 91.000.000
- onroerende zaakbelasting	€ <u>17.000.000</u>
Totaal	€ 108.000.000

Dit betekent dat het gemeentelijke weerstandsvermogen (afgerond) tenminste € 10.800.000 moet bedragen. Het weerstandsvermogen van de gemeente wordt geformuleerd als het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen teneinde haar taken te kunnen blijven uitvoeren.

De weerstandscapaciteit kent zowel een incidentele als een structurele component en wordt als volgt berekend.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- Algemene reserve	€ 9.100.000
- Algemene reserve grondbedrijf	€ pm
- de post onvoorzien incidenteel (afgerond)	€ 1.400.000
- saldo jaarrekening (2013 nog niet bekend)	n.v.t
- stille reserves	<u>n.v.t</u>
Totaal	€ 10.500.000

Het statisch weerstandsvermogen

Het statisch weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de incidentele risico's van de incidentele weerstandscapaciteit af te trekken. De incidentele weerstandscapaciteit is berekend op € 10.500.000. Hiertegenover staat een theoretisch risicobedrag van € 10.800.000. Dit zijn uiteraard momentopnamen, waarbij met name de component "stille reserves" en een eventueel jaarrekeningsaldo niet in de berekening zijn meegenomen. In dit theoretisch model zijn de incidentele weerstandscapaciteit en het theoretisch risicobedrag redelijk in evenwicht.

7.1.3.2 Het dynamisch weerstandsvermogen

Structurele weerstandscapaciteit:

- post onvoorzien structureel	n.v.t.
- onbenutte belastingcapaciteit (redelijk peil artikel 12)	€ <u>2.170.000</u>
Totaal	€ 2.170.000

Toelichting onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente Helmond kan haar belastingen verhogen of haar heffingen kostendekkend maken om financiële tegenvallers op te vangen.

De omvang van de onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijke opbrengst uit het totaal van de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffingen enerzijds en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren als zij een beroep zou doen op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm) anderzijds. Om in aanmerking te komen voor deze aanvullende uitkering moeten de eigen inkomsten een bepaald redelijk peil hebben.

Volgens de artikel 12-norm moeten de afvalstoffenheffing en de rioolheffing 100% kostendekkend zijn, of zou de onderdekking gecompenseerd mogen worden door een hoger OZB-tarief.

Uit de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit blijkt dat de gemeente Helmond nog een ruimte van € 2,17 miljoen heeft (tot het redelijk peil op basis van artikel 12). De toets aan de artikel 12-norm geeft derhalve het volgende beeld.

Tabel Berekening onbenutte belastingcapaciteit
(bedragen x mln. euro)

	<i>Huidige Inkomsten</i>	<i>Inkomsten Obv art. 12</i>	<i>Onbenutte capaciteit</i>
OZB	17,03	19,20	2,17
Reinigingsheffingen	9,48	9,48	0,00
Rioolheffing	9,97	9,97	0,00
Totaal	36,48	38,65	2,17

Gemeenten zijn in principe vrij om de hoogte van de OZB-tarieven te bepalen. Bestuurlijk is echter vastgelegd, dat de minister de gemeenten maant om de tariefstijging op macro-niveau te matigen, waarbij uitgangspunt is, dat de tariefstijging landelijk niet meer dan 2,45% mag zijn in 2014. De overschrijding van de macro-norm over 2012 en 2013 is verrekend in de nieuwe norm voor 2014, die oorspronkelijk op 3,5% was berekend.

Het dynamisch weerstandsvermogen

Het dynamisch weerstandsvermogen is hiervoor berekend op een bedrag van ruim € 2.170000. In de kadernota Weerstandsvermogen is een structureel minimumbedrag vastgesteld van € 350.000. De meeste risico's hebben slechts incidentele gevolgen. Welke risico's een structureel karakter hebben, is

op voorhand niet in te schatten. Op basis van het feit dat voor de gevolgen van structurele risico's eerst binnen de begroting dekking wordt gezocht en het feit dat relatief gezien weinig risico's structurele gevolgen hebben, kan geconcludeerd worden dat Helmond voldoende dynamisch weerstandsvermogen heeft.

7.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gemeenteraad stelt in deze paragraaf de kaders voor onderhoud van wegen, rioleringen en gebouwen. Het spreekt echter voor zich, dat het kwaliteitsniveau daarbij in grote mate bepalend is voor de kosten. Het is derhalve zaak om d.m.v. onderhoudsplannen een goed evenwicht te vinden tussen minimaal acceptabel en een evt. hoger gewenst kwaliteitsniveau met de daaraan verbonden extra kosten. Bovendien zullen door het periodiek actualiseren van deze plannen knelpunten tijdig zichtbaar worden en zo mogelijk voorkomen kunnen worden.

In geval van discrepanties tussen het afgesproken onderhoudsniveau en de beschikbare budgetten worden beleidsbijstellingen opnieuw bepaald en aan College en Raad ter vaststelling voorgelegd. Te denken valt aan het bijstellen van het kwaliteitsniveau, het bijstellen van het budget, het oplossen van knelpunten door incidentele impulsen, een kostenbesparende werkwijze, afstoting, functieverandering etc.

Binnen onze gemeente zijn de volgende onderhoudsplannen beschikbaar:

Onderhoudsplannen	Planperiode	Status plan
Beheerplan Wegen	2014-2018	Vastgesteld door College
Progr. Onderhoud Wegen	2014	Vastgesteld door College
Openbare verlichting	2014-2018	Vastgesteld door College
VRI's	2014-2018	Vastgesteld door College
Civieltechn. Kunstwerken	2013-2017	Vastgesteld door College
Waterlopen / waterpartijen	continue	Doorlopende actualisatie
Rioleringen GRP 2010-2015	2010-2015	Vastgesteld door Raad
Operationeel Progr. Riolering	2014	Vastgesteld door College
Beleidsplan Stedelijk Groen	2008-2015	Vastgesteld door Raad
Groenvisie, wijkgewijs	2013-2020	Helmond-Oost vaststelling door College in 2013; overige wijken 2014 e.v.
Bedrijfsplan Vastgoed	2013-2016	Vastgesteld door College
Camera's Veiligheid Openbare Ruimte	2011-2025	Vastgesteld door College

Overzicht onderhoud

	<u>1-1-2012</u>	<u>1-1-2013</u>	<u>1-1-2014</u>
<u>Wegen e.d. (x 1.000 m2)</u>			
Elementverhardingen	3.277	3.053	3.139
Asfaltverhardingen	2.047	1.996	1.984
Halfverhardingen	182	182	189
VRI's	62	64	64
Lichtpunten en -masten	24.000	24.000	24.000
<u>Openbaar groen (ha)</u>			
Bossen e.d.	540 ha	540 ha	552 ha
Stedelijk groen	517 ha	520 ha	501 ha
Recreatiegebieden	55 ha	55 ha	55 ha
Bomen in onderhoud	50.637	51.000	50.500
<u>Water e.d.</u>			
Oppervlakte water (ha)	54,3 ha	54,3 ha	54,6 ha
Watergangen en -wegen in onderhoud	100 km	100 km	158 km
Vijvers	14	14	14
Duikers	1.113	1.113	1.113
Riolering	612 km	612 km	615 km
Hoofdgemalen	76	76	76
Drukrioolgemalen	134	134	134
Bergbezinkbassins	16	16	16

7.2.1 Onderhoudsplan wegen, openbare verlichting, VRI en veiligheidscamera's

In het Programma Onderhoud Wegen (POW) wordt jaarlijks inzicht gegeven in de grootschalige onderhoudswerkzaamheden voor de verhardingen. Het POW onderscheidt 3 soorten onderhoud van de wegen, namelijk:

- Groot onderhoud asfalt- en elementenverhardingen;
- Klein onderhoud asfaltverhardingen;
- Klein onderhoud elementenverhardingen.

Bij het samenstellen en uitvoeren van het grootschalige onderhoud worden alle vakdisciplines betrokken, om werken zoveel mogelijk integraal of multidisciplinair uit te voeren. Dit heeft tot gevolg dat steeds meer wijk- en gebiedsgericht wordt gewerkt.

In 2014 wordt ca. 67.000 m2 groot onderhoud uitgevoerd, namelijk 32.000 m2 asfaltverharding en 35.000 m2 elementenverharding.

Onderhoud verlichting, verkeersregelininstallaties en camera's

Door de vraag naar meer en beter verdeeld licht zal het aantal lichtpunten naar verwachting gaan toenemen. De vervanging en renovatie wordt in 2014 doorgezet conform het beheerplan en uiteraard zoveel mogelijk integraal in de onderhoudswerkzaamheden. De nieuwste technieken worden toegepast als deze duurzamer en economisch gunstiger zijn. De jaarlijkse lampen vervanging (replace) vindt plaats op 25% van het areaal, daar waar (nog) geen LED verlichting is toegepast.

De 64 verkeersregelininstallaties worden onderhouden conform het beheerplan.

Het beheer van de 31 camera's voor de veiligheid in de openbare ruimte wordt conform het beheerplan uitgevoerd. Vervanging geschiedt op het moment dat de camera definitief defect is.

7.2.2 Onderhoudsplan kunstwerken

Helmond beschikt over een vastgesteld Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2013-2017. Per 1 januari 2014 telt de gemeente 146 civieltechnische kunstwerken (incl. fontein) en 18,6 km water- en/of grondkeringsvoorziening. De totale vervangingswaarde is geschat op ca. € 143 miljoen (prijsspeil 2012).

Voor 2014 staat de renovatie van de fontein Stadskantoor en Groenstraat op de planning. Tevens wordt de fietsbrug over de Zuid Willemsvaart (Vincent van Goghlaan - Scheepstal) geconserveerd. De kosten worden gedekt uit de reguliere begroting.

Daarnaast wordt in 2014 het onderzoek met betrekking tot de vervanging van sluizen 8 en 9 afgerond.

7.2.3 Waterlopen/waterpartijen

Helmond beschikt over een digitaal onderhoudsplan voor alle waterlopen en vijvers.

In 2012 is een onderhoudsovereenkomst met het Waterschap Aa en Maas gesloten over het onderhoud van leggerwatergangen. Een aantal stedelijke wateren is opgenomen op de Legger van het Waterschap, waardoor deze autoriteit onderhoudsplichtig is geworden. In veel gevallen voert de gemeente nog steeds het onderhoud uit in deze wateren, maar ontvangt zij daarvoor een vergoeding van het Waterschap. In overleg met het Waterschap is bepaald dat de reeds bestaande waterpartijen in de Groene Loper in 2014 gebaggerd gaan worden. Het gaat om de waterlopen die reeds aanwezig waren in het plangebied, niet de waterpartijen die in het kader van de planontwikkeling de afgelopen jaren zijn gegraven. Tussen Waterschap en Gemeente wordt een kostenverdeling afgesproken conform de onderhoudsovereenkomst. De gemeentelijke kosten worden gedekt uit de reguliere budgetten.

7.2.4 Onderhoudsplan rioleringen (GRP)

In beleidsprogramma 12 (Milieu) is onder het kopje rioleringen reeds ingegaan op de beleidsmatige context voor dit onderdeel. In deze paragraaf worden de specifieke onderhoudsaspecten aan de orde gesteld. In het actuele GRP 2010-2015 zijn de keuzes voor de wettelijke taken met betrekking tot afvalwater, hemelwater en grondwaterstand verwerkt. In dit wettelijk verplichte plan is ook het beheer en onderhoud van riolering en aanpalende voorzieningen vastgelegd (vervangingswaarde alle voorzieningen € 343 miljoen / prijspeil 2011). De jaarlijkse werkzaamheden, waaronder de vervangingswerken, worden opgenomen het Operationeel Programma Rioleringen (OPR). De kwaliteit van onze riolering is op een acceptabel niveau. De kwaliteitsbewaking is gebaseerd op inspecties volgens de NEN-normen en de resultaten hiervan zijn de basis voor te nemen maatregelen. Er wordt een nieuwe kostendekkingsberekening gemaakt van het GRP ten behoeve van een goede tariefbepaling. Zoals reeds gesteld wordt in 2014 gestart met het opstellen van een nieuw, integraal GRP en een nieuw Waterplan. De planvorming en besluitvorming hierover zal in 2015 afgerond worden.

7.2.5 Onderhoudsplan groen

Het onderhoud omvat circa 1.095 hectare Openbaar Groen (incl. de natuurgebieden Bundertjes en Groot Goor) en het onderhoud van ca. 50.500 stuks bomen. Naast duurzame instandhouding van deze bomen gaat de aandacht ook uit naar het handhaven van een adequaat veiligheidsniveau in het

kader van de wettelijke zorgplicht. Door middel van sturing op kwaliteitsniveaus kan worden vastgelegd wat de kwaliteit van onderhoud (Groen) zou moeten zijn of worden. Hiervoor worden de nieuwe Wijkvisies Groen 2013 ev. uitgangspunt. Hierin zullen de ambities uit het Beleidsplan Stedelijk Groen (2008-2015) en overige relevante nota's worden vertaald en geactualiseerd naar beheer en onderhoud in de praktijk.

De sturing op kwaliteitsniveaus vindt t.b.v. de uitvoering zijn vertaling in de zgn. Beeldbestekken Openbaar Groen. Deze worden in 2014 opnieuw meerjarig aanbesteed.

7.2.6 Onderhoudsplan gebouwen

De gemeentelijke vastgoedpanden (ca. 150.000 m²) worden op gezette tijden clustergewijs aan een technische herinspectie onderworpen met ondersteuning vanuit het geautomatiseerde gebouwenbeheerssysteem. De benodigde budgetten voor huidig en toekomstig onderhoud (inclusief contractenonderhoud voor m.n. de installaties in panden) zijn structureel voorzien in de begroting 2014 en in de onderhoudsvoorziening. De voorziening zorgt er voor dat ook fluctuaties in de onderhoudsuitgaven opgevangen kunnen worden. Onderhoudsachterstanden zijn inmiddels weggewerkt. In 2014 zijn uit het reguliere onderhoudsbudget veel kleinere, maar geen uitzonderlijk grote onderhoudsprojecten gepland.

7.3 Paragraaf bedrijfsvoering

Het doel is de programma's met gerichte bedrijfsvoering efficiënt uit te voeren. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie met gekwalificeerd personeel;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering

In dit verband gaan we achtereenvolgens in op:

- planning- en controlinstrumenten;
- personeel en organisatie;
- informatievoorziening en ICT;
- wet- en regelgeving.

7.3.1 Planning- en controlinstrumenten

De P&C-instrumenten zijn zodanig ingericht dat het gewicht van het politieke debat steeds meer bij de voorjaarsnota ligt. De behandeling van de begroting zal zich in het verlengde daarvan in principe richten op de vraag of de bij de voorjaarsnota gestelde kaders correct zijn uitgewerkt en op eventuele bijsturing daarvan op basis van actuele ontwikkelingen. In die zin is 2014 een bijzonder jaar. In maart 2014 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Het proces om te komen tot een coalitieprogramma zal vanuit het zittend college worden gefaciliteerd met overgangsdossiers voor de meest belangrijke onderwerpen. De verwachting is dat de in Helmond gebruikelijke lijn, dat in het verkiezingsjaar geen voorjaarsnota uitkomt, ook in 2014 zal worden gevolgd. De vertaling van het coalitieprogramma zal dan rechtstreeks worden vertaald in een meerjarenbegroting 2015-2018 en de programmabegroting voor 2015.

Afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling van de planning- en control organisatie en het bijbehorend instrumentarium. De herijking van de financiële organisatie is daar onderdeel van. In lijn met aanbevelingen van onder meer de Rekenkamercommissie zullen we blijven investeren in de kwaliteit van onze planning en control-cyclus en de onderliggende informatievoorziening. Verder blijven we inzetten op efficiencyverbeteringen met het uiteindelijke doel om de wens van de gemeenteraad, eerst terug te kunnen kijken (jaarrekening) alvorens de blik naar voren te richten (voorjaarsnota), te realiseren. De veranderingen die dit met zich meebrengt vragen tijd, daarmee is verbetering van het planning- en control instrumentarium een continue aandachtsgebied.

7.3.2 Personeel en organisatie

Gemeentelijke organisatie in beweging

De ontwikkelingen in de samenleving vragen om een andere overheid. Een overheid die met inwoners, bedrijfsleven en instellingen samen aan de uitdagingen van deze tijd werkt. Een samenwerking waarin eigen kracht, talenten, verantwoordelijkheid door ieder van de partners wordt gekoppeld aan gemeenschappelijke belangen en ambities. Een samenwerking waarin participatie en

co-creatie kernbegrippen zijn. Met als uiteindelijk doel een stad waar het goed wonen en werken is en waar bezoekers graag komen.

Deze visie op de gemeente vraagt ook een visie op de gemeentelijke organisatie. Welke organisatiefilosofie en –model past daarbij, welke rol krijgen de medewerkers, welke kennis maar vooral ook vaardigheden hebben zij nodig als partner in de samenwerking. In het hoofdstuk Bezuinigingen is dit verder uitgewerkt.

Strategische personeelsplanning

Mensen maken een organisatie. Om onze nieuwe visie op de organisatie te kunnen verwezenlijken en om onze organisatie vitaal te kunnen houden zal ook de vraag aan de orde zijn wat voor professionals we nodig hebben, nu en in de toekomst. Welke functies en competenties zijn van belang om invulling te geven aan de veranderende rol van de organisatie. Maar ook welke noodzakelijke kennis en vaardigheden gaan we komende jaren verliezen doordat veel van onze professionals met pensioen gaan.

Dat vraagt om een aanpak waarbij continue zorg is voor een logische en heldere verbinding tussen de strategische organisatiedoelen van de gemeente Helmond en de personele kwaliteiten die nodig zijn om die organisatiedoelen te realiseren.

Gezien de formatiereductie van 10% die we in 2014 afronden en een nieuwe bezuiniging op de organisatie vanaf 2016 is de instroom van (o.a. jonge) nieuwe medewerkers behoorlijk gedaald. Hierdoor neemt de gemiddelde leeftijd in onze organisatie toe. En omdat hier voorlopig geen verandering in lijkt te komen wordt het steeds belangrijker om aan de ene kant te investeren in de mobiliteit en flexibiliteit van de huidige medewerkers en aan de andere kant zicht te krijgen op de competenties en vaardigheden die in de toekomst van medewerkers gevraagd worden.

Daarmee introduceren we feitelijk het begrip strategische personeelsplanning: inzicht in de formatie en bezetting (kwantitatief én kwalitatief), nu en in de toekomst en daarmee ook inzicht in de individuele ontwikkeling van medewerkers en leidinggevenden op zowel korte als middellange termijn.

De kern van ons HRM-beleid

De omvang van onze diensten, afdelingen en teams stelt ons gelukkig nog in staat om voor elke collega afzonderlijk te kunnen bepalen waar hij of zij goed en minder goed in is en hoe wij onze mensen heel complementair ten opzichte van elkaar kunnen inzetten. Het is feitelijk niets anders dan het organiseren, combineren en aansturen van de in huis aanwezige kwaliteiten.

Daarmee komen we bij de kern van ons HRM-beleid: het te allen tijde zorg dragen voor de juiste man of vrouw op het juiste moment op de juiste plaats. Mét aanzien des persoons kunnen we veel meer tot stand brengen dan we in gemeentelijke organisaties veelal denken. Door het helder formuleren van verwachtingen en het geven van eerlijke feedback naar en goede coaching van onze medewerkers, kunnen we dichtbij onze organisatiedoelen komen. Leiderschap tonen, je mensen daadwerkelijk bereiken om aldus een goed evenwicht tussen 'mensgerichtheid' en 'bedrijfsmatigheid' tot stand te brengen. Op die wijze geven we zoals gezegd ruim baan aan medewerkers en leidinggevenden die staan voor hun werk.

De HRM-Agenda 2014

We staan zoals gezegd voor de gezamenlijke opgave om de kwaliteit van onze (nieuwe) organisatie op langere termijn te waarborgen. We willen immers een vitale overheidsorganisatie zijn. Ons HRM-beleid en –instrumentarium dient het mogelijk te maken dat we nu en straks (1) de juiste mensen weten aan te trekken, (2) de mensen die we in huis hebben in de gelegenheid weten te stellen om zich in het belang van de organisatie en daarmee van henzelf (verder) te ontwikkelen en (3) daar waar

de organisatiedoelen en de persoonlijke kwaliteiten van een medewerker niet langer matchen, op een zorgvuldige wijze afscheid van elkaar nemen. Een HRM-beleid (en-instrumentarium), dat het principe van integraal management in onze organisatie dient en derhalve onze managers in staat stelt hun personele rol professioneel te vervullen. Het betreft een breed en divers palet aan onlangs vastgestelde en nog te ontwikkelen HRM-instrumenten.

Voor 2014 zal de focus liggen op de organisatieontwikkeling van de eigen organisatie in afstemming met de nieuwe Peelorganisatie. Dat gaat veel van ons vergen en tegelijkertijd blijft “de winkel open”. We investeren in een verdere versterking en diepgang van leiderschap, managementontwikkeling. De P&O gesprekscyclus blijft de belangrijke spil. We sturen op (nieuwe) competenties, loopbaanontwikkeling en mobiliteit. Strategische personeelsplanning wordt organisatie breed ingevoerd, ook omdat we daardoor kunnen anticiperen op aanstaande nieuwe bezuinigingen (vanaf 2016) op de organisatie. Verder voeren we het vastgestelde gezondheidsmanagement uit en gaan we optimaal profiteren van de digitalisering van de personeels- en salarisadministratie (e-HRM). Het Nieuwe Werken krijgt verder vorm waarbij plaats – en tijdonafhankelijke werken in de praktijk wordt uitgerold en de flexibele werkplek op steeds meer plekken wordt ingevoerd.

Personele bezuinigingen

Specifiek aandachtspunt vormen de huidige personele bezuinigingen. Het laatste jaar van de formatiereductie 2011-2014 breekt aan. In 2014 ronden we de formatiereductie van € 3,6 miljoen af zonder dat er gedwongen ontslagen zijn gevallen. Ondanks een ophoging van de pensioenleeftijd en daarmee gemiddeld een later natuurlijke uitstroom, ligt de formatiereductie op koers.

7.3.3 Informatievoorziening en ICT

Zoals al aangegeven in programma 13 is de inzet van ICT en kwalitatief goede informatie een (steeds) belangrijke(re) zo niet onmisbare component om de veranderingen waar de gemeente voor staat (bezuinigingen, invoering nieuwe wetgeving in het kader van de decentralisaties, regionale samenwerking, verdergaande digitalisering van de overheid (digitaal tenzij), succesvol te kunnen invoeren. Om voorbereid te zijn op deze uitdagingen/verplichtingen is begin 2013 een Informatie-BeleidsPlan (IBP) opgesteld voor de periode 2013 – 2016 waarin we afspraken hebben gemaakt over de te nemen stappen op de volgende onderwerpen in het komende jaar.

Samenwerking (intern en extern)

Samenwerking tussen gemeente (in Peelregio verband, in landelijk verband) en met ketenpartners wordt steeds belangrijker. Met name in het kader van de decentralisatie operaties mbt jeugd, zorg en inkomen. In 2014 zullen we ons met name richten op die zaken die vanuit I&A invalshoek belangrijk zijn om de wettelijke taken die we als gemeente per 1 januari 2015 erbij krijgen te kunnen faciliteren (o.a. gestandaardiseerde gegevensuitwisseling tussen gemeenten en ketenpartners, vernieuwing en /uitbreiding bestaande informatiesystemen). Daarnaast gaan we in 2014 stappen zetten richting verdere samenwerking op het gebied van de I&A bedrijfsvoering als onderdeel van de brede peelsamenwerking 6.1.

Doorontwikkelen dienstverlening / antwoord fase 4

Ook in 2014 willen we verdere stappen zetten ter ondersteuning van onze doelstelling om in 2015 antwoord fase 4 te realiseren. Met name zal er mede ingegeven door verdere bezuinigingen een verschuiving moeten gaan plaatsvinden van onze dienstverlening via het relatief dure kanaal (balie, post) naar goedkopere kanalen (digitaal loket, mail). Dit wordt nog eens versterkt door de richting die landelijk wordt gekozen om contacten met de overheid zoveel mogelijk digitaal te laten verlopen

(digitaal tenzij). Hierop zullen we qua ICT ontwikkelingen (in o.a. Dimpact verband) en implementatie in de eigen organisatie gaan anticiperen (zie ook programma 13 onderdeel dienstverlening).

Managementinformatie

In 2014 willen we de managementinformatie voor de sturing van onze primaire en ondersteunende processen verder verbeteren. Dit op basis van een plan van aanpak dat in het 4^e kwartaal van 2013 wordt opgesteld en waarin specifiek aandacht wordt besteed aan de visie op sturing inclusief bijbehorende prestatie indicatoren, welke rapportagevoorzieningen met prioriteit aangepakt dienen te worden en hoe de organisatie rondom deze voorziening ingericht moet worden.

Plaats- en tijdonafhankelijk werken

De behoefte aan plaats- en tijdonafhankelijk werken wordt door steeds groter. Hiervoor bestaan verschillende oorzaken (o.a. behoefte aan thuiswerken ivm combineren zorg en werk, regionale samenwerking, flexibele werkplekken). In 2014 zullen we ons met name gaan richten op het ondersteunen van concrete vragen die er leven in de organisatie en waar mogelijk experimenteren met nieuwe vormen van mobiel werken (b.v. in de sfeer van toezicht en handhaving). Daarnaast staat de vervanging van de telefoon centrale gepland voor 2014. Hierbij willen we waar mogelijk gaan inspelen op de toenemende vraag naar flexibele werkplekken en mobiele toegang tot internet (draadloos netwerk via wifi)

Invoering (wettelijke) basisregistraties

Op orde brengen/houden van onze gegevenshuishouding, mede ingegeven door wettelijke verplichtingen die we met betrekking tot de invoering van de basisregistraties hebben. Voor 2014 geldt dit laatste specifiek voor de invoering van het Nieuw HandelsRegister (NHR) – verplicht per 1/7/2014 en de invoering van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Daarnaast dienen we gebruik te gaan maken van landelijk ontwikkelde voorzieningen voor het terug melden van fouten in de basisregistraties naar collega overheden en het uitwisselen van basisgegevens mbt de GBA (basisregistratie personen), de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en het NHR. .

Centrale toegang tot (geo- en basis-)gegevens

Voor de uitvoering van onze primaire processen op het gebied van b.v. dienstverlening, handhaving, veiligheid, samenwerking in Peelland maar ook voor de beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie is centrale toegang tot onze basisgegevens (administratief en geografisch – de kaart) een belangrijke randvoorwaarde die we in 2014 stapsgewijs (gekoppeld aan concrete behoefte vanuit de organisatie) verder gaan invullen.

Digitaal (zaakgericht) werken

Digitaal (zaakgericht) werken is een belangrijke voorwaarde voor de actuele informatievraagstukken, zoals (regionale) samenwerking, plaats en tijdonafhankelijke werken, verbetering dienstverlening, digitaal uitwisselen met burgers en ondernemers goed te kunnen ondersteunen. Momenteel wordt er gewerkt aan een plan dat voorziet in een plan voor organisatie brede implementatie van digitaal werken. In 2014 willen we ons op basis van deze implementatie verder richten op het beter benutten van de voordelen van digitaal werken. Daarvoor worden diverse projecten uitgevoerd, o.a. automatiseren van het digitaliseringsproces (scannen), digitaliseren van de contract, verplichting en factuur verwerking, digitaal ondersteunen van vergunning, handhaving en toezichttrajecten. Werkprocessen binnen individuele afdelingen en teams worden verder gedigitaliseerd zodat erin de keten makkelijker kan worden uitgewisseld en samengewerkt.

Naast bovenstaande onderwerpen die vooral zijn ingegeven door de veranderingen die op ons afkomen moeten we natuurlijk ook zorgen dat de basis qua Informatievoorziening en ICT op orde is.

Op dit punt gaan we specifiek aandacht besteden aan het verbeteren/professionaliseren van het applicatiebeheer binnen de organisatie, het thema informatiebeveiliging, de beschikbaarheid van onze ICT infrastructuur, het ontwikkelen in samenhang (architectuur denken) en zoveel mogelijk toepassen en benutten van generieke ICT voorzieningen ivm standaardisatie en efficiency. De veranderende manier van (digitaal) werken vraagt ook steeds meer van de digitale vaardigheden van onze medewerkers. In samenwerking met de Helmond Academy gaan we hier in 2014 specifiek aandacht aan besteden.

7.3.4 Wet- en regelgeving

Wijziging Drank- en Horecawet

De wetwijziging treedt op 1 januari 2014 in werking. Opzet van de wetwijziging is het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik bij jeugdigen. Het wijzigingsvoorstel behelst het verhogen van de leeftijd waarop alcohol verstrekt mag worden van 16 naar 18 jaar en de preventie en handhaving te verankeren.

Wetsvoorstel regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche

De wet is bedoeld om de prostitutiebranche te reguleren en moet een bijdrage leveren aan de bestrijding van misstanden als dwang, misbruik en mensenhandel. De Eerste Kamer heeft op 9 juli jl. een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht om het wetsvoorstel te splitsen in een novelle. Twee onderdelen van de wet worden geschrapt: de registratieplicht voor prostituees en de vergewisplicht voor klanten. De overige onderdelen van het wetsvoorstel, waaronder de leeftijdsverhoging van prostituees van 18 naar 21 jaar, de uniforme vergunningenplicht, registers voor geweigerde vergunningen en escortvergunningen en de invoering van de mogelijkheid om seksbedrijven uit te sluiten (nuloptie) blijven overeind. De Minister van Veiligheid en Justitie streeft er naar er naar de uniform vergunningenplicht per 1 juli 2014 in werking te laten treden.

Wijziging Politiewet

Per 1 januari 2013 is de wijziging van de Politiewet in werking getreden en is de Nationale politie een feit. De politie eenheid Oost-Brabant omvat 41 gemeenten. De gemeente Helmond vormt samen met de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren, het basisteam Peelland. Het basisteam Peelland maakt samen met het basisteam Dommelstroom onderdeel uit van het district Helmond. In 2014 zal een nieuw masterplan veiligheid gemeente Helmond worden opgesteld. De prioriteiten uit dit masterplan vormen, naast de prioriteiten uit de veiligheidsplannen van de overige 40 gemeenten in Oost-Brabant, mede de basis van het in 2014 op te stellen regionaal beleidsplan politie eenheid Oost-Brabant 2015 e.v.

Wijziging Wet veiligheidsregio's

De Wet veiligheidsregio's is gewijzigd. Gemeentelijke brandweerkorpsen gaan per 1 januari 2014 op in de regionale brandweer. Binnen de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost zal op 1 januari 2014 de integratie van 18 gemeentelijke brandweerkorpsen binnen de organisatie van de veiligheidsregio zijn beslag krijgen. De brandweerkorpsen van Best, Eindhoven en Helmond waren al eerder geregionaliseerd.

Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten

Op 1 juli 2013 is gedeeltelijk in werking getreden de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige overheidsdaad. Aan de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is toegevoegd titel 8.4 houdende bepaling inzake een uniforme rechterlijke behandeling van schadeclaims tegen de

overheid. Dit leidt tot een efficiëntere werkwijze en meer duidelijkheid voor de burgers. Het gedeelte van de wet (titel 4.5 Awb) dat handelt over het treffen van een uniforme regeling voor nadeelcompensatie (schadevergoeding bij rechtmatige overheidsdaad) is voor onbepaalde tijd aangehouden.

Aanbestedingswet

De nieuwe aanbestedingswet is op 1 april 2013 in werking getreden. De wet bevat onder meer voorstellen met betrekking tot proportionaliteit (bijvoorbeeld de eisen die aan opdrachten worden gesteld moeten in redelijke verhouding staan tot de opdracht), uniformiteit (het gebruik van dezelfde formulieren) en te maken afspraken tussen aanbestedende diensten en het bedrijfsleven over procedures onder de Europese aanbestedingsdrempels. Een van de doelen van de nieuwe aanbestedingswet is om het MKB een betere toegang te geven tot overheidsaanbestedingen. Overheden moeten in beginsel gaan gunnen op Emvi (Economisch meest voordelige inschrijving) en mogen alleen op laagste prijs gunnen indien Emvi niet mogelijk is. De wijzigingen op grond van de Aanbestedingswet zijn geïmplementeerd in het nieuwe inkoopprotocol 2013.

Wet markt en overheid

Op 1 juli 2014 loopt de overgangstermijn af voor de Wet markt en overheid. Dit betekent dat alle economische producten van de gemeente getoetst moeten zijn of deze voldoen aan de minimale integrale kostprijs. Voorts dient voor deze datum een raadsbesluit genomen te zijn over die activiteiten die op grond van algemeen belang onder de integrale kostprijs (of gratis) worden aangeboden.

Wet openbaar bestuur

Bij de Tweede Kamer zijn twee wetsontwerpen in behandeling die beogen de werkingssfeer van de Wet openbaarheid bestuur te vergroten. Burgers kunnen op eigener beweging bij gemeentelijke bestuursorganen informatie opvragen. Binnen het kader van de wet wordt hieraan door de gemeentelijke bestuursorganen ook medewerking verleend. Het kan daarbij gaan om eenvoudige of complexe Wob-verzoeken. Wij constateren dat in de afgelopen jaren er een toename is van het aantal complexe Wob-verzoeken, die veel ambtelijke capaciteit vragen en inzet van extra middelen. Deze kosten kunnen niet doorbelast worden.

Zorgelijk vinden wij dat er burgers zijn die Wob-verzoeken indienen op basis van oneigenlijke motieven waarbij het klaarblijkelijk om te doen is de gemeente te confronteren met de kosten voortvloeiend uit termijnoverschrijding en- of kosten van professionele rechtsbijstand. Voor dit probleem is inmiddels breeduit landelijk de aandacht gevraagd. Een van de twee aangeduide wetsontwerpen beoogt hieraan ook paal en perk te stellen. Ingeschat wordt dat voorlopig geen oplossing voor dit probleem voorhanden is en dat wij ambtelijke capaciteit beschikbaar zullen moeten blijven stellen om voor een tijdige en adequate beantwoording van vaak gecompliceerde Wob-verzoeken zorg te dragen

7.4 Paragraaf verbonden partijen

Formeel kader

De wetgever heeft in artikel 186 Gemeentewet aangegeven dat de begroting, begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag worden ingericht overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te geven regels. Dat is geregeld in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In artikel 9 van het BBV is geregeld dat in de begroting een paragraaf verbonden partijen moet zijn opgenomen. Onder verbonden partij wordt verstaan een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien een verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Inleiding

Bij de beleids- en bedrijfsvoering werkt de gemeente Helmond steeds meer samen met andere gemeenten, de provincie Noord-Brabant en private rechtspersonen. Naast geformaliseerde samenwerkingsvormen neemt de gemeente ook deel in informele netwerken waarbinnen samenwerkingsafspraken gemaakt worden. Uit deze laatste categorie kunnen na verloop van tijd geformaliseerde samenwerkingsafspraken voortvloeien. Landelijk is becijferd dat gemiddeld 30% tot 40% van de gemeentelijke uitgaven gekoppeld zijn aan samenwerkingsverbanden, die voldoen aan de definitie van verbonden partij.

Bij een deel van de organisaties waarmee de gemeente Helmond samenwerkt is sprake van een bestuurlijke en financiële betrokkenheid van de gemeente. Afhankelijk van de inhoud van de samenwerkingsafspraken, marktomstandigheden en maatschappelijke context kunnen deze afspraken voor de gemeente bestuurlijke en financiële risico's opleveren. Als gevolg van schaalproblemen en de financiële crisis is er sprake van een toenemend aantal samenwerkingsrelaties waarmee de gemeente te maken heeft gekregen. Voor de gemeenteraad is het zaak actief betrokken te blijven bij de beleidsbepaling (kaderstellende rol) en de verantwoording (controlerende rol). *Negatieve financiële uitkomsten kunnen immers budgettaire consequenties hebben voor de gemeente.*

Wet gemeenschappelijke regelingen

Samenwerkingsafspraken met andere gemeenten, waterschappen, de provincie en zelfs privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen vastgelegd worden in een gemeenschappelijke regeling. Als gekozen wordt voor de vorm van een openbaar lichaam heeft dit een eigen rechtspersoonlijkheid. Op zo'n openbaar lichaam zijn de bepalingen van de Gemeentewet zoals die van kracht was voor 6 maart 2002 van toepassing.

Het openbaar lichaam werkt met een begroting en een jaarrekening. De gemeenteraad krijgt elk jaar bij de presentatie van de ontwerp-begroting van een openbaar lichaam of een openbaar orgaan de gelegenheid zienswijzen kenbaar te maken. Dat is bij uitstek voor de gemeenteraad een moment om een beleidsdebat te voeren over de inhoud van de samenwerking en de te leveren (beleids)prestaties. Na ontvangst van de jaarrekening heeft de gemeenteraad de mogelijkheid een verantwoordingsdebat te voeren met de eigen vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Ook kan het openbaar lichaam of het gemeenschappelijk orgaan gevraagd worden inlichtingen te verstrekken.

Samenwerkingsafspraken die gebaseerd zijn op een centrumgemeentenconstructie of een lichte gemeenschappelijke regeling zijn verwerkt in de verschillende programma's. Voorziene risico's bij de uitvoering worden niet vermeld in de paragraaf verbonden partijen doch in de toelichting bij de verschillende programma's en/of in de paragraaf weerstandsvermogen.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot gemeentelijke betrokkenheid bij privaatrechtelijke rechtspersonen is neergelegd in de in 2006 door de gemeenteraad vastgestelde Deelnemingennotitie. Hierin zijn kaders vastgesteld voor deelnemingen en afspraken neergelegd met betrekking tot toezicht en beheer op rechtspersonen, rekening houdend met de voor de betreffende rechtsvorm geldende regels. Ook zijn afspraken gemaakt over het periodiek evalueren van gemeentelijke deelnemingen. Samenwerkingsafspraken die gebaseerd zijn op contractuele afspraken zijn verwerkt in de verschillende programma's. Voorziene risico's bij de uitvoering worden niet vermeld in de paragraaf verbonden partijen doch in de toelichting bij de verschillende programma's en/of in de paragraaf weerstandsvermogen.

Realiseren bezuinigingstaakstelling gemeente Helmond

Bij het realiseren van de bezuinigingstaakstelling van de gemeente bij gemeenschappelijke regelingen is er sprake van een gedeelde zeggenschap en vaak beperkte mogelijkheden om op korte termijn te komen tot beleidsaanpassingen. Dat kan het realiseren van bezuinigingstaakstellingen bemoeilijken. Bij privaatrechtelijke deelnemingen is dat afhankelijk van de hierover gemaakte contractuele afspraken en de ontwikkelingen in de markt.

Belangrijke ontwikkelingen verbonden partijen:

- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven

Voor de taakuitvoering van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) is het rapport Brainport 2020 leidend. Dat is neergelegd in de Regionale Agenda SRE 2011-2014. Uitgangspunt van de Regionale Agenda 2011-2014 is multilevel governance met een grotere nadruk op subregionale samenwerking. In de regioraadsvergadering van 13 december 2012 is een motie aangenomen die beoogt hierin versnelling aan te brengen. Het streven is er op gericht om het SRE per 1-1-2014 om te vormen tot een bestuurlijk platform met een smalle service-organisatie ten behoeve van regionale taken op het gebied van economie, infrastructuur en ruimte, alsmede het beheer van regionale fondsen.

Gelijktijdig betekent dit dat deelnemende gemeenten zich voor 1 januari 2014 zullen moeten beraden op de vraag of zij over te dragen taken niet meer of alleen of in samenwerking met een beperkt aantal gemeenten op subregionale schaal zullen uitvoeren. In de regioraadsvergadering van 26 juni 2013 is het licht op groen gezet voor de uitwerking van het transformatieproces. Dat betekent dat in november 2013 aan de gemeenten het werkprogramma 2014 en de gewijzigde begroting 2014 toegezonden gaat worden. Inmiddels is bij de Tweede Kamer het wetsontwerp ingediend inzake afschaffing Plusregio's. Beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2015. Voorzien wordt dat alsdan een aantal taken van het SRE zullen worden overgeheveld naar de provincie Noord-Brabant.

Genoemde organisatorische veranderingen laten de bedrijfsvoering van het SRE in 2014 en 2015 niet ongemoeid. Per 1-1-2014 zal een aanzienlijke personeelsreductie bij het SRE plaats moeten vinden. In bestuurlijk opzicht komt daar nog bij dat ook een oplossing gevonden moet worden voor personeel dat bij de MDRE is achtergebleven na de start van de Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant per 1 juni 2013.

De gemeenten Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven hebben in 2012 het Convenant samenwerking 4- Campusgemeenten regio Eindhoven 2012-2020 gesloten. Op basis hiervan is in het Activiteitenprogramma 2012-2015 opgesteld met daarin opgenomen het Actieplan 2012/2013. Vaststelling is gebeurd in de raadsvergadering van 9 april 2013. De uitvoering van het Actieplan 2012/2013 is vanaf 2013 ter hand genomen.

Op 25 juni 2013 heeft de gemeenteraad ingestemd met het bestuursconvenant Stedelijk Eindhoven 2013. Dit convenant vervangt de bestaande convenantafspraken op het gebied van wonen en werken, neergelegd in het Bor-convenant in een nieuwe set van afspraken die enerzijds recht doet aan de (financiële) belangen van de deelnemende gemeenten (bijvoorbeeld in de vorm van ingenomen grondposities), maar die ook een stevig fundament is voor de economische kracht van het stedelijk gebied. Nader bezien zal moeten worden wat de gevolgen zijn van de beëindiging van het Bor-convenant voor de relatie met het SRE, waaraan de uitvoering momenteel is uitbesteed. In de toekomst wordt de gemeente Eindhoven met de uitvoering van deze werkzaamheden belast.

- *Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)*

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is per 1 januari 2013 in werking getreden. Feitelijk is de nieuw gevormde dienst per 1 juni 2013 van start gegaan. Het betreft een gemeenschappelijke regeling waaraan 21 gemeenten en de provincie Noord-Brabant deelnemen. Bij de bepaling van de formatie van de nieuwe dienst is men uitgegaan van de behoefte van de deelnemers. Dit heeft geleid tot benoeming van een aantal medewerkers bovenformatief. Afhankelijk van de hoeveelheid nog op te dragen werkzaamheden loopt de ODZOB de kans dat er in een begrotingsjaar exploitatieverliezen geleden worden. De deelnemers aan de regeling zijn hiervoor risicodragend.

- *Gemeenschappelijke regeling Atlant Groep*

De huidige Wsw wordt per 1 januari 2015 beëindigd en via een sterfhuisconstructie afgebouwd (tot medio 2060). De Wet werk en bijstand (Wwb) wordt per 1 januari 2015 gewijzigd in de Participatiewet. Voor zover nu bekend gaat de nieuwe wetgeving uit van forse bezuinigingen. Het gemiddelde subsidiebedrag in de Wsw wordt in stappen verlaagd naar 100% WML. De Wsw CAO kent echter hogere loonschalen en de risico's daarvan alsmede de toenemende pensioenrechten komen, naar het zich laat aanzien, ten laste van de gemeenten. Echter, ook op het Participatiebudget (t.b.v. re-integratie activiteiten) worden bezuinigingen doorgevoerd. Genoemde wetswijziging raakt ook het functioneren van de GR Atlant Groep. In het kader van de Peelsamenwerking 6.1 zal in het komend begrotingsjaar vorm en inhoud gegeven moeten worden aan in elk geval de drie decentralisaties. Uitgesproken is dat hiervoor een nieuwe gemeenschappelijke regeling in het leven wordt geroep. Nog nader bezien zal moeten worden wat dat betekent voor het functioneren van de GR Atlant Groep

- *Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost*

De wet veiligheidsregio's is gewijzigd. Gemeenten worden daardoor verplicht de brandweertaak onder te brengen bij de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost per 1 januari 2014. De gemeente Helmond is hier al eerder op vooruitgelopen met het afsluiten van een dienstverleningsovereenkomst. Voor de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost wordt 2013 een jaar waarin 18 vrijwilligerskorpsen geïntegreerd moeten worden in de organisatie. Door de integratie van de brandweertaak binnen de veiligheidsregio is het noodzakelijk om te komen tot een eenduidig financieringsstelsel. Het algemeen bestuur heeft 2014 als overgangsjaar aangemerkt. In 2014 volgt besluitvorming over een nieuwe financieringssysteem.

- *Suytkade C.V.*

Als gevolg van de financiële crisis wordt de uitvoering van het uitbreidingsproject Suytkade vertraagd. De beide deelnemers, Van Wijnen en de gemeente Helmond, zijn risicodragend in de verliezen ontstaan door de negatieve grondexploitatie. Eind 2011 hebben partijen een vaststellingsovereenkomst gesloten inzake afwikkelingen van de verliezen op de grondexploitatie en aanpassing van de contractuele voorwaarden. De voortdurende crisis en de ook na 2011 aanhoudende jaarlijkse verliezen op de grondexploitatie dwingen om te blijven zoeken naar structurele oplossingen.

7.5 Paragraaf grondbeleid

7.5.1 Beleidsuitgangspunten

Het grondbeleid van de gemeente Helmond is opgenomen in de nota grondbeleid 2013-2016. Deze nota is eind 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten en kaders van het grondbeleid opgenomen.

Het grondbeleid richt zich op de (her-) ontwikkeling van vastgoed voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Helmond in ruime zin. Hierbij kunnen zich zowel positieve als negatieve ontwikkelingen voordoen. Uitgangspunt is zowel faciliterend als (terughoudend) actief grondbeleid.

7.5.2 Ontwikkelingen

De crisis op de vastgoedmarkt houdt nog steeds aan. Het vertrouwen in de markt voor met name woningbouw is erg laag. De corporaties zijn vanwege overheidsmaatregelen ook steeds minder in staat om aan hun opgave te voldoen. De financierbaarheid van woningen en bedrijven wordt door de eisen van banken en overheid ook lastiger.

Voorlopig is er nog weinig zicht op herstel. In sommige gevallen wordt middels het creëren van maatwerk toch nog geprobeerd bepaalde ontwikkelingen mogelijk te maken.

7.5.3 Grondprijzenbeleid

In de Nota grondbeleid is als uitgangspunt gehanteerd dat de grondprijzen marktvolgend worden benaderd met als streven de inflatie te volgen ,maar met een nullijn als minimum.

Inmiddels blijkt een inflatievolgend beleid op dit moment niet reëel haalbaar voor de woningbouw. Derhalve wordt voor deze categorie in 2014 de inflatiecorrectie niet toegepast.

Op hoofdlijnen worden de volgende grondprijzen voor 2014 voorgesteld:

- De grondprijzen voor woningbouw voor 2014 op hetzelfde niveau houden als in de jaren 2009-2013,
- De grondprijzen voor bedrijventerreinen, kantoren en OGB met 2,25% te verhogen (inflatievolgend).

	2013	2014
1. Voor de sociale huursector.		
Per m2 uitgeefbaar/m2 BVO		
Beneden de laagste aftoppingsgrens van de huursubsidie	€ 226,00	€ 226,00
2. Voor de sociale koopsector.		
Per m2 uitgeefbaar terrein/BVO m2.	€ 226,00	€ 226,00
3. Voor de vrije sector.		
Individuele vrije sector per m2	€ 322,50	€ 322,50
Projectmatige vrije sector	€ 322,50	€ 322,50
4. Voor de bedrijventerreinen.		
Hoogeind en BZOB	€ 140,50	€ 143,50
Businesspark Brandevoort ,Bedrijvenpark Schooten(incl.automotive)	€ 169,75	€ 173,50
Rijpelberg Bedrijventerrein	€ 152,50	€ 155,75
Kantoren	€ 196,00	€ 200,00
OBG terreinen	€ 188,25	€ 192,50

Voor alle genoemde grondprijzen geldt dat dit minimumprijzen zijn. In die gevallen waarin de markt een hogere grondprijs rechtvaardigt, zal, onder goedkeuring van de portefeuillehouder, een hogere grondprijs gehanteerd worden. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen in die situaties waarbij ligging en prijsvergelijking met andere locaties dit rechtvaardigen. Als uitzondering hierop gelden die gevallen waarbij op basis van bepaalde contractuele afspraken uit het verleden een lagere grondprijs is afgesproken.

7.5.4 Voortgang beleidsuitvoering.

Bij de jaarrekening 2012 heeft een herindeling van de status van de voorraad gronden plaatsgevonden conform de nieuwe BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voorschriften. Het BBV specificeert het bezit van gronden als volgt:

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Niet in exploitatie genomen grond (NIEGG)

Grond als vlottend actief

Grond als vast actief

De herindeling van de gronden volgens de nieuwe BBV voorschriften heeft voor Helmond geen grote financiële gevolgen gehad en zijn inmiddels integraal verwerkt bij de jaarrekening 2012.

7.5.5 Actuele prognose resultaten grondexploitatie.

De exploitaties van het grondbedrijf staan nog steeds onder druk als gevolg van de economische ontwikkelingen.

Op basis van de jaarrekening 2012 is het beeld van de grondexploitaties als volgt:

- Uit de winstgevende exploitaties wordt aan het einde van deze exploitaties een positief resultaat verwacht van € 32,8 miljoen met een contante waarde van afgerond € 26,5 miljoen.
- Daarnaast wordt uit de verlieslatende grondexploitaties een negatief resultaat aan het einde van deze exploitaties verwacht van € 125,5 miljoen met een contante waarde van afgerond € 80,8 miljoen. Dit bedrag is geheel afgedekt door een voorziening voor hetzelfde bedrag.

Naast de voorzienbare resultaten, waarvan de negatieve resultaten middels voorzieningen zijn afgedekt, zijn er nog onvoorzienbare algemene risico's. Voor deze risico's wordt een weerstandsreserve aangehouden.

Het tekort van de grondexploitatie over 2012 bedroeg € 4,2 miljoen negatief hetgeen ten laste van de algemene reserve is gebracht. Conform de voorjaarsnota 2013 wordt daartoe vanuit de vrijval van reserves de algemene reserve weer aangevuld met een zelfde bedrag van € 4,2 miljoen. Het saldo van de algemene reserve komt hierdoor weer op € 14,4 miljoen.

De reserves zijn direct beschikbare middelen en de verwachte winsten komen op basis van het voorzichtigheidsprincipe pas beschikbaar bij daadwerkelijke realisatie.

Tegenover de verwachte winsten staan ook nog risico's (faseringen, prijsrisico's etc.) in de lopende grondexploitaties, waarvoor nog geen voorzieningen zijn getroffen.

Naar mate de kans groter wordt dat zogenoemde onvoorzienbare risico's werkelijkheid kunnen worden is het raadzaam om via scenario's hiermee rekening te houden en de weerstandscapaciteit te monitoren.

In de nota grondbeleid 2013 – 2016 is daarom de aanbeveling gedaan om de weerstandscapaciteit te toetsen aan de hand van een aantal scenario's.

Om beter zicht en grip te krijgen op het gewenste weerstandsvermogen zijn de complexen in verschillende categorieën ingedeeld naar rato van het verwachte risicoprofiel.

Onderstaande tabel geeft de situatie eind 2012 weer.

Complex	2012		
	Boekwaarde ultimo 2012	Contante waarde	
		Geprognostiseerd winst contant	Geprognostiseerd verlies contant
Positieve plannen	€ 5.832.425,85	€ 26.451.927,00	€ -
Risico hoog	€ 161.391.123,53		€ 66.104.753,00
Risico beperkt	€ 20.842.458,85		€ 14.725.401,00
Totaal	€ 188.066.008,23	€ 26.451.927,00	€ 80.830.154,00

Uit deze tabel blijkt dat in Helmond een aanzienlijk deel van de complexen (qua boekwaarde) een hoog risico heeft.

Bij de positieve plannen is de boekwaarde laag omdat de plannen bijna gereed zijn. De verwachte winst kan nog wel iets stijgen of dalen, maar grote risico's doen zich hier niet voor.

Bij de plannen met een beperkt risico is de voorziening voor verwachte verliezen behoorlijk in relatie tot de boekwaarde en vaak zijn het kleine of afrondende plannetjes. Voor de projectrisico's in deze plannen is vaak ook nog een post onvoorzien beschikbaar. Het risico is daardoor beperkt.

In de groep met de hoogste risico's zijn de volgende plannen opgenomen:

- Brandevoort 2
- Centrumplan
- Suytkade
- En enkele kleinere plannen.

Om beter inzicht te hebben op de risico's voor deze risicovolle plannen zijn deze plannen in twee scenario's doorgerekend. Deze scenario's zijn gekozen omdat deze aansluiten bij de huidige economische voorspellingen en kunnen uiteraard over enkele jaren anders zijn. Het zou echter op dit moment niet realistisch zijn om bijvoorbeeld rekening te houden met een opbrengststijging. Vijf jaar geleden was dat nog wel een realistisch scenario.

Eerste scenario:

De looptijd van deze plannen wordt met 2 jaar verlengd en de opbrengst daalt met 5% in de vrije sector en de commerciële functies. De grondprijzen voor de sociale woningbouw en bedrijventerreinen blijven gelijk omdat deze of laag of concurrerend zijn ten opzichte van de regio.

Tweede scenario:

De looptijd van deze plannen wordt met 4 jaar verlengd en de opbrengst daalt met 10% in de vrije sector en de commerciële functies. De grondprijzen voor de sociale woningbouw en bedrijventerreinen blijven ook hier gelijk.

In het eerste scenario is het extra risico € 19,0 miljoen ten opzichte van de huidige situatie en in het tweede scenario € 35,9 miljoen ten opzichte van de huidige situatie.

Aangezien deze risico's zich niet gelijktijdig voor zullen doen wordt 50% van deze risico's meegenomen om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen.

Voor de plannen met een beperkt risico wordt veiligheidshalve nog € 2,5 miljoen aan weerstandscapaciteit nodig geacht.

Indien deze scenario's zich voordoen wordt het beslag op de weerstand:

50% van € 19,0 miljoen	€ 9,5 miljoen
50% van € 35,9 miljoen	€ 18,0 miljoen
Overige plannen	<u>€ 2,5 miljoen</u>
Totaal	€ 30,0 miljoen

Het weerstandsvermogen per 31-12-2012 bedraagt	€ 14,4 miljoen
Af: resultaat 2012	€ -4,2 miljoen
Bij: aanvulling weerstandsvermogen	<u>€ 4,2 miljoen</u>
Weerstandsvermogen per 1-1-2013	€ 14,4 miljoen

Zoals in de tabel hierboven aangegeven zijn in de grondexploitatie nog te verwachten winsten ter hoogte van € 26,5 miljoen opgenomen.

Dit alles betekent:

Beschikbare weerstand

Weerstandsvermogen per 1-1-2013

€ 14,4 miljoen

Te verwachten winsten

€ 26,5 miljoen

Beschikbaar totaal

€ 40,9 miljoen

Mogelijk beslag op weerstand (op basis van scenario's)

€ 30,0 miljoen

Het beslag op de weerstand in deze scenario's valt binnen de beschikbare weerstandscapaciteit en is dus voldoende. Echter, dit betekent alleszins niet dat nu de conclusie getrokken kan worden dat het weerstandsvermogen te hoog is. De te verwachten winsten zijn immers niet feitelijk beschikbaar en moeten nog gerealiseerd gaan worden. Bovendien is het realiteitsgehalte van deze scenario's relatief hoog. Uiteraard worden de ontwikkelingen van het grondbedrijf doorlopend gemonitord en wordt de Raad, zoals afgesproken, bij de beraps hierover op de hoogte gehouden.

7.5.6 Verlaging rentepercentage.

Rentekosten zijn een belangrijke kostenfactor voor de grondexploitatie. De druk hiervan neemt toe naarmate grondopbrengsten vertragen en de looptijd van plannen wordt verlengd.

Momenteel wordt aan de grondexploitatie een percentage van 4% toegerekend, hetgeen 0,75% hoger is dan het gemiddelde rentepercentage voor de overige gemeentelijke investeringen. Voorheen was een dergelijke hogere rente verantwoord omdat ze waren afgedekt in de plannen en de daarbij behorende opbrengsten. Gelet op de huidige economische situatie en de financiële druk op het grondbedrijf wordt voorgesteld om de doorberekende rente aan het grondbedrijf ingaande 2014 in 3 jaarlijkse stappen van 0,25% te verlagen tot 3,25% in 2016. Dit geeft de grondexploitatie voor de toekomst meer lucht. Verder heeft dit als effect dat, zodra de rente het niveau van 3,25 % heeft bereikt, de contante waarde van de tekorten op de grondexploitaties € 6 miljoen lager wordt waardoor eveneens € 6 miljoen van de voorziening ter afdekking van deze tekorten eenmalig vrijvalt. Deze vrijval wordt betrokken bij de incidentele ruimte en de inzet daarvan.

Daar staat wel tegenover, dat de voorgestelde renteverlagingen voor het grondbedrijf leiden tot een extra budgettaire belasting op de gemeentebegroting, oplopend tot € 810.000 structureel in 2017.

7.6 Paragraaf financiering

7.6.1 Treasury: risicobeheer

Vanuit treasury- en risicobeheer zijn de volgende zaken van belang.

Kasgeldlimiet

De wettelijke norm van de kasgeldlimiet is bepaald op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2014 betekent dit een limietbedrag van circa € 27,2 miljoen.

Renterisiconorm

De gemeente Helmond is de afgelopen jaren ruimschoots onder de vastgestelde norm gebleven. Dit geldt naar verwachting ook voor de komende begrotingsjaren.

	jaar 2014	jaar 2015	jaar 2016	jaar 2017
Renterisiconorm				
bedragen x 1 mln				
1.Renteherziening	0,9	0,0	0,0	0,0
2.Aflossingen	10,4	31,4	4,8	4,9
Totaal risico (1+2)	11,2	31,4	4,8	4,9
Renterisiconorm	64,0	64,0	64,0	64,0
Ruimte onder renterisiconorm	52,8	32,6	59,2	59,2

Ontwikkeling leningen- en garantieportefeuille.

Het verloop van onze leningen- en garantieportefeuille is nader uitgewerkt in onderstaande tabel.

(bedragen x 1mln)	stand 1-1-2012	stand 1-1-2013	raming 1-1-2014
geldleningen:			
woningbouwcorporaties	30,3	17,7	17,1
verpleeg/verzorgingshuizen	23,9	21,1	20,1
overige	30,6	27,7	27,8
totaal geldleningen	84,8	66,5	65,0
gewaarborgde leningen netto risico bedrag *	37,5	37,0	40,0
totaal geldleningen en gewaarborgd leningen	122,3	103,5	105,0

*) bij de bepaling van het netto risico-bedrag is rekening gehouden met eventuele nog lopende contra- en bankgaranties. Geen rekening is gehouden met door de gemeente gestelde zekerheden alsmede de financiële positie van de betreffende instelling.

Het bedrag aan geldleningen van woningbouwcorporaties waar de gemeente de zogenaamde achtervangfunctie vervult jegens het Waarborgfonds Sociale Woningbouw blijft nagenoeg gelijk. Voor de woningbouwcorporaties Woonpartners, Volksbelang, Compaen en Wocom is een gelimiteerde achtervangovereenkomst met de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) gesloten. Hieronder ziet u het verloop van deze portefeuille.

(bedragen x 1mln)	stand 1-1-2012	stand 1-1-2013	raming 1-1-2014
achtervang via W.S.W.	509,2	514,0	512,4

7.6.2 Treasury: gemeentefinanciering

De mutaties in de leningenportefeuille (o/g) in eerste half jaar van 2013 zijn als volgt samen te vatten:

Overzicht opgenomen geldleningen (Gerealiseerde en nog te realiseren mutaties 2013)		
bedragen x 1 mln.	eigen financiering	gembank
stand per 1-1-2013	75,46	69,13
aangetrokken leningen	10,00	3,40
buitengewone aflossing leningen	0,00	2,98
regulier aflossingen	2,57	2,76
stand t/m 30-6-2013	82,88	66,79

Een lening van € 10 miljoen is ter consolidatie aangetrokken. Het bedrag van € 3,4 miljoen bij de Gembank betreft een doorverstrekking aan Vitalis Zorggroep. Op basis van de huidige verwachtingen rond de liquiditeitsprognose voor de rest van 2013 zal vermoedelijk nog dit jaar een consolidatielening worden aangetrokken. Een en ander is uiteraard ook afhankelijk van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Zie voorts de opmerkingen hierna over de ontwikkelingen rond de meerjarige liquiditeitsprognose.

Gembank

Binnen de Gembank is sprake van een toegenomen mismatch tussen de geldleningen u/g en o/g. De oorspronkelijke opzet waarbij sprake was van 1:1 lening u/g en o/g is door diverse oorzaken voor een belangrijk deel weg. Een en ander is ook aan de orde geweest en nader toegelicht bij de vaststelling van de jaarrekening 2012. In de loop van dit jaar wordt dan ook nader onderzoek gedaan naar de herstructurering van de Gembank, wat mogelijk zal leiden tot nadere voorstellen.

Uitzettingen

Financiering derden

In 2013 is tot nu toe (peildatum 1-6-2013) een geldlening verstrekt aan de Vitalis Zorggroep Eindhoven van € 3,4 miljoen. Dit op basis van de eerder gesloten raamovereenkomst met deze stichting.

Borgstellingen

In het 1^e halfjaar 2013 is er in het kader van de MKB-regeling een borgstelling verstrekt van € 50.000. Daarnaast is er een borgstelling aan het Elkerliek verstrekt van € 1,1 miljoen. Dit in het kader van de herfinanciering van een bestaand lening, waarbij de borgtocht ten gunste van de nieuwe geldverstrekker wordt doorgezet. Ook zijn er twee overeenkomsten gesloten met Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor de vervulling van de achtervangfunctie voor een totaal bedrag van € 15 miljoen voor de wooncorporaties Woonpartner en Volksbelang.

Garantieproduct ABN-AMRO

De gemeente ontvangt op basis van deze belegging een gegarandeerd beleggingsrendement van 4% samengesteld per jaar. Daarnaast is contractueel vastgelegd, dat jaarlijks vanaf 2011 t/m 2019 aan de gemeente een uitkering wordt gedaan van € 453.780.

De stand per 30 juni 2013 van deze belegging is afgerond € 8.179.000. De belegging loopt af per 1 september 2020.

APG-IS Rentefonds

Dit fonds heeft per 30 juli 2013 een waarde van afgerond € 7.512.000.

Relatiebeheer

Sinds 1 juli 2011 is de Rabobank de huisbankier van de gemeente Helmond. Het maximaal krediet in rekening-courant bij deze bank is bepaald op € 30 miljoen. Met de nv Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is eind 2000 een herziene overeenkomst financiële dienstverlening gesloten. In 2011 is het maximaal toegestane krediet in de rekening-courant opgevoerd van € 4,5 miljoen naar € 10 miljoen. Naast de BNG en Rabobank heeft de gemeente ook nog een rekening-courant bij de ABN-AMRO Bank en de ING-bank. Het beleid is om het aantal bankrekeningen zoveel mogelijk terug te brengen. Inmiddels zijn zowel bij de ABN-AMRO Bank als bij de ING-bank enkele rekeningen beëindigd dan wel bepaalde activiteiten verminderd.

Rentevisie

Het beschikbaar hebben van een rentevisie en –missie is een voorwaarde voor een actief renterisicobeheer van gemeenten. Rentekosten zijn immers ook voor gemeenten een van de grootste kostencomponenten. Als gevolg van soms grote fluctuaties op de geld- en kapitaalmarkt zijn deze kosten moeilijk beheersbaar. Om hier beleidsmatig op in te kunnen spelen is het noodzakelijk een rentemissie te ontwikkelen. Een rentevisie ondersteunt deze missie.

Met inachtneming van de kaders van de Wet FIDO worden de handvatten voor een actuele visie en missie voor de gemeente nu verder uitgewerkt.

In dit kader blijft natuurlijk van belang dat we de actuele marktontwikkelingen op zowel de geld- als kapitaalmarkt nauw blijven volgen. Daarbij zijn de laatste verwachtingen voor de komende periode, dat gelet op de verwachte economische ontwikkelingen de Europese Centrale Bank een ruim monetair beleid blijft voeren. De lange rentetarieven zullen onder invloed van een verwacht economisch herstel naar alle waarschijnlijkheid enigszins oplopen.

7.6.3 Treasury overige ontwikkelingen

Ontwikkeling meerjarige liquiditeitsprognose

De gemeente beschikt thans over een gedetailleerde liquiditeitsplanning van één jaar.

Mede gelet op de bepalingen en uitgangspunten van het Treasurystatuut zal de komende periode extra aandacht worden gegeven aan de opstelling van een meerjarige liquiditeitsprognose van maximaal 4 jaar. De noodzaak om hierover te beschikken wordt alleen maar groter als gevolg van de mogelijke gevolgen voor de gemeenten vanwege de Wet HOF (zie de opmerkingen hierna).

SEPA

SEPA staat voor “Single Euro Payment Area”. In 2008 zijn de banken ondersteund door de Europese overheid de weg ingezet naar één Europese betaalmarkt. Dit betekent met name de komst van uniforme producten en standaarden. Alle processen, systemen, producten en administraties met betrekking tot inkomende en uitgaand betalingsverkeer dienen vóór 1 februari 2014 aangepast te zijn aan SEPA. In projectgroep verband worden thans binnen de gemeente, tezamen met de leveranciers van de diverse pakketten, hard gewerkt om een en ander goed voor te bereiden.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De rijksoverheid en de decentrale overheden zijn samen verantwoordelijk voor het terugdringen van het begrotingstekort. Met de Wet HOF geeft het kabinet invulling aan de Europese afspraken om de Europese begrotingsregels vast te leggen in internationale wetgeving. Omdat de kasstromen van decentrale overheden deel uitmaken van het EMU-saldo van Nederland heeft dit ook gevolgen voor gemeenten. De begrotingsnorm werkt namelijk door naar elke individuele gemeente, wat de ruimte van gemeenten voor uitvoering van het eigen financieel beleid kan beperken.

De referentiewaarde van het EMU-saldo voor onze gemeente is voor 2013 bepaald op € 14.674.000. Dit is een indicator, het Rijk stuurt namelijk op een macro-norm (EMU-saldi) voor de decentrale overheden. Naast een norm voor het EMU-saldo is er ook norm voor de EMU-schuld. De EMU-schuld is het totaal aan uitstaande leningen van de Rijksoverheid, sociale fondsen en lokale overheden verminderd met de onderlinge schulden (leningen) van deze partijen. De WMU-schuld mag niet hoger zijn dan 60% van het bbp (EMU-schuldquote). Voor de EMU-schuldquote bestaat voor de decentrale overheden geen aangegeven referentiewaarde. Wel wordt door de koepelorganisaties van de decentrale overheden de volgende formule aangehouden:

EU-norm voor de schuldquote van 60% gedeeld door het aandeel overheidsinkomsten in het bbp van 45% = circa 130%.

De decentrale overheden zouden dus een EMU-schuldquote mogen hebben van 130% van hun inkomsten.

Het EMU-saldo en de EMU-schuld hangen sterk samen. De ontwikkelingen op beide indicatoren dwingen tot het bewust worden van de consequenties van alle bestaande plannen op de lange termijn. Daarom is het van belang dat er inzicht verkregen wordt in de ontwikkeling van beide indicatoren op de lange termijn, waardoor (indien nodig) tijdig bijgestuurd kan worden. Naar verwachting brengt de VNG dit najaar een handreiking uit over de houdbare overheidsfinanciën bezien vanuit gemeenten. Deze zullen we als leidraad gebruiken om de gevolgen voor Helmond in kaart te brengen.

Inmiddels heeft de Tweede Kamer op 23 april 2013 ingestemd met de Wet Hof; deze moet nu nog worden aangenomen door de Eerste Kamer.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren voor decentrale overheden krijgt een wettelijke basis in de wet Fido. Het wetsvoorstel is op 8 februari 2013 bij de Tweede Kamer ingediend. Het streven van het kabinet is om het schatkistbankieren in te voeren voor het einde van 2013. Om dit te kunnen realiseren is het agentschap nu al begonnen met de voorbereidingen. Het uitgangspunt is dat de decentrale overheden het betalingsverkeer via de reguliere huisbankier blijven uitvoeren. Wel moet er een nieuwe bankrekening geopend worden die uitsluitend gebruikt wordt om middelen van en naar de schatkist over te boeken. Wanneer een decentrale overheid geen overtollige middelen heeft of wanneer de overtollige middelen onder het drempelbedrag blijven (=0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 0,25 miljoen en een maximum van € 2,5 miljoen) zijn er geen overboekingen naar de nieuw bankrekening nodig. Aangezien de gemeente Helmond per saldo geld leent en er geen sprake is van een leenfaciliteit, zal de verplichting Helmond (voorlopig) niet raken.

De eerste stap voor ons als gemeente is om voor 15 september 2013 een nieuwe rekening te openen en de benodigde gegevens aan te leveren bij het Agentschap.

Leningen- en garantiebeleid

Door de huidige economische omstandigheden hebben we in toenemende mate te maken met aanvragen voor leningen en gemeentegaranties. Daarnaast is uit de stresstest gebleken dat de gestelde zekerheden voor zowel de verstrekte als de gewaarborgde geldleningen aandachtspunt zijn.

Vandaar dat er een notitie is opgesteld met duidelijke beleidsregels over hoe de gemeente Helmond omgaat met nieuwe financieringsaanvragen. Ook is er een herijking geweest van de risicovoorziening verstrekte en gegarandeerde geldleningen, waarbij met ingang van de jaarrekening 2013 een onderscheid gemaakt wordt in risicovoorziening en risicoreserve. Voor wat betreft de storting in de reserve is daarbij aansluiting gezocht met de systematiek van premiebepaling bij het verstrekken van leningen en borgstellingen.

7.6.4 Deelnemingen

Als vast onderdeel van deze paragraaf wordt er een overzicht gegeven van de instanties waarvan de gemeente Helmond inkomsten (dividenden) ontvangt als gevolg van deelnemingen.

Deelnemingen e.d.	Nominaal bedrag historische uitgaven	Rente/dividend 2014
Automotive Facilities Brainport Holding N.V. : 1104 aandelen	22.080	0
Brainport Development NV : 328 aandelen à € 453,78	148.840	0
N.V. B.N.G. : 52.650 aandelen à € 2,50	131.625	78.449
HNG	0	421.426
Enexis Holding N.V. : 23.177 aandelen à € 1,--	23.177	29.835
Essent Milieu Holding BV	1	0
Publiek belang Electr.prod.BV	1	0
CBL vennootschap BV	3	0
Claim Staat Vennootschap BV	3	0
Enexis BV	3	0
Verkoop Vennootschap BV	3	0
TOTAAL :	325.736	529.710

7.6.5 Totaal financiering: rentomslag

De boekwaarde van onze investeringen is gefinancierd op basis van een totaal financiering. Hierbij worden de reserves ingezet als eigen financieringsmiddelen en wordt het restant gefinancierd door zowel kortlopende als langlopende externe financieringsmiddelen. Daarbij wordt gehandeld binnen de grenzen van de Wet Fido, waarbij de omvang van de kortlopende financiering is gelimiteerd (kasgeldlimiet) en waarbij eisen zijn gesteld om te komen tot een goede spreiding in tijd van de aflossingsverplichtingen (renterisiconorm). Binnen dit totaal wordt getracht om de financiering voor een langere termijn zo optimaal mogelijk te regelen.

Voor wat betreft de kortlopende financiering is uitgegaan van een rente van 1,5%. Voor de nieuw te sluiten langlopende financiering is een rente gecalculeerd van 3,25%. Bij de berekening van het renteomslagpercentage is o.a. uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- De hoogte van de geraamde saldi van de diverse reserves en voorzieningen is op basis van de huidige inzichten rekening gehouden met diverse claims.
- Gelet op de praktijk van voorgaande jaren is, evenals vorig jaar, het positieve saldo van de geldstromen geraamd op € 10 miljoen.

- In de renteomslag zijn ook de bruto boekwaarde van de investeringen in het grondbedrijf, alsmede de geraamde reserves en voorzieningen binnen het grondbedrijf opgenomen.

De (voorcalculatorische) rente welke wordt doorberekend aan de investeringen is ingaande 2013 verlaagd van 3,5 % naar 3,25%. De rentetoerekening over en aan reserves en voorzieningen is daarbij eveneens vastgesteld op dit rentepercentage, met uitzondering van die gevallen waarbij de rente wordt ingezet als voeding voor de post onvoorzien wordt uitgegaan van 2%. De gehanteerde rentepercentages voor de investeringen voor het onderdeel rioleringen zijn vastgeklit. Dit om onnodige fluctuaties in de riooltarieven te voorkomen.

Voor wat betreft de investeringen van het grondbedrijf wordt conform de voorstellen bij de voorjaarsnota gerekend met een percentage van 3,75%, hetgeen een verlaging betekent van 0,25% ten opzichte van het begrotingsjaar 2013.

Het saldo tussen de financieringskosten en de voorcalculatorische doorberekening naar de diverse producten is in de exploitatie verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen, waardoor uiteindelijk de rentekosten in totaliteit op de begroting van 2014 drukken.

7.7 Paragraaf Lokale heffingen

7.7.1 Uitgangspunten tarievenbeleid

Het gemeentelijke inflatiecorrectiepercentage voor tarieven is voor 2014 vastgesteld op 2,25%. Daar waar een afwijkend percentage van toepassing is wordt dit vermeld in de onderstaande tekst. Daarnaast mogen de tarieven van rechten die vallen onder een wettelijke beperking (m.n. (Wabo)leges, rioolheffing en afvalstoffenheffing) maximaal kostendekkend zijn. Voor verdere informatie over de diverse lokale heffingen wordt hierbij verwezen naar de toelichting bij de betreffende verordeningen, die gelijktijdig met de begroting worden vastgesteld.

7.7.2 Strategische ontwikkelingen

Kostenonderbouwing leges

Voor de bepaling van de mate van kostendekkendheid van de totale legesverordening wordt gekeken naar samenhangende stelsels van diensten, die vallen onder de werkingssfeer van de Europese Dienstenrichtlijn. Daarnaast geldt voor de onderdelen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), dat kruissubsidiëring binnen dit onderdeel is toegestaan, maar niet daarbuiten mag gaan. Feitelijk geldt dus de eis van kostendekkendheid van de legestarieven binnen Titel 2 (Wabo) en ieder afzonderlijk hoofdstuk van Titel 3 voor ieder van die onderdelen afzonderlijk.

Leges rijbewijzen

Ten aanzien van de prijs van het rijbewijs loopt al geruime tijd een discussie over de onderlinge prijsverschillen tussen gemeenten. Vanuit de ministeries van BZK en Verkeer en Waterstaat zijn initiatieven ondernomen om te komen tot een wettelijk maximum voor de rijbewijstarieven. Inmiddels is duidelijk, wat het maximumbedrag voor een rijbewijs gaat worden. In de ministerraad van 6 september 2013 is dit vastgesteld op € 38,48.

Instelling Ondernemersfonds op basis van opslag OZB

Met ingang van 2013 is een gemeentebreed Ondernemersfonds ingesteld, waaruit allerlei activiteiten ter bevordering van het ondernemersklimaat in de stad kunnen worden gefinancierd. Dit is een initiatief van de gezamenlijke ondernemersverenigingen, te weten de Stg. Centrummanagement, de Stg. Bedrijventerreinen en de FOH (de federatie van buurt- en wijkwinkelcentra), die het gemeentebestuur hier nadrukkelijk om gevraagd hebben. Het gaat hier om een opslag op de al bestaande Onroerende-Zaakbelasting, die alle niet-woningen over de gehele stad aangaat. Het Centrummanagement en de Winkeliersvereniging Engelseweg maakten al langer gebruik van een dergelijke constructie voor de financiering van haar activiteiten, gevoed door de Reclamebelasting. Om de lasten voor de gebruikers van die gebieden niet verder te laten stijgen, is ervoor gekozen de Reclamebelasting te verlagen met een percentage, dat overeen komt met de gemiddelde stijging van de OZB voor die groep belastingplichtigen. De extra OZB-inkomsten (ongeveer 8% van de totale OZB-inkomsten van niet-woningen) worden als subsidie verstrekt aan de Stichting Ondernemersfonds, die zorgt voor de verdeling van de gelden via zogenaamde trekkingsrechten over alle partijen.

7.7.3 Ontwikkeling woonlasten

De woonlasten kunnen worden bekeken vanuit het perspectief van de gebruiker van een woning (meestal de huurder), maar ook vanuit dat van de eigenaar van dat pand. Als er sprake is van een woning waarvan de eigenaar ook gebruik maakt, zijn de absolute lasten hoger.

Belastingen die tot woonlasten voor gebruikers leiden (in €)

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Verandering totaal t.o.v. voorgaand jaar
2008	201,96	222,24	424,20	2,94%
2009	216,60	226,68	443,28	4,50%
2010	226,32	230,28	456,60	3,01%
2011	228,12	232,08	460,20	0,79%
2012	231,96	232,08	464,04	0,83%
2013	231,96	232,08	464,04	0,00%
2014	237,12	212,40	449,52	-3,13%

Het blijft ons streven om de woonlasten voor de burgers in principe niet verder te verhogen dan inflatiecorrectie. Daarbij geldt, dat voor de riol- en afvalstoffenheffing een maximaal kostendekkend tarief voorwaarde is.

7.7.4 Uitgangspunten tarieven 2014

Onroerende zaakbelastingen

Bij de tariefbepaling voor 2014 is uitgegaan van een totaalopbrengst, gebaseerd op de OZB-opbrengsten over 2013 vermeerderd met de gevolgen van areaaluitbreidingen en inflatiecorrectie. Daarnaast wordt de waardeontwikkeling van de onroerende zaken als gevolg van de jaarlijkse herwaardering gecompenseerd in de tarieven voor het jaar 2014, conform de afgesproken systematiek. Omdat voor zowel de woningen als de niet-woningen sprake is van een waardedaling, zal dit leiden tot hogere tarieven, maar gemiddeld, behoudens de inflatiecorrectie dus niet tot een hogere OZB-aanslag.

Bovenstaande gegevens leiden in absolute zin tot een tariefsverhoging voor zowel de woningen als de niet-woningen.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe "de vervuiler betaalt". Als gevolg van efficiency, kostenvoordelen en inkomsten uit andere bronnen kan het tarief voor deze heffing worden verlaagd met € 19,68 op jaarbasis per perceel.

Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsheffing, waarmee de kosten die noodzakelijk zijn voor niet alleen een doelmatig werkende riolering maar ook overige maatregelen ten aanzien van het beheer van hemelwater en grondwater kunnen worden verhaald. In het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2010-2015 is meerjarig tarievenbeleid vastgelegd. Op basis van dit beleid wordt op het tarief voor 2014 de inflatiecorrectie toegepast.

Helmond kent twee categorieën tarieven, namelijk een basistarief dat behoort bij een waterverbruik van minder dan 1.200 m³ en een aantal (degressieve) tarieven gebaseerd op een waterverbruik van meer dan 1.200 m³.

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. Deze algemene belasting wordt ingezet voor de bestrijding van de gevolgen van hondenoverlast. Alleen de perceptiekosten van de heffing van hondenbelasting worden hierop in mindering gebracht. In de gemeente worden per 1 januari 2013 ruim 8.000 honden gehouden. Controle op het hondenbezit is sinds 2010 uitbesteed aan een extern bedrijf.

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen op of boven gemeentegrond. Deze belasting geldt als algemeen dekkingsmiddel. Op grond van ervaringen van de laatste jaren is gebleken dat de precariobelasting tot wisselende opbrengsten kan leiden; de mate van gebruik van de openbare ruimte is moeilijk te voorspellen. Daarom worden door controleurs ontbrekende precario-objecten in kaart gebracht, om een rechtvaardige controle en heffing van deze belasting te bewerkstelligen. Zaken die niet in de heffing worden meegenomen moeten ook als zodanig zijn gedefinieerd in de vrijstellingen, zoals die in de verordening terug te vinden zijn. Voor precariobelasting wordt een breed scala aan tarieven gehanteerd, dat te uitgebreid is om in de onderstaande tabel op te nemen.

Marktgeden

Voor het jaar 2014 is de juridische basis van de inkomsten voor het betrekken van een standplaats op de markten is aangepast. Waar een aantal jaren gebruik is gemaakt van Marktprecariobelasting, is dit met ingang van 2014 een recht geworden. Dit naar aanleiding van jurisprudentie, waarin is aangegeven, dat de kosten voor promotie moeten worden verhaald door middel van rechten gebaseerd op het bijbehorende artikel van de Gemeentewet. Uitgangspunt blijft, dat een kostendekkend tarief wordt gehanteerd. De gemiddelde tariefstijging ligt ongeveer in lijn met de algemene inflatiecorrectie van 2,25%.

Reclamebelasting

De tarieven worden jaarlijks aangepast bij het opstellen van de begroting voor het volgende jaar, waarbij wordt gekeken naar de kosten, verbonden aan het activiteitenprogramma van het centrummanagement resp. van de winkelboulevard Engelseweg, verhoogd met de perceptiekosten van de gemeente, die samenhangen met deze heffing. De tarieven voor het centrumgebied worden voor 2014 verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,25%. Voor de winkelboulevard Engelseweg kan dit achterwege blijven, omdat daar ook met de huidige tarieven de geraamde opbrengsten kunnen worden gerealiseerd.

Op verzoek van de gezamenlijke ondernemersverenigingen in Helmond is een opslag op de onroerend zaakbelastingen voor niet-woningen ingevoerd, die als voeding voor een gemeentebreed Ondernemersfonds fungeert. Als compensatie voor de gebied waar al een Reclamebelasting was ingevoerd zijn de tarieven daar zodanig verlaagd, dat de lasten voor de Reclamebelasting betalende gebruikers gecompenseerd worden voor de extra OZB-lasten voor gebruik niet-woningen.

Leges Omgevingsvergunning (Wabo)

De veranderde omstandigheden in de bouw hebben grote invloed op de realisatie van de geraamde leges omgevingsvergunning. Hoewel het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen, de economische omstandigheden in acht nemend, redelijk op peil blijft, heeft vooral het veel lagere gemiddelde bouwvolume per vergunning een grote nadelige invloed op de legesinkomsten. Waar mogelijk zijn en worden maatregelen genomen om de kosten van vergunningverlening terug te brengen, maar dat alleen is niet voldoende om 100% kostendekkend te zijn. Andere aanpassingen zijn daarom onontkoombaar.

Bij ongewijzigd beleid zou de raming van de legesinkomsten omgevingsvergunningen € 3.468.000 bedragen. Bij deze begroting zijn bijstelling gedaan waardoor de legesraming met € 426.000 naar beneden kan worden bijgesteld tot € 3.042.000. Deze bijstellingen hebben o.a. betrekking op minder toerekenbare kosten, bezuiniging op personele kosten ad € 245.000 en een taakstellende verlaging van de kosten met € 72.000.

Om de bijgestelde raming van € 3.042.000 te kunnen realiseren worden de volgende tariefvoorstellen gedaan:

- Invoeren van legestartief voor concept aanvragen (tarief € 150) € 30.000
- Verhoging minimum-legesbedrag (tarief naar € 200) € 30.000
- Verhoging leges strijdig gebruik (tarief naar € 300) € 21.000
- Verhoging leges bij bouwkosten t/m € 500.000 (tarief naar 3,5%) € 199.000
- Verhoging leges bij bouwkosten boven € 500.000 (tarief naar 2,65%) € 72.000
met een minimumbedrag van € 17.500

Met deze bijstellingen lopen de tot nu toe relatief lage legestarieven meer in de pas met de tarieven van andere gemeenten en zijn de legestarieven kostendekkend. Voor een verdere uitwerking wordt verwezen naar de legesverordening 2014 met bijbehorende tarieventabel.

7.7.5 Overige belastingaangelegenheden

Uitvoering kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In Helmond zijn voor 2014 alleen de rioolheffing en afvalstoffenheffing in de kwijtschelding betrokken. Op landelijk niveau zijn er in de afgelopen periode ontwikkelingen geweest ten aanzien van uitbreiding van de beleidsvrijheid voor decentrale overheden voor wat betreft het verlenen van kwijtschelding.

Zo kent de Gemeente Helmond al jaren het beleid om de kosten van bestaan te stellen op maximaal 100% van de bijstandsnorm (de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 stelt de norm op 90% van de bijstandsnorm). Daarnaast is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om kwijtschelding aan kleine ondernemers te verlenen voor wat betreft gemeentelijke privé-belastingen (raadsbesluit 10 januari 2012).

Ongewijzigd is de mogelijkheid voor kwijtscheldingsgerechtigden om middels geautomatiseerde bestandsvergelijking kwijtschelding toegewezen te krijgen. De gemeente maakt sinds 2011 van deze mogelijkheid gebruik, wat zowel voor de burger als voor de gemeente onnodige administratieve lasten voorkomt, dan wel zoveel mogelijk beperkt. De gemeente toetst hierbij ambtshalve via het Inlichtingenbureau of belastingschuldige nog in aanmerking komt voor kwijtschelding.

Overzicht tarieven

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven, waarmee de burger geconfronteerd wordt.

	2012	2013	2014
<u>Onroerende Zaakbelastingen</u>			
- tarief eigenaren woningen	0,1070%	0,1141%	0,1211%
- tarief eigenaren niet-woningen	0,1844%	0,2095%	0,2101%
- tarief gebruikers niet-woningen	0,1475%	0,1676%	0,1681%
<u>Afvalstoffenheffing</u>			
- basistarief 2 x 140 lt	232,08	232,08	212,40
- tarief 1 x 140 lt & 1 x 240 lt	268,56	268,56	245,76
- tarief 2 x 240 lt	305,04	305,04	279,12
- tarief extra bak van 140 lt	51,12	51,12	46,68
- tarief extra bak van 240 lt	87,60	87,60	80,04
<u>Rioolheffing</u>			
- basistarief per jaar	231,96	231,96	237,12
<u>Hondenbelasting</u>			
- tarief 1e hond	54,84	56,16	57,36
- tarief 2e hond en volgende	109,68	112,32	114,72
- kenneltarief	274,20	280,80	286,80
<u>Marktgeden</u>			
- Zaterdagmarkt (per m ² per kwartaal)	8,60	8,90	9,00
<u>Reclamebelasting (basis)</u>			
- Centrumgebied per jaar	493,20	404,40	414,00
- Engelseweg per jaar	600,00	426,00	426,00
<u>Leges (meest voorkomende producten)</u>			
- Paspoorten	48,70	50,30	Volgt *
- ID-kaarten jonger dan 14 jaar	30,00	31,80	Volgt *
- ID-kaarten 14 jaar en ouder	40,00	41,90	Volgt *
- Rijbewijzen	56,00	57,40	38,48
- Wabo / bouwactiviteiten (t/m € 500.000)**	23 ‰	25,5 ‰	35 ‰
- Wabo / bouwactiviteiten (> € 500.000)**	23 ‰	25,5 ‰	26,5 ‰

* De tarieven voor de reisdocumenten worden nog door het Rijk vastgesteld.

** Tarief Wabo-leges 2013 is per 1 maart verhoogd van 2,4% naar 2,55% van de bouwkosten.

Met ingang van 2014 wordt gebruik gemaakt van een staffel, waarbij het tarief tot en met € 500.000 bouwkosten hoger is dan het tarief van een aanvraag, waarbij de bouwkosten daarboven liggen.

8 Totaaloverzicht baten en lasten



8 Totaaloverzicht baten en lasten

Dit hoofdstuk geeft een recapitulatie van alle baten en lasten van deze begroting.

In deze begroting zijn in de programma's voor de eerste keer de cijfers opgenomen inclusief de verrekeningen met de reserves. Dit vergroot namelijk het inzicht. De onderstaande recapitulatie omvat daarom twee overzichten:

- Een overzicht van de totalen zoals opgenomen in de programma's (dus inclusief de verrekeningen met de reserves) en daarnaast

	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Veiligheid en handhaving	7.992.185	-553.570	7.438.615
2	Werk en inkomen	81.347.545	-70.633.786	10.713.759
3	Zorg en welzijn	29.783.244	-3.778.348	26.004.896
4	Jeugd en onderwijs	22.262.297	-5.039.749	17.222.548
5	Cultuur	11.808.560	-1.478.503	10.330.057
6	Sport en recreatie	5.680.723	-730.610	4.950.113
7	Economisch beleid en werkgelegenheid	2.962.247	-300.537	2.661.710
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	54.817.247	-50.473.116	4.344.131
9	Stedelijke vernieuwing	4.523.146	-133.290	4.389.856
10	Verkeer en mobiliteit	1.250.443		1.250.443
11	Openbare ruimte en natuurbescherming	21.459.654	-5.145.590	16.314.064
12	Milieu	27.468.254	-24.082.429	3.385.825
13	Bestuur en organisatie	23.019.002	-11.077.022	11.941.980
	Algemene dekkingsmiddelen	12.152.301	-133.100.297	-120.947.996
	Totaal rapport	306.526.847	-306.526.847	-0

- Een overzicht, waarbij totalen per programma zijn opgeschoond met de verrekeningen met de reserves en waarbij deze verrekeningen afzonderlijk inzichtelijk zijn gemaakt.

	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Veiligheid en handhaving	7.992.185	-553.570	7.438.615
2	Werk en inkomen	81.347.545	-68.638.149	12.709.396
3	Zorg en welzijn	29.783.244	-2.907.348	26.875.896
4	Jeugd en onderwijs	22.262.297	-4.561.499	17.700.798
5	Cultuur	11.808.560	-1.418.503	10.390.057
6	Sport en recreatie	5.680.723	-730.610	4.950.113
7	Economisch beleid en werkgelegenheid	2.962.247	-300.537	2.661.710
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	53.779.000	-50.473.116	3.305.884
9	Stedelijke vernieuwing	4.523.146	-133.290	4.389.856
10	Verkeer en mobiliteit	1.250.443		1.250.443
11	Openbare ruimte en natuurbescherming	21.171.654	-5.145.590	16.026.064
12	Milieu	27.468.254	-24.082.429	3.385.825
13	Bestuur en organisatie	22.912.055	-9.074.581	13.837.474
	Algemene dekkingsmiddelen	9.493.572	-129.858.612	-120.365.040
	Totaal rapport	302.434.923	-297.877.834	4.557.089
	Onttrekking/ storting per programma:			
2	Werk en inkomen		-1.995.637	-1.995.637
3	Zorg en welzijn		-871.000	-871.000
4	Jeugd en onderwijs		-478.250	-478.250
5	Cultuur		-60.000	-60.000
7	Economisch beleid en werkgelegenheid			-
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.038.247		1.038.247
11	Openbare ruimte en natuurbescherming	288.000		288.000
13	Bestuur en organisatie	106.948	-2.002.441	-1.895.493
	Algemene dekkingsmiddelen	2.658.729	-3.241.685	-582.956
	Resultaat na bestemming	306.526.847	-306.526.847	0

9 Bijlage



9 Bijlagen

9.1 EMU-saldo

(opgave aan CBS)

Algemene gegevens:	
Gemeentenaam:	Helmond
Jaar:	2014
Omschrijving	x € 1000,- Volgens begroting
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.329
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	11.550
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	3.750
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	26.720
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	4.353
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	34.866
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	22.959
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	<input type="radio"/> ja <input checked="" type="radio"/> nee -
Berekend EMU-saldo*	-22.303

* wordt zonodig nog aangepast n.a.v. de eerste nota van wijziging

9.2 Stresstest

Bij de voorjaarsnota is de stresstest voor de eerste keer gepresenteerd.

Doordat de voorjaarsnota niet is behandeld wordt dezelfde stresstest nu eenmalig als bijlage bij de begroting opgenomen.

Het is van belang dat we inzicht hebben in de financiële status en de financiële weerbaarheid (m.n. welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Deze stresstest, die overigens nog in ontwikkeling is, geeft aanknopingspunten hiervoor. Het is een set van indicatoren en normen die door een landelijke werkgroep van gemeenten is samengesteld.

Het is een technische analyse met toelichting per onderdeel. Het gaat om een momentopname. Door deze stresstest doorlopend toe te passen (namelijk bij de voorjaarsnota, meerdere jaren achtereen) geeft dit wellicht tijdig signalen en inzicht in relevante trends voor het risicobeleid.

Hierbij zijn de cijfers gebruikt uit de begroting 2013.

De kostendekkendheid bij omgevingsvergunningen is 100%, bij de algemene dienstverlening is dit 93% en bij de marktgeden 100%. Er is dus slechts beperkt ruimte voor het verhogen van de baten. Het gaat weliswaar om een gecalculeerd bedrag van ruim € 300.000 maar een deel van de leges is aan wettelijke maxima gebonden (paspoorten) en kunnen dus niet zomaar worden verhoogd. Aangezien er nog enige deels theoretische ruimte is, is de score bij dit punt neutraal.

2. Schuldpositie

2.1 Schuldratio

De schuldratio zegt welk aandeel van de bezittingen is belast met schulden. Deze ratio is de som van de kortlopende, de langlopende schulden gedeeld door het balanstotaal. Hoe lager de uitkomst hoe gunstiger dit is. We financieren dan immers meer met eigen vermogen. Een factor van 80% of hoger wordt gezien als een hoge mate van financiering met vreemd vermogen. Helmond scoort op basis van de concept-jaarcijfers 2012 ruim onder de 50% nl. 43,6%. De uitkomst hier is dus voldoende.

2.2 Netto schuld / exploitatie

De schuld als aandeel van de exploitatie geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. De schuld als aandeel van de exploitatie is de som van de kortlopende schulden, de langlopende schulden en de crediteurenvorderingen minus de debiteurenvorderingen en de liquide middelen gedeeld door de totale inkomsten. De VNG geeft aan dat bij een score van meer dan 90% voorzichtigheid is geboden. Helmond heeft hier een goede score, namelijk 51,5% (jaarrekening 2012) en scoort daarom voldoende.

2.3 Netto schuld per inwoner

Deze indicator is de hiervoor beschreven netto schuld gedeeld door het aantal inwoners. Het gemiddelde in Nederland is € 2.184 (VNG ultimo 2010). Binnen een afwijking van 20% van dit gemiddelde is de score voldoende, daarbuiten goed (-20%, € 1.747) of onvoldoende (+20%, € 2.621). Helmond heeft een schuld per inwoner van € 1.793 (jaarrekening 2012) en scoort daarmee neutraal.

2.4 Netto rentelasten /exploitatie

Dit is het aandeel van de externe rentelasten (incl. financial lease) in de exploitatie. De indicator geeft aan welk deel van de exploitatie gebonden is door het betalen van rente aan banken. De uitkomst op basis van de jaarrekening 2012 geeft aan dat 1,72% van de lasten, externe rentelasten zijn. Helmond scoort daarmee neutraal. Hierbij de aantekening, dat de rentelasten voortvloeiende uit aangegane geldleningen ten behoeve van de Gembank hierin zijn meegenomen.

2.5 Rentereserve

De rentereserve is een reserve om tegenvallers (risico's) op het renteresultaat te kunnen opvangen. Helmond beschikt niet over een rentereserve en scoort hier dan ook een onvoldoende. Dit betekent dat tegenvallende renteresultaten niet kunnen worden geëgaliseerd door middel van een beschikking over een dergelijke reserve, maar meelopen in het rekeningresultaat. Een dergelijke reserve biedt natuurlijk alleen maar soelaas voor incidentele tegenvallers en is in principe geen structurele oplossing bij oplopende renteniveaus.

2.6 Werkelijke rente - omslagrente

De omslagrente wordt volgens vastgelegde uitgangspunten berekend. Als de werkelijke rente (gem. actuele rentevoet van de portefeuille) afwijkt heeft dit invloed op de exploitatie. De omslagrente is hoger dan de werkelijke rente. Er blijft een positief renteresultaat over, wat overigens meeloopt in het begrotings- en jaarrekeningresultaat. Helmond scoort hier "voldoende".

3. Reservepositie

3.1 Ratio weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Het uitgangspunt van deze ratio is om de beschikbare weerstandscapaciteit in verhouding te zien tot de financiële waarde van alle risico's op basis van een risicosimulatie, waarbij ook de risico's met betrekking tot verbonden partijen zijn meegenomen. Zoals ook blijkt uit de paragrafen weerstandvermogen is er tot nu toe geen integraal overzicht van alle risico's welke daarbij ook nog zijn gekwantificeerd. Tot nu toe is in deze paragraaf gewerkt met het uitgangspunt, dat de beschikbare weerstandscapaciteit tenminste gelijk moet zijn aan 10% van de belangrijkste gemeentelijke inkomstenbronnen: het gemeentefonds en de onroerende zaakbelasting. In de berekening van de scores bij dit onderdeel is dan voornamelijk ook uitgegaan van deze cijfers en is dan ook geen rekening gehouden met de cijfers van gekwantificeerde risico's c.q. nog te kwantificeren risico's. Op basis hiervan is sprake van een score ruim boven de gestelde norm van 1,2%, waardoor sprake is van een score "voldoende".

3.2 Mogelijkheden om beschikbare weerstandscapaciteit te verbeteren

De algemene reserve vormt ons *directe* weerstandvermogen, bedoeld om risico's af te dekken. Daarnaast is sprake van *indirect* weerstandvermogen (post onvoorzien, onbenutte belastingcapaciteit en bestemmingsreserves die niet worden gebruikt ter dekking van kapitaallasten van investeringen met economisch nut). Deze kunnen worden gebruikt om de weerstandscapaciteit te verbeteren. De gemeente Helmond heeft deze mogelijkheden waardoor de score "voldoende" is.

4. Uitstaande leningen, garantstellingen en waarborgen

4.1 Zekerheden leningen, garantstellingen en waarborgen

Met betrekking tot de leningen en geborgde geldleningen is intern geanalyseerd welke zekerheden zijn gesteld en welke positie de gemeente Helmond inneemt in geval de geldlener in gebreke blijft. Niet alleen de positie, ook het feit of zekerheden zijn gesteld (onderpand) bepalen het risicoprofiel voor onze gemeente. Indien geen onderpanden zijn verstrekt is het risico immers hoger (aangezien er geen aanspraak kan worden gemaakt op de waarde van enig onderpand). De score voor deze indicator is onvoldoende ten opzichte van de in deze scan gestelde norm, zowel voor de verstrekte- als gewaarborgde geldleningen. Hierbij wordt een norm gesteld van tenminste 90% aan zekerheden ten opzichte van de uitstaande leningen en borgstellingen. Helmond scoort op basis van een eerste intern onderzoek circa 81%.

Hierbij dient nog wel te worden opgemerkt dat de gemeente Helmond over een risicovoorziening verstrekte en gegarandeerde geldleningen beschikt. Hiermee kunnen eventueel optredende verliezen die voortvloeien uit afgegeven gemeentegaranties/borgstellingen en verstrekte geldleningen aan derden in eerste instantie opgevangen worden.

5. Meerjarig onderhoud

5.1 Toereikende onderhoudsbudgetten

Wij zijn verantwoordelijk voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen binnen onze gemeente. Veelal betreft dit kapitaalgoederen in de openbare ruimte zoals wegen, groen en civieltechnische kunstwerken. Uitgangspunt hierbij is of de budgetten toereikend zijn om het normniveau van een 6 te waarborgen (indien de kwaliteit zakt onder de 6 is sprake van kapitaalvernietiging met op termijn extra kosten). Zoals hiervoor bij de inleiding al aangegeven is dit onderdeel niet ingevuld.

6. Grondexploitatie

In algemene zin dient bij dit onderdeel te worden opgemerkt, dat in de nog lopende discussie voor wat betreft de definitieve inrichting van de stresstest met name dit onderdeel nog de nodige vragen en opmerkingen heeft gegeven. De kans is groot dat voor wat betreft de geformuleerde indicatoren en daaruit voortvloeiende berekeningswijzen bij dit onderdeel er nog de nodige wijzigingen komen. Vooralsnog zijn de huidige indicatoren en berekeningswijzen gevolgd, behoudens een eigen interpretatie bij onderdeel 6.4.

6.1 Afhankelijkheid grondexploitatie voor sluitende begroting

Zodra in de meerjarenbegroting rekening wordt gehouden met winsten vanuit de grondexploitaties bestaat er een bepaalde druk op de exploitaties om deze winsten daadwerkelijk te realiseren. Geen realisatie betekent immers een direct dekkingsprobleem in de begroting. Lagere grondverkoop hebben dan direct effect op de reguliere exploitatie. In de meerjarenbegroting van onze gemeente zijn dergelijke winsten niet ingeboekt, zodat de score "voldoende" is.

6.2 Winstverwachting grondexploitaties

Op het moment dat er positieve resultaten uit de grondexploitaties worden gerealiseerd heeft de gemeente middelen die kunnen worden ingezet of gespaard voor moeilijke tijden. De meerjarige winstverwachting van de grondexploitaties is positief, zodat de gemeente op deze indicator voldoende scoort. Uitgegaan is hier van de cijfers uit de begroting 2013 van het grondbedrijf.

6.3 Algemene reserve grondbedrijf en risicoreserve grondbedrijf versus risico's

De algemene reserve grondbedrijf en de bestemmingsreserve ter afdekking van algemene economische risico's zijn reserves om risico's van het grondbedrijf op te vangen. De reserve moet zodanig zijn dat de risico's kunnen worden opgevangen. Hierin zit b.v. opgenomen of de meerjarig geplande woningproductie/uitgifte bedrijfsterreinen wordt gehaald. De reserve is groot genoeg om alle risico's op te vangen. Zie in dit verband ook de paragraaf weerstandvermogen behorende bij de jaarrekening 2012.

6.4 Risico's van plannen met een lange restlooptijd

De oorspronkelijk indicator bij dit onderdeel geeft aan wat nog aan kosten en opbrengsten moet worden gerealiseerd in relatie tot de actuele boekwaarde van de BIE (Bouwgronden In Exploitatie). Als dit te hoog is dan is dan geeft dit aan dat er nog veel te verrichten inspanningen zijn met mogelijke risico's. Als de geraamde baten en lasten samen drie keer groter zijn dan de huidige boekwaarde dan is de score onvoldoende.

Gelet op de intentie van deze indicator hebben we deze vertaald als risico's van plannen met een relatief nog lange doorlooptijd en hoge bedragen van nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten. Zoals blijkt uit de paragraaf weerstandvermogen behorende bij de jaarrekening 2012 betreft het de plannen Brandevoort 2, het Centrumplan en Suytkade.

Gelet op de risico's bij deze plannen en de onzekerheden die er zijn, hebben we dit vooralsnog vertaald in een neutrale c.q. onvoldoende score.

7. Financieel evenwicht

7.1 Ombuigingen

We hebben diverse bezuinigingsacties ingezet. De daaruit voortvloeiende bezuinigingen zijn deels gerealiseerd en deels nog niet. Deze moeten als gerealiseerd worden beschouwd als de budgetten in de begroting worden afgeraamd. Voor 2013 is nog sprake van een nog te realiseren bedrag van € 1.245.000 ofwel 0,39% van het begrotingstotaal. Voor de volgende jaren is dit percentage 1,13%. Een en ander valt binnen de norm voor een neutrale score (2%).

7.2 Verhouding structurele lasten en structurele baten

Structurele lasten moeten worden afgedekt door structurele baten. Andersom mogen incidentele lasten worden afgedekt door incidentele baten. Meerjarig zijn de structurele lasten voor 100% afgedekt door structurele lasten. De score is daarom voldoende.

7.3 Sluitende begroting

De begroting 2013 en bijbehorende meerjarenraming voor 2013 t/m 2016 waren sluitend. De gemeente voldoet hiermee op dat moment volledig aan de gestelde normen, zodat de score voldoende is.

Vervolgacties uitkomsten eerste bevindingen

De focus hierbij ligt op de signalen zoals deze blijken uit de kolom “onvoldoende”.

Indicatorgroep lokale lasten

Bij onderdeel 1.3 “derving OZB i.v.m. leegstand” scoort Helmond boven de norm van 5%. Naast het feit, dat er in verhouding veel leegstand is, ligt er mogelijk een oorzaak bij de gemeentelijke beleidsregels die gehanteerd worden bij de vaststelling van deze leegstand t.b.v. de OZB (te denken valt aan panden in aanbouw en onbebouwde grond). E.e.a. zal nader worden onderzocht.

Indicatorgroep schuldpositie, vreemd vermogen

Bij onderdeel 2.5 “rentereserve” scoort Helmond “laag”, aangezien we niet beschikken over een rentereserve. Dit betekent, dat mee- en tegenvallers in het renteresultaat meelopen in het rekeningresultaat. Er is nu geen aanleiding om van deze werkwijze af te wijken.

Indicatorgroep leningen, garantstellingen en waarborgen

Op basis van een eerste intern onderzoek halen we hier een onvoldoende, aangezien sprake is van een score onder de 90% qua zekerheden ten opzichte van het uitstaande leningen- en borgstellingenbedrag. Het leningen- en borgstellingenbeleid wordt momenteel geëvalueerd. Daarbij wordt de risicovoorziening verstrekte- en gegarandeerde geldleningen tegen het licht gehouden. Bevindingen van deze stresstest worden hierbij meegenomen.

Indicatorgroep grondexploitaties

Risico's van plannen met een lange restant looptijd zijn vanzelfsprekend. De risico's van het grondbedrijf zijn doorlopend aandachtspunt.

Zoals aangegeven is deze stresstest nog in ontwikkeling. Nieuwe ontwikkelingen zullen door ons verder worden gevolgd.

